

HEYDƏR ƏLİYEV adına AZƏRBAYCAN ALİ HƏRBİ MƏKTƏBİ

AZƏRBAYCANCA – QAZAXCA VƏ QAZAXCA – AZƏRBAYCANCA QISA DANIŞIQ LÜĞƏTİ

**ӘЗІРБАЙЖАНША-ҚАЗАҚША
ЖӘНЕ
ҚАЗАҚША-ӘЗІРБАЙЖАНША
ҚЫСҚАША ТІЛАШАР СӨЗДІГІ**

Azərbaycan Respublikası
Müdafiə Nazirliyi
Heydər Əliyev adına AAHM
və
Qazaxıstan Respublikasının
Azərbaycandakı Səfirliyi

AZƏRBAYCANCA – QAZAXCA
VƏ
QAZAXCA – AZƏRBAYCANCA
QISA DANIŞIQ LÜĞƏTİ

ӘЗІРБАЙЖАНША-ҚАЗАКША
ЖӘНЕ
ҚАЗАКША-ӘЗІРБАЙЖАНША
ҚЫСҚАША ТІЛАШАР СӨЗДІГІ

Damışiq lügəti Azərbaycanın ali hərbi məktəblərində hazırlanıq
dilöyrətmə kursları üçün nəzərdə tutulub

Bakı – 2008

كتابخانه شخصی
مسر جسم مرسى أبو أصل

**Tərtib edənlər: M.N. Çobanov
H.K. Piriyev
S.B. Nurqaziyeva**

**Redaktorlar: M.N. Çobanov
S.A. Tieulesov, Səfirliyin ikinci katibi.**

**Rəyçilər: R.A. İsmayılov, polkovnik, kafedra müdürü.
R.S. Tursagatov, Səfirliyin hərbi ataşesi.
M.K. Sakanov, hərbi ataşenin köməkçisi.**

**«MÜSTƏQİL AZƏRBAYCAN DÖVLƏTİNİN
ƏSAS İDEYASI AZƏRBAYCANÇILIQDIR. HƏR BİR
AZƏRBAYCANLI ÖZ MİLLİ MƏNSUBİYYƏTİİNƏ
GÖRƏ QÜRUR HİSSİ KEÇİRMƏLİDİR».**

HEYDƏR ƏLİYEV

«Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası»ndan:

«Vətəni müdafiə:

1. Vətəni müdafiə hər bir vətəndaşın borcudur. Qanunla müəyyən edilmiş qaydada vətəndaşlar hərbi xidmət keçirlər». (Maddə 76)

«Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin etmək üçün hər bir döyüşə, hər bir vuruşa hazır olmalıdır».

(Heydər Əliyev)

Қазақстан Республикасының Конституциясынан:

Отан қорғау

1. Қазақстан Республикасын қорғау - онын әрбір азаматының қасиетті парызы және міндеті.
2. Республика азаматтары занда белгіленген тәртіп пен түрлер бойынша әскери қызмет атқарады.

(36-бал)

«Қазақстанның мемлекеттілігін, ұлттық егемендігі мен тұтастырын нығайту жана Әскери доктринаның негізінде жүзеге асырылуға тиіс. Ол күш пен құралдардың жедел қанат жаюын жүзеге асыруға қабілетті, ең жоғары халықаралық стандарттарға сай келетін кәсіби армияның жасақталуын көздеуге тиіс».

(Н.Ә.Назарбаев)

«Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası»ndan:

«Azərbaycan dövlətinin rəmzləri:

- 1. Azərbaycan Respublikasının dövlət rəmzləri Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı, Azərbaycan Respublikasının Dövlət gerbi və Azərbaycan Respublikasının Dövlət himnidir»**

(Maddə 23)

«Dövlət rəmzlərinə hörmət:

Hər bir vətəndaş Azərbaycan Respublikasının dövlət rəmzlərinə – bayraqına, gerbine və himnинə hörmət etməlidir».

(Maddə 75)

Қазақстан Республикасының Конституциясынан:

Қазақстан Республикасының рәміздері:

Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздері Түс, Елтаңбасы және Гимні бар. Олардың сипаттамасы және ресми пайдаланылу тәртібі конституциялық заңмен белгіленеді.

(9-бап)

1. Әркім Қазақстан Республикасының Конституциясын және заңдарын сақтауға, басқа адамдардың құқықтарын, бостандықтарын, абыройы мен қадір-касиетін құрметтеуге міндетті.

2. Әркім Республиканың мемлекеттік рәміздерін құрметтеуге міндетті.

(34-бап)

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT HİMNİ

Sözləri: Əhməd Cavadın,
Musiqisi: Üzeyir Hacıbəyovundur.

Azərbaycan! Azərbaycan!
Ey qəhrəman övladın şanlı Vətəni!
Səndən ötrü can verməyə cümlə hazırlıq!
Səndən ötrü qan tökməyə cümlə qadiriz!
Üçrəngli bayraqınla məsud yaşa!

Minlərlə can qurban oldu,
Sinən hərbə meydan oldu!
Hüququndqan keçən əsgər,
Hərə bir qəhrəman oldu!

Sən olasan gülüstan!
Sənə hər an can qurban!
Sənə min bir məhəbbət!
Sinəmdə tutmuş məkan!

Namusunu hifz etməyə,
Bayraqını yüksəltməyə,
Cümlə gənclər müştəqdir!
Şanlı Vətən! Şanlı Vətən!
Azərbaycan! Azərbaycan!

Қазақстан Республикасының әңгіраны

Авторы: Жұмекен Нәжімеденов,

Нұрсұлтан Назарбаев

Музыкасы: Шемші Қалдаяқов

Алтын күн аспаны,
Алтын дән даласы,
Ерліктің дастаны –
Еліме карашы !
Ежелден ердеңін,
Данқымыз шыкты гой.
Намысын бермеген
Қазағым мыкты гой !

Қайырмасы:

Менің елім, менің елім !

Гүлің болып егілемін !

Жырың болып төгілемін, елім !

Туган жерім менің-Қазақстаным !

Ұрпакқа жол ашқан,
Кен байтақ жерім бар !
Бірлігі жараскан,
Тәуелсіз елім бар !
Карсы алған уақытты,
Мәңгілік досындей.
Біздің ел бакытты!
Біздің ел осындей !

Қайырмасы

Менің елім, менің елім !

Гүлің болып егілемін !

Жырың болып төгілемін, елім !

Туган жерім менің-Қазақстаным !

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT RƏMZLƏRİ**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT
BAYRAĞI.**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT
GERBİ.**

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
МЕМЛЕКЕТТИК РӘМІЗДЕРІ**

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ТУЫ

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЕЛТАҢБАСЫ**

Azərbaycan əlifbası

Aa	Ll
Bb	Mm
Cc	Nn
Çç	Oo
Dd	Öö
Ee	Pp
Əə	Qq
Ff	Rr
Gg	Ss
Ğğ	Şş
Hh	Tt
Xx	Uu
Ii	Üü
İi	Vv
Jj	Yy
Kk	Zz

Qazaxistan әліfbасы

А а	П п
Ә ә	Р р
Б б	С с
В в	Т т
Г г	Ү ү
Ғ ғ	Ұ ұ
Д д	Ү ү
Е е	Ф ф
Ё ё	Х х
Ж ж	һ
З з	Ц ц
И и	Ч ч
Й й	Ш ш
К к	Щ щ
Қ қ	ъ
Л л	Ы ы
М м	І і
Ң ң	ь
Ң ң	Э э
О о	Ю ю
Ө ө	Я я

*«Türklərin dilini öyrənin, çünki
onların hakimiyyəti uzun sürəcək».*

Mahmud Kaşgarlı
(XI əsr)

Bir neçə söz

Geniş oxucu kütüsinə təqdim olunan «Azərbaycanca-qazaxca və qazaxca-azərbaycanca qısa danışq lügəti» Azərbaycan dilini öyrənmək istəyən qazaxlar və qazax dilini öyrənmək istəyən azərbaycanlılar, xüsusilə hərbiçilər üçün nəzardə tutulub.

Müəlliflər bu lügəti tərtib edərkən, Azərbaycan ali hərbi məktəblərində təhsil almaq məqsədilə hazırlıq-dilöyrənmə kurslarının dinleyicilərin lügət ehtiyatlarını zənginləşdirmək, möhkəmləndirmək və inkişaf etdirmək, onları həyat və məişətin müxtəlif sahələrinə aid söz, ifadə və cümlələrlə yaxından tanış etmək məqsədini qarşıya qoymuşlar.

Lügətin I bölməsində «Əlifba təlimi», II bölməsində «Azərbaycanca-qazaxca qısa danışq lügətinə dair» 57 mövzuda ifadələr və sadə cümlələr lügəti, həmçinin, 1000-ə yaxın hərbi terminlər və sözlər lügəti verilmişdir.

Azərbaycan və Qazax lügətçiliyində ilk təcrübə olan «Azərbaycanca-qazaxca və qazaxca-azərbaycanca qısa danışq lügəti», şübhəsiz ki, bəzi nöqsanlardan xali deyil. Bu barədə öz xeyirxah tövsiyyələrini bildirən həmkarlarımıza qabaqcadan minnətdarlığımızı bildiririk.

Müəlliflər.

**ÜMUMİ BÖLMƏ
ЖАЛПЫ БӨЛДІМ**
MÜRACIƏT, NƏZAKƏT BİLDİRƏN SÖZLƏR
ҚАРАТТА СӨЗДЕР, СЫПАЙЫЛЫҚ ТАНЫТУ

Müraciət

Yoldaş! Yoldaşlar!
 Əziz dost!
 Əziz dostlar!
 Əziz rəfiqəm!
 Əziz rəfiqələrim!

 Uşaqlar!
 Əziz qızlar və oğlanlar!

 Əziz həmkarım!
 Əziz həmkarlarım!
 Əziz (hörmətli) qonaq!
 Əziz (hörmətli) qonaqlar!
 Cavan qız!
 Cavan oğlan!
 Vətəndaş!
 Yoldaş polkovnik (mayor,
 III dərəcəli kapitan, baş
 leytenant)!
 Farağat!
 Diqqət mərkəzə (sağa, sola)!

 Yoldaş general-mayor!
 Motoatıcı alay düzülüb!
 Pokovnik Hüseyinov.

Қаратпа сез

Жолдас! Жолдастар!
 Қымбатты дос!
 Қымбатты достар!
 Қымбатты досым (қыз)!
 Қымбатты достарым
 (қыздар)!
 Балалар!
 Қымбатты қыздар мен
 үлдар!
 Қымбатты әріптесім!
 Қымбатты әріптестерім!
 Қымбатты конак!
 Қымбатты конактар!
 Бойжеткен! Қыз!
 Жігіт!
 Азамат! Отандас!
 Жолдас полковник
 (майор, III дәрежелі
 капитан, бас лейтенант)
 Тік түр!
 Назарларың ортага (онға,
 солға)!
 Жолдас генерал-майор!
 Мотоатқыштар полкі сапқа
 тұрды! Полковник

Azad! Otur! Qalx!
Salam yoldaş zabitlər
(əsgərlər, gizirlər, çavuşlar,
kursantlar)!

Хусейнов!
Еркін тұр! Отыр! Тұр!
Сәлеметсіздер ме, жолдас
офицерлер (әскерлер,
прапорщиктер, сержанттар,
курсаннтар)!

Görüş

Salam!

Sabahınız xeyir!
Axşamınız xeyir!
Təzə nə xəbər var?
İşin necədir?
Necə dolanırsınız?
Çox sağ olun, yaxşıyam.
Özünüzü necə hiss editsiniz?
Mən bir az kefsizəm.
Mən çox yaxşıyam.
Sizi gördüğüm üçün şadam!

Кездесу

Сәлеметсіз бе?
Сәлеметсіздер ме?
Қайырлы таң!
Қайырлы кеш!
Қандай жаңалықтар бар?
Жұмысың қалай?
Қалыңыз қалай?
Рахмет, жақсымын.
Көніл-куйіңіз қалай?
Көніл-куйім болмай тұр.
Өте жақсы.
Сізді көргеніме
қуаныштымын!

Vidalaşma

Sağ olun! Xudahafız!

Salamat qalın!
Gecəniz xeytə qalsın!
Yaxşı yol! (Uğurlar olsun!)

Xudahafız, yoldaş zabitlər
(gizirlər, çavuşlar)!

Қоштасу

Сау болыңыз(дар)!
Көріскеңше!
Сау-саламат болыңыз(дар)!
Қайырлы тұн!
Жолыңыз болсын! Сәт
сапар!
Сау болыңыздар, жолдас
офицерлер (прапорщиктер,
сержанттар)!

Xudahafız, yoldaş general-mayor (vitse-admiral)!

İlk dərs

Salam, kursantlar!

Sağ ol!

Azad!

Oturun!

1. Ad, ata adı, soyad

Mən, mənim

Sən, sənin

O, onun

2. Sənin adın nədir?

> Sənin atanın adı nədir?

> Sənin soyadın nədir?

> Onun adı nədir?

Onun atasının adı nədir?

Onun soyadı nədir?

3. İxtisas, oğu (taq), nə edirsən.

Sənən ixtisasın nədir?

Sən nə edirsən?

Sən harada oxuyursan?

4. Dil, xalq, millət, ana dili.

-Sənən ana dilin necə adlanır?

-Sən hansı xalqın oğlusun?

Сау болыңыз, жолдас генерал-майор (вице-адмирал)!

Алғашқы сабак

Сәлеметсіздер мә,
курсанттар!

Сау бол!

Еркін түр!

Отырыңыз!

1. Аты-жөні, әкесінің аты

Мен, менің

Сен, сенің

Ол, оның

2. Сенің атың кім?

Сенің әкенінің аты кім?

Аты-жөнін (фамилияң) кім?

Оның аты кім?

Оның әкесінің аты кім?

Оның аты-жөні

(фамилиясы) кім?

3. Мамандық, оку, не істейсін.

Немен айналысасың
(шұғылданасың)?

Сен не істеп жатырсың?

Сен қайда оқисың?

4. Тіл, халық, ұлт, ана тілі.

Сенің ана тілің қалай аталады?

Сен қай халықтың ұлысың?

- Sən in millətin nəcə
adlanır?
5. Mən, kitab, beş, maraqlı,
dükən, al (maq)dim (aldın,
aldi)
-Sən nə aldın?
-Sən kitabı haradan aldın?
-Sən neçə kitab aldın?

-Sən dükəndən nə aldın?
-Sən dükəndən neçə
maraqlı kitab aldın?
-Mən dükəndən beş
maraqlı kitab aldım.
6. Mən, sən, o, harada,
oxu(maq), oxuyuram,
oxuyursan, oxuyur, hərbi
dənizçilik məktəbi.
-Sən harada oxuyursan?
-O harada oxuyur?
-Mən Hərbi Dənizçilik
Məktəbində oxuyuram.
-O Hərbi Dənizçilik
Məktəbində oxuyur.
- Сенің үлттың қалай
аталады?
5. Мен, кітап, бес, қызық,
дүкен, алу (алдым, алдын,
алды)
Сен не алдың?
· Сен кітапты қайдан алдың?
Сен неше (қанша) кітап
алдың?
Сен дүкеннен не алдың?
Сен дүкеннен қандай қызық
кітап алдың?
Мен дүкеннен бес қызық
кітап алдым.
6. Мен, сен, ол, қайда, оку
(окимын, окисын, окиды),
әскери төңіз мектебі
- Сен қайда окисын?
Ол қайда окиды?
Мен әскери төңіз
мектебінде окимын.
Ол әскери төңіз мектебінде
окиды.

Xahiş

- Buyurun!
Zəhmət olmasa!

Səndən (sizdən) xahiş
edirəm!
Səndən xahiş etmək olarmı?

Ətiniş

- Ətiniem! Fafu ətiñiz!
Рұқсат болса. Қыны
болмас!
Сенен (сізден) ətiniem!
Сенен ətiniuge бола ма?

İcazə verin, içeri girim!
Zəhmət olmasa, o kitabı
göstərin!
Zəhmət olmasa, bir stəkan su
verin!
Xahiş edirəm, karandaşı
götürəsiniz!
Bağışlayın, kitabxanaya nəcə
getmək olar?
Zəhmət olmasa, bu şeyləri
apartmağa kömək edin!

Xahiş edirəm, bu pulu
alasınız!
Xahiş edirəm!
Çox xahiş edirəm!
Xahiş edirəm qalxın!

Xahiş edirəm oturun!
Xahiş edirəm cavab verin!
Əgər olarsa, verin (ona)!

Əgər olarsa, verin (mənə)!

Yoldaş polkovnik (I dərəcəli
kapitan, polkovnik-leytenant,
II dərəcəli kapitan, mayor,
III dərəcəli kapitan)! Mənə
iki saat icazə verməyinizi
xahiş edirəm.

Kıruge рұқсат па?
Киын болмаса, анау
кітапты көрсетіңізші!
Киын болмаса, бір стакан
су беріңізші!
Өтінемін, қарындашты
беріп жіберіңізші!
Кешіріңіз, кітапханага
калай баруға болады?
Киын болмаса, бұл
заттарды апаруга
көмектесіңізші!
Өтінемін, бұл ақшаны
алыңыз!
Өтінемін!
Қатты өтінемін!
Өтінемін, тұрыныз
(көтеріліңіз)!
Өтінемін, отырыңыз!
Өтінемін, жауап беріңіз!
Мүмкін болса, (оған)
беріңіз!
Мүмкін болса, (маған)
беріңіз!
Жолдас полковник (I
дәрежелі капитан,
полковник-лейтенант, II
дәрежелі капитан, майор,
III дәрежелі капитан)!
Маған екі сағатқа рұқсат
беруіңізді өтінемін.

Тәşəkkür

Diqqətiniz üçün təşəkkür edirəm!
 Köməyiniz üçün təşəkkür edirəm!
 Mehribanlıqla qəbul etdiyinizi görə təşəkkür edirəm!
 Sizə (sənə) təşəkkür edirəm!
 Sağ ol!
 Dəyməz!
 Sizi qonaq çağırıram!
 Dəvətiniz üçün təşəkkür edirəm!
 Tapşırığı yerinə yetirdiyinə görə leytenant İ.
 Məmmədova təşəkkür elan edirəm. Alay (tabur, bələk) komandiri M. Həsənov.

Təbrik

Sizi (səni) təbrik edirəm!
 Sizi (səni) bayram münasibəti ilə təbrik edirəm!
 Sizi (səni) anadan oldığın(uz) gün münasibəti ilə təbrik edirəm!
 Sizi (səni) məktəbi qurtarmağın(ız) münasibəti

Алғыс айту

Назарларыңыз үшін раҳмет (алғыс) айтамын!
 Көмегіңізге раҳмет!

· Мейірбандықпен қабылдағаныңызға раҳмет!

Сізге (саган) раҳмет!
 Сау бол! Раҳмет!
 Оқасы жоқ! Ештеңе етпейді!
 Сізді қонаққа шақырамын!
 Шақырганыңызға раҳмет!

Тапсырманы орындағаны үшін лейтенант И.
 Мәмединова алғыс жариялаймын! Полк (батальон, рота) командири М.Хасанов.

Құттықтау

Сізді (сені) құттықтаймын!
 Сізді (сені) мейраммен құттықтаймын!
 Сізді (сені) туган күніңізben (күніңмен) құттықтаймын!
 Сізді (сені) мектепті бітіруіңізben (бітіруіңмен)

İlə təbrik edirəm!	Күттүктаймын!
Sizi yeni il münasibəti ilə təbrik edirəm!	Сізді жаңа жылнызыбен құттықтаймын!
Yoldaş polkovnik (leytenant, baş leytenant, kapitan, mayor) sizi anadan olmağınız münasibətilə təbrik edirəm.	Жолдас полковник (лейтенант, капитан, майор), сізді туған күніңізбен құттықтаймын!
Yoldaş general-mayor yeni yüksek rütbe almağınız münasibətilə təbrik edirəm.	Жолдас генерал-майор, сізді жаңа жоғары лауазым алуыңызбен құттықтаймын!

Arzular

Sizə can sağlığı və
müvəffəqiyətlər
arzulayıram!
Xoş gəlmisiniz!
Sizə əməkdə və şəxsi
həyatınızda müvəffəqiyətlər
arzulayıram!
Sizə təhsildə
müvəffəqiyətlər
arzulayıram!
Sizə uğurlar (yaxşı yol)
olsun!
Mən general olmaq (admiral
olmaq) arzusu ilə yaşayıram.
Mən polkovnik olmayı
arzulayıram.
Mən Dağlıq Qarabağın azad
olunması uğrunda

Tilekter

Сізге денсаулық және
табыс тілеймін!
Қош желдіңіз!
Сізге енбегінізде және жеке
өмірінізде табыс тілеймін!
Сізге окуда табыс тілеймін!
Сізге сәттілік тілеймін!
Жолыңыз болсын!
Мен генерал болуды
армандаімын.
Мен полковник болуды
армандаімын.
Мен Таулы Қарабахты азат
ету жолындағы

döyüşlərdə iştirak etməyi
arzulayıram.
Mən hərb elmləri üzrə alım
olmağı arzulayıram.

Bağışlama (Üzr)

Xahiş edirəm, tənəi
bağışlayasınız!
Bağışlayın, mən sizin
dediyinizi başa düşmədim!
Bağışlayın, mən məşğulam!

Bağışlayın, mən tələsirəm!

Gecikdiyim üçün üzr
istəyirəm!
Üzr istəyirəm, narahatlıq
etmirəm ki?
Üzr istəyirəm, sizə mane
olmuram ki?
Üzr istəyirəm, səhbətinizi
kəsdim.
Yoldaş kapitan (mayor,
polkovnik) gecikdiyimə görə
üzr istəyirəm.
Bağışlayın, hərbi məktəblər
haradadır?

Razılıq

Bəli, yaxşı.
Mən razıyam.

шайқастарға қатысады
армандаймын.
Мен әскери гылымдарының
ғалымы болуды
армандаймын.

Keshirim

Keshirim etinemə!

Keshirinçiz, men cizdik
aitkanyнызды түсінбедім!
Кеширинциз, менің қолым бос
емес.

Keshirinçiz, men asygyп
тұрмын!

Keshikkennim үшін кешірім
сұраймын.

Keshirinçiz, мазаламадым ба?

Keshirinçiz, кедергі
жасамадым ба?
Кеширинциз, сөзіңізді бөлдім.

Жолдас капитан (майор,
полковник), кешіккенім
үшін кешірім сұраймын.
Кеширинциз, әскери
мектептер қайда екен?

Rizashılyk

Иә, жақсы.
Мен ризамын (разымын).

Biz razıyuq.	Біз ризамыз (разымыз).
Əlbətə, bu belədir.	Әлбетте, бұл солай
Mən də o fikirdəyəm.	Мен де солай ойлаймын. (Мен де сол пікірдемін).
Biz də o fikirdəyik.	Біз де солай ойлаймыз.
Sən haqlısan.	Сенікі дұрыс.
Siz haqlısınız.	Сіздікі дұрыс.
Olar.	Болады.
Mən bunu edə bilmərəm.	Мен бұны істей алмаймын.
Məmmuniyyətlə!	Куана-куана!
Sevinclə!	Куанышпен!
Həvəslə!	Ризашылықпен!
Mütləq!	Міндettі түрде!
Mütləq (edərəm, gələrəm).	Міндettі түрде (істеймін, келемін).
Mən əleyhinə deyiləm.	Мен қарсы емеспін.
Mən hazırlam.	Мен әзірмін. Мен дайынмын (даярмын).
Mən kömək etməyə hazırlam.	Мен көмектесуге әзірмін.
Həmişə hazırlam.	Әрқашан дайынмын.
Elə də var.	Былай да бар.
Doğrudan belədir.	Дұрысы осылай.
Razılışdıq (danişdıq).	Келістік. Сейлестік.
Həll olundu.	Шешілді.
Şübhəsiz, əlbətə.	Әрине, сөзсіз.
Mübahişəsiz.	Талассыз.
Çox gözəl!	Тамаша!
Gözəldir!	Тамаша! Керемет!
Əlbətə, şübhəsiz.	Әлбетте, сөзсіз!
Nə sualdır?	Қандай сұрақ? Қандай әңгіме?
İstəsən də, istəməsən də	Қаласаң да, қаламасаң да

lazımdır.

Söhbət nədən gedir?

Elə də olmalı idи.

Bu məsələ barədə iki fikir
olmamalıdır.

Şübhələnmirsiniz ki?

Əlbəttə, elədir.

Hər şey aydındır.

Alay (tabur, böyük, tağım)
komandırı şəxsi heyətin
döyüş hazırlığından razıdır.

Məktəb rəisi general-mayor
kursantlarının mənəvi-
psixoloji hazırlığından
razılığını bildirdi.

kerек.

Әңгіме не туралы?

Бұлай да болатын еді.

Бұл мәселе туралы екі пікір
болмауы керек.

Күмәндاناсыз ба?

· Элбетте, солай.

Барлығы түсінікті.

Полк (батальон, рота,
взвод) командирі жеке
құрамның әскери әзірлігіне
разы.

Мектеп басшысы генерал-
майор курсанттардың
рухани-психологиялық
дайындығына разылығын
білдірді.

Hərbi rütbələr

Azərbaycan Silahlı
Qüvvələrinde: ümumqoşun
və təyyarəçiliykdə

əsgərlər:

-əsgər

-baş əsgər

çavuşlar:

-kiçik çavuş

-çavuş

-baş çavuş

gizirlər:

-kiçik gizir

Әскери бөлімдер

Әзіrbaijhan қарулы
куштерінде:
Жалпы әскери және
ұшқыштарда

әskerler

Қатардағы әскер

Ефрейтор

Сержанттар

Кіші сержант

Сержант

Ага сержант

Прапорщиктер:

Кіші прапорщик

-gizir	Прапорщик
-baş gizir	Аға прапорщик
<u>kiçik zabit heyəti:</u>	<u>Кіші офицерлік курам:</u>
-kiçik leytenant	Кіші лейтенант
-leytenant	Лейтенант
-baş leytenant	Аға лейтенант
-kapitan	Капитан
<u>böyük zabitlər:</u>	<u>Орта офицерлік курам:</u>
-mayor	Майор
-polkovnik-leytenant	Полковник-лейтенант
-polkovnik	Полковник
<u>ali zabit heyəti:</u>	<u>Жоғары офицерлік курам:</u>
-general-mayor	Генерал-майор
-general-leytenant	Генерал-лейтенант
-general-polkovnik	Генерал-полковник

Hərbi Dəniz Donanmasında:

<u>matroslar:</u>	<u>Матростар:</u>
-matros	Матрос
-baş matros	Аға матрос
<u>çavuşlar:</u>	<u>Сержанттар:</u>
-kiçik çavuş	Кіші сержант
-çavuş	Сержант
-baş çavuş	Аға сержант
<u>mışmanlar:</u>	<u>Мичмандар:</u>
-kiçik müşman	Кіші мичман
-mışman	Мичман
-baş müşman	Аға мичман
<u>kiçik zabit heyəti:</u>	<u>Кіші офицерлік курам:</u>
-kiçik leytenant	Кіші лейтенант
-leytenant	Лейтенант

-baş leytenant	Аға лейтенант
-kapitan-leytenant	Капитан-лейтенант
<u>böyük zabitlər:</u>	<u>Орта офицерлік курам:</u>
-3-cü dərəcəli kapitan	III дәрежелі капитан
-2-ci dərəcəli kapitan	II дәрежелі капитан
-1-ci dərəcəli kapitan	I дәрежелі капитан
<u>ali zabit heyatı:</u>	<u>Жогары офицерлік курам:</u>
-kontr-admiral	Контр-адмирал
-vitse-admiral	Вице-адмирал
-admiral	Адмирал

Dəvət

Buyurun, gəlin!
Keçin!
Buyurun, əyləşin!

Gəlin, bizimlə birlikdə ekskursiyaya gedək!
Bizim kəndə (şəhərə) gəlin!

Dəvətinizə görə çox sağ olun.
Gəlin, zabitlər evinə gedək.

Hərbi orkestr dəvət olunub.
“Muğam” qrupu hərbçilər üçün konsert verməyə dəvət olunub.
Hərbi məktəblərdən qonaqlar dəvət olunacaqlar.

Шақыру

Өтінемін, келіңіз!
Өтіңіз! Жогары шығыныз!
Өтінемін, отырыныздар (жайғасыныздыр)!
Келіңіз, бізben бірге экскурсияға жүріңіз!
Біздін кентке (ауылға, қалаға) келіңіз!
Шақырганыңыздға көп раҳмет!
Жүріңіз, офицерлер үйіне барайық!
Әскери оркестр шақырылды.
«Мұғам» тобы әскерилерге концерт беру үшін шақырылды.
Әскери мектептерден қонақтар шақырылады.

Rədd etmə

Yox!
Bacartmaram!

Olmaz!
Heç cür ola bilməz.

Tamamilə belə (elə) deyil.
Bu düzgün (həqiqi) deyil.
Mən əleyhinəyəm.
Siz (sən) doğru deyilsiz (-sən).
Siz qətiyyən doğru deyilsiz.
Xeyir, sağ olun.
Sağ olun, artıq istəmirəm.

Mən sizinlə razı deyiləm.
Mən sizinlə qətiyyən (heç cür) razılaşa bilmərəm.
Nə siz, nə mən.
Bu həqiqətə uyğun deyil.

Xeyir, biz bunu edə bilmərik!
Mən bunu edə bilmərəm.
Mən razı deyiləm.
Mən bu fikirdə deyiləm.
Biz bu fikirdə deyilik.
Sən haqlı deyilsən.
Siz haqlı deyilsiniz.
Sizin qısamüddətlə

Bas tarту

Жоқ!
Қолымнан келмейді! İstey алмаймын!

Болмайды!
Олай болуы еш мүмкін емес.

Негізінде бұлай емес.
Бұл дұрыс емес.
Мен қарсымын.
Сіздікі (сенікі) дұрыс емес.

Сіздікі мұлдем дұрыс емес.
Жоқ, рахмет.
Рахмет, басқа қаламаймын (керек емес).

Мен сізге риза емеспін.
Мен сізбен мұлдем келіспеймін.
Не сіз, не мен.
Бұл шындыққа жанаспайды.
Жоқ, біз бұны істей алмаймыз.
Мен бұны істей алмаймын.
Мен разы емеспін.
Мен бұлай ойламаймын.
Біз былай ойламаймыз.
Сенікі дұрыс емес.
Сіздікі дұрыс емес.
Сіздің қысқа мерзімді

məzuniyyətə getməyiniz
tezdir.

Sevinc

Mən çox şadam!
Mən necə xoşbəxtəm!
Bu məni sevindirir!
Hərbçilərimiz 26 iyunu
sevinclə qarşılıdı.
Kursantlarımız qış
imtahanlarını sevinclə
bitirdilər.
28 May gününü
hərbçilərimiz yüksək döyüş
hazırlığı ilə qarşılıdalar.

Heyranlıq

Necə yaxşıdır!
Necə məlahətlidir!
Necə gözəldir!
Necə qəşəngdir!
Necə gözəllikdir!
Necə xoşbəxtlikdir!
Heyrətləndiricidir!
Qəribədir (çox gözəldir)!
Gənc hərbçilər tanklara
(toplara) heyranlıqla
baxdılardı.
Vətəndaşlar da, hərbçilər də
hərbi təyyarələrimizin təlim
uçuşlarına heyranlıqla
tamaşa etdilər.

демалысқа кетуіңіз тез.

Қуаныш

Мен өте қуаныштымын!
Мен қандай бақыттымын!
·Бұл мені қуантады!
Әскерилер 26 маусымды
қуана қарсы алды.
Курсанттарымыз қысқы
емтихандарды қуанышпен
бітірді.
28 мамыр күнін
әскерилеріміз жақсы әскери
дайындықпен қарсы алды.

Қайран қалу, сүйсіну

Қандай жақсы!
Неткен сүйкімді!
Қандай әдемі!
Қандай тамаша!
Не деген сұлулық!
Қандай бақыт!
Таң қаларлық!
Ғажайып! Әдемі!
Жас әскерлер танктерге
таңдана қарады.

Ел де, әскерлер де әскери
ұшактарымыздың
жаттығулық ұшуларын
таңдана (қайран қала)

- Silahlı Qüvvələrin növləri:
- Ümumqoşun Qüvvələri;
  - Hərbi Dəniz Qüvvələri;
  - Hərbi Hava Qüvvələri
- Daxili xidmət naryadları:
- Günlük naryad:
- alay (tabur, böyük)
  - növbətçisi;
  - növbətçi köməkçisi;
  - növbətçi bölmə (tağım, manqa);
  - qaravul (qaravul rəisi).

Təəssüflənmə

Çox təəssüf!
Ona yazığım gəlir.
Mən narahatam.
Təəssüf ki, döyüş əlaçısı ola
bilmədim
Təəssüf ki, qəza baş verdi.

Təəssüf ki, düşmən maşını
minadan yan keçdi.

Hiddətlənmə (qəzəblənmə)

Çox xoş deyil!
Mən çox kədərləndim.
Necə dəhşətdir!

тамашалады.

Karулы күштердің турлери:

Жалпы əskeri күштер
əskeri teñiz күштері
Əskeri əye күштері

Işki қызмет нарядтары:

Күндik наряд:

Полк (батальон, рота)
бойынша кезекші;
Кезекşinің көмекшісі;
Кезекші бөлім (взвод,
бөлімше;
Карауыл (карауыл
басшысы).

Өкініш білдіру

Өте өкінішті!
Оған жаным ашиды.
Мен мазасызданып тұрмын
Өкінішке орай, озат
жауынгер бола алмадым
Өкінішке орай, апатқа жол
берілді.
Өкінішке орай, дұшпан
машинасы минадан өтіп
кетті.

Aшуулану

Өте жаман!
Мен қатты ренжідім.
Қандай қоркынышты!

Necə axmaqlıqdır
(səfəhlilikdir)!
Nə deyirsən!
Bu doğrudan, həddindən
artıqdır!
Necə rüsvayçılıqdır!

Gündəlik əmrlər
(yoxlamalar):

Böyük (tağım, manqa, qrup)
oyan!
Böyük (tağım, manqa, qrup),
səhər baxışına düzül!
Böyük (tağım, manqa, qrup),
axşam yoxlanışına düzül!
Kursant (əsgər, kiçik çavuş,
çavuş, baş çavuş), düzülü!

Кандай ақымақтык!
Не дейсін?
Шындығында, бұл шектен
шыққандық!
Кандай үят!
Күнделік буйрықтар
(әмірлер). (тексеру)
Рота (взвод, бөлімше, топ)
оян!
Рота (взвод, бөлімше, топ)
ертенті тексеруге сапқа тұр!
Рота (взвод, бөлімше, топ)
кешкі тексеруге сапқа тұр!
Курсант (әскер, кіші
сержант, сержант, аға
сержант) тік тұр!

Тәсccüb

Heç nə başa düşmürgəm!
Siz nə danışırsınız!
Məgər (doğrudanmı)?
Ola bilməz!
Mən çox təəccübəndim
(təəccübüyüəm)!
Məgər bu elədir?

Qəribədir.

Döyüş bayrağı

Döyüş bayrağını qəbul et!

Таңдану

Ешнәрсені түсінбеймін!
Сіз не дейсіз?
Шынымен бе?
Мүмкін емес!
Мен қатты таң қалдым

Бұл (шынымен) солай ма
еді?
Фажап.

Жауынгер байрағы

Жауынгер байрағын
кабылда!

Döyüş bayrağını təhvıl ver!
Döyüş bayraqı müqəddəsdir.

Başadüşmətə

Bağışlayın, mən sizi başa
düşmürəm (anlamırəm).
Heç nə başa düşmürəm
(anlamırəm).
Bağışlayın, siz nə dediniz?
Mən sizi başa düşmədim,
buyurun yenə deyin.

Alçaqdan danışın, buyurun.
Mən sizin fikrinizi başa
düşmədim (anlamadım).

Qaravul xidməti

Qaravul, düzülün!
Qaravul, farağat!
Qaravul, addimla marş!
Qaravul, silaha!
Yoldaş general-mayor!
Qaravulda xidmət etdiyim
vaxt heç bir hadisə baş
verməyib... Qaravul rəisi
kapitan Məmmədov.
Saatdar, düzülün!
Saatdar, farağat!
Saatdar, diqqət mərkəzə!
Saatdar, irəliyə (geriyə, sağa,
sola), marş!

Жауынгер байрағын
тапсыр!
Жауынгер байрағы қасиетті

Tüsənbey

Кешіріңіз, мен сізді
түсінбеймін.
Ешиэрсені түсінбеймін!

Кешіріңіз, сіз не дедініз?
Мен сізді түсінбедім, гафу
етіңіз, қайтадан
айтыңызшы.
Өтінемін, ақырын сөйлемеңіз.
Мен сіздің ойыңызды
түсінбедім.

Қарауыл қызметі

Қарауыл, түзел!
Қарауыл тік тұр!
Қарауыл алға бас!
Қарауыл қаруға!
Генерал-майор жолдас!
Қарауылда болған уақытта
ешқандай оқиға болған
жоқ... Қарауыл басшысы
капitan Мәмедов.
Құзетші, түзел!
Құзетші, тік тұр!
Құзетші, назарың ортага!
Алға (артқа, онға, солға)
бас!

Saatdar, dayan!
Dayan, kim gəlir?!
Dayan, atacağam!
Qaravul rəisi (dəyişdirici)
yanıma, qalanlar yerində!

Qaravullar, düzlən!
Farağat! Dıqqət mərkəzə!
Qaravul rəisləri, sıraya dır!
Qaravul, sağa (sola) dön!

Yoldaş polkovnik,
qaravulların dəyişdirilməsi
keçirilir! Qaravul (hərbi
hissə) növbətçisi mayor
Vüqarlı.

Xəbərdarlıq

Ehtiyatlı olun!
Tələsməyin!
Düşünün, bütün bunlar nə ilə
qurtarar?
Düşünün, yaxşı düşünün!
Növbə, sağdan bir-bir
doldurun!
Növbə, sağa (sola) dön!
Növbə, arxamca – Marş!
Növbə, sağdan bir-bir boşalt!

Kützetshī, tokta!
Tokta, kım kelle jatypy?
Tokta, atamын!
Қарауыл басшысы
(аудыстырушы) жаныма кел,
қалғандар орнында!
· Қарауыл түзел!
Тік тұр! Назарларың
ортага!
Қарауыл басшылары, сапқа
тұр!
Қарауыл, онға (солға)
бұрыл!
Жолдас полковник,
қарауыл аудысuda. Қарауыл
(эскери бөлім) кезекшісі
майор Вүгарлы.

Хабарлама

Абай (ықтиягты) бол! Сак
бол!
Асықлан(ыз)дар!
Бұның бері немен бітетінін
ойлан(ызыз).
Ойлан, жақсылап ойлан!
Кезек, оннан бір-бірден
орында!
Кезек, онға (солға) бұрыл!
Кезек, артымнан бас!
Кезек, оннан бір-бірден
босат!

Növbə, dur!	Кезек, тұр!
Növbə, dayan!	Кезек, токта!
Əsgər Həsənli! Posta addımla – Marş!	Əскер Хасанлы! Постқа қадамдал бас!
Saatdar, postu təhvıl ver!	Күзетші, күзетті тапсыр!
Saatdar, postu qəbul et!	Күзетші, күзетті қабылда!

Cavab qeyri-müəyyən olanda

Ola bilər.	Болуы мүмкін.
Ola bilsin (ki) (gedim).	Бола берсін.
Yəqin (ki) (gələrəm).	Мүмкін (келермін).
Bəlkə, ola bilsin ki.	Мүмкін, бола берер!
Deyəsan, ehtimal ki, olsun ki.	Сияқты, ықтимал, болса.
Olmalı idi.	Болатын еді.
Zənn (güman) etmək lazımdır.	Жорамалдау керек. Солай деу керек.
Zənn (güman) etməliyik ki, plan ödəniləcək.	Солай десек, жоспар орындалады.
Görünür, görünür ki, ehtimal ki.	Сияқты, ықтимал.
Yoxsa, getdi?	Жоқ, кетті ме?
Görünür yaxşı məhsul olacaq.	Мүмкін, жақсы нәтиже болатын шығар.
Çətin ola bilsin (güman etmirəm).	Қыын болар (күмәндәнбаймын).
Çətin ki, getsin.	Қыын болса, кетсін.
Bilmirəm, bacararammı?	Білмеймін, қолымнан келе ме?
Vahapçı.	Көрейік.
Söz vermirəm.	Сөз бермеймін.

Siz hansı millətsiniz?
Mən azərbaycanlıyam.
Mən qazağam.
Bəli.
Siz azərbaycanlısınız?
Siz qazaxsınız?
Xeyt. Mən qazax deyiləm.
Qoşunların təntənəli marşı
Parad, düzülün!
Parad, düzlən!
Parad, farağat! Sağa dön!
Addımla, Marş! Düz get!

Ciəzdin ұлтыңыз қандай?
Мен әзірбайжанмын.
Мен қазақлын.
Иә.
Сіз әзірбайжансыз ба?
Сіз қазақсыз ба?
· Жок, мен қазақ емеспін.
Әскерлердің салтанатты маршы
Шеру, түзел!
Шеру, түзу түр!
Шеру, тік түр! Оңға бұрыл!
Адымдап бас! Түзу жүр!

Aile

Sizin ailəniz böyükdür?
Bəli, mənim ailəm böyükdür,
biz səkkiz nəfərik: anam,
qardaşım, üç bacım, pənəm,
babam və mən.
Sizin valideynləriniz var?
Anam vardır, atam yoxdur:
o, Vətən müharibəsində
həlak olub.
Sizin valideynləriniz kim
idi?
Mən fəhlə (kəndli)
ailəsindənəm.

Siz evlisiniz?
Bəli, mən evliyəm.
O subaydır?

Жанұя, отбасы

Ciəzdin жанұяныз үлкен бе?
Иә, менің жанұям үлкен,
бізде сегіз адам: анам, ағам,
үш әпкем, әжем, атам және
мен.
Ciəzdin ата-анаңыз бар ма?
Анам бар, әкем жоқ: ол
Отан соғысында қаза
тапқан.
Ciəzdin ата-анаңыз кім еді?

Мен жұмысшы (шаруа)
отбасынанмын
(жанұясынанмын).
Сіз үйленгендесіз бе?
Иә, мен үйленгенмін.
Ол бойдақ па?

Xeyr, o evlidir.
Sizin arvadınız kimdir?

Mənim arvadım həkimdir
(müəllimdir, evdar qadmdir).
Siz ərdəsiniz?

Sizin əriniz kimdir?
Mənim ərim fəhlədir
(aqronomdur, mühəndisdir).
Sizin bacınız vardır?

O ərdədir, yoxsa təkdir?

O ərdədir, ərinin familiyasını
daşıyır – Həsənli. Onun qız
familiyası Salmanlı idi.

Sizin uşağıınız vardır?
Üç (dörd) uşağım vardır.
Bu qadın kimdir?
Bu mənim böyük (kiçik)
bacımdır.
Şənin kiçik bacın nə edir?

O tibb texnikumunda
oxuyur.
Sizin qohumlarınız çoxdur?

Bəli, çoxlu qohumlarımız
vardır: xalam, əmim, əmisi

Жоқ, ол үйленген.
Сіздің жұбайыңыз
(әйеліңіз) кім?

Менің жұбайым (әйелім)
дәрігер.
Сіз тұрмысқа шыққансыз
ба?

Сіздің күйеуіңіз кім?
Менің күйеуім жұмышы
(агроном, инженер).
Сіздің әпкеніз
(қарындастыңыз, сіңліңіз)
бар ма?

Ол тұрмыста ма, жоқ
бойдақ па?

Ол тұрмыста. Күйеуінің
фамилиясында –Хасанлы.
Оның kızы кезіндегі
фамилиясы Салманлы еді.
Сіздің балаңыз бар ма?

Үш (төрт) балам бар.
Бұл әйел кім?
Бұл менің әпкем
(қарындасым, сіңлім).
Сенің әпкен (қарындасын,
сіңлің) не істейді?

Ол медициналық
техникумда оқиды.
Сіздің туыстарыңыз көп
пе?

Иә, туысымыз көп: тәтем,
агайым, агайымның ұлы,

(dayı) oğlu, emi (dayı) kızı,
qardaşımın oğulları,
qardaşımın kızları.

Qohumluq bildirən sözlər

Ana
Ata
Nənə
Baba
Nəvə (oğlan)
Nəvə (qız)
Bacı
Qardaş (doğma, ögöy)
Ər
Arvad
Əmioğlu (dayıoğlu), dayı
kızı, xalaoğlu, xalaqızı

Əmi (dayı)
Xala (bibi)
Qız
Oğul
Adaxlı (nişanlı)
Gelin
Kürəkən
Kirvə
Qayın (ərin qardaşı)

Baldır
Analıq (ögey ana)
Bacanaq
Qayıp (arvadin qardaşı)

кызы, бауырымның ұлдары,
бауырымның қыздары.

Тұысқандыкты білдіретін сөздер

Ана (шеше)
·Әке
Әже
Ата
Немере (ұл)
Немере (қызы)
Әлке, қарындас, сінлі
Бауыр: ага, іні (туған, өгей)
Күйеу
Жұбай (әйел)
Агайымның ұлы,
агайымның қызы, тәтемнің
ұлы, тәтемнің қызы
Агай
Тәте
Қызы
Ұл
Атастырылған.
Келін
Күйеу бала
Құда
Қайын (күйеүінің ағасы,
ініci)
Балдыз
Әгей ана
Бажа
Балдыз

Atalıq (ögey ata)	Өгей әке
Oğulluq (ögey oğul)	Өгей ұл
Qızlıq (ögey kız)	Өгей қызы
Qardaşoğlu, bacıoğlu	Бауырының ұлы, жиен ұл
Qardaşızı, bacıqızı	Бауырының қызы, жиен қызы
Qız	Қыз
Qayınata (oğlanın atası)	Қайын ата
Qayınana (oğlanın anası)	Ене
Qayınata (arvadın atası)	Қайын ата
Qayınana (arvadın anası)	Ене
Dul qadın	Жесір әйел
Dul kişi	Жесір еркек
Qohum	Тұыс, тұыскан
Qohum (qadın, kişi)	Тұыс, тұыскан (еркек, әйел)

Ad, familiya

Sənin adın nədir?
Mənim adım Nazilədir.
Sənin familiyan nədir?
Mənim familiyam
Həsənlidir.
Atan varmı?
Bəli, mənim atam vardır, o
fəhlədir.
Bu atamdır.
Bu qardaşındır.
Bu bacımdır.
Sənin neçə yaşıñ var?
Mənim doqquz yaşıñ var.

Өгей әке
Өгей ұл
Өгей қызы
Бауырының ұлы, жиен ұл
Бауырының қызы, жиен қызы
Қыз
Қайын ата
Ене
Қайын ата
Ене
Жесір әйел
Жесір еркек
Тұыс, тұыскан
Тұыс, тұыскан (еркек, әйел)

Аты-жөні (фамилия)

Сенің атың кім?
Менің атым Нәзила
Сенің фамилияң кім?
Менің фамилиям Хасанлы.
Әкен бар ма?
Иә, менің әкем бар, ол
жұмысшы.
Бұл әкем.
Бұл бауырым.
Бұл әпкем (карындасым,
сіңлім)
Сенің жасың нешеде
(қашада)?
Менің жасым тоғызда.

Sənin qardaşın varmı?
Bəli, mənim qardaşım var.
Neçə yaşındadır?
Mənim qardaşım yeddi
yaşındadır.
Sənin bacıın varmı?

Xeyir, mənim bacıım yoxdur.
Qardaşın oxuyurmu?
Bəli!
Sənin yoldaşlarınlı kimdir?
Yoldaşlarımlı Çimnaz və
Aslandır.

Ümumi hərbi komandalar
Manqa, iki sıradə düzülün!
Manqa, düzlən! Diqqət
qabağa!
Manqa, iki cərgədə düzülün!
Manqa, düzlən! Diqqət
mərkəzə (sağa, sola)!
Tağım, iki cərgədə düzülün!
Sağ və sol cinahlar iki addım
irəli!
Tağım (böyük), sıradə
distansiyani gözləyin!
Böyük, iki cərgədə düzülün!
Distansiyani gözləyin!

(Мен тоғыздамын).
Сенің бауырың бар ма?
Иә, менің бауырым бар.
Жасы нешеде?
Менің інім жеті жаста.
Сенің әпкен (карындасың,
сінлің) бар ма?
Жок, менің әпкем
(карындасым, сінлім) жок.
Інің оқиды ма?
Иә!
Сенің жолдасың кім?
Жолдастарым Чимназ бен
Аслан.
**Жалпы әскери
командалар**
Екі қатарға сапқа түр!
Түзел! Назарларың алға!
Екі шеренгага сапқа түр!
Түзел! Назарларың ортаға
(онға, солға)!
Екі шеренгага сапқа түр!
Он және сол қанат екі
қадам алға!
Взвод (рота) қатарда ара
қашықтықты сақта!
Рота, екі шеренгага сапқа
түр!
Ара қашықтық (дистанция)
сақта!

Böлük (taғım, tabur) səf-səf
(iki sıradı cərgə ilə)
düzülün! Distansiyarı
gözləyin!
Taғım, açıq sıradı (boy
sırası) düzülün!

Taғım, dur!
Taғım, qalx!
Taғım, otur!
Taғım, irəli addımla Marş!
Taғım, dayan!
Taғım, geri dön!
Avtomatları, döşə - Al!

Pulemyotları, qayışa - Al!

Geyimlərini düzəlt!
Taғım, yerində Marş!
Dayan! Geriyə (sağa, sola)
dön!
Sıra addımı ilə - Marş!
Yüyürək - Marş!
İri addımla - Marş!
Qısa addımla - Marş!
İki addım irəli (geri),
addımla - Marş!
Yarimsaşa (sola) - Dön!

Karabin - Çiyinə!
Karabin - Ayağı!
Nişana - Al!

Рота (взвод, батальон)
қатар-қатар (екі шеренгага)
сапка тұр! Ара қашыктық
сақта!

Взвод, бір қатарға
(бойларына қарай) сапка
тұр!

Взвод, тоқта!
Взвод, түр!
Взвод, отыр!
Взвод, алға қадамдап бас!
Взвод, тоқта!
Взвод, кері бұрыл!
Автоматтарды, қеудеге
(төске) - Ал!

Пулеметтерді, белдікке -
Ал!

Киімдерінді түзе!
Взвод, орнында марш!
Тоқта! Кері (онға, солға)
бұрыл!

Салты қадаммен - Марш!
Жүгіре басып - Марш!
Кен (ip'i) адымдап - Марш!
Қысқа адымдап - Марш!
Екі қадам алға (кері)
адымдап - Марш!
Жартылай онға (солға)
бұрыл!
Карабин - иышқа!
Карабин - аяққа!
Нысанага - Ал!

Düşməni – tuşla! Atəş!
Əsgər Həsənli 5 addım irəli
çix!
Mən!
Oldu!
Elədir ki, var!
Uzan! Qalx! İrəli!
Manqa (tağım, bölük, tabur,
alay) düzülün!
Manqa (tağım, bölük, tabur,
alay) düzlən!
Manqa (tağım, bölük, tabur,
alay) – dağıll!
Manqa (tağım), sağa (sola)
seyrəl!
Manqa (tağım), yıgnal!
Manqa, dörd addım irəli!

Manqa (tağım), düz get!
Bölük (tağım), distansiyani
artır!
Bölük (tağım), distansiyani
azalt!
“
Həmi sağa (sola) irəli!
Manqa (tağım), baxışa
hazırlaş!
Bayraqdar, ardınca addımla
– Marş!
Tağım, bayraqa təzim üçün –
Farağat!
Tağım, bayraqa təzim üçün,

Düşpanды – kəzde! At!
Əsker Xasanlı 5 adым алға
шық!
Мен!
Болды!
Дәл солай!
Жат! Тұр! Алға!
Бөлімше (взвод, рота,
батальон, полк) салқа тұр!
Бөлімше (взвод, рота,
батальон, полк) түзел!
Бөлімше (взвод, рота,
батальон, полк) тара!
Бөлімше (взвод) онға
(солға) сиректен!
Бөлімше (взвод), жинал!
Бөлімше, төрт адым алға
(ілгері)!
Бөлімше (взвод), түзу жүр!
Рота (взвод), ара
қашыктықты арттыр!
Рота (взвод), ара
қашыктықты азайт
(кыскарт)!
Барлығы онға (солға) алға!
Бөлімше, тексеруге
дайындал!
Байрак ұсташы, артымнан
адымдаш – Марш!
Взвод, байраққа тағзым ету
үшін – Тік тұр!
Взвод, байраққа тағзым ету

qaravula – Al!	үшін, қарауылға – Ал!
Taǵım, üç-üç (dörd-dörd) kolonda addımla – Maŕş!	Взвод, үш-үш (төрт- төрт) колониңда адымдаш – Марш!
Düz get!	Тұзу жұр!
Buyurun, nizamnamələri öyrənин!	Өтінемін, ережелерді (Устав) үйреніңіз!
Həminuz nizamnamələri dərinindən bilməlidir.	Барлығыңыз, ережелерді (Жарғыны) терен білуғе тиіссіздер.
Mən nizamnamələri bilməliyəm.	Мен ережелерді білуғе тиіспін.
Sən nizamnamələri bilməlisən.	Сен ережелерді білу тиіссін.
O nizamnamələri bilməlidir.	Ол ережелерді білуғе тиіс
Biz nizamnamələri bilməliyik.	Біз ережелерді білуіміз керек.
Siz nizamnamələri bilməlisiniz.	Сіз ережелерді білуіңіз керек.
Onlar nizamnamələri bilməlidirlər.	Олар ережелерді білуғе тиіс.
Siz hansı silahları öyrənirsınız?	Сіз қандай қаруды үйреніп жатырысыз?
Siz hansı silahdan atəş açırsınız?	Сіз қай қарудан атасыз?
Biz topları (minomyotları) öyrənirik.	Біз минометтерді үйреніп жатырымыз.
Biz uzaqvuran toplardan (minomyotlardan) atəş açıpıq.	Біз алысқа ататын минометтерден атамыз.
Sizin fərdi silahınız nədir?	Сіздің жеке қаруыңыз не?
Bizim fərdi silahımız	Біздің жеке қаруымыз

avtomatdır (tapancadır,
pulemyotdur).
Мән, sizin әмрініңе hazıram.

İndi atəş aça bilərəm.
Мән, sizin әмрініңіңіз шексі
heyətə çatdırıdım.
Bizim bölük (tağım, manqa,
gəmi) döyüşə hazır vəziyyətə
gətirilib.
Sizin son siqnalınızı
gözləyirik.
Şəksi heyətin mənəvi-
psixoloji durumu yüksəkdir.

Hazır olun! Birinci tağımla
atəşə başlayın! Atəş!
Hücum!
Hücumu sağdan və soldan
davam etdirin!
Düşməni mühəsirəyə alın!

Düşməni artilleriya atəşi
altında saxlayın!
Düşməni tamamilə məhv
edin!
Düşmənin istirahət yerini
dəqiqləşdirin!
Düşmən bölmələrini
birleşməyə qoymayın!
Atəş sahəsi
Tərənin hündürlüyü

автомат (тапанша,
пулемет).
Мен сіздің бұйрығынызға
әзірмін.
Енді (қазір) ата аламын.
Мен сіздің бұйрығынызды
жеке құрамға жеткіздім.
Біздің рота (взвод, белімше,
кеме) шайқасқа әзірлік
жағдайна келтірілген.
Сіздің соңғы белгінізді
(сигналынызды) күтеміз.
Жеке құрамың рухани-
психологиялық жағдайы
жақсы.

Әзір бол! Бірінші взводпен
атысты баста! Ат!
Шабуыл! (атака)
Шабуылды оңдан және
солдан жалғастырындар!
Дүшпанды коршауга
алындар!
Дүшпанды артиллерия
оғының астында ұстандар!
Дүшпанды толығымен
жойындар!
Дүшпанның демалыс
орнын анықтап дәлдендер!
Дүшпанның белімдерінің
бірлесуіне жол бермендер!
Атыс алана
Төбенің биiktігі

Düşmənin koordinatları	Дүшпаниның координаталары
Gəminin su səthindən ən yüksək nöqtəsi	Кеменін су бетінен жоғары нүктесі
Dənizin (çayın) dərinliyi	Төңірдің (өзеннің) тереңдігі
Sualtı manelər	Су астындағы кедергілер
Suüstü manelər	Су үстіндегі кедергілер
Bankələr	Қайран; тайыз
Dəniz kanalları (gəminin üzmə xətti)	Теніз арналары (кеменің жұзу сыйығы)
Dəniz kanallarının qovşağı (düyünnü)	Теніз арналарының торабы (косылған жері), түйіні
Lövbər yeri	Якорь (зәкір) орны
Lövbərsalma	Якорь (зәкір) салу
Gəmilərin döyüş təlimi	Кемелердің эскери жаттығуы
Priçal	Айлақ (кеменің жағада токтайтын жері)
Pristan	Айлақ, кемежай
Sahil xətti	Жага сыйығы
Dəniz mayakı	Теніз маягі
Dəniz nişanı	Теніз белгісі
Gəminin limana giriş qaydaları	Кеменің портка кіру ережелері
Gəminin limandan çıkış qaydaları	Кеменің порттан шығу ережелері
Nəzarət məntəqəsi	Бақылау пункті
Dəniz təhlükələri (batmış gəmilər, lövbarlar)	Теніздегі қауіппер (батқан кемелер, зәкірлер)
Mən lövbər yeri seçirəm.	Мен зәкір орнын таңдаймын.
Siz lövbərdə dayanmalısınız.	Сіз якорьға тұруыңыз керек

Gəmi lövbərdə dayanır (-ib).	Kemə zəkərgə tүрып жатыр (түрдү).
Gəmi döyüş heyəti Siz hərəkətdəsiniz?	Kemenin əskeri құрамы Сіз қозғалыстасыз ба (жүріп келесіз бе, әрекеттесіз бе)?
Mən hərəkətdəyəm.	Мен қозғалыстамын (жүріп келемін, әрекеттемін).
Kursu davam etdirməyə zəmanət verirəm.	Курсты жалғастыруға кепілдік беремін.
Mən öz kursumu saxlayıram.	Мен өз курсымды сақтаймын.
Başqa gəminin ötməyin. Siz gözlämelisiniz.	Басқа кемені озбаңыз. Сіз күтуіңіз керек.
Mən kanala nə vaxt çıxa bilərəm?	Мен арнаға қашан шыға аламын.
Mən kursu və sürəti saxlayıram.	Мен курсы және жылдамдықты сақтаймын.
Mən kursu dəyişə bilərəm!	Мен курсты өзгерте аламын.
Siz kursu sola dəyişə bilərsiniz.	Сіз курсты солға өзгерте аласыз.
Mən kursu sola dəyişdim.	Мен курсты солға өзгерттім.
Mənə losman lazımdır. Losman katerlə gəlir. Sizə losman göndərildi. Olduğunuz yer haqqında məlumat verin.	Маган лоцман керек. Лоцман катермен келеді. Сізге лоцман жіберілді. Тұрган жеріңіз туралы мәлімет беріңіз.
Mənim olduğum yerin koordinatları: 42°15' - 39°20'.	Менің тұрган жерімнің координаталары: 42°15' - 39°20'

Əvəzlik

Mən gəldim
Sən gəldin
O gəldi
Biz gəldik
Siz gəldiniz
Onlar gəldilər
Mənsiz getmə.
Məndən salam söylə.
Mənim üçün qələm al.
Bu kitab məndə var.
Mənim əvəzimə
Kitabı tənə ver!
Mənimlə gedək.
Sən burada nə edirsən?
Səndən xahiş edirəm.
Səndə dəftər olar.
Sənsiz işimiz getməz.

Mən sənə kitab verərəm.
Sənə məktub var.
Səni, tənə əvəz edərəm!
Mən səninlə gedərəm!
O gəldi.
O oxuyur.
O götürdü.
Onsuz getmə.
Onda kitab var.
Biz oxuyuruq.
Biz üç nəfər idik.
Bizdən sonra gəl.

Ecimdikter

Мен келдім.
Сен келдін.
Ол келді.
Біз келдік.
Сіз келдіңіз.
Олар келді.
Менсіз кетпіе.
Менен сәлем айт.
Маған қалам ал.
Бұл кітап менде бар..
Менің кезегіме
Кітапты маған бер!
Менімен бірге барайық.
Сен мұнда не істеп жүрсін?
Сенен өтінемін.
Сенде дәпттер болады.
Сенсіз жұмысымыз
жүрмейді.
Мен саған кітап беремін.
Саған хат бар.
Мен сені ауыстырымын.
Мен сенімен кетемін.
Ол келді.
Ол оқып жатыр.
Ол әкелді.
Онсыз кетпіе.
Онда кітап бар.
Біз оқып жатырмыз.
Біз үшеу едік.
Бізден кейін кел.

Bizə gelin!
Bizimlə birlikdə gedək!
Biz bildik.
Biz bilərdik.
Bizə məlumdur.
Bizdə yoxdur
Bizim haqqımızda
danışmayın.
Bızsız işiniz yaxşı getməz.
Siz necə yaşayırsınız?

Siz evdə yox idiniz.
Sizdən razıyam.
Sizin necə yaşıınız var?
Onlar buradadır.
Onlar bizə danışdır.
Onlarda radio yoxdur.
Onlara salam yetirin.

Mən onları gördüm.
Onlarla birlikdə gedəcəyəm.

Бізге кел!
Бізбен бірге барайық.
Біз білдік.
Біз билетін едік.
Бізге мәлім (белгілі).
Бізде жок.
Біз туралы сөйлеменіз.

Бізсіз ісіңіз жақсы жүрмес.
Жағдайыңыз қалай (қалай
тұрып жатырсыз)?
Сіз үйде жок едіңз.
Сізге ризамын (разымын).
Сіздің жасыңыз нешеде?
Олар мұнда.
Олар бізге айтты.
Оларда радио жоқ.
Оларға сәлем айтыңыз
(жеткізіңіз).
Мен оларды көрдім.
Олармен бірге кетемін.

Fel

Keçmiş zaman

Tək hal

- I ş. etdim
II ş. etdin
III ş. etdi
I ş. oxudum (nəğmə)
II ş. oxudun

Etistik

Откен шақ

Жекеше түр

- I жақ. еттім, істедім
II жақ. еттің, істедің
III жақ етті, істеді
I жақ. оқыдым (өлең)
II жақ. оқыдың

III ş. oxudu

Cəm hal

I ş. etdik
II ş. etdiniz
III ş. etdilər
I ş. oxuduq (nəğmə)
II ş. oxudunuz
III ş. oxudular
Sağıcı gəldi.
Poçtalyon gəldi.
Qardaşım səhər gəldi.
Bacım gəldi.

Anam dedi.

Müəllim istədi.

Mən evdə idim.

Sən evdə idin.

O evdə idi.

Biz evdə idik

Siz evdə idiniz

Onlar evdə idi (lər).

Mən oturdum

Sən oturdun

O oturdu

Biz oturduq

Siz oturdunuz

Onlar oturdular.

Mən gəldim

Sən gəldin

O gəldi

III jaq. oқыды

Kəpše tүр

I jaq. ettik, istedik
II jaq. ettiniz, istediniz
III jaq. etti, iestedi
I jaq. oқыдык (өлөн)
II jaq. oқыдыныз
III jaq. oқыды
Сауыншы келди.
Пошташы келди.
Бауырым таңертең келди.
Әпкем (карындасым,
сінлім) келди.

Анам айтты.

Мұғалім қалады
(мұғалімнің қалауы).

Мен үйде едім.

Сен үйде едін.

Ол үйде еді.

Біз үйде едік.

Сіз үйде едіңіз.

Олар үйде еді.

Мен отырдым.

Сен отырдың.

Ол отырды

Біз отырдық

Сіз отырдыңыз

Олар отырды

Мен келдім

Сен келдін

Ол келді

Biz gəldik
Siz gəldiniz
Onlar gəldilər.
Mən dedim
Sən dedin
O dedi
Biz dedik
Siz dediniz
Onlar dedilər.

Cənsizlarda

Mənim kitabı var idi.
Sənin kitabı var idi.
Onun kitabı var idi.
Bizim kitabı var idi.
Sizin kitabı var idi.
Onların kitabı var idi.

Canlılarda

Mənim uşağı var idi.
Sənin uşağı var idi.
Onun uşağı var idi.
Bizim uşağı var idi.
Sizin uşağı var idi.
Onların uşağı var idi.

İndiki zaman

Tək hal

I ş. edirəm
II ş. edirsən
III ş. edir.
I ş. oxuyuram (nəğmə)

Біз келдік
Сіз келдіңіз
Олар келді
Мен айттым (дедім)
Сен айттың (дедін)
Ол айтты (деді)
Біз айттық (дедік)
Сіз айттыңыз (дедіңіз)
Олар айтты (деді)

Жансыздарда

Менің кітабым бар еді.
Сенің кітабың бар еді.
Оның кітабы бар еді.
Біздің кітабымыз бар еді.
Сіздің кітабыңыз бар еді.
Олардың кітабы бар еді.

Жандыларда

Менің балам бар еді.
Сенің балаң бар еді.
Оның баласы бар еді.
Біздің баламыз бар еді.
Сіздің балаңыз бар еді.
Олардың баласы бар еді.

Осы шак

Жекеше түр

I ж. etip (истеп) жатырмын
II ж. etip (истеп) жатырсын
III ж. etip (истеп) жатыр
I ж. оқыл жатырмын (өлсін)

II §. oxuyursan
III §. oxuyur.

Cəm hal

I §. edirik
II §. edirsiniz

III §. edirlər.
I §. oxuyuruq (nəğmə)
II §. oxuyursunuz
III §. oxuyurlar.
Tələbə mühazirəyə gedir.

Atam işə gedir.

Mən evdəyəm
Sən evdəsən
O evdədir.
Biz evdəyik
Siz evdəsiniz
Onlar evdədirlər.
Mən otururam
Sən oturursan
O oturur.
Biz otururuq
Siz oturutsunuz
Onlar otururlar.
Mən gəlirəm
Sən gəlirsən
O gəlir.
Biz gəlirik
Siz gəlirsiniz

II ж. okyp жатырсын
III ж. okyl жатыр

Kəpše tür

I ж. etip (istep) жатырмыз
II ж. etip (istep)
жатырсындар
III ж. etip (istep) жатыр
I ж. okyp жатырмын (əleç)
II ж. okyp жатырсыз
III ж. okyp жатыр
Студент дəriscə (lekцияga)
kətip bara жатыр
Əkem işə gedir.

Mən үйdemən
Sən үйdesin
O үйde.
Biz үйdemiz
Ciz үйdesiz
Onlar үйde
Mən otymyyn
Sən otysrysyn
O otysr
Biz otymyz
Ciz otysrysiz
Onlar otysry
Mən kelle жатырмын
Sən kelle жатырсын
O kelle жатыр
Biz kelle жатырмыз
Ciz kelle жатырсыз

Onlar gəlirlər.

Mən deyirəm

Sən deyirsən

O deyir

Biz deyirik

Siz deyirsiniz

Onlar deyirlər.

Mən öz evimdə yaşayıram

Sən öz evində yaşayırsan

O öz evində yaşayır.

Biz öz evimizdə yaşayırıq

Siz öz evinizdə yaşayırsınız

Onlar öz evində yaşayırlar.

Cansız əşyalar

Mənim qələmim vardır

Sənin qələmin vardır

Onun qələmi vardır

Bizim qələmimiz vardır

Sizin qələminiz vardır

Onların qələmi vardır

Çəhlilarda

Mənim qızım vardır

Sənin qızın vardır

Onun qızı vardır

Bizim qızımız vardır

Sizin qızınız vardır

Onların qızı vardır.

Mən nə edirəm?

Sən nə edirsən?

O nə edir?

Олар келе жатыр

Мен айтамын (даймін)

Сен айтасың (дайсін)

Ол айтады (дейді)

Біз айтамыз (дайміз)

Сіз айтасыз (дайсіз)

Олар айтады (дейді)

Мен ез үйімде тұрамын.

Сен ез үйінде тұрасың.

Ол ез үйінде тұрады

Біз ез үйімізде тұрамыз.

Сіз ез үйінізде тұрасызыз.

Ол ез үйінде тұрады.

Жансыз заттар

Мениң қаламым бар

Сенің қаламың бар

Оның қаламы бар

Біздің қаламымыз бар

Сіздің қаламыңыз бар

Олардың қаламы бар

Жандыларда

Менің қызымы бар

Сенің қызың бар

Оның қызы бар

Біздің қызымыз бар

Сіздің қызыңыз бар

Олардың қызы бар

Мен не істеп жатырмын?

Сен не істеп жатырсын?

Ол не істеп жатыр?

Biz nə edirik?
Siz nə edirsınız?
Onlar nə edirlər?

Gələcək zaman

I ş. edəcəyəm
II ş. edəcəksən
III ş. edəcəkdir.
I ş. oxuyacağam (pəştə)
II ş. oxuyacaqsan
III ş. oxuyacaq.
Mən gələcəyəm
Sən gələcəksən
O gələcəkdir
Mən oturacağam
Sən oturacaqsan
O oturacaqdır
Mən evdə olaram
Sən evdə olarsan
O evdə olar
Mən deyərəm
Sən deyərsən
O deyər
Mənim dəftərim olar
Sənin dəftərin olar
Onun dəftəri olar
Mənim qonağım olacaqdır.
Sənin qonağım olacaqdır.
Onun qonağı olacaqdır.

BİZ NƏ İSTƏP JATYRMYZ?
CİZ NƏ İSTƏP JATYRSYZ?
OLAR NƏ İSTƏP JATYR?

Keler şak

I J. etemini, iştaymın
II J. etesic, iştaysınc
III J. etedı, iştaydı
I J. okımyň
II J. okısyň
III J. okıdy
Men keləmim
Sen keləsinc
Ol kelədi
Men otıramyň
Sen otırasıny
Ol otıradы
Men үide bolamyň
Sen үide bolasыň
Ol үide boladы
Men aytamыň.
Sen aytasıny
Ol aytadы
Menin dəptərim boladы
Senin dəptərin boladы
Onıñ dəptəri boladы
Menin konagym boladы
Senin konagyň boladы
Onıñ konagы boladы

Cəm hal

I ş. edəcəyik
 II ş. edəcəksiniz
 III ş. edəcəklər.
 I ş. oxuyapıq (nəğmə)
 II ş. oxuyarsınız
 III ş. oxuyarlar.
 Biz evdə olarıq
 Siz evdə olarsınız
 Onlar evdə olarlar
 Biz oturacağıq
 Siz oturacaqsınız
 Onlar oturacaqlar
 Biz gələcəyik
 Siz gələcəksiniz
 Onlar gələcəklər
 Biz deyərik
 Siz deyərsiniz
 Onlar deyərlər

Cənsizlarda

Bizim dəftərimiz olar
 Sizin dəftəriniz olar
 Onların dəftəri olar

Canlılarda

Bizim uşağımız olar
 Sizin uşağıınız olar
 Onların uşağı olar

Kəpshi tür

I ž. etemiz, iştəmiz
 II ž. eteciz, iştəciz
 III ž. etedî, iştədî
 I ž. okimyz
 II ž. okisyz
 III ž. okidy
 BİZ үйde bolamyz
 CİZ үйde bolasyz
 OLAR үйde boladys
 BİZ OTYRAMYZ
 CİZ OTYRASYZ
 OLAR OTYRADYS
 BİZ KELEMIZ
 CİZ KELESİZ
 OLAR KELEDİ
 BİZ AYTAMYZ
 CİZ AYTASYZ
 OLAR AYTADYS

Жансыздарда

БІЗДІҢ ДӘПТЕРІМІЗ БОЛАДЫ
 СІЗДІҢ ДӘПТЕРІНІЗ БОЛАДЫ
 ОЛАРДЫҢ ДӘПТЕРІ БОЛАДЫ

Жандыларда

БІЗДІҢ БАЛАМАЫЗ БОЛАДЫ
 СІЗДІҢ БАЛАНЫЗ БОЛАДЫ
 ОЛАРДЫҢ БАЛАСЫ БОЛАДЫ

Zərf**Үстөү****Yer zərfi**

(harada? haradan? haraya?)
 Burada
 Orada
 Budur, burada
 Heç yerdə
 İçəridə
 Eşikdə (həyətdə)
 Hər yerdə
 Uzaq (uzaqda)
 Yaxın (yaxında)
 Qabaq (qabaqda)
 Geri (geridə)
 Ortada
 Axırda
 Yuxarı (yuxarıda)

Zaman zərfi

İndi
 Bu gün
 Dünən
 Keçən il
 Bu il
 Əvvəl
 Sabah
 O zaman
 Sonra
 Bir dəfə
 Tez

Мекен үстөүү

(kайда? kайдан?)
 Мұнда
 Ана жақта.
 Мынау, мына жақта.
 Ешкайда.
 Ішінде
 Далада
 Эр жерде
 Ұзак ұзакта (алыс, алыста)
 Жақын (жакында)
 Алды алдында
 Артқа (артта)
 Оргада
 Соңында
 Жоғары (жоғарыда)

Мезгіл үстөүү

Енді (қазір)
 Бүгін
 Қайтадан
 Былтыр (өткен жылы)
 Биыл
 Алдымен (әуелі)
 Ертең
 Ол кезде
 Содан кейін
 Бір рет
 Тез

Gec	Кеш
Həmişə	Әрдайым
Aşağı (aşağıda)	Төмен (төмөнде)
Hündür (hündürdə)	Биік (білкте)
Alçaq (alçaqda)	Аласа (астында)
Sağa	Оңга
Sola	Солға
Tərzi – hərəkət zərfi	
(necə, nə cür)	Қалай?
Sürətlə	Жылдам
Yavaş	Ақырын (баяу)
Lap (çox)	Өте (көп)
Yaxşı	Жаксы
Birdən	Бірден
Səbəb zərfi	
(nə üçün)	(неге)
Ona görə	Сондыктан (сол үшін)
Buna görə	Бұған қарағанда
Məqsəd zərfi	
(nə üçün)	(не үшін)
Bunun üçün	Бұл үшін
Onun üçün	Ол үшін
Ona görə	Солай
Kəmiyyət və ölçü zərfi	
Nə qədər	Қанша
O qədər	Сонша
Həddən artıq	Шектен тыс
Azca	Азырақ
Hamısı	Барлығы
Çimyıl-sıyn үsteui	
Cəbəp-saldar үsteui	
Maqsat үsteui	
Məlşer үsteui	

Sual zərfi

Hara?
Haradan?
Haraya?
Nə vaxt?
Necə?
Niyə?
Nə üçün?
Nə vaxta qədər?

Saylar

Miqdar sayı
Nə qədər?
0 – sıfır
1 – bir
2 – iki
3 – üç
4 – dörd
5 – beş
6 – altı
7 – yeddi
8 – səkkiz
9 – doqquz
10- on
11- on bir
12- on iki
13- on üç
14- on dörd
15- on beş
16- on altı

Cırak үстeyi

Қайда
Қайдан?
Қайда?
Қашан?
Қалай?
Неге?
Не үшін?
Қашанға дейін?

Сан есім

Есептік сандар

Қанша? Неше?
Нөл
Бір
Екі
Үш
Төрт
Бес
Алты
Жеті
Сегіз
Тоғыз
Он
Он бір
Он екі
Он үш
Он төрт
Он бес
Он алты

17- on yeddi	Он жеті
18- on səkkiz	Он сегіз
19- on doqquz	Он тоғыз
20- iyirmi	Жиырма
21- iyirmi bir	Жиырма бір
22- iyirmi iki	Жиырма екі
23- iyirmi üç	Жиырма уш
24- iyirmi dörd	Жиырма төрт
25- iyirmi beş	Жиырма бес
26- iyirmi altı	Жиырма алты
27- iyirmi yeddi	Жиырма жеті
28- iyirmi səkkiz	Жиырма сегіз
29- iyirmi doqquz	Жиырма тоғыз
30- otuz	Отыз
31- otuz bir	Отыз бір
40- qırx	Қырық
41- qırx bir	Қырық бір
50- əlli	Елу
51- əlli bir	Елу бір
60- altmış	Алпыс
61- altmış bir	Алпыс бір
70- yetmiş	Жетпіс
71- yetmiş bir	Жетпіс бір
80- səksən	Сексен
81- səksən bir	Сексен бір
90- doxsan	Тоқсан
91- doxsan bir	Тоқсан бір
100- yüz	Жүз
200- iki yüz	Екі жүз
300- üç yüz	Уш жүз
400- dörd yüz	Төрт жүз
500- beş yüz	Бес жүз

600- altı yüz	Алты жұз
700- yeddi yüz	Жеті жұз
800- sakkiz yüz	Серіз жұз
900- doqquz yüz	Төгіз жұз
1000- min	Мың
1100- min yüz	Бір мың бір жұз
1200- min iki yüz	Бір мың екі жұз
1950- min doqquz yüz əlli	Мың төгіз жұз елу
2000- iki min	Екі мың
Bir kitab	Бір кітап
İki kitab	Екі кітап
Beş kitab	Бес кітап
On adam	Он адам
İyirmi dəftər	Жиырма дәптер
Mənə bir qayçı gətir	Маған бір қайшы әкел
Axırıncı iki mərtəbə hələ hazır deyildir.	Сонғы екі қабат әлі дайын (эзір) өмес
Biz dörd nəfər idik	Біз төргеу (төрт адам) едік
Onlar beş nəfər idi	Олар бесеу (бес адам) еді
Siz yeddi nəfər olacaqsınız	Сіздер жеті адам боласыздар

Sıra sayı

- 1-ci – birinci
 2-ci – ikinci
 3-cü – üçüncü
 4-cü – dördüncü
 5-ci – beşinci
 6-ci – altinci
 7-ci – yeddinci
 8-ci – sakkizinci
 9-cu – doqquzuncu

Реттік сандар

- Бірінші
 Екінші
 Үшінші
 Төртінші
 Бесінші
 Алтыншы
 Жетінші
 Сегізінші
 Төгізыныңы

10-cu – ониси

Kəşf sayı

İkide bir
Beşde üç
Üçde bir
Səkkizdə dörd
Dörddə bir
Onda beş
Tələbələrin dörddə ikisi
Tələbələrin dörddə üçü

Hesab

$$\begin{aligned}2+5 &= 7 \\15+6 &= 21 \\60-13 &= 47 \\8 \times 4 &= 32 \\40:4 &= 10\end{aligned}$$

Faiz

1% - bir faiz
2 (3, 4)% – iki (üç, dörd) faiz
5 (6, 7)% – beş (altı, yeddi) faiz

Çəki ölçüləri

1 qram – bir qram
2 (3, 4) qram – iki (üç, dörd) qram
5 (6, 7) qram – beş (altı, yeddi) qram

Онынны

Bölşekter

Ekiden bир
Бестен үш
Үштен бир
Сегизден төрт
Төрттен бир
Оннан бес
Студенттердің төрттен екіci
Студенттердің төрттен үші

Eсеп

Екі қосу бес тен жеті
Он бес қосу алты тен
Жиырма бир
Алпыс азайту он үш тен
Кырық жеті
Сегіз көбейту төрт тен отыз
екі
Кырық бөлу төрт тен он

Пайыз

Бир пайыз
Екі (үш, төрт) пайыз
Бес (алты, жеті) пайыз

Салмақ өлшемдері

Бир грамм
Екі (үш, төрт) грамм
Бес (алты, жеті) грамм

yeddi) qram	
1 (2, 3) girvəngə - bir (iki, üç) girvəngə (409,5 qramdır)	Бір (екі ,үш) гирванга (409,5 грамм)
1 kiloqram – bir kiloqram	Бір килограмм
2 (3, 4) kiloqram – iki (üç, dörd) kiloqram	Екі (үш,төрт) килограмм
1 pud – bir pud	Бір пұт
2 (3, 4) pud – iki (üç, dörd) pud	Екі (үш ,төрт) пұт
5 (6, 7) pud – beş (altı, yeddi) pud	Бес (алты,жеті) пұт
1 ton – bir ton	Бір тонна
2 (3, 4) ton – iki (üç, dörd) ton	Екі (үш, төрт) тонна
5 (6, 7) ton – beş (altı, yeddi) ton	Бес (алты,жеті) тонна

Uzunluq ölçülleri

1 – bir millimetр
5 (6, 7) – beş (altı, yeddi) millimetр
1 – santimetр
2 (3, 4) – iki (üç, dörd) santimetр
1 – bir metр
2 (3, 4) – iki (üç, dörd) metр
1 – bir kilometр
5 (6, 7) – beş (altı, yeddi) kilometр

Həcm ölçü vahidləri

1 – bir kub millimetr

Ұзындық

Бір миллиметр
Бес (алты, жеті) миллиметр
Бір сантиметр
Екі (үш, төрт) сантиметр
Бір метр
Екі (үш, төрт) метр
Бір километр
Бес (алты, жеті) километр

Көлем өлшем бірліктері

Бір куб миллиметр
----

1 – bir kub santimetр
1 – bir kub destimetр
1 – bir kub metр
1 – bir litr
2 (3, 4) – iki (üç, dörd) litr
1 – bir hektolitr
5 – beş hektolitr

Sahə ölçüsü vahidləri

1 – bir kvadrat millimetр
1 – bir kvadrat santimetр
1 – bir kvadrat metр
1 – bir hektar
1 – bir kvadrat kilometr

Pul vahidləri

1 – bir qəpik
2 (3, 4) – iki (üç, dörd) qəpik
1 – bir şaha (5 qəpik)
1 – bir abbası (20 qəpik)
1 – bir manat
5 (6, 7) – beş (altı, yeddi) manat

Salamlamaq. Nəzakətlilik və tanışlıq ifadələri

Salam!
Salam! (cavab zamanı)
Sabahınız xeyir!
Axşamınız xeyir!
Gecəniz xeyirə qalsın!
Xudahafiz, salamat qalın!

Бір куб сантиметр
Бір куб дециметр
Бір куб метр
Бір литр
Екі (үш, төрт) литр
Бір гектолитр
Бес гектолитр

Аудан өлшем бірліктөрі

Бір шаршы миллиметр
Бір шаршы сантиметр
Бір шаршы метр
Бір гектар
Бір шаршы километр

Ақша (пүл) бірліктөрі

Бір гәпик (тиын)
Екі (үш, төрт) гәпик (тиын)
Бір шаха (бес гәпик)
Бір аббасы (20 гәпик)
Бір манат
Бес (алты, жеті) манат

Сәлемдесу. Сыпайылық таныту және танысу

Салеметсіз бе?
Сәлеметсіз бе? (жаяап)
Қайырлы тан!
Қайырлы кеш!
Қайырлы тұн!
Сау болыңыз, саламат

Necə yaşayırsınız?

Sağ olun!

Çox sağ olun!

Xahiş edirəm!

Bağışlayın!

Üzr istəyirəm, təqsirkaram.

Nə istəyirsiniz?

Arzunuz nədir?

Nə vaxt gəldilər?

Sizi axşam gözləyirik.

Şəm yeməyinə buyurun!

Xahiş edirəm, adınızı
deyəsiniz.

Harada yaşayırsınız?

Ünvanınız?

Məni bir az gözləyin!

Mən tələsirəm.

Məni gözləyirlər.

Sizi nə vaxt görə bilərəm?

Nə vaxt boş olacaqsınız?

Mən sizinlə söhbət etmək
istəyirəm.

Məni yoldaşınla (bacınla,
qardaşınla) tanış edin.

Tanış edin onlarla!

Sizinlə tanış olmağıma
şədəm!

Mən sizi tanıyıram.

қалыңыз!

Қалыңыз қалай?

Сay бол (немесə rəhmet)!

Сay бол (немесə kəp
rahmet)!

Ətinəmən!

Kəşirəniz!

Kəşirəniz, kİNəlİmİn.

He қalaisyz?

Tİlegiçiz қandai? Hənİ
қalaisyz?

Қашan keldi?

Cİzdİ keshke kütəmiz.

Keshki asqa, ətinəmən!

Ətinəmən, atınyzdy
aitcsanz.

Қайдə türasız?

Mekən-жайыныz?

Məni bəraz kütə türənysiz!

Men asygyп түрмүн.

Məni kütip otypy.

Cİzdİ қashan kəre alamyn?

Қashan bosc bolasyz?

Menin cizben əngimeleskim
(cuxbatasskym) kelledi

Məni joldasyna (əpkene,
karýndasyna, cınlıne,
bauwyryna) tanystyr.

Olarmen tanysynyz!

Cizben tanyskanyma
kuanыштымын!

Men cizdi tanimyn.

Bize gelin!
Nə yaxşı adamdır.
Gəzməyə gedək
Yoruldum, otışmaq
istəyirəm.
Bu, mənim yoldaşımdır

Nida

Nə yaxşıdır!
Nə gözəldir!
Nə xoşdur!
Nə qəşəngdir!
Nə xoşbəxtlikdir!
Nə qəribədir!
Çox təəssüf!
Nə dəhşətdir!
Nə həyasızlıqdır!
Boş şeydir, rahat olun!
Sən nə tərs (inad) adamsan!

Nə deyirsən?!

Nə buyurursan!

Sabah naryada getməlisiniz!

Haraya?

Nəzarət-buraxılış
məntəqəsinə.

Gün, ay, il

Bu gün
Bazar günü

Bізге келіңіз!
Қандай жақсы адам!
Жүр, серуендең келейік.
Шаршадым, отырғым
келеді.
Бұл менің жолдасым.

Куаныш пен тандану

Қандай жақсы!
Қандай әдемі!
Қандай сүйкімді!
Қандай (неткен) тамаша!
Қандай бақыт!
Қандай гажап!
Өте өкінішті!
Қандай қорқынышты!
Қандай ұятызыдық!
Ештеңе емес, алаңдама!
Сен қандай (неткен)
қырысқ адамсың!

Не дейсін?!

Не өтінішің (бұйымтайың)
бар?

Ертең нарядқа кетуіңіз
керек!

Қайда?

Тексеру-өткізу пунктіне

Күн, ай, жыл

Бүгін
Жексенбі

Bu gün bazardır.
Ay
İndi hansı aydır?
İndi apreldir.
Bu gün ayın neçəsidir?
Bu gün sentyabrın beşidir.
Neçənci ildir?
Min doqquz yüz əlli
doqquzuncu ildir.
İndi 2008-ci ildir.

Bu gün nə günündür?
Bu gün çəşənə aksamıdır.
Bir sentyabr
İki oktyabr
1960-ci il

1960-ci ildə
1960-ci ildən
1960-ci ilə qədər

Saat

Bu nədir?
Bu, saatdır.
Saat haradadır?
Saat divardadır.
Saat neçədir?
İndi saat ona on beş dəqiqə
işləyib.
Dərs çoxdanmı başlayıb?

On beş dəqiqə bundan əvvəl.

Бүгін жексенбі
Ай
Қазір қайсы ай?
Қазір апрель.
Бүгін айдың нешесі?
Бүгін қыркүйектің бесі.
Қай (каншасыншы) жыл?
Мың төғyz жұз елу
төгізынышы жыл.
Қазір екі мың сегізінші
жыл.
Бүгін қандай күн?
Бүгін сейсенбі.
Бірінші қыркүйек
Екінші қазан
Мың төғyz жұз
алпысынышы жыл
1960-шы жылы
1960-шы жылдан
1960-шы жылға дейін

Сағат

Бұл не?
Бұл сағат.
Сағат қайда?
Сағат қабыргада.
Сағат нәше (қанша)?
Қазір сағат тоғыздан он бес
минут кетті.
Сабак басталғанина көп
болды ма?
Бұдан он бес минут бүрын.

Dərs nə vaxt qurtarır?
Otuz dəqiqədən sonra.
Yarım saatdan sonra.
Gündüz saat ikiyə.
Xahiş edirəm, deyin: dərs
sabah saat neçədə
başlanacaq?
Səhər saat doqquzda.
Dərsler saat neçədə qurtarır?
Gündüz saat on dördə.
Birinci saat
İki saat
Səhər saat beşdə
Səhər saat doqquzdan
Axşam saat 22-yə qədər

Gündüz saat on beşə kimi

Gün

Səhər nə vaxt qalxırsınız?
Adətən, mən tezdən
qalxıram.
Siz səhər nə edirsiniz?
Yuyunuram, geyinirəm,
səhər yeməyini yeyirəm,
sonra işləyirəm: oxiuyuram,
yazıram,
Qazax mətnlərini
Azərbaycan dilinə tərcümə
edirəm.
Sizdə istirahət günü nə

Сабақ қашан бітеді?
Отыз минуттан кейін.
Жарты сағаттан кейін.
Күндіз сағат екіге.
Өтінемін, айтыңызыбы:
ертең сабақ сағат нешеде
басталады?
Таңертең сағат тоғызда.
Сабақ сағат нешеде бітеді?
Күндіз сағат он төртте.
Бірінші сағат
Екі сағат
Таңертең сағат бесте
Таңертең сағат тоғыздан.
Кешкі сағат жиырма екіге
дайін
Күндіз сағат он беске дайін

Kyn

Таңертең қай уақытта
тұрасыз?
Әдетте, мен ерте тұрамын.
Сіз таңертең не істейсіз?
Жуынамын, киінемін,
ертеңгі асымды ішемін,
сосын жұмыс істеймін:
окимын, жазамын,
Қазақ мәтіндерін
әзіrbайжан тіліне
аударамын.
Сізде демалыс күні қайсы?

vaxtdır?

Sabah yox, birisi gün.
Siz nə edəcəksiniz?
Bazar gününü birlikdə
keçirək, qazaxça danışaq.

Bu çox yaxşıdır.
Siz sabah axşam evdə
olacaqsınız mı?
Bəli!
Harada işləyirsiniz?
Nə edirsınız?
Dərslərimi hazırlayıram.
Çox məşğul oluram.

Şən bu gün nə edirsən?
Mən dərs öytənirəm.
Əməksevər olun!
Qabaqcıl təcrübəni öygənin!

İşdə müvəffəqiyətlər
arzulayıram!

Mənzil, ev əşyaları, geyim
Otaq
Kirənişin
Mənzil haqqı
Zirzəmi
Çardaq
Kiçik anbar
Elektrik lampası
İş otağı

Ертең әмес, бір күні
Сіз не істейсіз?
Жексенбі күнін бірге
еткізейік, қазақша
сейлесейік.
Бұл өте жақсы.
Сіз ертең кешке үйде
боласыз ба?
Иә!
Қайда жұмыс істейсіз?
Не істейсіз?
Сабагыма дайындаламын.
Қолым мұлдем бос
болмайды.
Сен бүтін не істейсің?
Мен сабак оқымын.
Еңбек сүйгіш бол!
Алдыңғы қатардағы
тәжірибелі үйрен!
Жұмыста табыстар
тілеймін!

Пәтер, үй заттары, киім

Бөлме
Пәтер жалдаушы
Пәтер ақысы
Ұра (подвал)
Шолан (Чердак)
Кіші шолан, ұра
Электр лампасы
Іс бөлмесі

Yeməkxana	Ас бөлмесі
Yataq otağı	Жатар бөлме
Çarpayı	Төсек
Ütü	Үтік
Qayçı	Қайшы
Necə qayçıdır?	Қандай қайшы?
Bu palto kimindir?	Бұл пальто кімдікі?
Bu, Vəkilin paltosudur.	Бұл, Вәкілдің пальтосы.
Vəkilin paltosu qaradır.	Вәкілдің пальтосы қара.
Alt paltarı	Іш киім
Qulu təzə şalvarını geyibdir.	Гулу жана шалбарын киді.
Gecə köynəyi	Түнгі кейлек
Bu, Sabirin köynəyidir.	Бұл Сабырдың кейлегі
Yorğan	Көрпе, одеяло
Döşək	Матрас
Yasdıq	Жастық
Burada bir pəncərə var.	Мұнда бір терезе бар.
Orada isə iki pəncərə var.	Ал онда екі терезе бар.
Harada yaşayırsınız?	Қайда тұрасыз?
Mən valideynlərimle	Мен ата-анаммен
Axundzadə kūçesində,	Ахундзаде көшесінде
5 N-li evdə yaşayıram.	тұрамын.
Mənziliniz hansı mərtəbədədir?	Бесінші нөмірлі үйде
İkinci mərtəbədə.	тұрамын.
Mənziliniz necədir?	Пәтеріңіз қай қабатта?
Bizim mənzil üçotaqlıdır, xüsusi mətbəxi və vannası vardır.	Екінші қабатта.
Əvvəllər, əgər səhv	Пәтеріңіз қандай?
	Біздің пәтеріміз үш
	бөлмелі, жақсы жиһазы
	және ваннасы бар.
	Бұрын, егер ұмытпасам,

etmirəməsə, sizin bir otağınız
vardı.

Bəli, bizim bir otağımız var
idi, o da rahat deyildi.

Sizin mənziliniz hansı
yaşayış binasındadır?

Mənim mənzilim altı
mərtəbəli (beş mərtəbəli)
binadadır.

Hansı mərtəbədə
yaşayırsınız?

Birinci (ikinci, üçüncü,
dördüncü) mərtəbədə
yaşayıram.

Sizdə lift vardırmı?

Vardır.

Bəs, siz təzə mənzil nə vaxt
alacaqsınız?

Televizor, radio

Sizin radionuz vardır?

Bəli, vardır.

Zəhmət çəkin radionu açın.
Son xəbərləri dinləmək
istəyirəm.

Siz, Zeynəb Xanlarovanın
radio ilə çıkışını dinlədiniz?
Radio hansı dalğada işləyir?

Radio uzunluq dalgasında
işləyir.

cizdін бір бөлменіз бар
болатын.

Иә, біздің бір бөлмеміз бар
еді, ол жақсы емес еді.

Сіздің пәтеріңіз кай тұргын
үйде?

Менің пәтерім алты
қабатты (бес қабатты) үйде.

Кай қабатта тұрасыз?

Бірінші (екінші, үшінші,
төртінші) қабатта тұрамын.

Cizde lift bar ma?

Bar.

Жарайды, ciz қашан жаңа
пәтер аласыз?

Теледидар, радио

Cizde radio bar ma?

Иә, бар.

Қын болмаса, радионы
косяңызы. Соңғы
хабарларды тыңдағым
келеді.

Ciz Zeynep Xanlarovany
radiodan тыңдадыныз ба?

Радио қай толқында
истейді?

Радио ұзын толқында
истейді.

Bu hansı radiodur?
 Bu radio "Vesna"dır.
 Hansı verilişi dinləmək
 istəyirsən?
 Son xəbərləri, musiqi
 (idman) verilişlərini
 dinləmək istəyirəm.
 Sizin televizorun markası
 nədir?
 Mənim televizorum
 "Qorizont"dur.
 Sizin televizorun neçə kanalı
 vardır?
 Mənim televizorumun 12
 kanalı vardır.
 Necə, antenanız var?
 Mənim otaq antennasıdır.
 Televiziya verilişləri nə vaxt
 başlanır?

 Şəhər verilişləri saat
 dəqquzda (onda, on birdə),
 axşam verilişləri isə saat on
 yeddidə başlanır.

Бұл қандай радио?
 Бұл «Весна» радиосы.
 Қай хабарды тыңдағанды
 қалайсын?
 Соңғы хабарларды, музыка
 (спорт) хабарларыны
 тыңдағанды қалаймын.
 Сіздің теледидарыңыздың
 маркасы қандай?
 Менің теледидарым
 «Горизонт».
 Сіздің теледидарыныңда
 неше арна бар?
 Менің теледидарымда он
 екі арна бар.
 Қандай антеннаның бар?
 Менің белме антеннасы
 Теледидар хабарлары
 қашшада (қай уақытта)
 басталады?
 Таңғы хабарлар сағат
 тоғызды (онда, он бірде),
 кешкі хабарлар сағат он
 жетіде басталады.

Şəhər

Bu şəhərdə olubsunuz?
 Mən bu şəhərdə birinci dəfə
 oluram.
 Mən Bakıda (Alma-Atada,
 Moskvada) bir neçə dəfə
 olmuşam, bu şəhərlər

Бұл қаладай радио?
 Бұл «Весна» радиосы.
 Қай хабарды тыңдағанды
 қалайсын?
 Соңғы хабарларды, музыка
 (спорт) хабарларыны
 тыңдағанды қалаймын.
 Сіздің теледидарыңыздың
 маркасы қандай?
 Менің теледидарым
 «Горизонт».
 Сіздің теледидарыныңда
 неше арна бар?
 Менің теледидарымда он
 екі арна бар.
 Қандай антеннаның бар?
 Менің белме антеннасы
 Теледидар хабарлары
 қашшада (қай уақытта)
 басталады?
 Таңғы хабарлар сағат
 тоғызды (онда, он бірде),
 кешкі хабарлар сағат он
 жетіде басталады.

Қала

Бұл қалада болдыңыз ба?
 Мен бұл қалада бірінші рет
 болуым.
 Мен Бакуде (Алматыда,
 Мәскеуде) бірнеше рет
 болдым, бұл қалалар жайлыш

haqqında sizə məlumat verə
bilərəm.

Hazırda Bakıda (Astanada)
nə qədər əhali yaşayır?

Hazırda Bakıda (Astanada)
bir milyondan artıq əhali
yaşayır.

Bu şəhər neçə rayona
bölgünür?

Bu şəhər yeddi (səkkiz,
doqquz) rayona bölgünür.

Bu külçə necə adlanır?

Bu küçə Hüseyin Cavid
adlanır.

Avtobus dayanacağı
Taksi dayanacağı

Keçid

Daxil olmaq, içəri girmək
qadağandır.

Giriş

Çıxış

Çıxış yoxdur

Avtomobilən ehtiyatlı
ol(un)!

Şəhərə çıxış

Sorğu bürosu

Gözləmə zalı

Ehtiyatlı olun!

Təcili yardım

Tibb məntəqəsi.

cizge məlimet bəre alamын.

Қазір Бакуде (Астанада)
кандык тұрады?

Қазір Бакуде (Астанада) бір
миллионнан астам халық
тұрады.

Бұл қала неше ауданға
белінеді?

Бұл қала жеті (сегіз, тоғыз)
ауданға белінеді.

Бұл көшениң аты қандай?

Бұл көшे Хусейн Джавид
атында.

Автобус аялдамасы
Такси аялдамасы

Өткел

Ішке кіруге тыйым
салынады.

Кіру

Шыгу

Шыгуга жол жок

Автомобильден сактан!

Қалага шыгу

Анықтама бюросы

Күту залы

Сақ бол (Ықтияжты бол)!

Жедел жәрдем

Медициналық пункт

Mehmanhanada

Sizdə boş nömrə (otaq) vardır?
Neçə nəfərsiniz?
Bir yerli (iki yerli) nömrə istəyirəm.
Hansı mərtəbədə istəyirsiniz?
Birinci (ikinci,)
Bizim üçüncü (dördüncü, beşinci,) mərtəbədə yerimiz vardır.
Nömrələrdə soyuq və isti su vardır?
Əlbəttə, müntəzəm olaraq həm soyuq, həm də isti su olur.
Mənim otağımın nömrəsi neçədir?
Sizin otağın nömrəsi 205-dir.

İcazə olar əvvəlcə bu otağa baxım.
Məmənuniyyətlə, bıuuqun!

Budur, sizin otaq.
Bu otaq deyəsən qaranlıqdır.
Onda qarşıdakı otağa baxın.

Bu otaq da mənim xoşuma gəlmir.

Çonak үйde

· Cəzde bəs nəmər (bəlmə) bar ma?
Həshe adamсыздар?
Bir (ek) orынды nəmər kerek.
Kai қабатта қалайсыз?

Birinşí (ekinşí)
Bizdің үшінші (төртінші, бесінші) қабатта орнымыз бар.
Немірлерде суық және ыстық су bar ma?
Әлбетте (эрине), эрдайым суық су да, ыстық су да болады.
Мениң бөлмемнің немірі неше?
Cіздің бөлменіздің немірі екі жуз бес.
Рұқсат болса, алдымен (эуелі) бұл бөлмені көрсейін.
Әрине (куана-куана), етінемін!
Бұл сіздің бөлменің.
Бұл бөлме қарангы сияқты.
Онда қарсыдағы бөлмені көрініз.
Бұл бөлме де маған ұнамады.

Onda bu otağa baxın.
Bu otaqda vanna vardır?
Vanna vardır.
Bu nöqtə təcəmət xoşuma
gəlir.
Siz burada çox olacaqsınız?
Güman ki, mən burada on
gün qalacağam.
Xahiş edirəm, pasportunuzu
verin.
Buyurun!
Xahiş edirəm, bu blankı
doldurun.
Açarı kimə verək?
Açarı mərtəbə növbətçisinə
verin.
Yaxşı.
Xahiş edirəm, deyin, nə vaxt
gedəcəksiniz?
Mən bu gün (sabah, axşam)
gedirəm.
Sizin hesabınızı qeyd
etməyək?
Bəli, hesabı qeyd edin.

Yemək şeyləri:

Səhər yeməyi,

Nahar və şam

Mineral su
Meyvə şirəsi

Онда бүл бөлмөні көрініз.
Бүл бөлмөде ванна бар ма?
Ванна бар.
Бүл бөлме маган ұнады.

Сіз мұнда көп боласыз ба?
Мен мұнда он күндей
боламын.
Өтінемін, төлкүжатынызды
берініз.
Алыңыз!
Өтінемін, бүл бланкты
толтырыңыз.
Кілтті кімге берейік?
Кілтті қабат кезекшісіне
берініз.
Жақсы.
Өтінемін, айтыңызышы,
қашан кетесіз?
Мен бүгін (ертең, кешке)
кетемін.
Сіздің есебіңізді тіркейік
пе?
Иә, есепті тіркеніз.

Ас заттары

Ертеңгі ас

Түскі және кешкі ас

Минералды су
Жеміс шырыны

Pırvə	Сыра
Ağ çörək	Ақ нан
Qara çörək	Қара нан
Çörək qırığı (parçası)	Үзім нан
Pendir	Сыр
Qoyun pendiri	Қой сүтінен сыр
Qoyun pendiri dadlı olur.	Қой сүтінен сыр дәмді болады.
Qənd, şəkər	Қант, шекер (құмшекер)
Çay	Шай
İki kilo qənd alır.	Екі кило қант алып жатыр.
Pomidor (xiyar) turşusu	Тұздалған қызынап (қияр)
Göy-göyərti	Кектат
Tərəvəz	Кекеніс
Qidalı maddələt	Азық-тұлік
Yeyinti məhsulları	Жейтін заттар (өнімдер)
İsti xörək	Ыстық тамақ
Soyuq xörək	Суық тамақ
Dadlı xörək	Дәмді тамақ
Meyvə	Жеміс
Üzüm şərabı	Жүзім шарабы
Xörəyi kim bişirər?	Тамақты кім пісіреді?
Mən bişirərem.	Мен пісіремін.
Sən xörək bişir!	Сен тамақ пісір!
Mən yeyirəm.	Мен тамақтанып отырмын.
Mən çörək yeyirəm.	Мен нан жеймін.
Mən süd içirəm.	Мен сүт ішемін.
Səhər yeməyi yeyək.	Таңғы асты ішейік.
Nə yeyək?	Қандай тамақ ішнейік?
Səhər süd, qəhvə, südlü qəhvə içmək yaxşıdır.	Таңертең сүт, кофе, сүт қосылған кофе ішкен жақсы.

Bulka istayırsən?
Buyurun!
O, təzədir?
Yağ qabını tənə verin!

Çay içməzsinizmi?
Rədd etmərəm.
Çörəyi doğrayın!
Mənim bıçağım kütdür,
hətta, çörəyi kəsmir.
Nahar hazırlıdır.
Bu gün nahara nə var?
Mən çox astmışam.

İştahanız yaxşı olsun!

Sən bilərsən: "İştah dişin
arasındadır?".
Bu gün şorba çox dadlıdır.
Sona, nəlbəkiləri götür,
qabları gətir!
Yeyək!
Kabab və lobiya ilə əladır.

Məmənnuniyyətlə kompot
içərəm.
Gedək, axşam yeməyi yeyək.
Nə isə bu gün iştaham
yoxdur.
Bu gün gedək aşxanada
nahar edək!
Bu, özünləxidmət

Tokaş žegiç kеле ме?
Алыңыз!
Ол жаңа ма?
Май ыдысын маган
беріңіші!
Шай ішесіз бе?
Бас тартпаймын.
Нан тураңыз!
Менің пышагым еткір емес,
нанды да кеспейді.
Түскі ас (тамақ) әзір.
Бүгін түскі тамаққа не бар?
Мен қатты ашыны (менің
қатты қарным ашты).
Тәбетіңіз ашылсын!
Асыңыз дәмді болсын!
Сен білесің бе: «Тәбет тіс
арасында»?
Бүгін сорпа өте дәмді.
Сона, кеселерді, ыдыстарды
әкел!
Тамақ ішейік!
Кәуәп және лобиамен
жақсы.
Куана-куана компот
ішемін.
Кеттік, кешкі ас ішейік.
Неге екені бүгін тәбетім
(зауқым) жок.
Бүгін асханада тамақ
ішейік!
Бұл өзіне-өзі қызмет

yeməkxanasıdır.
Budur yeməkxana.
Girək!
Odur, o kündə boş yer
vardır.
Nə yeyək?
Tez gətirin, biz tələsirik.

Kino, teatr, konsert

Yeni film
Rəngli film
Tammətrajlı film
Səslü film
Filmin tərbiyəvi əhəmiyyəti
var.
Arapçı aktyor
Respublikanın əməkdar
artisti
Böyük teatr
Opera teatrı
Kiçik teatr
Bədii teatr
Kukla teatrı
Yüngül musiqi
Ziyafət rəqsłarı
Xalq rəqsłarı
Xalq mahnuları
Mən qazax xalq xogunu
dinlədim.
Boş vaxtlar nə edirsin?
Şahmat oynayıram,

körsetetin ashana.
Ashana – мынау.
Кірейік!
Анау, ол бұрышта бос орың
бар.
Не жейміз?
Тез әкелінің, біз асығып
турмыз.

Кино, театр, концерт

Жаңа фильм
Түрлі-түсті фильм
Толық метражды фильм
Дыбысты фильм
Фильмнің тәрбиелік
маңызы бар.
Жетекші актер
Республиканың еңбек
сінірген әртісі
Үлкен театр
Опера театры
Кіші театр
Көркем театр
Куыршақ театры
Женіл музыка
Салтанатты билер
Халық билері
Халық әндері
Мен қазақ халық хорын
тындаым.
Бос уақытта не істейсің?
Шахмат ойнаймын,

охуушрам, ахшамлар бәзән
киноя vә ya teatra gedirəm.

Bu gün mənim boş vaxtim
var, kinoya gedək!
Mən kinonu çox sevirəm.

Hansı kinoteatra gedək?
“Nizami” kinoteatrına.
Hansı film gedir?

“Dəli Kür”
Bu gərək ki, İ. Şixlinin
romani əsasındadır.
Bu, rəngli filmdir?
Bəli, bu, səsli-rəngli filmdir.

Film çox yaxşı çəkilmişdir.

Bu filmə mütləq baxmalıyıq!

Təsadüfən, bilmirsinizmi, bu
gün “Nizami” teatrında nə
gedir?

C. Cabbarlının “Sevil” əzəgi.

Oh, bu çox gözəl dramdır!
Bilet tapa bilərikmi?

Ola bilsin, bizə kassada
növbəyə durmaq lazıim

окимын, кешке кейде
киноға немесе театрға
барамын.

Бүтін менің бос уақытым
бар, киноға барайық!
Мен киноны жақсы
көремін.

Қай кинотеатрга барайық?
«Низами» кинотеатрына.
Қандай фильм жүріп
жатыр?

«Есінен адасқан Кур»
Бұл И. Шыхлының романы
негізінде шығар.
Бұл түсті фильм бе?
Иә, бұл дыбысты-түсті
фильм.

Фильм ете жақсы
түсірілген.
Бұл фильмді міндетті түрде
көрейік!

Мүмкін, бүгін «Низами»
театрында не жүріп
жатқанын біletін
шығарсыз?

Дж. Джаббарлының
«Севиль» шығармасы.
О, бұл ете тамаша драма!
Билет таба алар ма
екенмін?

Мүмкін, бізге кассага
кезекке түрү керек болады.

gələcəkdir.

Tamaşa nə vaxt başlanır?

Saat 19-da.

Onda biz tələsməliyik.

Bəxtimiz gətirdi, axıncı iki
bilet bizə çatdı.

Bizim yerimiz parterin
beşinci cərgəsindədir.

Bu, yaxşı yerlərdir.

Bu gün zal dolmuşdur.

Bufetə gedək, mən çox
susuzlamışam!

Pyesdən razı qaldınızmı?

Olduqca (çox)

Unutmayın, sabah biz
konsertə gedirik.

Xatırlatığınız üçün sağ
olun!

Konsert harada olacaqdır?

Konservatoriyanın böyük
salonunda.

Siz konsertlərə həvəsləmi
gedirsiniz?

Niyə yox!

Orada həmişə yaxşıdır.

Siz musiqini sevirsiniz?

Əlbəttə, çox sevirəm.

Bizimlə konsertə getmək
istəyirsiniz?

Məmənliyyətlə.

Тамаша қашан басталады?

Сағат 19-да.

Онда біз асықтайык.

Жолымыз болды, сонғы екі
билетті біз алдық.

Біздің орнымыз партердің
бесінші катарында.

Бұл жақсы орын.

Бүтін зал толы.

Буфетке барайық, мен
кatty шөлдедім.

Пьеса ұнады ма? Риза
болдыныз ба?

Ұнады (әте).

Ұмытпаңыз, ертең біз
концертке барамыз.

Еске салғаныңызға рахмет!

Концерт қайда болады?

Консерваторияның үлкен
салонында.

Сіз концерттерге
ризашылықпен барасыз ба?

Неге болмасын!

Онда барлығы жақсы.

Сіз музыканы сүйесіз бе?

Әлбетте (эрине), әте
сүйемін.

Бізben бірге концертке
барғыныз келе ме?

Куана-куана.

Siz konsertə tez-tez gedirsiniz?	Сіз концертке жіі-жіі барасыз ба?
Çox tez-tez (nadır hallarda). Hansı musiqi alətlеріндә çalırsınız?	Өте жіі (сирек). Қандай музыка аспаптарында ойнайсыз?
Bəli, fortepiyonda və gitarada çalıram. Dirijor kimdir?	Фортепианода және гитараада ойнаймын. Дирижер кім?
Bu gün dirijor Niyazidir. Solist kimdir?	Бүгін дирижер Ниязи. Солист кім?
Məşhur xanəndə Zeynəb Xanlarovadır.	Атақты әнші Зейнеп Ханларова.
Konsert xoşunuza gəldi? Bəli, xoşuma gəldi (gəlmədi).	Концерт ұнады ма? Иә, ұнады (ұнамады).
Klassik musiqi konserti	Классикалық музыка концерті
Kamera musiqi konserti	Камералық музыка концерті
Opera musiqi konserti Estrada musiqi konserti	Опералық музыка концерті Эстрадалық музыка концерті
Rəqs musiqisi Xalq musiqi alətləri konserti.	Би музыкасы Халық (музыкалық) аспаптары

İdman

Gimnastika
Yüngül atletika
Ağır atletika
Yaxşı qaçan
Uzaq məsafəyə yaxşı qaçan

Спорт

Гимнастика
Женіл атлетика
Ауыр атлетика
Жаксы жеңіс
Ұзын қашықтықта жақсы

Qısa məsafələr	женіс
Top	Қысқа қашықтық
Burada neçə top var?	Доп
Burada beş top var.	Мұнда неше доп бар?
Voleybol	Мұнда бес доп бар?
Basketbol	Волейбол
Ayaq xızayı (lijə)	Баскетбол
Ayaq xızayı idmanı	Шанды
Hakim	Шанды спортты
Qarıçı	Арбитр, төреши
Qarı	Қақпаши
Top	Есік, қакпа
Birincilik uğrunda mübarizə	Доп
Xalın miqdarı	Біріншіліктегі күрес
Kubok	Уақыт көрсеткіші
Dünya çempionu	Кубок
Idman ustası	Әлем чемпионы
Əməkdar idman ustası	Спорт шебері
Şahmat həvəskarı	Еңбек сінірген спорт шебері
Diqqət!	Шахмат әуесқойы
Sıraya düzülün!	Назар! Тынданыздар!
Düzlənin!	Қатарға тұр! (Сапқа тұр!)
Farağat!	Түзел!
Azad!	Тік тұр!
Sizi idmanın hansı növü daha çok maraqlandırır?	Еркін тұр!
Məni daha çok yüngül atletika maraqlandırır.	Сізді спорттың қай түрі қызықтырады?
Qazax idmançıları böyük müvəffəqiyətlər	Мені женіл атлетика қатты қызықтырады. Қазақ спортшылары үлкен табыстарға жетті.

qazanmışlar.

Bizdə idmanın hansı növü
daha kütłəvidir?

Mənçə, futbol

Siz futbol oyunlarında tez-
tezmi olursunuz?

Yox, hərdən bir.

Siz haralısınız?

Mən Bakılıyam (Mən

Qazaxıstanlıyam).

Yəqin, siz orada su idmanı
ilə məşğul olursunuz?

Əlbəttə! Bakı Xəzər
dənizinin sahilində yerləşir.
Orada su idmanı həvəskarları
 üçün hər cür imkanlar vardır.

Siz üzmək bacarırsınız mı?

Əlbəttə, mən üzmək
bacarıram.

Sizin şəhərdə üzmək üçün
hovuz vardır mı?

Necə, yoxdur! Bizdə yaxşı
hovuz vardır, ancaq yay
hovuzudur.

Siz hansı dağa çıxmışınız?
Azərbaycanda Şah dağına.
Bu, çox maraqlıdır, alpinizm
idmanın ən yaxşı növüdür.

Siz hansı zirvəyə qalxdınız?

Bizdə sportтың қай türi kəp
taralған?

Meninşé, futbol

Ciz futbol oйындарында
жи-жи боласыз ба?

Жоқ, кейde ғана.

Ciz қайдансыз?

Men bakuľikpiň (Men
казақстандыкпүн).

Mүмкін, сіз онда су
спортмен айналысқан
шығарсыз?

Əlbette, Bakı Kaspiй
teñiziniң jaғасында
орналасқан. Онда су
sportының суюшілер үшін
барлық мүмкіндік бар.

Ciz жүze bilesiz be?

Əlbəttə (эрине), men жүze
bilemіn.

Cizdiң қалада жүзу үшін
қауыз бар ма?

Hegə joq! Bizde jaқсы
қауыз бар, бірақ жаздық
қауыз.

Ciz қай tauga шыктыңыз?

Əzirbajhan-Şah tayına.

Bул ете қызықты,
альпинизм спорттың ең
jaқсы tūri.

Ciz қайсы шынға

Qərb (cənub, şimal, şərq)
zirvəsinə.

Yəqin ki, emmək zirvəyə
qalxmaqdan asandır!
Bəli!

Məktəb

Məktəbdə çoxlu şagird var.

Hərbi məktəbdə çoxlu
kursantlar vardır.
Kursantlar Azərbaycan dilini
öyrənirlər.
Gündüz məktəbi
Axşam məktəbi
Məktəbdə oxuyurlar
Müəllim, zabit
Müəllim öyrədir
Hərbi məktəbdə zabitlər də
müəllim işləyirlər.

Şagird
Şagird oxuyur
Sən şagirdsənmi?

Mən şagirdəm

Məktəb direktoru
Sinif
Sinifdə nə var?
Sinifdə parta və stul vardır.

шыктыныз?

Батыс (оңтүстік, солтүстік,
шығыс) шыңына.

Тұсу, шыңга көтерілуден
онай шығар!

Иә!

Мектеп

Мектепте көп оқушы
(шәкірт) бар.
Әскери мектепте көп
курсант бар.
Курсанттар әзіrbайжан
тілін үрненеді.
Күндізгі мектеп
Кешкі мектеп
Мектепте оқиды.
Мұғалім, офицер
Мұғалім үйретеді
Әскери мектепте
офицерлер де мұғалім
болып істейді.

Шәкірт (окушы)
Шәкірт (окушы) оқиды

Сен шәкіртсің бе
(окушысың ба)?

Мен шәкіртпін
(окушымын)

Мектеп директоры
Сынып
Сыныпта не бар?
Сыныпта партия және

Orada nə var?	орындық бар.
Orada şəkil var.	Онда не бар?
Hansı sinifdəsen?	Онда сурет бар.
Mən beşinci sinifdəyəm.	Қай сыныптасың?
Hansı kursda oxuyursan?	Мен бесінші сыныптамын.
Mən üçüncü kursda oxuyuram.	Қай курста оқисын?
Sinif rəhbəri	Мен үшінші курста оқымын.
Dərs otağı	Сынып жетекшісі
Dərs otağında uşaqlar vardır.	Оку бөлмесі
Laboratoriya	Оку бөлмесінде балалар бар.
Emalatxana	Зертхана
Dülgər	Шеберхана
Dülgərlilik	Ағаш шебері
Tikiş	Ағаш шеберлігі
Oxumaq, oxuyug	Тігу
Oxusu	Оку, оқиды
Oxu zalı	Оқушы
Onlar kitab oxuyurlar.	Оку залы
Mənim kitabım var.	Олар кітап оқып отыр.
Öytənmək	Мениң кітабым бар.
Xarici dili öytənmək	Үйрену
Məşğələ	Шет тілін үйрену
Məktəbdə dərsler qurtardı.	Іс, жұмыс, кәсіп, оқу
Bütün fənlərdən imtahan vermək	Мектепте сабактар бітті.
Dil	Барлық пәндерден емтихан алу
Ana dili	Тіл
Qazax dili	Ана тілі
Ədəbiyyat	Қазақ тілі
	Әдебиет

Riyaziyyat	Математика
Cəbr	Алгебра
Həndəsə	Геометрия
Fizika	Физика
Kimya	Химия
Botanika	Ботаника
Zoologiya	Зоология
Anatomiya	Анатомия
Biologiya	Биология
Rəsmxətt	Сызу
Rəsmxətt dərsləri	Сызу сабактары
Coğrafiya	География
Tarix	Тарих
Topçuluq	Артиллерия
Tankçılıq	Танк үйренү
Rabitəçilik	Байланыс сабагы
Gəmiçilik	Кемешілік
Qazax ədəbiyyatı tarixi	Қазақ әдебиетінің тарихы
Qazax şairi, alimi Oljas	Қазақ ақыны, ғалымы
Süleymanovun əsərlərini oxuyubsan?	Олжас Сүлейменовтың шығармаларын оқыдың ба?
Mən Oljas Süleymanovun “Az - ya” əsərini oxumuşam.	Мен Олжас Сүлейменовтың «АЗЯ» шығармасын оқыдым.
Rəsm	Сурет
O, yaxşı şəkil çəkir.	Ол суретті жаңсы салады.
Rəsm dəftəri	Сурет дәптері
Sona qaranquş şəkli çəkir.	Сона қарлығаштың суретін салып жатыр.
Əmək fəaliyyəti	Еңбек қызметі
Hərbi xidmət	Өскери қызмет
Bədən tərbiyəsi	Дене тәрбиесі

Növbə	Кезек
Yazı işi	Жазу ісі
Yazı masası	Жазу столы
Yazılı imtahan	Жазбаша емтихан
Şagirdlər yaxşı və gözəl yazırlar.	Окүшylар (шәкірттер) жақсы және әдемі жазады.
Ləvazimat	Бұйым, керек-жарак, жабдық, сайман
Dəftərgəana ləvazimati	Кенсе керек-жарагы
Məktəb ləvazimati	Мектеп керек-жарагы
Mürəkkəb	Сия
Mürəkkəb qabı	Сия ыдысы (құтысы)
Qələm	Қалам
Nazlıının qələmi qaradır.	Назлының қаламы қара
Kağız	Қағаз
Yazı kağızı	Жазу қағазы
Kitab	Кітап
Bu kitablar kimindir?	Бұл кітап кімдікі?
Bu kitablar Əhmədindir.	Бұл кітап Әхмәдиндікі.
Dəftər	Дәптер
Burada bir dəftər var.	Мұнда бір дәптер бар.
Qeyd dəftəri	Ескертпе дәптері
Xətkeş mənimdir.	Сызғыш менікі.
Loqarifma xətkeşi	Логарифмдік сызғыш
Hərfi rezinlə pozmaq	Ərіппі өшіргішпен өшіру
Növbətçi	Кезекші
Növbətçilik	Кезекшілік
Növbətçi müəllim	Кезекші мұғалім
Bu gün mən növbətçi yəm.	Бүгін мен кезекшімін.
Lövhə	Тақта
Lövhə sinifdədir	Тақта сыныпта
Təbaşir	Бор

Təbaşir haradadır?	Бор қайда
Tabaşir buradadır.	Бор мұнда
Parta	Парта
Şagird partada oturur.	Окүшы (шәкірт) партада отыр.
Partada oturmaq	.Партада отыру
O, stol arkasında oturubdur.	Ол стол артында отырған.
Qiymət	Бара
Zəng oldu	Қоңырау болды.
Zəng vuruldu	Қоңырау соғылды
Tənəffüs başlandı	Үзіліс басталды
Tənəffüs zamanı	Үзіліс кезі
Gelməyən (qaib)	Келмеген
Gelməyənləri qeyd etmək	Келмегендерді белгілеу
Yaxşı	Жақсы
Mən yaxşı oxiyuram.	Мен жақсы оқимын.
O, yaxşı oxiyur.	Ол жақсы оқиды.
Mənə bura yaxşıdır.	Маган мұнда жақсы.
Yaxşı ki, bu gün gələcəkdir.	Жақсы, бүгін келеді.
Pis	Жаман
O, pis yazır.	Ол жаман жазады.
Sən yaxşı yazırsan?	Сен жақсы жазасың ба?
Sonu pis qurtarar.	Соны жаман бітеді.
Əxlaqsızlıq	Тәрбиесіздік, тәртіпсіздік
Gəlmək	Келү
Onun yanına gəlir.	Оның жанына келе жатыр.
Evə gəlmək	Үйге келү
Evə gedir	Үйге кетіп бара жатыр
Gəlməmək	Келмеү
Silmək	Сұрту
Lövhəni silmək	Тақтаны сұрту
Tozu silmək	Шанды сұрту

Süpürmek	Сыпыру
Təmizləmək	Тазалау
Dişləri təmizləmək	Тістерді тазалау
Daişmək	Ауыстыру
Pul xirdalamaq	Ақша майдалау
Almaq	Алу
Maaş almaq	Айлық (жалақы) алу
Təhsil almaq	Білім алу
Vermək	Беру
Kitabı vermek	Кітапты беру
Tapşırıq vermek	Тапсырма беру
Söz vermek	Сөз беру
Soruşmaq	Сұрау
Dərs soruşmaq	Сабак сұрау
Nə edirsiniz?	Не істейсіз?
Oxuyuruq	Оқыш жатырмыз
Nə oxuyursunuz?	Не оқып жатырсыз?
Biz kitab oxuyuruq.	Біз кітап оқып жатырмыз.
Bu kitab necədir, yaxşıdır mı?	Бұл кітап қандай, жақсы ма?
Bəli, bu çox gözəl kitabıdır.	Иә, бұл ете жақсы кітап.
Təşkilat	Ұйым, ұйымдастыру
Təşkilatçı	Ұйымдастыруши
Təşkilat komitəsi	Ұйымдастыру комитеті
Həmkarlar ittifaqı komitəsi	Кәсіподак комитеті
Həmkarlar ittifaqı təşkilatı	Кәсіподак комитетін құру
Pedaqoji şura	Педагогикалық қенес
Müəllim heyəti	Мұғалімдер құрамы
Şagird heyəti	Окүшлар құрамы
Valideynlər komitəsi	Ата-аналар комитеті
Dərs ili	Оқу жылы
Təqvim ili	Күнтізбе

Dərs kitabı	Оку кітабы
Dərs planı	Оку жоспары
Dərslik	Оқулық
Qazax dili dərsliyi	Қазақ тілі оқулығы
İnstitut, Ali hərbi məktəb	Институт, жоғары әскери мектеп
Tələbə kitabları instituta aparıq.	Студенттер кітаптарын институтқа апара жатыр.
Pedaqoji institut	Педагогикалық институт
Elmi-tədqiqat institutu	Ғылыми-зерттеу институты
Hüquq institutu	Құқық институты
Dillər institutu	Тілдер институты
Ədəbi dil	Әдеби тіл
Danışq dili	Сөйлеу тілі, ауызекі тіл
Dilçi	Тіл маманы
Dilçilik	Тіл тану
Tələbe	Студент
Tələbe kitabı evə aparıq.	Студент кітабын үйге апара жатыр.
Tələbəlik	Студенттік
Tələbəlik illusəri	Студенттік жылдар
Tələbe ümumi yataqxanası	Студенттердің ортақ жатақханасы
Yer	Орын
İş yeri	Іс орны
Gözəl yerlər	Жаңсы орындар (жерлəр)
Kitabda ən maraqlı yer	Кітаптың ең қызық жері
Yaşayış yeri	Тұратын жері
Gəzinti	Серуен
Xalq gəzintisi	Халық серуені
Ekskursiya	Экскурсия
Ekskursiyaçılar çay boyuńca	Экскурсияшылар өзен

getdilər	бойымен кетті
Fabrik	Фабрика
Atam fabrikdə işləyir.	Әкем фабрикада істейді.
Kağız fabriki	Қағаз фабрикасы
Zavod	Зауыт
Metallurgiya zavodu	Металлургия зауыты
Dərnək	Үйірме
Tələbə dərnəyi	Студенттер үйірмесі
Özfəaliyyət dərnəyi	Өнерпаздар үйірмесі
Bədii özfəaliyyət gecəsi	Көркем өнерпаздар үйірмесі
Özfəaliyyət xoru	Өнерпаздар хоры
Yarış	Жарыс
Yarışa çağırmaq	Жарыска шакыру
Oyun	Ойн
Uşaqlar oynayırlar	Балалар ойнап жатыр.
Şahmat oyunu	Шахмат ойны
Şahmat oynayırlar	Шахмат ойнап жатыр
Futbol oyunu	Футбол ойны
Qayda	Ереже, салт
Qrammatik qayda	Грамматика ережесі
Daxili iş qaydaları	Ішкі іс ережелері
Oyun qaydaları	Ойн ережелері
Küçə hərəkət qaydaları	Жол жүру ережелері
Qayda üzrə	Ереже бойынша
O, idmanla məşğul olur.	Ол спортпен айналысады.
Su idmanı	Су спорты
İdman bayramı	Спорт мейрамы
İdmançı	Спортшы
İdman otağı	Спорт бөлмесі
Sizin iştirakınız zəruriidir.	Сіздің қатысуыңыз қажет.
Mənim iştirakımla	Мениң қатысуыммен

Şagirdlerin iştiraku ile
İştirak etmək
İclasda iştirak etmək

İştirak edən
Kömək etmək
Gözləmək
Mən yoldaşımı gözləyirəm.

Xalq maarifi

Qabiliyyətli şagird
Qabiliyyətli kursant
Qabiliyyətsiz şagird
Dərs cədvəli
Müəllim kollektivi
Şagird təşkilatı
Şagirdlər üçün qaydalar
Sinifdən kənar iş
Məktəbdən xaric iş
Açıq dərs
Nümunəvi dərs
Şagirdlərin əmək tərbiyəsi

Politexnik təhsil
Məktəbyanı torpaq sahəsi
Yerində otur!
Əllərinizi qaldırın!

Sizə lügət tapmaq lazımdır
(azərbaycanca-qazaxca,

Окушылардың қатысуымен
Катысу
Отырыска (жиналысқа)
қатысу
Катысқан
Көмектесү
· Күту
Мен жолдасымды күтіп
отырмын.

Халық ағарту

Қабілетті окушы (шәкірт)
Қабілетті курсант
Қабілетсіз шәкірт (окушы)
Оқу табелі
Мұгалімдер ұжымы
Окушыларды ұйымдастыру
Окушылар үшін ережелер
Сыныптан тыс жұмыс
Мектептен тыс жұмыс
Ашық сабак
Үлгілі сабак
Шәкірттердің
(окушылардың) еңбек
тәрбиесі
Политехникалық білім
Мектеп жаңындағы участке
Орнында отыр!
Қолдарынызды
көтеріңіздер!
Сізге сөздік табу керек
(эзіrbайжанша-қазақша,

qazaxca-azərbaycanca)
Dərs ili nə vaxt başlanır?

Dərs ili sentyabrın 1-də
başlanır.

Bizdə hansı məktəblər
vardır?

Ibtidai, səkkizillik, orta,
bundan başqa orta ixtisas
məktəbləri və texnikumlar
vardır.

Hər məktəbə direktor və
onun bir və ya iki müavini
rəhbərlik edir.

Hansı fənlər öyrədilir?
Qazax, Azərbaycan, rus və
xarici dillər, riyaziyyat,
fizika, kimya, biologiya,
tarix, coğrafiya, bədən
tərbiyəsi, rəsm, nəğmə və
sairə.

Orta ixtisas məktəbləri:
Tibb texnikumu
Pedaqoji texnikum
Kənd təsərrüfatı texnikumu

Sənət məktəbi
İnternat məktəbi
Musiqi məktəbi.
Ali təhsil məktəbləri:
Universitet

қазaksha-əzirbaycanشا)
Okyu jylly қашан
bastalady?

Okyu jylly birlenishi
kyrkuyekte bastalady.
Bizede qanday mektepteler
bar?

Bastauыш, segiz jyldyk,
bundan basqa orta kəsippik
mektepleri jene
texnikumdar bar.

Ər mektepke direktor jene
onyuq bir nemese eki
orynbasary basshalyk
etedi.

Kai pender yirretiledi?
Qazak, ezipbayjan, orys
jene shet tildepi,
matematika, fizika, chimия,
biologiya, tarix, geografiya,
denə tərbiesi, sурет, ən
jene basqalarы.

Orta kəsippik mektepler:
Medicinalyq texnikum
Pedagogikalylq texnikum
Auly sharuashlyq
texnikumy

Oner mektebi
Internat mektebi
Muzika mektebi
Jogafary bilmektepleri:
Universitet

Pedaqoji universitet	Педагогикалық университет
Texniki universitet	Техникалық университет
Tibb universiteti	Медициналық университет
Kənd təsərrüfatı akademiyası	Ауыл шаруашылық академиясы
Baytarlıq institutu	· Мал дәрігерлік (ветеринарлық) институт
Dillər universiteti	Тілдер университеті
Bədən tərbiyəsi akademiyası	Дене тәрбиесі академиясы
Teatr institutu	Театр институты
Konservatoriya	Консерватория
Rəssamlıq akademiyası	Өнер академиясы
Sizin universitetdə hansı fakültələr vardır?	Сіздің университеттегі қандай факультеттер бар?
Bizim universitetdə aşağıdakı fakültələr vardır:	Біздің университеттегі төмөндегі факультеттер бар:
Mexanika-riyaziyyat	Механика-математика
Fizika	Физика
Biologiya	Биология
Kimya	Химия
Coğrafiya	География
Filologiya	Филология
Tarix	Тарих
Xarici dillər fakültəsi	Шет тілдері факультеті
Sizin universitetdə hansı kafedralar vardır?	Сіздің университеттегі қандай кафедралар бар?
Universitetdə aşağıdakı kafedralar vardır:	Университеттегі төмөндегі кафедралар бар:
Fəlsəfə	Философия
Pedaqoji	Педагогика

Üzvü kimya
Qeyri - üzvü kimya
Müasir Azərbaycan (Qazax) dili.

Kitabxanada

Sən kitabxanaya üzv yazılıbsan?
-Əlbəttə, üzv yazılmışam.
Sən hansı kitabxanaya üzv yazılıbsan?
-Mən M.F. Axundov adına kitabxanaya üzv yazılmışam.

Gedək!

Xahiş edirəm deyəsiniz.
Sizdə S. Vurğunun yenə hansı poemaları vardır?
Xahiş edirəm,
“Azərbaycanca-qazaxca qısa danışq lüğəti” verin.
Kitabxanada hərb kitabları, o cümlədən hərb tarixi kitabları da vardır.
Kitabxanada Azərbaycandan (Qazaxıstandan) olan “Sovet İtifaqı Qəhrəmanları” kitabı da vardır.

Kitabxanada “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanları” kitabı

Органикалық химия
Бейорганикалық химия
Қазіргі әзірбайжан (қазак) тілі

Кітапханада

Сен кітапханаға жазылдың ба?
Әлбетте, жазылдым.
Сен қайсы кітапханаға жазылдың?
Мен М.Ф.Ахундов атындағы кітапханаға жазылдым.

Кеттік!

Өтінемін, айтынызышы, сізде С.Вурғунның қандай жаңа поэмасы бар?
Өтінемін, «Әзірбайжанша-қазақша қысқаша тілашар сездігін» берінізші.
Кітапханада эскери кітаптар, толығымен соғыс тарихынан кітаптар бар.
Кітапханада Әзірбайжанда (Қазақстанда) шықкан «Кенес Одағының батырлары (қаһармандары)» кітабы да бар.

Кітапханада «Әзірбайжанның үлттық

da vardır.

Kitabxanada Azərbaycan
hərbi dənizçilik tarixi kitabı
da vardır.

Sənət (peşə)

Sizin ixtisasınız (hansi
ixtisasınız vardır)?

Mən mühəndisəm.

Mən müəlliməm.

Mən həkiməm.

Mən agronomam.

Mən yazıçıyam.

Mən rəssamam.

Mən jurnalistəm.

Mən artistəm.

Mən vəkiləm.

Mən saatsazam.

Mən neftçiyməm.

Mən hərbçiyəm.

Mən tankçıyam.

Mən topçuyam.

Mən rabitəçiyməm.

Mən şтурmanam.

Mən texnikəm.

Mən zabitəm.

Mən generalam.

Nəqliyyat

Dəmiryol nəqliyyatı

Su nəqliyyatı

«kañarmandary» kıtaby da
bar.

Kıtapxanada Өzirbajhan
eskeri teñizşilik tarihy
kıtaby da bar.

Əmər (kəsəp)

Cizdindən kəsibiniz ne?

Men inşenermiñ.

Men mufalimmīn.

Men dərihermiñ.

Men agronommyñ.

Men jazushamyñ.

Men sуретшімін.

Men жорналшымын.

Men ərtiçpiñ.

Men adwokatpyñ.

Men saqatshamyñ.

Men mūnaişshamyñ.

Men əskerimīn.

Men tankshamyñ.

Men artilleristpiñ.

Men balyansıshamyñ.

Men shurmammyñ.

Men mehaniçkipiñ.

Men oficermiñ.

Men generalmyñ.

Kelik

Temirjol keligi

Cu keligi

Hava nəqliyyatı	Әуе көлігі
Avtomobil nəqliyyatı	Автомобиљ көлігі
Nəqliyyat vasitələri	Келік құралдары
Avtobus teatrın yanından keçdi.	Автобус театрдың жанынан өтті.
Maşın qarajın yanında durur.	Машина гараждың жанында тұр.
Təyyara Moskvaya uçur.	Ұшақ Мәскеуге ұшады.
Təyyara şəhərin üstü 'ile uçur.	Ұшақ қаланың үстімен ұшады.
Haraya gedirsən?	Қайда кетіп бара жатырсын?
Mən şəhərə gedirəm.	Мен қалага кетіп барамын.
Kassa haradadır?	Касса қайда?
Kassa həyətdədir.	Касса аулада.
Avtobus nə vaxt gedir?	Автобус қашан кетеді?
Avtobus saat on beşdə gedir.	Автобус сағат он бесте кетеді.

Vətən

Vətənimizə eşq olsun!
Mənim Vətənim
Azərbaycandır
(Qazaxıstandır).
Mən Vətənimini çox sevirəm.
Vətənə qayıtmaq
Ölkə
İsti ölkələr
Uzaq Şərq ölkəsi
Kənd icra hakimiyyəti
Şəhər icra hakimiyyəti

Otan

Отанымыздың данқы артын!
Менің Otanym Әзіrbaijhan (Казакстан).
Мен Otanymды сүйемін
Otanға оралу (қайту)
Өлке
Ыстық өлкелер
Қыыр Шығыс өлкесі
Ауыл атқару әкімшілігі
Қалалық атқару әкімшілігі

Nazirlər kabincti İnstitutun elmi şurası	Министрлер кабинеті Институттың ғалымдар кеңесі
Azərbaycan Respublikası Azərbaycanlı Azərbaycan dili Azərbaycan Respublikasının dövlət dilidir.	Әзіrbайжан Республикасы Әзіrbайжан Әзіrbайжан тілі әзіrbайжан Республикасының мемлекеттік тілі
Azərbaycan xalqı qədim xalqıdır.	Әзіrbайжан халқы байыргы халық
Respublika Sahə Əkin sahəsi Əhali	Республика Алаң, алқап, сала. Егін алқабы. Халық, тұрғындар.
Azərbaycanın əhalisi 8630000 nəfərdir.	Әзіrbajжанның халқы 8630000 адам.
Qazaxistanda müxtəlif millətlər yaşayır.	Қазақстанда әртүрлі ұлттар тұрады.
İnqilab Mədəni inqilab İnqilabi hərəkat İnqilabi hökumət İnqilabçı Hakimiyyət Hakimiyyətinin artırmaq Ali hakimiyyət.	Төңкеріс. (революция) Мәдени төңкеріс Төңкеріс қозғалысы Төңкеріс үкіметі Төңкерісші (революционер) Билік Билікті арттыру Жоғарғы билік Билік басына ету
Hakimiyyət başına keçmək Azərbaycanda hakimiyyət xalqa məxsusdur.	Әзіrbajжанда билік халықта
Mədəniyyət Yüksək mədəniyyətli adam Mədəni-kültərvi iş	Мәдениет Жоғары мәдениетті адам Мәдени-көлшилік

Mədəni-maarif	Мәдени -ағарту
Mədəni adam	Мәдениетті адам
Mədəni səviyyə	Мәдени деңгей
Mədəni əlaqələr	Мәдени байланыстар
İncəsənət	Өнер
İncəsənət xalqa məxsusdur.	Өнер халықтікі
Sənətşünas	Өнертанушы
Sənətşünaslıq	Өнертанушылық
Qəzet	Газет
Qəzet stolun üstündədir.	Газет столдың үстінде жатыр.
Divar qəzeti	Қабырға газеті
Qəzətdə şəkil var	Газетте сурет бар
Qəzet məqaləsi	Газет мақаласы
Jurnal	Жорнал
Sinif jurnalı	Сынып журналы
Jurnal məqaləsi	Жорнал мақаласы
İstehsalat	Өндіріс
İstehsalatda işləmək	Өндірісте істеу
Əmək məhsüldarlığı	Еңбек өнімділігі
İstehsalat planı	Өндіріс жоспары
Sənaye	Өнеркәсіп
Ağır sənaye	Ауыр өнеркәсібі
Sənaye sərgisi	Өнеркәсіп көрмесі
Kənd təsərrüfatı	Ауыл шаруашылығы
Kənd təsərrüfatı maşınları	Ауыл шаруашылық машиналары
Tarla, zəmi	Дала, егіс даласы
Tarlaçı	Егінші
Tarlaçılıq	Егіншілік
Tarla işləri	Дала жұмыстары

Qız tarlaya tərəf qəçir.	Қыз далага қарай жүгіріп барады.
Bağ	Бак
Bağda ağaclar var.	Бақта ағаштар бар.
Bu bağ kimindir?	Бұл бақ кімдікі?
Bu, məktəb bağıdır.	Бұл мектептің бағы.
Traktor	Трактор
Türtülü traktor	Шынжыр табан трактор
Traktor zavodu	Трактор зауыты
Kombayn	Комбайн
Taxıl kombayını	Дақыл комбайны
Nailiyyət	Жетістік
Müvəffəqiyət	Табыс
Müvəffəqiyət qazanmaq	Табысқа жету
İlk müvəffəqiyət	Алғашқы табыс
Rəqəm	Сан, цифра
Ərəb rəqəmləri	Араб сандары
Roma rəqəmləri	Рим сандары
Kontrol rəqəmləri	Бақылау сандары
Bilmək	Білу
O, Azərbaycan (Qazax) dilini yaxşı bilir.	Ол әзірбайжан (қазак) тілін жақсы біледі
Siz onu tanıyırsınız mı?	Сіз оны танисыз ба?
Çıxmaq	Шығу
Otaqdan çıxmaq	Бөлмеден шығу
Bağ çıxmaq	Баққа шығу
Vaxt qurtardı.	Уақыт бітті.
Şəhər	Қала
Bakı şəhərdür	Баку қаласы
Alma-Ata şəhərdür.	Алматы қаласы
Qəsəbə	Шагын қала, ауыл
Bolnisi qəsəbədir	Болниси қалашығы

Kənd	Кент
Darbaz kənddir.	Дарбаз кенті
Paytaxt	Елорда, астана
Bakı Azərbaycanın paytaxtıdır.	Баку Әзірбайжанның астанасы
Xalq təsərrüfatı	Халық шаруашылығы
Xalq təsərrüfatı planı	Халық шаруашылық жоспары
Musiqi	Музыка
Musiqi məktəbi	Музыка мектеби
Musiqili səs	Музыкальный звук
Musiqiči	Музыкант
Rəssam	Суретші
Rəssamlıq	Сурет өнері
Rəssamlıq akademiyası	Сурет өнерінің академиясы
Heykəl	Ескерткіш
Heykəl meydanın ortasında durur.	Ескерткіш алан ортасында тұр.
Nizaminin (Cambulun) heykəli	Низамидің (Жамбылдың) ескерткіші
Heykəltəraş	Скульптор
Yaradıcılıq	Шығармашылық
Xalq yaradıcılığı	Халық шығармашылығы
Ədib	Әдебиетші
Yazıcı	Жазушы
Xalq yazarı	Халық жазушысы
Qəlebə	Женіс
Qəlebə çalmaq	Женіске жету
Dostluq	Достык
Dostluq salamı	Достық сәлемі
Sühl	Бейбітшілік
Sühl müqaviləsi bağlamaq	Бейбіт келісім жасау

Sülh müqaviləsi imzalamaq
“Vətəni sevməyən insan
olmaz,
olsa, o şəxşdə vicdan olmaz”

A. Səhhət
“Yoxsul qürbətdə şah olşa
da,
Vətən deyib ah çəkər”
(Atalar sözü)
“Vətəni unudan anasını da
unudar”
“Siz ata-babalarımızın
müqəddəs yerlərinə o vaxt
Vətən deyə bilərsiniz ki,
onun sahibi olasınız”

N. Nərimanov
“Vətənin qədrini o kimse
bilər ki, Vətən ilə onun
ruhən rabitəsi olsun, Vətən
ilə bir yerdə ağlasın, bir
yerdə gülsün”.

N. Nərimanov
“Vətənin tüstüsü qürbətin
ışığından parlaq olur”

(Atalar sözü)
“Vətəni olmayanın dini-
imani olmaz”
(Atalar sözü)

Бейбіт келісіміне қол қою
«Отанын сүймеген адам
болмас,
Болса, ол адамда ар (ұят)
болмас»

Аббас Саххат
«Кедей бөтен елде шах
болса да,
Отан деп ах ұрап»

Мақал
«Отанын ұмыткан анасын
да ұмытар»
«Сіз ата-бабаларымыздың
қасиетті жерлерін кезінде
Отан десеніз, оның иесі
боласыз»

Н. Нариманов
«Отанының қадірін білетін
адамның Отанымен рухани
байланысы болсын,
Отанымен бір жерде
жыласын, бір жерде
күлсін».

Н. Нариманов
«Отаның тұтіні бөтен
елдің жарығынан жарқын
болар»

(Мақал)
«Отаны болмаганның діні,
иманы болмас»
(Мақал)

Poçt

Poçt qutusu haradadır?
Poçt şöbəsi haradadır?
Poçt şöbəsi Nizami
prospektindədir.
Poçt şöbəsi saat neçəyə kimi
açıq olur?
Səkkizə (ona, on ikiyə) kimi.

“Sizdən tələb olunana kimi
saxlanılan məktublar”
pəncərəsi hansıdır?
Mənim adıma sizdən tələb
olunana kimi saxlanılan
məktub olmalıdır.
Pasportunuz var?
Budur, mənim pasportum.
Mənim familiyam
Axundzadədir.
Sizin adınıza iki məktub
vardır.
Mənə markalı iki zərf və
məktub kağızı verin.

Mənə təbrik zərfi ver.

Mən bağlama göndərmək
istəyirəm, kimə müraciət
edim?
Bağlamaya öz ünvanınızı
yazmağı unutmayın.

Пошта

Пошта жәшігі қайда?
Пошта белімшесі қайда?
Пошта белімшесі Низами
данғылында.
Пошта бөлімшесі сағат
нешеге дейін ашық болады?
Серізге (онға, он екіге)
дейін.
«Талап еткенге дейін
сакталатын хаттар» терезесі
қайсы?
Мениң атыма талап еткенге
дейін сакталатын хат болуы
тиіс.
Төлкүжатыныз бар ма?
Бұл мениң төлкүжатым.
Мениң фамилиям
Ахундзаде.
Сіздің атыңызға екі хат бар.

Маган маркалы екі конверт
пен хат жазатын қағаз
беріңіз.
Маган құттықтау конвертін
бер.
Мен байлама (посылка)
жіберейін деп едім, кімге
барайын?
Байламага өз мекен-
жайынызды жазуды

**Harada qəzeti lərə abşar
yazılmaq olar?**

5 nömrəli rəncərədə.
Qəbzlərinizi götürün!
Mən bir neçə sənəd
göndərmək istəyirəm, nəcə
etmək lazımdır?
Qiymətli məktubla
göndərməlisiniz.

Qiymətli bağlamanı haradan
almaq olar?

Onu poçtampdan almalısınız.
Sifarişli məktub
Adı məktub
Poçt markası
Beşqəriklik marka

İyirmiqəriklik marka

Teleqramma
Teleqraf
Rabitə şöbəsi
Rabitə xidmətinindən istifadə
edin!

Univermaqda

Musiqi alətləri
Radio qəbuledicisi
Hazır paltar
Alt paltar

ұмытпандыз.

**Қай жерде gazetterge
abonent retinde жазылуға
болады?**

Бесінші нөмірлі терезеде.
Квитанциянызды әкеліңіз
Мен бірнеше құжат
жіберейін деп едім, не
істеуім керек?

Бағалы хатпен жіберіңіз.

Бағалы байламаны қайдан
алуға болады?

Оны поштамттан аласыз.

Тапсырысты хат

Жай хат

Пошта маркасы

Бес гәпиктік (тиындық)
марка

Жиырма гәпиктік
(тиындық) марка

Жеделхат

Телеграф

Байланыс бөлімшесі

Байланыс қызметін
пайдаланыңыз!

Универмагта (Әмбебап дүкенде)

Музика аспалтары
Радиоқабылдағыш
Дайын киім
Іш киім

Qiş paltosu
Mövsüm paltosu
Хәз палто
Trikotaj təmələti (malları)
Yun paltar
Kişi ayaqqabısı
Qadın ayaqqabısı
Süni ipək
Nazik kətan
Ev üçün müxtəlif şeylər
almaq lazımdır. Haraya
getməyim yaxşıdır?
Univermağa
O, univermağa gedir.

Sizdə şagird paltarı varmı?

Varımızdır.

Univermaq nə vaxt açılır?

Univermaq saat 10-da açılır.

Səhər saat on birdə.

Mebel hansı mərtəbədədir?

Mebel birinci mərtəbədə
satılır.

Mən çarpayı, qarderob və
böyük güzgül almaq
istəyirəm.

Yaxşı mətbəx stolu
alılmışdır.

Çek yazın!

Қыстық пальто
Маусымдык пальто
Багалы төрі пальто
Трикотаж тауарлар
Жүн киім
Еркектердің аяқкімі
Әйелдердің аяқкімі
Жасанды жібек
Зығырдан жұқа мата
Үйге қажет заттар алуым
керек еді. Қай жақта
барғаным жақсы?
Универмагқа.
Ол универмагқа бара
жатыр.
Сізде окушы киімдері бар
ма?
Бар.
Универмаг қашан
ашылады?
Универмаг сағат онда
ашылады.
Танертең сағат он бірде.
Жиназ қай қабатта?
Жиназ бірінші қабатта
сатылады.
Мен төсек, киім шкап және
үлкен айна алайын деп
едім.

Жақсы ас столы алынды.

Чек жазыңыз!

Burada әманәт кассасы
vardır mı?
Pulunuzu buradan da ala
bilərsiniz.
Çox yaxşı
Pulu harada vermək olar?

Budur kassa.
Siz hədiyyə almaq
istəyirsiniz?
Xahiş edirəm, qadın
əlcəklərini göstərin!
Bu əlcəklər üç manatdır.
Sizdə qadın "kapron" corabı
vardır mı?
Çox yaxşı keyfiyyətli
vardır, ancaq tünd rəngdir.
Kişi şlyapası (papağı) harada
satılır?
İkinci mərtəbədə.
Kişi papağını göstərin!

Siz hansı ölçü geyirsiniz?
Mənim ölçüm əlli səkkizdir.
Neçəyədir?
Beş manat.
Mən paltar alıram.
Yoldaşın nə alır?
Xələt və şalvar alır.

Мұнда жинақ кассасы бар
ма?
Ақшанызды мұннан да ала
аласыз.
Өте жақсы.
Ақшаны қайда беруге
болады?
Мынау касса.
Сіздің сыйлық алғыныз
келе ме?
Өтінемін, әйелдердің
колгаптарын көрсетіңізші!
Бұл қолгаптар үш манат.
Сізде әйелдердің капрон
шұлғығы бар ма?
Өте жақсы сапалысы бар,
бірақ қаралau түсті.
Еркектердің қалпағы (бас
киімі) қайда сатылады?
Екінші қабатта.
Еркектердің бас киімін
корсетіңіз!
Сіз қай өлшем киесіз?
Менің өлшемім елу сегіз.
Қанша тұрады?
Бес манат.
Мен киім алып жатырмын.
Жолдасың не алып жатыр?
Халат пен шалбар алып
жатыр.

Bazarda	Базарда
Təzə et	Жаңа сойылған ет
Dondurulmuş et	Мұздатылған ет
Duzlu balıq	Тұзды балық
Qoyun eti	Қой еті
Təzə tərəvəz	Балауса көкөніс
Təzə xiyar	Жас кияр
Meyvə (hayva, alma, armud, gavalı, gilas, ərik, şeftali, üzüm)	Жеміс (айва, алма, алмұрт, қара өрік, алша, өрік, шабдалы, жүзім)
Meyvə şirəsi	Жеміс шырыны
Mineral sular (Borjomi, Badamlı, Narzan)	Минерал сулар (Боржоми, Бадамлы, Нарзан)
Siz hər gün mü bazara gedirsiniz?	Сіз күн сайын базарга барасыз ба?
Sizdə bir bazar var?	Сіздерде бір ғана базар бар ма?
Yox, mən ərzəq mallarını mağazadan alıram.	Жоқ, мен азық-түлікті дүкеннен аламын.
Yox, mən məhsulları mağazadan alıram.	Жоқ, мен тамақты дүкеннен аламын.
İndi hara gedirsınız?	Қазір қайда бара жатырсыз?
Mən bazara gedirəm.	Мен базарға бара жатырмын.
Onda yolumuz birdir.	Онда жолымыз бір екен.
Tərəvəz almaq istəyirəm.	Көкөніс алайын деп едім.
Mənə bir dəstə göy soğan,	Маган бір бума кек пияз,
kərəvüz və bir kilo pomidor verin.	сельдерей және бір кило қыранақ берініз.
Siz baha qiymətləndirirsiniz.	Сіз бағасын қымбат етіп жібердініз.

Başqa yerdə mən onları daha
ucuz alardım.
Mal əti almaq istəyirəm.
Mal əti neçəyədir?
Kiloqramı iki manatdır.
Budur, on manatdır.
Sizdə xırda olmazmı?
Qaz (toyuq, hind toyuğu,
ördək) neçəyədir?
Bir neçə gün əvvəl onlar
daha ucuz idi.
Bazar qiyməti sabit deyil.
Təzə süd vartı?
Mənə iki şüşə süd verin!

Çörəyi yolda alarıq.
İndi evə getmək vaxtidır.

Fəsillər

Yaz (bahar)
Yaz gəlir
Yay
Yayda yağış yağır
Payız
Payız sərin idı
Qiş
Qişdır
Qişda qar yağır
Qarlı qış idı
Bütün qışı külək əsirdi

Басқа жерден мен оларды
арзанырақ алатын едім.
Сиыр етін алғым келеді.
Сиыр еті неше тұрады?
Килограмы екі манат.
Бұл он манат.
Сізде майда болмай ма?
Қаз (тауық, құрке тауық,
үйрек) неше тұрады?
Бірнеше күн бұрын олар
арзандау еді.
Базар бағасы тұракты емес.
Жана түскен сүт бар ма?
Маган екі шиша сүт
берініз!
Нанды жолда алармыз.
Енді үйге кететін уақыт
келді.

Жыл мезгілдері

Көктем
Көктем келе жатыр.
Жаз
Жазда жаңбыр жауады.
Күз
Күз салқын еді.
Қыс
Қыс
Қыста қар жауады.
Қарлы қыс еді.
Бүкіл қыс бойы жел соғады.

Hava

Hava yaxşıdır
 Hava pisdir
 Bu gün hava necədir?
 Yaxşıdır
 Bu gün qar yağır
 Bu gün soyuqdur
 Külək əsir
 Mən işüyürəm

Ауа-райы

Ауа-райы жақсы
 Ауа-райы жаман
 Бүгін ауа-райы қандай?
 Жақсы
 Бүгін қар жауып тұр
 Бүгін сұық
 Жел соғып тұр
 Мен тонып тұрмын
 (үсідім).

Heyvanlar

Heyvan
 At
 Qoyun
 Öküz
 İnək
 Keçi
 Camış
 İt
 Pişik
 Ev heyvanı
 At heyvandır
 Qoyun da heyvandır
 Nurunun çoxlu qoynunu var
 Bizim ev heyvanlarımız
 vardır
 Ev heyvanları çox faydalıdır
 Ev heyvanlarının bəzisinin
 ətinə yeyir, südünü içirik.

Хайуандар (жануарлар)

Хайуан, аң, жануар
 Ат
 Кой
 Өгіз
 Сыр
 Ешкі
 Буйвол, енеке
 Ит
 Мысық
 Үй жануары
 Ат – жануар
 Кой да жануар
 Нурудың көп қойы бар
 Бізде үй жануарлары бар
 Үй жануарлары ете
 пайдалы
 Үй жануарларының
 кейбіреуінің етін жеп, сүтін

ішеміз.

Zooparkda

Siz bizim zooparkda
olubsunuz?
Hələlik yox
Bizim zooparkı sizə
göstərtmək istəyirəm.
Məmənuniyyətlə, tən
heyvanat aləmini çox
sevirəm.
Onda gedək.
Sizin zoopark haradadır?

Qəhrəmanlar meydanı ilə
yanaşdır.
Zooparkda nə qədər
heyvanlar vardır?
Zooparkda heyvanların sayı
iki minə yaxındır.

Bu zooparkda hansı
heyvanlar vardır?
Burada dəvə, ayi, pələng,
canavar, maral, dovşan, keçi
və s. vardır.

Poliklinikada

Xahiş edirəm terapevtə
(cərraha, qulaq həkiminə,
qulaq-boğaz-burun
həkiminə, göz həkiminə,

Хайуанаттар паркінде

Сіз біздің хайуанаттар
паркінде болдыңыз ба?
Әлі болған жоқпын.
Біздің хайуанаттар паркін
сізге көрсеткім келеді.
Зор куанышпен, мен
хайуанаттар әлемін ете
жақсы көремін.
Онда кеттік.
Сіздердің хайуанаттар
паркі қайда?
Қаһармандар аланына
жанасып жатыр.
Хайуанаттар паркінде
қанша жануар бар?
Хайуанаттар паркіндегі
жануарлар саны екі мыңға
жуық.
Бұл хайуанаттар паркінде
қандай андар бар?
Мұнда түйе, аю, жолбарыс,
қасқыр, марал, қоян, ешкі
және басқалары бар.

Емханада

Өтінемін, терапевтке
(хирургке (оташыға), құлак-
мұрын-тамак ауруларының
дәрігеріне (ЛОР), көз

mamaçaya, diş həkiminə,
əsəb xəstəlikləri həkiminə
yazın.

Özünü necə hiss edirsən?
Çox pis. Başım ağlıyıq və
böyrüm sancır.
Bu saat sizə baxaram.

Soyunum?
Kəmərə qədər soyunun.
Nə vaxt xəstələnibsiniz?

Dünən axşam.
Hərarəti ölçüdünüz?
Bəli, ölçdüm (xeut,
ölçmədim).
Xahiş edirəm, dərinən nəfəs
alm. Geyinin.
Xahiş edirəm deyin, tənə nə
olub?
Siz qripsiniz. Siz bir neçə
gün yorğan-döşəkdə
yatmalısınız.
Siz işləyirsiniz?
Bəli, işləyirəm (xeut,
işləmirəm, oxuyuram).
Onda sizə bülleten yazaram.

Xəstəlik və həkim yardımı
Resept yazmaq

дәрігеріне, эйелдер
дәрігеріне, тіс дәрігеріне,
жүйке ауруларының
дәрігеріне) жазыңыз.
Өзіңізді қалай сезінесіз?
Оте жаман. Басым ауырады
және бүйірім шаншиды.
Мына уақытта сізді
караймын.
Шешінейін бе?
Белінізге дейін шешініз.
Қанша уақыттан бері.
ауырып жүрсіз?
Кешеден бері ауырдым.
Қызыуыңды өлшедініз бе?
Иә, өлшедім (жоқ,
өлшемедім).
Өтінемін, терең дем
алыңыз. Кийіңіз.
Өтінемін, айтыңызыбы,
маған не болған?
Сізде грипп (тұмай). Сіз
бірнеше күн төсекте
жатуыңыз керек.
Сіз жұмыс істейсіз бе?
Иә, істеймін (жоқ, жұмыс
істемеймін, оқимын).
Онда сізге бюллетень
жазамын.

Ауыру және дәрігер
жәрдемі

Рецепт (ішірткі) жазу

Dərmən hazırlamaq	Дәрі дайындау
Dərmən qəbul etmək	Дәрі қабылдау (ішү)
Həragət qalxır	Қызыу көтеріліп тұр
Həragət enir	Қызыу төмендеді.
Başım ağılır	Басым ауырып тұр
Mən zökəməm	Менде тұмау
İlk yardım	Алғашқы жәрдем
Təcili yardım	Жедел жәрдем
Yaranı sağımaq	Жараны байлау
Diaqnoz müäyyən etmək	Диагнозды анықтау
Qan analizi	Қан сараптамасы (анализ)
Xəstəlik tarixi	Ауру тарихы
Müalicə kursu	Емдеу курсы
Müalicə suları	Емдік сулар
Müalicə vannası	Емдік ванна
Palçıq vannası	Балшық ваннасы
Qan təzyiqi	Қан қысымы
Qan köçürtmək	Қан құло
Süni diş	Жасанды тіс
Zəhər	У
Xəstəni operasiya etdirər	Ауруды операциялады
Özünə gəlmək	Ес жию, өзіне келу
Hərarətin var?	Қызыяң бар ма?
Mən özümü pis hiss edirəm.	Мен өзімді нашар (жаман) сезініп тұрмын.
Sizə soyuq dəyib!	Сізге сұық тиген.
Həkim çağıracaq?	Дәрігер шақырайық па?
Üç gün bundan əvvəl gəzinti zamanı mənə soyuq dəydi.	Бұдан үш күн бұрын серуендер жүргенде маган сұық тиді. Мен жұқа киінгеннін.
Mən yuxa geymişdim.	Аузыңызды ашыңыз,
Ağzınızı açın, dilinizi	

göstərin, "aaa" tələffüz edin!

Dərindən nəfəs alm!

Nəfəs almayıñ!

Sizə bir neçə gün yatmaq
vacibdir.

Bu istilik endirən dərmandır,
gündə üç dəfə bir-bir həb
(tabletka) qəbul edin!

Qalxmayın!

Sizə işə getmək olmaz!

Sizin xəstəliyiniz
yoluxucudur!

Həkim gəldi?

Bəli. O məni çox diqqətə
müayinə etdi.

Həkim hansı dərmanı yazdı?
Xahiş edirəm, get aptekə,
dərmanı sıfariş et!

Həkim daha heç nə demədi
ki?

Həkim dedi ki, istiliyim
normada olana qədər
yatmalıyam.

Nə vaxt çox oxuyuram, onda
gözlərim ağıtuñ, hərdən isə
yaşanıñ.

Uzanıñ oxumaq gözə çox
zərərlidir.

Siz eynək taxırsınızmı?

тіліңізді көрсстініз, «а-а-а»
деніз!

Терен дем алыныз!

Дем алманыз.

Сізге бірнеше күн жату
қажет.

Бұл қызы түсіретін дәрі,
күніне үш рет бір-бір
таблеткадан қабылдайсыз
(ішесіз).

Тұрманыз!

Сізге жұмыска баруға
болмайды!

Сіздің ауруныңыз жүкпалы!

Дәрігер келді ме?

Иэ. Ол мені өте мұқият
тексерді.

Дәрігер кандай дәрі жазды?
Өтінемің, дәріханаға барып,
дәріге талсырыс берші!

Дәрігер басқа ештеңе
демеді ме?

Дәрігér қызыым қалпына
келгенше жатсын деді.

Кеп оқыған кезде көздерім
ауырады, кейде болса
жастанады.

Жатып оку кезге зиянды.

Сіз көзәйнек (көзілдірік)

Hələ ki, yox.

Burada aptek haradadır?

Nərimanov prospektində.

Sizə dərman sıfaris etmək olar?

Olar.

Mənə həm də başağlısı dərmanı lazımdır.

Azərbaycan dili və Azərbaycan haqqında

Siz hansı dili öyrənirsiniz?

Mən Azərbaycan dilini öyrənirəm.

Neçə ildir ki, siz Azərbaycan dilini öyrənirsiniz?

Mən bu dili artıq üç ildir ki, öyrənirəm.

Sizə Azərbaycan dilini öyrənmək çətin deyilmi?

Yox, mən Azərbaycan dilini asan mənim səyi rəm.

Nə üçün siz Azərbaycan dilini öyrənirsınız?

Mən Azərbaycanda yaşayram və Azərbaycan dilini bilmək istəyirəm.

Etiraf edirəm, mən Azərbaycan haqqında az

tagasız ba?

Qazırşə takpaimyňi.

Mündə dərihanı қайda eken?

Narimanov danğılynda.

Cižge dəriğe tapşyrys etüge bola ma?

‘Boladı.

Mağan tagы bas aurdan dəri kerek.

Əzirbajcan tılı jəne Əzirbajcan turалы

Ciz қai tılđi үйrenip жатыrsyz?

Men əzirbajcan tılın үйrenip жатyrmyn.

Heše jyldan beri ciz əzirbajcan tılın үйrenudesciz?

Men bül tılđi үş jyldan astam uakyti үйrenudemim.

Cizge əzirbajcan tılın үйrenu kyyn ba?

Joq, men əzirbajcan tılın jeneli igerudemim.

Ciz ne үshin əzirbajcan tılın үйrenip jурсez?

Men Əzirbajcannda türamyň jəne əzirbajcan tılın bılğim kelədi.

Moyynidai myny, men Əzirbajcan turalys az

bilirəm.

Azərbaycan dilində zəngin, qədim, yeni və ən yeni ədəbiyyat vardır. Nizaminin, Xaqanını, Nəsiminin, Füzulinin, Ş.İ. Xətainin, Vəqifin, S. Vurğunun və başqalarının adı hər yerdə məşhurdur.

Azərbaycanda hələ V-VIII əsrə yaxın inkişaf etmişdi.

Ümumi iclasda

Ümumi iclasın (açıq, qapalı) çağırılması haqqında elanı nə vaxt yazırsınız?

Ümumi iclasın (açıq, qapalı) çağırılması haqqında elanı, adətən üç gün əvvəl yazıpq.

Iclas başlanırt.

Ümumi iclası apartmaq üçün sədrliliyə namizədi kim göstərir?

Iclasın sədri yoldaş Namiq Məmmədovu namizəd göstərirəm.

Başqa namizəd yoxdur ki?
Yoxdur!

Namiq Məmmədovun iclasın

bilemən.

Əzirbajcan təlində bəy kənə, janca və ən çox janca ədəbiyyet bar. Nizamidin, Xəgənidin, Nəsimidin, Fizulidin, Ş.I.Xətaidin, Vəqiftin, C.Burgunnyıq və ən çox basqalarınyıq atı ər jərde tənqışmal.

Əzirbajcanda əsrlər V-VIII gəsərlardarda damyigan.

Жалпы жиналыс

Жалпы жиналыстың (aşyk, şabyık) şaçkyrylyu turалы хабарландыруды қашан жазасыз?

Жалпы жиналыстың (aşyk, şabyık) şaçkyrylyu turалы хабарландыруды ədette үш күн бўрын жазамыз.

Жиналыс басталып жатыр.
Жалпы жиналысты жүргизу үшін төрагалыкка үміткерді кім ұсынады?

Жиналыстың төрагасына үміткер ретіндеге жолdas Намик Мәмədovты ұсынамын.

Басқа үміткер жоқ па?
Жоқ!
Намик Мәмədovтың

sədri seçilməsinə kim razıdır?
Kim aleyhinədir?
Kim bitərəfdir?
Beləliklə, iclasın sədri
Namiq Məmmədov seçilir.

İclasa katibliyə namizəd göstərin.
İclasın sədri: "İclasın gündəliyini təsdiq etmək lazımdır".

İndi isə iclasın iş reqlamentini təsdiq etmək lazımdır. Kimin təklifi vardır?
Təklif edirəm: məruzəciyə bir saat, çıxış edənlərə on dəqiqə, məlumatlar üçün beş dəqiqə vaxt verilsin.

Məruzəciyə söz verilir.
Çıxış etmək istəyən var mı?

-Məruzə etrafında çıkış etmək üçün 8 nəfər yazılmışdır, artıq 6 nəfər çıkış etmişdir. Təklif vardır ki, çıkışlar kəsilsin.
-Qərarın layihəsini oxuyacaq Qəhrəman Həsənov.

жиналыстың төрағасы болуна кім разы? ·
Кім қарсы?
Кім бейтарап?
Сонымен, жиналыстың төрағасы болып Намик Мәмедов тағайындалады.

Жиналыстың хатшысына үміткерді ұсыныңыздар.
Жиналыстың төрағасы:
«Жиналыстың қүнделігін (күн тәртібін) бекіту керек».

Енді жиналыстың жұмыс тәртібін бекіту керек.
кімнің ұсынысы бар?

Ұсынамын:
баяндамашыға бір сағат,
шығып сейлеушілерге он минут, мәліметтер үшін бес минут берілсін.
Баяндамашыға сез берілді.
Шығып сейлегісі
келетіндер бар ма?
Баяндама туралы шығып сейлеуге 8 адам жазылды, б адам шығып сейледі.
шығып сейлеу тоқтатылсын деген ұсыныс бар.
Шешімнің жобасын
Гәһрәман Хасанов оқиды.

-Qərarın layihəsinə əlavəniz
yoxdur ki?
İclasın gündəliyi qurtardı.
İclası bağlı elan edirəm.

Ümumişlək hərbi sözlər və İfadələr

Atəş
Atəş açmaq
Atəş altında saxlamaq
Atəş xətti
Atəş əlaqəsi
Atəş işarəsi
Atəş mövqeyi
Atəş nöqtəsi
Atəş sahəsi
Atəş səngəri
Atəş yeri
Atəş bucağı
Atom nüvəsi
Atom silahı
Atom bombası
Atom reaktoru
Atom sualtı gəmisi
Baza
Hərbi baza
Ətqaq bazası
Batareya
Zirehli batareya
Zenit batareyası
Bayraq

Шешімнің жобасына
қарсылықтарының жоқ па?
Жиналыстың күн тәртібі
аяқталды. жиналысты
жабық деп жариялаймын.

ЖАЛПЫЛАЙ ӘСКЕРИ Сөздер мен TİRKESTER

Атыс
Атыс ашу
Атыс (ок) астында қалу
Атыс сызығы
Атыс координациясы
Атыс белгісі (сигналы)
Атыс позициясы
Атыс нүктесі
Атыс даласы (учаскесі)
Атыс траншеясы
Атыс орны
Атыс бұрышы
Атом ядросы
Атом қаруы
Атом бомбасы
Атом реакторы
Атомдық су асты кемесі
База
Әскери база
Азық-түлік базасы
Батарея
Броньды батарея
Зенит батареясы
Байрак

Bayraq qaldırtmaq	Байрақты көтерү
Bayraqdar	Байрақтар
Bańt	Ок-дәрі
Bańt qutusu	Ок-дәрі құтысы
Bańş (sülh)	Бейбітшілік
Basqın	Шабуыл (басқын)
Qəfil basqın (hücum)	Тұтқыныл шабуыл
Təyyarə basqını	Ұшақ шабуылы
Baxış	Байқау, тексеру
Tibbi baxış	Медициналық тексеру
Texniki baxış	Техникалық тексеру
Bəyanət	Баяндау, суреттеу
Bələdçi	Гид, жол бастауышы
Bildiriş	Хабарлама, білдіріс
Bildirmək	Хабарлау
Binokl	Дүрбі
Blokada (mühəsirə)	Блокада (қоршау)
Böltük	Рота
Böltük zabiti	Рота офицері
Briqada	Бригада
Artilleriya briqadası	Артиллерия бригадасы
Busol	Буссоль
Buxta	Бухта
Casus	Тыңышы, шпион, жансыз
Cəbbəxana	Арсенал
Cəbhə	Майдан (фронт)
Cəbhə atəsi	Майдан атысы
Cəbhə boyunca	Майдан бойынша
Cəbhə hücumu	Майдан шабуылы
Cəbhə qərargahı	Майдан штабы
Cəbhə komandanlığı	Майдан командалығы
Cəbhənin genişlənməsi	Майданның кеңеюі

Cəbhənin daralması	Майданың тарылуыш
Müdafıə	Корганыс
Müdafıə cəbhəsi	Корганыс майданы
Hücum cəbhəsi	Шабуыл майданы
Düşmən cəbhəsi	Жау (дүшпан) майданы
Cəng	Соғыс
Cənub	Онгустік
Cəsur	Батыл, ер жүрек, батыр
Cürət	Батылдық, ер жүректік
Cürətlili	Батыл, ер жүрек
Çadır	Шатыр, палатка
Çanta	Сөмке
Çaxmaq	Затвор, мылтықтың құлагы, шағу, жарқ ету (найзагай туралы)
Çıxış nöqtəsi	Шығу нүктесі
Dağ	Tau
Dağ alayı	Тау полкі
Dağ batareyası	Тау батареясы
Dağ böülüyү	Тау ротасы
Dağ briqadası	Тау бригадасы
Dağ topçusu	Тау артиллеристі
Dağ birləşməsi	Тау бірлестігі
Daimi ordu	Тұрақты армия
Dairə (döyüş dairəsi)	Округ, шенбер (әскери округ)
Dairəvi müdafiə	Айнала қорганыс
Dalğa	Толқын
Dalğıc	Сұнгуір
Darmadağın	Тас-талқан, быт-шыт (талқандау, қүйрету)
Dava	Соғыс, тәбелес

Dəniz	Теніз
Dəniz məktəbi	Теніз мектебі
Dəniz xidməti	Теніз қызметі
Dəniz döyüşləri	Теніз шайқастары
Dəniz əməliyyatı	Теніз операциялары (эрекеттері)
Dəniz desantı	· Теніз десанты
Dəniz qüvvələri	Теніз күштері
Dəniz aviasiyası	Теніз авиациясы
Dərəcə (dərəcə bucağı)	Дәреже, шен (дәреже бұрышы)
Desant	Десант
Donanma	Флот
Hərbi-dəniz donanması	Әскери-теніз флоты
Hərbi-hava donanması	Әскери-әуе флоты
Döyüş	Шайқас, ұрыс
Avanguard döyüşü	Авангард шайқас
Artilleriya döyüşü	Артиллерия шайқасы
Dəniz döyüşü	Теніз шайқасы
Hava döyüşü	Әуе шайқасы
Gecə döyüşü	Тұнгі шайқас (ұрыс)
Hücum döyüşü	Шабуыл шайқасы (ұрысы)
Müdafia döyüşü	Қорғаныс шайқасы (ұрысы)
Sərhəd döyüşü	Шекара шайқасы (ұрысы)
əlbəyaxa döyüşü	Қоян-қолтық шайқас (ұрыс)
Süngü döyüşü	Найзамен шайқасу (ұрысу)
Düşmən	Дұшпан, жау
Düşmən hücumu	Жау шабуылы
Düşmən kəşfiyyatı	Жау барлауы
Düşmən təqərəyi	Жау позициясы
Düşmən cəbhəsi	Жау майданы
Ehtiyat	Сақтық, ыктияппелік

Ehtiyat diviziyası	Сақтық дивизиясы
Ehtiyat ordusu	Сақтық армиясы
Ehtiyat bölyüү	Сақтық ротасы
Ehtiyat zabiti	Сақтық офицері
Əks-hərəkət	Қарсы əрекəт (қозғалыс)
Əks-manevr	Қарсы маневр
Əks-tədbir	Қарсы шара
Əks-hücum	Қарсы шабуыл
Əks-zərəbə	Қарсы җоккы
Əsir (əsir götürülmək)	Тұтқын (тұтқынға алу)
Giliz	Гильза
Güllə (güllələmək)	Оқ (атып тастау)
Gözətçi	Күзетші
Arxa gözətçisi	Арқа күзетшісі
Ön gözətçisi	Бет күзетшісі
Hədəf	Нысана
Hərəkətedən hədəf	Қозғалыстағы (қозғалмалы) нысана
Düşmən hədəfi	Жау нысанасы
Xüsusi hədəf	Ерекшə нысана
Görünən hədəf	Көрінетін нысана
Canlı hədəf	Жанды нысана
Həyəsan	Қобалжу, қауіп-қатер дабылы
Döyüş həyəsanı	Үрыс дабылы
Qaz həyəsanı	Газ дабылы
Gecə həyəsanı	Түнгі дабыл
Təlim həyəsanı	Оку дабыл
Kimyəvi həyəsan	Химиялық дабыл
Həmlə	Шабуыл
Artilleriya həmləsi	Артиллериya шабуылы
Hava həmləsi	Әуе шабуылы

Mina həmləsi	Мина шабуылы
Saultı həmləsi	Су асты шабуылы
Torpedə həmləsi	Торпеда шабуылы
Cinah həmləsi	Фланг (канат) шабуылы
Süngü həmləsi	Найзамен шабуылдау
Hücum	Шабуыл, шабуылдау, басалу
Aviasiya hücumu	Авиация шабуылы
Nüvə hücumu	Ядролық шабуыл
Silahlı hücum	Қарулы шабуыл
Qəfil hücum	Түркىйл шабуыл
Qalaya hücum	Бекініске шабуыл
İstehkam	Бекініс, қорған
İstehkam alayı	Бекініс (қорған) полкі
İstehkam xətti	Бекініс сзығы
İstehkam məntəqəsi	Бекініс пункті
Keçid	Өткел
Keşik	Күзет
Keşikçi	Күзетші
Qaravul	Қарауыл
Fəxri qaravul	Құрметті қарауыл
Dəniz qaravulu	Теніз қарауылы
Düşərgə qaravulu	Лагерь қарауылы
Qırıcı	Истребитель (қырушы)
Qırıcı təyyarə	Истребитель (қырушы) ұшақ
Qırıcı bombardmançı	Истребитель (қырушы) бомбалаушы
Gecə qırıcısı	Түнгі истребитель (қырушы)
Manevr	Маневр
Atəş manevri	Атыс маневри

Çekilmə manevri	Шегіну маневрі
Hava manevri	Әуе маневрі
Dəniz manevri	Теңіз маневрі
Taktiki manevri	Тактикалық маневр
Piyada	Жаяу жүруші
Piyada alayı	Жаяу эскер полк
Piyada bölgüsü	Жаяу эскер ротасы
Piyada diviziyası	Жаяу эскер дивизиясы
Piyada zabiti	Жаяу эскер офицері
Piyada taburu	Жаяу эскер батальоны
Piyada tankı	Жаяу эскер танкі
Piyada tüzəngi	Жаяу эскер қару-жарагы
НӘYAT VƏ MƏİŞƏTLƏ ƏLAQƏDAR OLARAQ İŞLƏNİLƏN SÖZLƏRİN QISA LÜĞƏTİ	
Өмір мен тұрмысқа қатысты пайдаланылатын сөздердің қысқаша сөздігі	

A

Abad	Қоныстанған, халқы көп, жаксы жабдықталған
Abad şəhər	Халқы көп қала (шахар)
Avara	Қанғыбас, жалқау, сандалбай
Ağ	Ак
Ağac	Агаш
Ağız	Ауыз
Ağıl	Ақыл
Ağıllı adam	Ақылды адам
Ağır	Ауыр
Ağır çamadan	Ауыр чемодан
Ağrı	Ауру

A

Addım	Адым, кадам
Addımlamaq	Адылдау, қадамдау
Adı	Кәдімгі, жай, қарапайым
Adı təsadüf	Кәдімгі, катардағы жағдай, оқига
Azad	Азат, еркін
Azadlıq	Азаттық, еркіндік
Azad xalq	Азат, еркін халық
Azlıq	Аздық
Aile	Жанұя, отбасы
Ay	Ай
Aylı gecə	Айлы түн
Ayaq	Аяқ
Aydın	Ашық (күн), айқын, анық
Aydın fikir	Ашық ой, ашық ниет
Aydınlaşdırmaq	Айқындау, жарыктандыру, түсіндіру
Aytımaq	Айыру, ажырату
Aylıq maaş	Айлық, жалакы
Aupsa	Айна, терезе әйнегі
Ayp	Басқа, өзгеше, жекеше, айрыкша
Aypı-aypı	Жеке-жеке, бөлек-бөлек
Aynılıq	Айрылу, өзгешелік, айырмашылық
Aldatmaq	Алдау, алдастыру
Ali	Жоғары
Ali təhsil	Жоғары білім
Ali məktəb	Жоғары мектеп
Alim	Фалым
Alicənab	Асыл текті, ақ көнілді, кен пейілді

Alma	Алма
Almaq	Алу
Ana	Ана (шеше)
Anańıq	Аналық, өгей шеше
And	Ант
Anlaqlı	Ыңталы, зерек, зейінді
Ancaq	Бірак, тек, тек қана
Ar	1. Ар, ұят 2. масқара
Arayış	Анықтама
Arvad	Жұбай, жар, әйел
Arvadlı	Жұбайлы (үйленген)
Ardıcıl	Ізбасар, жол қуушы
Ardıcılıq	Дәйектілік, жүйелілік, реттілік
Arzu	Тілек, арман
Arzulamaq	Тілеу, армандau
Anq	Арық, қу сүйек
Anqlamaq	Арықтау, азу
Arx	Арық (суга қатысты)
Arxa	1. Арқа 2. тірек, қолдау, қорғаныш 3. әскери тыл
Arhayın	Жайбаракат, арқайын, асықпай, сенімді түрде
Arhayınlaşmaq	Тынышталу, жайбаракаттану, көнілі жайлану
Asan	Женіл, оңай, қызын емес
Asanlaşdırmaq, asanlaşmaq	Женілдету, оңайлату, женілдеу
Asılılıq	Тәүелдік
At	Ат
Ata	Әке

Atańq	1. Әкелік 2. өгей әке
Atəş	От, атыс
Athı	Атты
Afərin	Жарайсын! Браво!
Axar su	Ағын су
Axsaq	Ақсақ
Axşam	Кеш, ақшам
Axşamkı	Кешкі
Axşamlamaq	Кеш түсу
Achıq	Аштық, ашаршылық
Actmaq	Қарны ашу, ашығу
Aş	1. Ботқа 2. палау
Aşpaz	Аспаз

B

Baba	Ата
Bağ	Бақ
Bağban	Бағбан
Bağbanlıq	Бағбандық
Bağırsaq	Ішек (анат.)
Bağlamaq	Байлау, жабу
Balıq	Балық
Balıqqı	Балықшы
Bani	Негізін салушы
Bank	Банк
Barama	Жібек құрты
Baramaçı	Жібекші
Baramaçılıq	Жібек шаруашылығы
Bapşmaq	Татуласу, бітісу, табысу, келісу
Bańşmaz	Ымырасыз, келісуге келмейтін

Bartımañ mübarizə	Ымырасыз, келісуге келмейтін күрес
Baxış	Көзқарас, тексеру
Baxmaq	Қарау, тексеру, қарастыру
Baha	Қымбат, бағалы
Bahalanmaq	Қымбаттау, бағасы өсу
Vasalaq	Бажа
Vasaplı	Епті, шебер, ісмер, қабілетті
Vasaplı işçi	Епті, шебер жұмыскер
Bacarıqsız	Епсіз, олак
Baş	Бас
Başqa	Басқа
Bədbəxt	Бақытсыз, бақсыз, сәтсіз
Bədbəxt hadisə	Сәтсіз оқиға
Bədbəxtlik	Бақытсыздық, сәтсіздік
Bədbinilik	Түнілу, өмірден торығу
Bədən	Дене, ағза
Bədənin hissələri	Дене мүшелері
Bazək	Әшекей, сәнді киім, үй жасауы
Bəzətmək	Безендіру, әшекейлеу
Bəzən	Кейде, сирек, кей уақытта, анда-санда
Bəlkə	Бәлки, бәлкім, мүмкін
Bənzər	Үқсас
Bənzətmək	Үқсату
Bənna	Тасшы, тас қалаушы
Bənövşə	Шегіргүл, фиалка
Bənövşəyi	Күлгін
Bənövşəyi mürəkkəb	Күлгін сия
Bərabər	Тен, тендей, бірдей, бірге,

Bərabər işləmək	бір қалыпты
Bərabərləşdirmək	Бірге істейу
Bərabərləşmək	Тендеңстіру
Bərbər	Тенделу
Bərbərgħana	Шаштараз
Bəgi	Шаштараз
Bəri gel	Бері
Bərk	Бері кел
	Берік, қатты, күшті, тез
Bətəra	сараң (қатты адам)
Bəxşış	Қалпына келтіру,
Bəxşış almaq	реставрация
Bəxşış etmək	Сый-сияпат
Bəħanə	Сый-сияпат алу
Bilavasitə	Сый-сияпат жасау
Bildir	Сылтау, себеп
Bildiriş	Тікелей, тұра, жалғамсыз
Bildirki	Хабарла, білдір
Bildirki ot	Хабарлама
Bitki	Былтырғы
Bitki yağı	Былтырғы шөп
Bitkiçilik aləmi	Өсімдік
Biğ	Өсімдік майы
Biğlı	Өсімдіктер әлемі
Biçaq	Мұрт, қармалау мұрты
Boğaz	Мұртты
Boşqab	Пышак
Böytək	Тамак, (геогр) бұғаз, буаз
Böyük	(малдарда)
	Табақша (тарелка)
	Бүйрек
	Үлкен, дәуу

Böhtan	Жала жабу
Böhtançı	Жала жабушы
Bu	Бұл
Buğda	Бидай
Buğda ili	Бидай ұны
Bud	Жамбас, сан, бұт
Buz	Мұз
Buzlu	Мұзды
Buzov	Бұзау
Bura	Мұнда
Buralı	Осы жақтың, осы жердікі
Bütőv	Толық, бүтін
Bütün	Бүтін, барлық, түгелімен
Bütün günü	Күні бойы

C

Cavab	Жауап
Cavabdeh	Жауапкер
Cəza	Жаза
Cədvəl	Кесте, табель
Cəmiyyət	Қоғам, лига, орден, корпорация

Ç

Çağırış	Шақыру, шақырылым
Çalışqan	Ынталы, еңбеккор, жұмысбасты, іскер
Çərşənbə	Сәрсенбі
Çətin	Қыны, күрделі, ауыр
Çıxış	Шығу
Çox şey	Көп зат

D

Daban	Табан, екше
Davam	1. Табандылық, беріктік, шыдамдылық, тұрақтылық 2. жалғас
Davamlı	· 1. Табанды, шыдамды 2.ұзак
Davamsız	1. Шыдамсыз, әлсіз 2. ұзак емес
Dadlı	Дәмді
Dad	Дәм
Dadlı xögək	Дәмді тамақ
Dadmaq	Дәм тату
Dadsız	Дәмсіз
Daimi	Әрдайым, ұдайы, мәнгі
Daimilik	Ұдайылық, мәңгілік, тұрақтылық
Dayə	Бала бағушы, губернантка
Dalaşma	Талас, төбелес, ұрыс
Dalaşmaq	Таласу, төбелесу, ұрысу,
Damar	Тамыр
Damcı	Тамши
Damcılamaq	Тамшылау
Danışıq, danışmaq	Әңгіме, келіссез, сөйлесу, келісу
Dar	Тар
Dar küçə	Тар көшө
Daraq	Тарақ
Daranmaq	Тарану
Darvaza	Дарбаза, қақпа
Darıxmaq	Тарығу, сағыну, іші пысу, кобалжу

Daha	Тагы
Dahi	Гений, данышпан, кеменгер
Dahiyane	Дана, кеменгер
Dahilik	Данышпандық, кеменгерлік
Daş	Тас
Daşqın	Тасқын
Daşımaq	Тасуу
Deyil	Емес
Dəb	Сән, әдет-гүрып, салт-дәстүр
Dəqiq	Дәл, тап-түйнектай
Dəqiqə	Минут
Dəqiqleşdirmək	Дәлдеу, тәптіштеу, анықтау
Dəyərli	Құнды, толық құнды, лайықты
Dəyərsiz	Құнсыз, жарамсыз
Dəyişmək	Ауыстыру, алмастыру, айырбас
Dəlil	Дәлел
Dəmir	Темір
Dəmir çağrayı	Темір төсек
Dəniz	Теніз
Dərə	Сай, шатқал
Dərzi	Тігінши
Dərin	Терен
Dərin çay	Терен өзен
Dərin nəlbəki	Терен
Dətinlik	Терендік
Dəryaz	Шалғы
Dərman	Дәрі
Dəfə	Рет
Dəfələrlə	Көп рет, қатарынан

Divar	Қабырға
Diqqət	Назар, зейін, ықылас
Diqqətli	Ықыласты, зейінді
Diqqətsiz	Ықылассыз, зейінсіз
Diqqətsizlik	Ықылассыздық, зейінсіздік, аланғасарлық
Digər	Басқа, өзге
Diş	Tic
Dişləmək	Tisteu
Dovşan	Қоян
Doğma	1.Тұған 2. бала туу
Doğma qardaş	Тұған бауыр
Doğmaq	Туу (адам, күн, ай, ой туралы)
Doğru	Тура, таза ниетпен, шынымен, дұрыс
Doğrudan	Шындығында, тұрасында
Dodaq	Ерін
Don	1. Үсік 2. тон
Dondurma	Балмұздак
Donuz	Доңыз, шошқа
Donuzçuluq	Шошқа есіру
Dost	Дос
Dostluq	Достық
Dözmək	Тезу, шыдау
Döyüşçü	Жауынгер
Duz	Тұз
Duzlu	Тұзды, абы
Duygu	Сезім
Duygusuz	Сезімсіз, жансыз, мейірімсіз, қатал
Duymaq	Сезіну

Düz	Тура, шынымен, дәл, түзу
Düzeliş	Түзету
Düymə	Түйме
Dünya	Дүние, әлем
Düşmən	Дүшпан, жау, қас
Düşmənçilik	Дүшпандық, қастық, өшпендерлік
Düşünmək	Ойлану
Düşüncə	Сана, ақыл ой

E

Ev	Үй
Evlənmək	Үйлену
Eyniləşdirmək	Бірдей ету, ұқсастыру
Ekiz	Егіз
Elan	Хабарландыру
Elə	Былай, енді ғана
Elçi	1. Елші ескіше 2. құда түсүші
Elçilik	1. Елшілік 2. құдаласу
En	Ен, кендік
Eniş	Түсу, еніс, құлама
Enli	Енді, кен
Enmək	Түсу, төмендеу, сырғып түсу
Ensiz	Енсіз, жіңішке, тар
Ensiz külçə	Тар көше
Etibar	Сенім, бедел, абырай
Etibarlı	Сенімді, сенімге лайық, абырайлы, беделді
Etibarsız	Абырайсыз, беделсіз, сенімсіз

Etiraf	Мойындау
Etmək	Істеу, ету, жасау
Ehtiyat	1. Сактық, абайлық 2. резерв
Ehtimal	Ікималдық, ыкимал
Ehtiram	Қадір тұту, құрмет
Ә	
Әбәdi	Мәңгілік, мәңгіге, үзақда
Әбәdiyyat	Әдебиет
Әбәdileşdirmək	Мәңгі есте қалдыру, мәңгі есте сактау
Әvvəl	Бұрын, әуелі, алдымен
Әvvəldeñ	Әуелден, бұрыннан, алдымен, біріншіден
Әvəz	1. Көзек 2. орнына төлеу
Әvəzində	Орнында
Әqidə	Пікір, көзкарас, сенім
Әdalət	Әділет
Әdaləti	Әділетті
Әdalətsiz	Әділетсіз
Әzab	Азап, қорлық
Әziz	Фазиз, қымбатты
Әzilmək	Езілу, езгіде болу
Әziyyətli	Азапты, қын
Әkin	Егін
Әkinçi	Егінші
Әkinçilik	Егіншілік
Әklil	1. Гүл дестесі (венок) 2. тәж
Әksəriyyət	Көпшілік, көп белігі
Әgər	Егер
Әl	Кол
,	

Әлақә	1. Байланыс, араласу, қатысу 2. координация
Әlaqədar	Қатысты, байланысты, қатысы бар
Әlbət	Әлбетте
Әlbəttə	Әлбетте, эрине
Әlüzyuyan	Қол жұғыш
Әməli	Іс жүзінде
Әməliyyat	Операция, іс әрекет
Әmr	Әмір, бұйрық
Әт	1. Ер, күйеу 2. ер, батыр
Әtrizə	Арыз
Әrik	Өрік
Әrköyün	Ерке, еркетай
Әrlı	Ерлі, тұрмыстағы (әйел)
Әsas	Негіз, база, негізгі, дәлел
Әsashı	Негізді, тиянақты, мұқият
Әsaslanmaq	Негіздеу, дәлелдеу, ашу, күру
Әsassız	Негіzsіz, негізделмеген
Әsəb	Нерв, жүйке
Әsəbiləştmək	Күйіп пісу, күйтептенну
Әtir	Әтір, хош иіс
Әtirli	Әтірлі, хош иісті
Әtriyyat	Парфюмерия
Әxlaq	Әзін-өзі ұстаяу, этика
Әxlaqlı	Тәрбиелі
Әxlaqlı adam	Тәрбиелі адам
Әhali	Тұргын ел, халық
Әhəmiyyət	Маңыз, алатын орны
Әhəmiyyətlı	Маңызды
Әhəmiyyətsiz	Маңызысыз

Оһәміyyətsiz iş

F

Fayda

Fasılə

Facia

Faal

Fəaliyyət

Fəq

Fəxt

Манызысыз іс

Пайда

Үзіліс ара қашықтық

Трагедия

· Белсенді

Іс-эрекет, белсенділік

Айырмашылық, өзгешелік

Мақтаниш

G

Gah

Gerb

Gec

Gecə

Gecələmək

Gecikmək

Gəlin

Gənc

Gəncləşmək

Gənclik

Gərgin

Gərginlik

Gərginləşdirmək

Gizli

Göz

Gözəl

Кейде, кейбір кезде

Елтаңба

Кеш

Түн

Түнеу, қону

Кешігу

Кслін

Жас

Жасару

Жастық

1. Қарқынды, қызу 2. зілді,
дүрдараз, қырги қабак

1. Қарқындық, қызулық

2. қырги қабактық,
шиеленушілік

Шиеленістіру,

курделендіру

Құпия түрде, жасырын

Көз

Әдемі, сұлу, сымбатты,

Gözəllik	тамаша
Gözəmə, gözəmək	Өдемілік, сымбаттылық,
Gözənlilikdən	сүлүлүк
Gözlük	1. Күту 2. сактау, күзету
Göy	Аяк астынан, күрт
Göl	Көзәйнек, көзілдірік
Göre	1. Аспан 2. кек 3. кектат
Görkəm	4.(аудиос) сараң
Görkəmlı	Көл
Guya	Қарай, бойынша,
Guşa	байланысты, себебінен
Güzəst	1. Сырт бейнес, көрініс, жұз, тұр 2. конфигурация
Güzgü	Көркем, көзге түсер, беделді
Gül	Сиякты, тәрізді, дегендей (гой), деседі (гой)
Güleşmə	Бұрыш, тұйық көше, түкпір
Gülmeli	Кену, жол беру (таласта), бағасын кеміту (саудада), жекелдік
Gülməmətək	Айна
Güman	Гүл
Gümrah	Күрес
Gümrahlıq	Күлкілі, қызық
Gümüş	Күлімдеу, күлімсіреу
Gümüşű	1. Болжам 2. күмән 3. үміт
Günah	Сергек
	Сергектік
	Күміс
	Күмісті, күмістей
	Күнә, кінә, айып

Günahkar	Күнәкар, қылмысты,
Günahkarlıq	айылты, жазықты
	Күнәкарлық, айылтылық,
	жазықтылық,
	қылмыстылық
Günahsız	Күнәсіз, кінәсіз, жазықсыз
Gündəlik	Күнделік, күнделікті
Gündüz	Күндіз
Günəş	Күн
Güç	Күш
Güclü	Күшті
Gücsüz	Күшсіз, әлсіз

Н

Havayı	1. Әуе. 2. Тегін
Hazır	Әзір, дайын, даяр
Hakim	Әкім, билеуші, әмірші, төреші, казы
Heyət	Кұрам, персонал
Həvəs	Әуестік, құштарлық, бейімділік, құмарлық, икемділік, қабілеттілік
Həvəskar	Әуескәй
Həmişə	Әркашан, әрдайым, әр кезде
Həmtəy	Ыңтымақты, бір ауызды, бір шікірлі, бір ауыздан
Hər	Әр
Həftə	Апта, жеті
Hökumət	Үкімет
Hücum	шабуыл

Kadim	Қайраткер, еңбекші, қызмет етуші
Kala	Ала, тәте, алай (анасының әпкесі немесе сіңлісі)
Kilaskar	Құтқаруышы, азат етуші
Küsusiyyət	Ерекшелік, өзгешелік
İ	
darə	Басқарма, мекеме, басшылық
z	Із
zahat	Түсіндіру, түсініктеме
zin	Рұқсат
yne	Ине, тікен, тікенек
yreñmək	Жиіркену, жирену
kimərtəbəli	Екі қабатты
gid	Батыр, ер жүрек, айбынды, ер жігіт
gidlik	Ерлік, айбындылық, ер жүректік
mza	Койылған қол
mkan	Мүмкіндік
mtahan	Емтихан, сынақ
mtiyaz	Артықшылық, женілдік
mtiyazlı	Женілдікпен пайдаланушы
nam	Иман, сенім
nanmaq	Сену, илану
ndi	Енді, қазір
ndiki	Ендігі, қазіргі
nək	Сыр

İnəksağan, sağıcı İnsan	Сыр сауушы, сауыншы Адам
İnsanrəvgərlilik	Гуманизм, адам сүюшлік
İnciklik, incitmək	Ренш, өкпе
İradə	Ерік, қалау, жігер, ықтияр
İradəli	Шешімді, қайратты, жігерлі
İradəsiz	Еріксіз, жігерсіз, қайратсы
İräli	Ілгері, ілгеріде, алда
İrs	Мұра
İrsi	Мұралы
İstedad	Дарын, қабілеттілік
İstedadlı	Дарынды, қабілетті
İsti	Ыстық
İsti su	Ыстық су
İtburnu	Итмұрын
İtki	Шығын, жогалу, жоғалған нәрсе
İfa	Орындау, орындалу
İş	Іс, жұмыс
İşarə	Белгі, ишара, ым, түспал
İşgal	Басқыншылық, басқын
İşgalçı	Басқыншы
İşgüzarlıq	Кәсіпкер, іскер
İşsiz	Жұмыссыз, іссіз
İştaha	Тәбет

K

Kal	Жетілмеген, післеген
Kar	1. Керен, сандурау 2.иң (көне)
Katib	Хатшы
Keyfiyyət	Сала, жагдай

Keyfiyyətli	Сапалы
Keçid	Өткел
Kələm	Қырыққабат
Kəmiyyət	Сан, мөлшер, шама
Kəndli	Ауылдық, кенттік
Kirli	Kир, кірленген
Kifayət	Жетерлік, қанағаттанарлық
Kifayətlənmək	Шектелу, қанагаттану
Kiçik	Кіши, кішкентай
Kişi	Kisi, ер адам
Kor	Көр, соқыр
Kövşən	Сабан
Köynək	Кейлек, жейде
Kölgə	Көлеңке
Kömür	Кемір
Könül	Көніл, жүрек, қалау
Könülaçan	Көнілашар, көніл қуантар
Könlüllü	Ерікті, ез еркімен, ез көнілімен
Könülsüz	Көнілсіз, зауықсыз, ұнатпай
Köprü	Көпір
Köhnə	Көне
Külək	Жел
Külli	Күллі, көп
Küsəyən	Өкпешіл, реңжігіш

L

Lazım	Керек, қажет, лазым
Lazımı	Қажетті, керек
Lazımsız	Керексіз, қажетсіз
Layiq	Лайық, лайыкты
Layıqsız	Лайықсыз

Layihə	Жоба, жобалы
Lal	Мылқау, тыныш, шусыз
Lalə	Көкнэр
Lap	1. Өте, айтарлыктай, мүлдем, эбден 2. дәл 3. ең
Ləğv	Тарату, жою, болдырмау

M

Malik olmaq	Ие болу
Manqa	Бөлімше
Manqabaşçısı	Бөлімше басшысы
Maraq	Қызығушылық
Maraqlandırmaq, maraqlanmaq	Қызықтыру, қызығу
Maraqlı	Қызық
Mahiyyət	Мән, мәніс
Macal	1. Мүмкіндік 2. бос уақыт
Meydan	1. Алаң, арена 2. майдан
Mehmanxana	Мейманхана
Mehrīban	Мейірбан, мейірімді
Meşe	Орман
Meşəçilik	Орманшылық
Məqsəd	Мақсат, ниет
Məqsədli	Мақсатты
Məqsədsiz	Мақсатсыз
Məğlub etmək	Жену, женіске жету
Məğlubedilməz	Женілмес
Məğlubiyyət	Женілу
Məzmun	Мазмұн
Məzmunlu	Мазмұнды
Məzmununsuz	Мазмұнсыз
Məzuniyyət	Демалыс

Məktub	Хат
Məktublaşmaq	Хат жазысу
Mənbə	Басы, қайнар кезі
Mənəvi	Рухани
Mənsubiyyət	Қатыс, байланыс
Mərhüm	Марқұм
Məsləhət	Мәслихат, кеңес
Məsləhətçi	Мәслихатшы, кеңесші
Məsul	Жауапты, жауапкер
Məsuliyyət, məsuliyyətli	Жауаптылық, жауапкершілік
Məsuliyyətsiz	Жауапсыз
Məhəbbət	Махаббат
Məhkəmə	Сот
Məhsul	Өнім, астық
Məhsuldar	Өнімді, жемісті
Məhsuldarlıq	Өнімділік, жемістілік
Məhsullu	Өнімді, жемісті
Məcbur	Мәжбур
Məcburən	Мәжбурлі
Məcburiyyət	Мәжбурлеу
Millət	Ұлт
Milliyyət	Ұлт
Milliləşdirmək	Национализациялау (мемелекет мүлкіне айналдыру)
Mis	Мыс
Moruq	Танқурай
Mövzu	1. Зат 2. тақырып
Möhkəm	Берік, қатты
Möhür	Мөр
Müavin	Орынбасар

Mübarizə	Күрес
Mübahisə	Талас, шиеленіс, қактығыс
Mübahisəli	Таласты, шиеленісті, қактығысты
Müvafiq	Сай келетін, сәйкес
Müvəqqəti	Уақытша
Müvəffəqiyət	Табыс, сәттілік
Müvəffəqiyətli	Сәтті, табысты
Müvəffəqiyətsiz	Сәтсіз, табыссыз
Müdafiə	Қорғаныс, қорғау
Müdafiəçi	Қорғаушы
Müdrik	Дана, кеменгер
Müdriklik	Даналық, кеменгерлік
Müəyyən	Анық, белгілі, белгіленген, тағайындалған
Müəyyənləşdirmək	Анықтау, белгілеу, тағайындау
Müzakirə	Талқылау, пікірталас, сайысsez
Mükafat	Сыйлық, ынталандыру
Mükafatlandırmaq	Сыйлығы, сыйакы
Münasibət	Марапаттау, сыйакы төлеу
	1. Қатыс, қатыстылық
	2. жағдай, сылтау
	3. сәйкестік
Mürgü	Қалғу, мұлғу
Mürgüləmək	Қалғып кету
Müstəqil	Тәуелсіз, ерікті
Müstəntiq	Тергеуші
Müstəsna	Ерекше, ерекшелік
Mütaliə	Оқу
Mütəfəkkir	Ойшыл

Müləkəssis	Маман
Mütəşəkkil	Үйымдастырылған, қалыптастырылған
Mütəşəkkilik	Үйымдашышлық
Müxbir	Тілші
Mühüm	Маңызды, өзекті
Müşteri	Сатып алушы, клиент
N	
Nağd	қолма-қол (акша), қолда бар
Nağıl	Ертегі
Nadir	Сирек кездесетін, антикварлық
Nazir	Министр
Nazirlık	Министрлік
Nail olmaq	Жету, қол жеткізу
Naməlum	Беймәлім
Namızad	Талапкер, үміткер
Namızadlık	Үміткерлік
Nar	Анар
Narahat	Кедергі, ыңғайсыз, мазасыз
Narahatlıq	Ыңғайсыздық, мазалаушылық
Natiq	Шешен
Necə	Қалай
Nəvə	Немере
Nəzarət	Қадагалау, бақылау, тексеру
Nəzarətçi	Тексеруші, қадагалаушы, бақылаушы
Nəzər salmaq	Назар салу

Nəticə	Нәтиже
Nəhayət	Соны, сонында, ақыры сонымен
Nizam-intizam	Тәртіп, рет
Nizamnamə	Ереже, жарғы
Nifrət	Жек көрушілік, жиіркену, жаны жаратпау
Noxud	Ас бүршак
Nōqsan	Нұқсан, кемшілік
Nūfuz	Үқпал, әсер бедел, абырой
Nūfuzlu	Үқпалды, беделді

O

Ovçu	Аңшы
Oğlaq	Лақ
Oğlan	Ұл бала, жігіт, бозбала
Oğru	Ұры
Oğurlamaq	Ұрлау
Od	От
Odun	Отын
Oyanmaq	Ояну
Oyun	Ойын
Olmaq	Болу
Olmasız	Болмас, болмайды

Ö

Övlad	Ұрпак
Övladsız	Ұрпаксыз
Öz	Өз
Özbaşına	Өз дегенімен, озбыр
Özbaşınalıq	Озбырлық, езімшілдік

Öymək	Мақтау, мадақтау
Öygənmək	Үйрену, білу
Öyünmək	Мақтану
Öldürmək	Өлтіру
Ölməz	Өлмес, ажалсыз
Ölçü	Өлшем
Örmək	Сүю, ебу
Örüşmək	Сүйісу
Örtmək	Жабу
Öhdəlik	Міндеттеме

P

Pambıq	Мақта
Pambıqçı	Мақташы
Pambıqçılıq	Мақта өсіру
Paxıl	Күншіл, қызғаншак
Peşə	Кәсіп, өнер, мамандық
Peşəkar	Маман, профессионал
Pərdə	Перде
Piyada	Жаяу

Q

Qabaqcıl	Алдыңғы қатарлы, озат
Qabiliyyət	Қабілет
Qabiliyyətli	Қабілетті
Qabiliyyətsiz	Қабілесіз
Qadağan	Тыйым, тыйым салу
Qadm	Әйел
Qazan	Қазан
Qazanmaq	Табыс табу, пайда табу, ұтып алу
Qayğı	Қамқорлық, қам

Qayda	Ереже, тәртіп, нұсқау
Qalib	Женімпаз
Qalibiyyət	Женіс
Qalibiyyətlı	Женісті
Qalın	Қалың
Qan	Қан
Qanun	Зан
Qanunauyğun	Зандылық
Qanunverici	Заң шығарушы
Qanunvericilik	Заң шығарушылық
Qapı	Есік
Qara	Қара
Qaranquş	Қарлығаш
Qaranlıq	Қаранғылық
Qaratoyuq	Барылдақ торғай
Qarğा	Қарға
Qarğıdalı	Жүтері
Qardaş	Бауыр (ага, іні)
Qardaşlaşmaq	Бауырласу
Qardaşlıq	Бауырлық
Qardaşoğlu	Бауырының ұлы
Qardaşcasına	Бауыр сиякты
Qap	Кемпір
Qarışık	Аралас, аралас-құралас
Qarlı	Қарлы
Qarşı	Қарсы
Qarşılılamaq	1. Қарсыласу 2. кездесу
Qarşılıqlı	Өзара, бірін-бірі, екі жактан да
Qatiq	Қатық
Qatmaq	Араластыру, косу
Qaçmaq	Қашу

Qaçaq	Қашқын, қарақышы
Qeyd	1. Ескерту 2. қамқорлық
Qədim	Есікі, ежелгі
Qəzəb	Ашу, ыза, ызалану
Qəzəbli	Ашұлы, ызалы
Qəzəbli nəzər	Ызалы көзқарас
Qəlb	Жан, жүрек
Qədəm	Қадам, адым
Qəmgin	Жабырқау, қаймықкан, түнерген
Qənaət	Қанағат
Qənaətbehəxş	Қанағаттанарлық, жеткілікті толық
Qərag	Қарар, шешім
Qərargah	Штаб, лагерь
Qəsb	Иелену, меншіктеу, тартып алу
Qəsbkar	Тартып алушы, басқыншы
Qətiyyən	Мүлдем
Qətiyyət	Анықтылық, нақтылық, үзілді-кесілділік, тұжырымдылық
Qəhrəman	Қаһарман
Qəhrəmanlıq	Қаһармандық
Qəhrəmanlıq göstərmək	Қаһармандық көрсету
Qəşəng	Әдемі, тамаша, жақсы, сүйкімді
Qida	Азық, тамак, азық-түлік
Qidalanmaq	Тамактану, коректену
Qidalı	Құнарлы
Qiyabi	Сырттай (оку)
Qiyabi təhsil	Сырттай оку

Qiyabiçi	Сырттай окушы
Qızıl	Алтын
Qızılgül	Раушангүл
Qısa	Қысқа
Qısa yol	Қысқа жол
Qıfil	Құлпы
Qıfillanmaq	Құлпылану
Qıfılli	Құлпылы
Qovmaq	Куу
Qoz	Грек жаңғагы
Qoyun	Қой
Qoyunçu	Қойшы, шопан
Qoyunçuluq	Қой есіру
Qonşu	Керші
Qorumaq	Кору, корғау, күзету, багу
Qorxaq	Қорқақ
Qorxaqlıq	Қорқақтық
Qorxaqcasına	Қорқақтана, қорқа
Qorxu	Қорқу, корқыныш, қауіп
Qorxulu	Қорқынышты
Qohum	Тұыс, тұыскан
Qohumluq	Тұыстық, тұыскандық

R

Rabitə	Байланыс
Rabitəli	Байланысты
Rabitəsiz	Байланыссыз
Rabitəçi	Байланысшы
Razılışma	Келісім
Razılışmaq	Келісу
Rahat	Рахат, тыныш, ыңғайлы
Rəğbet	Ұнату, көнілі ауу

Rədd etmək	Бас тарту
Rey	Пікір, ой (біреу туралы)
Rəsmən	Ресми
Rəsmi	Ресми
Rəsmiyyət	Ресмилік
Rəftar	Іс, кымыл, әрекет, өзін-өзі ұстаяу
Rəhbər	Жетекші, көсем, жүргізуши, ұстаз
Rəhbərlik	Жетекшілік

S

Savadlı	Сауатты
Savadsız	Сауатсыз
Sağ	1. Сay 2. он
Sağlam	Дені сау, денсаулығы мыкты
Sağalmaz	Емделмейтін, жазылмайтын
Sağalmaq	Емдел жазу, сауықтыру
Sadə	1. Қарапайым, жай 2. анқау
Sadiq	Сенімді, өзгермейтін
Sayıq	Сақ, абай
Sakin	Тұрғын, тұратын адам
Sahil	Жага, жагалау
Səbəb	Себеп
Sadr	Терара
Səlahiyyət	Толық құқыкты, өкілетті
Səmimi	Шын жүректі
Sərin	Салқындық, салқын
Sərin gecə	Салқын түн
Sərkərdə	Әскербасы, қолбасшы

Sərgi	Көрмə
Sərhəd	Шекара
Səfir	Елші
Sınaq	Сынак
Sınaqçı	Сынақшы
Sınamaq	Сынау
Sıra	Қатар, сап
Soyuq	Суық
Sol	Сол
Sonra	Содан кейін, сосын
Sorğu	Сұрақ
Soruşmaq	Сұрау
Sübüt	Дәлел

Ş

Şad	Шат, қуанышты
Şahid	Күәгер
Şənbə	Сенбі
Şəxsiyyət	Жеке тұлға
Şəxsən	Өзі, жеке
Şərait	Шарт, жағдай
Şikayət	Шагым
Şıfahi	Ауызша
Şūurlu	Саналы

Т

Tabe	Бағынышты, қол астындағы, тәуелді
Tam	1. Толық, бүтін, тұрақ 2. дәм, тамақ
Tanımaq	Тану
Tanış	Таныс

Tanışlıq	Таныстық
Təqvim	Күнтізбе
Təqdim	Кенес беру (рекомендация), назарына ұсыну
Təzə	Жаңа, жас, жақында
Təklif	Ұсыныс
Təmin	Қамтамасыз ету
Tənqid	Сын
Tərəfdar	Қолдаушы, коргаушы
Tərcümə	Аударма
Tərcüməçi	Аудармашы
Təhvıl	Тапсыру, табыс ету
Təşəbbüs	Бастама
Toy	Үйлену тойы
Töhmet	Сөгіс, ескерту
Tüfəng	Винтовка, мылтық

U

Uduş	Ұтыс
Uydurma	Ойдан шығарылған әнгіме, анекдот
Ulduz	Жұлдыз
Uçuş	Ұшу
Uca	Биік, катты
Ucuz	Арзан

Ü

Üz	1. Жұз, бет, ажар 2. сырты
Üzr	Кешірім сұрау
Üzürlü	Кешірімді
Üzürsüz	Кешірімсіз
Ümid	Үміт

Ümumi
Ümumiyyətlə

Жалпы, жалпылама.
Жалпы алғанда

V

Vadar	Мәжбүрлі
Varis	Мұрагер
Varislik	Мұрагерлік
Varlanmaq	Баю
Varlı	Бай
Vasitə	1. Биреу үшін өтініш ету, делдалдық 2. жол, амал
Vasitəli	Жанама, тура смес
Vasıtəsiz	Тура, тікелей
Vasitəçi	Делдал
Vasitəçilik	Делдалдық
Vaxt	Уақыт
Vacib	Қажет, керек, міндетті
Vermək	Беру
Vədə	1. Белгіленген уақыт, белгіленген мерзім 3. ант, уәде
Vəziyyət	Жагдай
Vəzifə	1. Міндет, борыш 2.тапсырма
Vəkalət	Өкілеттік
Vərəq	Парақ
Vəsait	Қаржы-қаражат, ресурс, қурал
Vəsiyyət	Өсиет
Vətəndaş	Отандас, азамат
Vətəndaşlıq	Азаматтық
Vətənpərvərlilik	Отан сүйгіштік

Vəfat
Vicdan
Vicdanlı
Vicdansız

Ажал, өлім, қаза
Үждан, ар
Арлы, үжланды, намысты
Арсыз, намыссыз,
үждансыз

Y

Ya
Yavaş
Yavaş-yavaş
Yağış
Yad
Yaddaş
Yaylaq
Yalan
Yalançı
Yalançılıq
Yalnız
Yaltaq
Yaltaqlanmaq, yaltaqlıq
Yardım
Yardımcı
Yarı
Yarraq
Yarraqlanmaq
Yaxşılıq
Yaş
Yaşamaq
Yaşid
Yaşılıq
Yeznə
Yekə

Немесе, я, яки
Баяу, жай, ақырын
Ақырын-ақырын, жайлап
Жанбыр
Жат, бөтөн
Жады, есте сақтау қабілеті
Жайлау
Жалған, өтірік
Өтірікші
Өтірік айту әдеті
Жалғыз
Жағымпаз, жылман
Жағымпаздану, жылмандақ
Жәрдем
Жәрдемші
Жарты, жарым
Жапырақ
Жапырактану
Жақсылық
1. Жас 2. ылгалды, дым
Жасау, өмір сұру
Жасты, күрдас
Өсімдіктер
Жезде
Үлкен, дәу, ірі

Yem	Жем
Yemək	1. Жеу 2. тамак
Yemiş	Қауын
Yenə	Тағы да, және
Yeni	Жаңа
Yenidən	Жаңадан
Yerli	· 1. Жергілік 2. орынды
Yetkin	Жетілген, піскен
Yetkin alma	Піскен алма
Yəni	Ягни, демек
Yoğun	Семіз, толық
Yol	Жол
Yorğun	Шаршаған, қалжыраған, қажыған
Yorğunluq	Шаршағандық. қажығандық
Yoxsul	Кедей, жарлы
Yoxsulluq	Кедейлік, жоктық
Yubanmaq	Кешігу
Yubatmaq	Кешіктіру
Yun	Жұн
Yuxu	Ұйқы
Yuxulu	Ұйқылы
Yuxusuz	Ұйқысыз

Z

Zaman	Заман
Zarafat	Әзіл, қалжын
Zəif	Әлсіз, арық
Zəif zərbə	Әлсіз соккы
Zəif uşaq	Әлсіз бала
Zəif işiq	Әлсіз жарық

Zəngin	Бай
Zənginlik	Байлық
Zənn	Пікір, болжам
Zənn etmək	Болжамдау
Zərbə məsəl	Мысал, мәтел
Zərər	Зарар, зиян
Zərərli	Зааралы, зиянды
Zərərsiz	Зараарсыз, зиянсыз
Zərif	Нәзік, әсем
Zərgər	Зергер
Zənurət	Қажеттілік, мұқтаждық
Zənuri	Қажетті, керек, өзекті, күтылмас
 	У
Zəhər	Улану
Zəhərlənmə	Улы, зәһәрлі
Zəhərli	Енбеккор, сұбекші
Zəhmətəş	Қыны, ауыр
Zəhmətli	1. Қарсылыңы 2. қарсы
Zidd	3. антагонист
 	Қарама-қайшылық, антагонизм
Ziddiyyət	Қарама-қайши
Ziddiyyətli	Той банкет, салтанатты ас
Ziyafət	Қызыл тал
Zoğal	Ләzzət алу, рахаттану
Zövq, zövqlənmək	

**QAZAXCA – AZƏRBAYCANCA
QISA DANIŞIQ LÜĞƏTİ**

**ЖАЛПЫ БӨЛІМ
ШУМУМЫ БӨЛМӨ
ҚАРАТПА СӨЗДЕР, СЫПАЙЫЛЫҚ ТАНЫТУ
МҮРАСІӨТ, НӘЗАКӘТ БІЛДІРӨН СÖZLƏR**

Қаратпа сөз

Жолдас! Жолдастар!
Қымбатты дос!
Қымбатты достар!
Қымбатты досым (кыз)!
Қымбатты достарым
(кыздар)!
Балалар!
Қымбатты кыздар мен
ұлдар!
Қымбатты әріптесім!
Қымбатты әріптестерім!
Қымбатты қонақ!
Қымбатты қонактар!
Бойжеткен! Қыз!
Жігіт!
Азамат! Отандас!
Жолдас полковник
(майор, III дәрежелі
капитан, бас лейтенант)
Тік түр!
Назарларың ортага (онға,
солға)!
Жолдас генерал-майор!
Мотоатқыштар полкі сапқа

Müraciət

Yoldaş! Yoldaşlar!
Əziz dost!
Əziz dostlar!
Əziz rəfiqəm!
Əziz rəfiqələrim!

Uşaqlar!
Əziz qızlar və oğlanlar!

Əziz həmkarım!
Əziz həmkarlarım!
Əziz (hörmətli) qonaq!
Əziz (hörmətli) qonaqlar!
Cavan qız!
Cavan oğlan!
Vətəndaş!
Yoldaş polkovnik (mayor, III
dərəcəli kapitan, baş
leytenant)!
Farağat!
Diqqət mərkəzə (sağa, sola)!

Yoldaş general-mayor!
Motoatıcı alay düzülüb!

тұрды! Полковник
Хүсейнов!
Еркін тұр! Отыр! Тұр!
Сәлеметсіздер мә, жолдас
офицерлер (әскерлер,
прапорщиктер, сержанттар,
курсанттар)!

Pokonnik Hüseyinov.
Azad! Otur! Qalx!
Salam yoldaş zabitler
(əsgərlər, gizirlər, çavuşlar,
kursantlar)!

Кездесу

Сәлеметсіз бе?
Сәлеметсіздер мә?
Кайырлы таң!
Кайырлы кеп!
Қандай жаңалықтар бар?
Жұмысың қалай?
Қалының қалай?
Рахмет, жақсымын.
Көніл-күйің қалай?
Көніл-күйім болмай тұр.
Өте жақсы.
Сізді көргеніме
қуаныштымын!

Коштасу

Сау болыңыз(дар)!
Көріскеңше!
Сау-саламат болыңыз(дар)!
Қайырлы тұн!
Жолыңыз болсын! Сәт
сапар!
Сау болыңыздар, жолдас
офицерлер (прапорщиктер,

Görüş

Salam!
Sabahınız xeyir!
Axşamınız xeyir!
Təzə nə xəbər var?
İşin necədir?
Necə dolanırsınız?
Çox sağlam, yaxşıyam.
Özünüzü necə hiss edirsiniz?
Mən bir az kefsizəm.
Mən çox yaxşıyam.
Sizi gördüğüm üçün şadam!

Vidalaşma

Sağ olun! Xudahafiz!
Salamat qalın!
Gecəniz xeyrə qalsın!
Yaxşı yol! (Üğurlar olsun!)
Xudahafiz, yoldaş zabitlər
(gizirlər, çavuşlar)!

сержанттар)!

Сау болыңыз, жолдас
генерал-майор (вице-
адмирал)!

Алғашқы сабак

Сәлеметсіздер ме,
курсанттар!

Сау бол!

Еркін тұр!

Отырыңыз!

1. Аты-жөні, әкесінің аты

Мен, менің

Сен, сенің

Ол, оның

2. Сенің атың кім?

Сенің әкесінің аты кім?

Аты-жөнің (фамилияң)
кім?

Оның аты кім?

Оның әкесінің аты кім?

Оның аты-жөні

(фамилиясы) кім?

3. Мамандық, оку, не
істейсін.

Немен айналысадың
(шұғылданасың)?

Сен не істеп жатырысың?

Сен қайда оқисың?

4. Тіл, халық, ұлт, ана тілі.

Сенің ана тілің қалай
аталады?

Xudahafiz, yoldaş general-
mayor (vitse-admiral)!

İlk dərs

Salam, kursantlar!

Sağ ol!

Azad!

Oturun!

1. Ad, ata adı, soyad

Mən, mənim

Sən, sənin

O, onun

2. Sənin adın nədir?

Səninin atanın adı nədir?

Səninin soyadın nədir?

Onun adı nədir?

Onun atasının adı nədir?

Onun soyadı nədir?

3. İxtisas, oxu (maq), nə
edirsen.

Sənin ixtisasın nədir?

Sən nə edirsen?

Sən harada oxuyursan?

4. Dil, xalq, millət, ana dili.

-Səninin ana dilin nəcə

adlanır?

Сен қай халықтың ұлсының?
Сенің ұлтың қалай
аталады?

5. Мен, кітап, бес, қызық,
дүкен, алу (алдым, алдың,
алды)

Сен не алдың?

Сен кітапты қайдан алдың?

Сен неше (қаша) кітап
алдын?

Сен дүкеннен не алдың?

Сен дүкеннен қандай
қызық кітап алдын?

Мен дүкеннен бес қызық
кітап алдым.

6. Мен, сен, ол, қайда, оку
(окимын, оқисын, оқиды),
әскери теңіз мектебі

Сен қайда оқисын?

Ол қайда оқиды?

Мен әскери теңіз
мектебінде окимын.

Ол әскери теңіз мектебінде
оқиды.

Өтініш

Өтінемін! Ғафу етініз!
Рұқсат болса. Қынын
болмаса!
Сенен (сізден) өтінемін!

-Сен hansı xalqın oğlusu?
-Səninin millətin nəçə
adlanır?

5. Mən, kitab, beş, maraqlı,
dükkan, al (maq)dum (aldın,
aldi)

-Sən nə aldın?

-Sən kitabı haradan aldın?

-Sən neçə kitab aldın?

-Sən dükandan nə aldın?

-Sən dükandan neçə
maraqlı kitab aldın?

-Mən dükandan beş
maraqlı kitab aldım.

6. Mən, sən, o, harada,
oxu(maq), oxuyuram,
oxuyursan, oxuyur, hərbi
dənizçilik məktəbi.

-Sən harada oxuyursan?

-O harada oxuyur?

-Mən Hərbi Dənizçilik
Məktəbində oxuyuram.

-O Hərbi Dənizçilik
Məktəbində oxuyur.

Xahiş

Buuyrun!
Zəhmət olmasa!
Səndən (sizdən) xahiş
edirəm!

Сенен өтінуге бола ма?
Кіруге рұқсат па?
Қыын болмаса, анау
кітапты көрсетіңіші!
Қыын болмаса, бір стакан
су беріңіші!
Өтінемін, қарындашты
беріп жіберіңіші!
Кешірініз, кітапханага
қалай баруға болады?
Қыын болмаса, бұл
заттарды апаруға
көмектесіңіші!
Өтінемін, бұл ақшаны
алыңыз!
Өтінемін!
Қатты өтінемін!
Өтінемін, тұрыныз
(көтеріліңіз)!
Өтінемін, отырыңыз!
Өтінемін, жауап беріңіз!
Мүмкін болса, (оган)
беріңіз!
Мүмкін болса, (маган)
беріңіз!
Жолдас полковник (I
дәрежелі капитан,
полковник-лейтенант, II
дәрежелі капитан, майор,
III дәрежелі капитан)!
Маган екі сағатқа рұқсат
беруіңізді өтінемін.

Səndən xahiş etmək olarmı?
İcazə verin, içəri girim!
Zəhmət olmasa, o kitabı
göstərin!
Zəhmət olmasa, bir stəkan su
verin!
Xahiş edirəm, karandaşı
götürəsiniz!
Bağışlayın, kitabxanaya nəcə
getmək olar?
Zəhmət olmasa, bu şeyləri
aparmağa kömək edin!

Xahiş edirəm, bu pulu
alasınız!
Xahiş edirəm!
Çox xahiş edirəm!
Xahiş edirəm qalxın!

Xahiş edirəm oturun!
Xahiş edirəm cavab verin!
Əgər olarsa, verin (ona)!

Əgər olarsa, verin (mənə)!

Yoldaş polkovnik (I dərəcəli
kapitan, polkovnik-leytenant,
II dərəcəli kapitan, mayor, III
dərəcəli kapitan)! Mənə iki
saat icazə vətməyinizi xahiş
edirəm.

Алғыс айту

Назарларыңыз үшін раҳмет
(алғыс) айтамын!
Көмегіңізге раҳмет!

Мейірбандықпен
қабылдағаныңызға раҳмет!

Сізге (саған) раҳмет!
Сау бол! Раҳмет!
Оқасы жоқ! Ештепе
еттейді!
Сізді қонаққа шақырамын!
Шақырганыңызға раҳмет!

Тапсырманы орындағаны
үшін лейтенант И.
Мәмедовқа алғыс
жариялаймын! Полк
(батальон, рота) командирі
М.Хасанов.

Құттықтау

Сізді (сені) құттықтаймын!
Сізді (сені) мейраммен
құттықтаймын!
Сізді (сені) туған
күніңізben (күніңмен)
құттықтаймын!
Сізді (сені) мектепті
бітіруіңізben (бітіруіңмен)

Тәşəkkür-

Diqqətiniz üçün təşəkkür
edirəm!
Köməyiniz üçün təşəkkür
edirəm!
Mehribanlıqla qəbul
etdiyinə görə təşəkkür
edirəm!
Sizə (sənə) təşəkkür edirəm!
Sağ ol!
Dəyməz!

Sizi qonaq çağırıram!
Dəvətiniz üçün təşəkkür
edirəm!
Tapşırığı yerinə yetirdiyinə
görə leytenant İ.
Məmmədova təşəkkür elan
edirəm. Alay (tabur, bölük)
komandiri M. Həsənov.

Təbrlik

Sizi (səni) təbrlik edirəm!
Sizi (səni) bayram
münasibəti ilə təbrlik edirəm!
Sizi (səni) anadan
oldığın(uz) gün münasibəti
ilə təbrlik edirəm!
Sizi (səni) məktəbi
qurtarmağın(iz) münasibəti

құттықтаймын!
Сізді жаңа жылдыңзбен
құттықтаймын!
Жолдас полковник
(лейтенант, капитан,
майор), сізді туған
күніңзбен құттықтаймын!
Жолдас генерал-майор,
сізді жаңа жоғары лауазым
алуыныңзбен
құттықтаймын!

Тілектер

Сізге денсаулық және
табыс тілеймін!

Қош келдіңіз!
Сізге еңбегіңізде және жеке
өміріңізде табыс тілеймін!

Сізге оқуда табыс тілеймін!

Сізге сәттілік тілеймін!
Жолыңыз болсын!
Мен генерал болуды
армандаймын.
Мен полковник болуды
армандаймын.
Мен Таулы Қарабахты азат
ету жолындағы
шайқастарға қатысады

ілә тәбрік едірем!
Sizi yeni il münasibeti ilə
təbrik edirəm!
Yoldaş polkovnik (leytenant,
baş leytenant, kapitan,
mayor) sizi anadan olmağınız
münasibətilə təbrik edirəm.
Yoldaş general-mayor yeni
yüksək rütbə almağınız
münasibətilə təbrik edirəm.

Arzular

Size can sağlığı ve
müvəffəqiyətlər
arzulayıram!
Xoş gəlmisiniz!
Size əməkda və şəxsi
həyatınızda müvəffəqiyətlər
arzulayıram!
Size təhsildə
müvəffəqiyətlər
arzulayıram!
Size uğurlar (yaxşı yol)
olsun!
Mən general olmaq (admiral
olmaq) arzusu ilə yaşayıram.
Mən polkovnik olmağı
arzulayıram.
Mən Dağlıq Qarabağın azad
olunması uğrunda döyüşlərdə
iştirak etməyi arzulayıram.

армандаімын.

Мен әскери
ғылымдарының ғалымы
болуды армандаімын.

· Кешірім

Кешірім өтінемін!

Кешіріңіз, мен сіздің
айтқаныңызды түсінбедім!
Кешіріңіз, менің қолым бос
емес.

Кешіріңіз, мен асығып
тұрмын!

Кешіккенім үшін кешірім
сұраймын.

Кешіріңіз, мазаламадым
ба?

Кешіріңіз, кедергі
жасамадым ба?

Кешіріңіз, сезіңізді бөлдім.

Жолдас капитан (майор,
полковник), кешіккенім
үшін кешірім сұраймын.
Кешіріңіз, әскери
мектептер қайда екен?

Ризашылық

Иә, жақсы.

Мен ризамын (разымын).
Біз ризамыз (разымыз).

Mən hərb elmləri üzrə alım
olmağı arzulayıram.

Bağışlama (Üzr)

Xahiş edirəm, məni
bağışlayasınız!
Bağışlayın, mən sizin
dediyinizi başa düşmədim!
Bağışlayın, mən məşğulam!

Bağışlayın, mən tələsirəm!

Gecikdiyim üçün üzr
istəyirəm!
Üzr istəyirəm, narahatlıq
etmirəm ki?
Üzr istəyirəm, sizə mane
olmırıam ki?
Üzr istəyirəm, səhbətinizi
kəsdim.

Yoldaş kapitan (mayor,
polkovnik) gecikdiyimə görə
üzr istəyirəm.
Bağışlayın, hərbi məktəblər
haradadır?

Razılıq

Bəli, yaxşı.

Mən razıyam.
Biz razıyuq.

Әлбетте, бұл солай.
Мен де солай ойлаймын.
(Мен де сол пікірдемін).
Біз де солай ойлаймыз.
Сенікі дұрыс.
Сіздікі дұрыс.
Болады.
Мен бұны істей алмаймын.
Куана-куана!
Куанышшен!
Ризашылықпен!
Міндettі түрде!
Міндettі түрде (істеймін,
келемін).
Мен қарсы емеспін.
Мен әзірмін. Мен
дайынмын (даярмын).
Мен көмектесуге әзірмін.
Әрқашан дайынмын.
Былай да бар.
Дұрысы осылай.
Келістік. Сейлестік.
Шешілді.
Әрине, сөзсіз.
Талассыз.
Тамаша!
Тамаша! Керемет!
Әлбетте, сөзсіз!
Қандай сұрақ? Қандай
әңгіме?
Қаласаң да, қаламасаң да
керек.

Әlbettə, bu belədir.
Mən də o fikirdəyəm.

Biz də o fikirdəyik.
Sən haqlısan.
Siz haqlısınız.
Olar.
Mən bunu edə bilmərəm.
Məmnuniyyətə!
Sevincə!
Həvəslə!
Mütləq!
Mütləq (edərəm, gələrəm).

Mən əleyhinə deyiləm.
Mən hazırlam.

Mən kömək etməyə hazırlam.
Həmişə hazırlam.
Elə də var.
Doğrudan belədir.
Razılışdıq (danişdıq).
Hell olundu.
Şübhəsiz, əlbəttə.
Mübahisəsiz.
Çox gözəl!
Gözəldir!
Əlbəttə, şübhəsiz.
Nə sualdır?

İstəsən də, istəməsən də
lazımdır.

Эңгіме не туралы?
Бұлай да болатын еді.
Бұл мәселе туралы екі пікір
болмауы керек.
Күмәндاناсыз ба?
Әлбетте, солай.
Барлығы түсінікті.
Полк (батальон, рота,
взвод) командирі жеке
құрамның әскери әзірлігіне
разы.
Мектеп басшысы генерал-
майор курсанттардың
рухани-психологиялық
дайындығына разылығын
білдірді.

Әскери бөлімдер
Әзіrbaijsan қарулы
куштерінде:
Жалпы әскери және
үшкыштарда
әскерлер
Қатардағы әскер
Ефрейтор
Сержанттар
Кіші сержант
Сержант
Аға сержант
Прапорщиктер:
Кіші прапорщик
Прапорщик

Söhbət nədən gedir?
Elə də olmalı idi.
Bu məsələ barədə iki fikir
olmamalıdır.
Sübhələnmirsiniz ki?
Əlbəttə, elədir.
Hər şey aydındır.
Alay (tabur, bəlük, tağım)
komandiri şəxsi heyətin
döyüş hazırlığından razıdır.

Məktəb rəisi general-mayor
kursantlarının mənəvi-psixoloji
hazırlığından razılığını
bildirdi.

Hərbi rütbələr
Azərbaycan Silahlı
Qüvvələrinde: ümumqoşun
və təyyarəçilikdə

əsgərlər:

-əsgər
-baş əsgər

çavuşlar:

-kiçik çavuş
-çavuş

-baş çavuş

gizirlər:

-kiçik gizir
-gizir

Аға прaporщик

Кіші офицерлік құрам:

Кіші лейтенант

Лейтенант

Аға лейтенант

Капитан

Орта офицерлік құрам:

Майор

Полковник-лейтенант

Полковник

Жоғары офицерлік құрам:

Генерал-майор

Генерал-лейтенант

Генерал-полковник

-baş gizir

kiçik zabit heyəti:

-kiçik leytenant

-leytenant

-baş leytenant

-kapitan

böyük zabitlər:

-mayor

-polkovnik-leytenant

-polkovnik

ali zabit heyəti:

-general-mayor

-general-leytenant

-general-polkovnik

Әскери теңіз күштерінде:

Матростар:

Матрос

Аға матрос

Сержанттар:

Кіші сержант

Сержант

Аға сержант

Мичманлар:

Кіші мичман

Мичман

Аға мичман

Кіші офицерлік құрам:

Кіші лейтенант

Лейтенант

Аға лейтенант

Hərbî Dəniz

Donanmasında:

matroslar:

-matros

-baş matros

çavuşlar:

-kiçik çavuş

-çavuş

-baş çavuş

miçmanlar:

-kiçik miçman

-miçman

-baş miçman

kiçik zabit heyəti:

-kiçik leytenant

-leytenant

-baş leytenant

Капитан-лейтенант
Орта офицерлік кұрам:
III дәрежелі капитан
II дәрежелі капитан
I дәрежелі капитан
Жоғары офицерлік кұрам:
Контр-адмирал
Вице-адмирал
Адмирал

-kapitan-leytenant
böyük zabitler;
-3-cü dərəcəli kapitan
-2-ci dərəcəli kapitan
-1-ci dərəcəli kapitan
ali zabit heyəti:
-kontr-admiral
-vitse-admiral
-admiral

Шақыру

Өтінемін, келіңіз!
Өтіңіз! Жоғары шығыңыз!
Өтінемін, отырыңыздар
(жайғасыныздыр)!
Келіңіз, бізben бірге
экскурсияға жүріңіз!
Біздің кентке (ауылға,
калага) келіңіз!
Шақырғаныңызға көп
рахмет!
Жүріңіз, офицерлер үйіне
барайық!
Эскери оркестр
шакырылды.
«Мұғам» тобы эскерилерге
концерт беру үшін
шакырылды.
Эскери мектептерден
қонактар шакырылады.

Dəvət

Buyurun, gəlin!
Keçin!
Buyurun, əyləşin!
Gəlin, bizimlə birlikdə
ekskursiyaya gedək!
Bizim kəndə (şəhərə) gəlin!
Dəvətinizə görə çox sağ
olun.
Gəlin, zabitlər evinə gedək.
Hərbi orkestr dəvət olunub.
“Muğam” qrupu hərbçilər
üçün konsert verməyə dəvət
olunub.
Hərbi məktəblərdən qonaqlar
dəvət olunacaqlar.

Бас тарту

Rədd etmə

Жоқ!

Колынан келмейді! Истей алмаймын!

Болмайды!

Олай болуы еш мүмкін емес.

Негізінде бұлай емес.

Бұл дұрыс емес.

Мен карсымын.

Сіздікі (сенікі) дұрыс емес.

Сіздікі мұлдем дұрыс емес.

Жоқ, рахмет.

Рахмет, басқа қаламаймын (керек емес).

Мен сізге риза емеспін.

Мен сізбен мұлдем келіспеймін.

Не сіз, не мен.

Бұл шындыққа жана спайды.

Жоқ, біз бұны істей алмаймыз.

Мен бұны істей алмаймын.

Мен разы емеспін.

Мен бұлай ойламаймын.

Біз былай ойламаймыз.

Сенікі дұрыс емес.

Сіздікі дұрыс емес.

Сіздің қысқа мерзімді

Yox!

Bacarmaram!

Olmaz!

Heç cür ola bilməz.

Tamamilə belə (elə) deyil.

Bu düzgün (həqiqi) deyil.

Mən əleyhinəyəm.

Siz (sən) doğru deyilsiz (-sən).

Siz qətiyyən doğru deyilsiz.

Xeyir, sağ olun.

Sağ olun, artıq istəmirəm.

Mən sizinlə razı deyiləm.

Mən sizinlə qətiyyən (heç cür) razılışa bilmərəm.

Nə siz, nə tən.

Bu həqiqətə uyğun deyil.

Xeyir, biz bunu edə bilmərik!

Mən bunu edə bilmərəm.

Mən razi deyiləm.

Mən bu fikirdə deyiləm.

Biz bu fikirdə deyilik.

Sən haqlı deyilsən.

Siz haqlı deyilsiniz.

Sizin qısamüddətli

демалысқа кетуіңіз төз.

məzuniyyətə getməyiniz
tezdir.

Куаныш

Мен өте куаныштымын!
Мен қандай бақыттымын!
Бұл мені қуантады!
Әскерилер 26 маусымды
куана қарсы алды.
Курсанттарымыз қысқы
емтихандарды куанышпен
бітірді.
28 мамыр күнін
әскерилеріміз жақсы
әскери дайындықпен қарсы
алды.

Қайран қалу, сүйсіну

Қандай жақсы!
Неткен сүйкімді!
Қандай әдемі!
Қандай тамаша!
Не деген сұлулық!
Қандай бақыт!
Таң қаларлық!
Ғажайып! Әдемі!
Жас әскерлер танктерге
таңдана қарады.

Ел де, әскерлер де әскери
ұшактарымыздың
жаттығулық үшуларын

Sevinc

Mən çox şadam!
Mən nəcə xoşbəxtəm!
Bu məni sevindirir!
Hərbçilərimiz 26 iyunu
sevinclə qarşıladı.
Kursantlarımız qış
imtahanınpı sevinclə
bitirdilər.
28 May günü
hərbçilərimiz yüksək döyüş
hazırlığı ilə qarşılıdlar.

Heyranlıq

Necə yaxşıdır!
Necə məlahətlidir!
Necə gözəldir!
Necə qəşəngdir!
Necə gözəllikdir!
Necə xoşbəxtlikdir!
Heyrətləndiricidir!
Qəribədir (çox gözəldir)!
Gənc hərbçilər tanklara
(toplara) heyranlıqla
baxdilar.
Vətəndaşlar da, hərbçilər da
hərbi təyyarələrinizin təlim
uçuşlarına heyranlıqla tamşa

тандана тамашалады.

Карулы күштердің
турлері:

Жалпы әскери күштер

әскери теніз күштері

Әскери ауе күштері

Ішкі қызмет нарядтары:

Күндік наряд:

Полк (батальон, рота)

бойынша кезекші;

Кезекшінің көмекшісі;

Кезекші бөлім (взвод,

бөлімшесі;

Қарауыл (қарауыл

басшысы).

Өкініш білдіру

Өте өкінішті!

Оған жаным ашиды.

Мен мазасыздынып түрмүн

Өкінішке орай, озат

жауынгер бола алмадым

Өкінішке орай, апатқа жол

берілді.

Өкінішке орай, дүшпам

машинасы минадан апатқа

ұшырады.

Ашуулану

Өте жаман!

Мен қатты ренжідім.

Қандай қорқынышты!

ctdilər.

Silahlı Ovvälərin növləri:

-Ümumqoşun Qüvvələri;

-Hərbi Dəniz Qüvvələri;

-Hərbi Hava Qüvvələri

Daxili xidmət naryadları:

Günlük naryad:

-alay (tabur, bələk)

növbətçisi;

-növbətçi köməkçisi;

-növbətçi bölmə (tağım, manqa);

-qaravul (qaravul rəisi).

Тәessüflənmə

Çox təessüf!

Ona yazığım gəlir.

Mən narahatam.

Təessüf ki, döyüş əlaçısı ola
bilmədim

Təessüf ki, qəza baş verdi.

Təessüf ki, düşmən maşını
minadan yan keçdi.

Hiddətlənmə (qəzəblənmə)

Çox xoş deyil!

Mən çox kədərləndim.

Necə dəhşətdir!

Қандай ақымақтық!

Не дейсін?

Шындығында, бұл шектен шықкандық!

Қандай ұят!

Күнделік бүйректер
(әмірлер), (тексеру)

Рота (взвод, бөлімшe, топ)
оян!

Рота (взвод; бөлімшe, топ)
ертенгі тексеруге сапқа
тұр!

Рота (взвод, бөлімшe, топ)
кешкі тексеруге сапқа тұр!

Курсант (әскер, кіші
сержант, сержант, ағa
сержант) тік тұр!

Таңдану

Ешнэрсені түсінбеймін!

Сіз не дейсіз?

Шынымен бе?

Мүмкін емес!

Мен қатты таң қалдым

Бұл (шынымен) солай ма
еді?

Ғажап.

Жауынгер байрагы

Жауынгер байрагын

Necə axınaqlıqdır

(səfəhlilikdir)!

Nə deyirsən!

Bu doğrudan, həddindən
artıqdır!

Necə rüsvayçılıqdır!

Gündəlik əmrlər
(yoxlamalar):

Böyük (tağım, manqa, qrup)
oyan!

Böyük (tağım, manqa, qrup),
səhər baxışına düzül!

Böyük (tağım, manqa, qrup),
axşam yoxlanışına düzül!

Kursant (əsgər, kiçik çavuş,
çavuş, baş çavuş), düzülün!

Тəəccüb

Heç nə başa düşmürem!

Siz nə danışırsınız!

Məgər (doğrudanmı)?

Ola bilməz!

Mən çox təəccübəndim
(təəccüblüyəm)!

Məgər bu elədir?

Qəribədir.

Döyüş bayrağı

Döyüş bayrağını qəbul et!

қабылда!

Жауынгер байрагын
тапсыр!

Жауынгер байрағы қасиетті

Түсінбей

Кешірініз, мен сізді
түсінбеймін.

Ешнәрсені түсінбеймін!

Кешірініз, сіз не дедіңіз?
Мен сізді түсінбедім, ғафу
етініз, қайтадан
айтыңызды.

Өтінемін, ақырын сейлеңіз.
Мен сіздің ойыңызды
түсінбедім.

Қарауыл қызметі

Қарауыл, түзел!

Қарауыл тік тұр!

Қарауыл алға бас!

Қарауыл қаруға!

Генерал-майор жолдас!

Қарауылда болған уақытта
ешқандай оқиға болған
жоқ... Қарауыл басшысы
капитан Мәмедов.

Күзетші, түзел!

Күзетші, тік тұр!

Күзетші, назарың ортаға!

Алға (артқа, онға, солға)

Döyüş bayrağını təhvıl ver!

Döyüş bayrağı müqəddəsdir.

Başadlışməmə

Bağışlayın, mən sizi başa
düşmürəm (anlamıram).

Heç nə başa düşmürəm
(anlamıram).

Bağışlayın, siz nə dediniz?
Mən sizi başa düşmədim,
buyurun yenə deyin.

Alçaqdan danışın, buyurun.
Mən sizin fikrinizi başa
düşmədim (anlamadım).

Qaravul xidməti

Qaravul, düzülün!

Qaravul, farağat!

Qaravul, addimla marş!

Qaravul, silaha!

Yoldaş general-mayor!

Qaravulda xidmət etdiyim
vaxt heç bir hadisə baş
verməyib... Qaravul rəisi
kapitan Məmmədov.

Saatdar, düzülün!

Saatdar, farağat!

Saatdar, diqqət mərkəzə!

Saatdar, irəliyə (geriyə, sağa,

бас!	sola), marş!
Күзетші, тоқта!	Saatdar, dayan!
Тоқта, кім келе жатыр?	Dayan, kim gəlir?!
Тоқта, атамын!	Dayan, atacağam!
Қарауыл басшысы (ауыстыруыш) жанымға кел, қалғандар орнында!	Qaravul rəisi (dəyişdirici) yanıma, qalanlar yerində!
Қарауыл түзел!	Qaravullar, düzlen!
Тік тұр! Назарларың ортага!	Farağat! Dıqqət mərkəzə!
Қарауыл басшылары, сапка тұр!	Qaravul rəisləri, sıraya dur!
Қарауыл, онға (солға) бұрыл!	Qaravul, sağa (sola) dön!
Жолдас полковник, қарауыл ауысуда. Қарауыл (әскери бөлім) кезекшісі майор Вугарлы.	Yoldaş polkovnik, qaravulların dəyişdirilməsi keçirilir! Qaravul (hərbi hissə) növbətçisi mayor Vüqarlı.

Хабарлама

Абай (ыктияты) бол! Сак бол!
 Асықпан(ыз)дар!
 Бұның бәрі немен бітетінің ойлан(ыныз).
 Ойлан, жақсылап ойлан!
 Кезек, оннан бір-бірден орында!
 Кезек, онға (солға) бұрыл!
 Кезек, артымнан бас!
 Кезек, оннан бір-бірден

Xəbərdarlıq

Ehtiyatlı olun!
 Tələsmeyin!
 Düşünün, bütün bunlar nə ilə qurтар?
 Düşünün, yaxşı düşünün!
 Növbə, sağdan bir-bir doldurun!
 Növbə, sağa (sola) dön!
 Növbə, aghamca – Marş!
 Növbə, sağdan bir-bir boşalt!

босат!

Кезек, тұр!

Кезек, тоқта!

Әскер Хасанлы! Постқа
қадамдал бас!

Құзетші, құзетті тапсыр!

Құзетші, құзетті қабылда!

Екіүшты жауап болғанда

Болуы мүмкін.

Бола берсін.

Мүмкін (келермін).

Мүмкін, бола берер!

Сияқты, ықтимал, болса.

Болатын еді.

Жорамалдау керек. Солай
деу керек.

Солай десек, жоспар
орындалады.

Сияқты, ықтимал.

Жок, кетті ме?

Мүмкін, жақсы нәтиже
болатын шыгар.

Қыын болар
(күмәндандаймын).

Қыын болса, кетсін.

Білмеймін, қолымнан келе
ме?

Көрейік.

Növbə, dur!

Növbə, dayan!

Əsgər Həsənli! Posta
addımla – Marş!

Saatdar, postu təhvıl ver!

Saatdar, postu qəbul et!

Cavab qeyri-müəyyəyən olanda

Ola bilər.

Ola bilsin (ki) (gedim).

Yəqin (ki) (gələrəm).

Bəlkə, ola bilsin ki.

Deyəsən, ehtimal ki, olsun
ki.

Olmalı idi.

Zənn (güman) etmək
lazımdır.

Zənn (güman) etməliyik ki,
plan ödəniləcək.

Görünür, görünür ki, ehtimal
ki.

Yoxsa, getdi?

Görünür yaxşı məhsul
olacaq.

Çətin ola bilsin (güman
etmirəm).

Çətin ki, getsin.

Bilmirəm, bacararammı?

Baxaqıq.

Сөз бермеймін.
Сіздің ұлтыңыз қандай?
Мен әзірбайжанымын.
Мен қазакпын.
Иә.
Сіз әзірбайжансыз ба?
Сіз қазақсыз ба?
Жоқ, мен қазақ емеспін.
Әскерлердің салтанатты
маршы
Шеру, түзел!
Шеру, түзу тұр!
Шеру, тік тұр! Оңға бұрыл!
Адымдал бас! Түзу жұр!

Жанұя, отбасы

Сіздің жанұяныз ұлken бе?
Иә, менің жанұям ұлken,
бізде сегіз адам: анам, ағам,
үш әпкем, әжем, атам және
мен.
Сіздің ата-ананыз бар ма?
Анам бар, әкем жоқ: ол
Отан соғысында қаза
тапқан.
Сіздің ата-ананыз кім еді?
Мен жұмысшы (шаруа)
отбасынанымын
(жанұясынанымын).
Сіз үйленгендіңіз бе?
Иә, мен үйленгеммін.
Ол бойдак па?

Söz vermirəm.
Siz hansı millətsiniz?
Mən azərbaycanlıyam.
Mən qazağam.
Bəli.
Siz azərbaycanlısınız?
Siz qazaxsınız?
Xeyt. Mən qazax deyiləm.
Qoşunların təntənəli marşı
Parad, düzülün!
Parad, düzlən!
Parad, farağat! Sağa dön!
Addimla, Marş! Düz get!

Aile

Sizin ailəniz böyükdür?
Bəli, mənim ailəm böyükdür,
biz səkkiz nəfərlik: anam,
qardaşım, üç bacım, pənəm,
babam və mən.
Sizin valideynləriniz var?
Anam vardır, atam yoxdur: o,
Vətən müharibəsində həlak
olub.
Sizin valideynləriniz kim idi?
Mən fəhlə (kəndli)
ailəsindənəm.

Siz evlisiniz?
Bəli, mən evliyəm.
O subaydır?

Жок, ол үйленген.
Сіздің жұбайының
(әйеліңіз) кім?
Менің жұбайым (әйелім)
дәрігер.
Сіз тұрмысқа шыққансыз
ба?
Сіздің қүйеуіңіз кім?
Менің қүйеуім жұмысшы
(агроном, инженер).
Сіздің әпкеніз
(қарындастыңыз, сінліңіз)
бар ма?
Ол тұрмыста ма, жок
бойдақ па?
Ол тұрмыста. Күйеуінің
фамилиясында – Хасанлы.
Оның қызы кезіндегі
фамилиясы Салманлы еді.
Сіздің баланың бар ма?
Үш (төрт) балам бар.
Бұл әйел кім?
Бұл менің әпкем
(қарындасым, сінлім).
Сенің әпкен (қарындасың,
сінлің) не істейді?
Ол медициналық
техникумда оқиды.
Сіздің туыстарыңыз көп
не?
Иә, туысымыз көп: тәтем,
ағайым, ағайымның ұлы;

Хеут, о evlidir.
Sizin arvadınız kimdir?
Мәнім'арвадым həkimidir
(müəllimdir, evdar qadındır).
Siz ərdəsiniz?

Sizin əriniz kimdir?
Мәnim ərim fəhlədir
(aqronomdur, mühəndisdir).
Siz bacınız vardır?

O ərdədir, yoxsa təkdir?

O ərdədir, ərinin familiyasını
daşıyır – Həsənli. Onun qız
familiyası Salmanlı idi.

Sizin uşağıınız vardır?
Üç (dörd) uşağım vardır.
Bu qadın kimdir?
Bu mənim böyük (kiçik)
bacımdır.
Sənin kiçik bacın nə edir?

O tibb texnikumunda oxuyur.

Sizin qohumlarınız çıxdur?

Bəli, çoxlu qohumlarımız
vardır: xalam, əmim, əmə

қызы, бауырымның
ұлдары, бауырымның
қыздары.

Тұысқандықты білдіретін сөздер

Ана (шеше)	(dayı) oğlu, әми (dayı) kızı,
Әке	qardaşımın oğulları, -
Әже	qardaşımın kızları.
Ата	
Немере (ұл)	
Немере (қыз)	
Әпке, қарындас, сінлі	
Бауыр: аға, іні (тұған, өгей)	
Күйеу	
Жұбай (әйел)	
Ағайымның ұлы, ағайымның қызы, тәтемнің ұлы, тәтемнің қызы	
Ағай	
Тәтә	
Қыз	
Ұл	
Атастырылған.	
Келін	
Күйеу бала	
Құда	
Қайын (күйеуінің ағасы, інісі)	
Балдыз	
Өгей ана	
Бажа	
Балдыз	
	Qobumluq bildirən sözler
	Ала
	Ata
	Nənə
	Baba
	Nəvə (oğlan)
	Nəvə (qız)
	Bacı
	Qardaş (doğma, ögöy)
	Әт
	Arvad
	Əmioğlu (dayioğlu), dayı qızı, xalaoğlu, xalaqızı
	Əmi (dayı)
	Xala (bibi)
	Qız
	Oğul
	Adaxlı (nişanlı)
	Gəlin
	Kürəkən
	Kırva
	Qayın (ərin qardaşı)
	Baldız
	Analıq (ögey ana)
	Bacanaq
	Qayın (arvadin qardaşı)

Өгей әке	Atalıq (ögey ata)
Өгей ұл	Oğulluq (ögey oğlu)
Өгей қызы	Qızlıq (ögey kız)
Бауырының ұлы, жиен ұл	Qardaşoğlu, bacıoğlu
Бауырының қызы, жиен	Qardaşızı, bacıqızı
қызы	
Қызы	Qız
Қайын ата	Qayınata (oğlanın atası)
Ене	Qayınana (oğlanın anası)
Қайын ата	Qayınata (arvadın atası)
Ене	Qayınana (arvadın anası)
Жесір әйел	Dul qadın
Жесір еркек	Dul kişi
Тұыс, тұысқан	Qohum
Тұыс, тұысқан (еркек, әйел)	Qohum (kadın, kişi)

Аты-жөні (фамилия)

Сенің атың кім?
 Менің атым Назиль.
 Сенің фамилияң кім?
 Менің фамилиям Хасанлы.

Әкең бар ма?
 Иә, менің әкем бар, ол
 жұмысшы.
 Бұл әкем.
 Бұл бауырым.
 Бұл әпкем (қарындастым,
 сінлім)
 Сенің жасың нешеде
 (қаншада)?

Ad, familiya

Sənin adın nədir?
 Mənim adım Nazilədir.
 Sənin familiyan nədir?
 Mənim familiyam
 Həsənlidir.

Atan varmı?
 Bəli, mənim atam vardır, o
 fəhlədir.
 Bu atamdır.
 Bu qardaşımdır.
 Bu bacımdır.

Sənin neçə yaşın var?

Менің жасым тоғызда.
(Мен тоғыздамын).

Сенің бауырың бар ма?
Иә, менің бауырым бар.
Жасы нешеде?
Менің інім жеті жаста.

Сенің әпкен (қарындасың,
сіңлің) бар ма?

Жоқ, менің әпкем
(қарындасым, сіңлім) жоқ.
Інің оқиды ма?

Иә!
Сенің жолдасың кім?
Жолдастарым Чимназ бен
Аслан.

Жалпы әскери командалар

Екі қатарға сапқа тұр!
Түзел! Назарларың алға!

Екі шеренгага сапқа тұр!
Түзел! Назарларың ортага
(онға, солға)!

Екі шеренгага сапқа тұр!
Он және сол қанат екі
қадам алға!

Взвод (рота) қатарда ара
қашыктықты сақта!
Рота, екі шеренгага сапқа
тұр!

Ара қашыктық (дистанция)

Mənim doqquz yaşım var.

Sənin qardaşın varmı?
Bəli, mənim qardaşım var.
Neçə yaşındadır?
Mənim qardaşım yeddi
yaşındadır.
Sənin bacın varmı?

Xeyir, mənim bacım yoxdur.

Qardaşın oxuyırmı?
Bəli!
Sənin yoldaşların kimdir?
Yoldaşlarım Çimnaz və
Aslandır.

Ümumi hərbi komandalar

Manqa, iki sıradə düzülün!
Manqa, düzlən! Diqqət
qabağı!

Manqa, iki cərgədə düzülün!
Manqa, düzlən! Diqqət
mərkəzə (sağa, sola)!
Tağım, iki cərgədə düzülün!
Sağ və sol cinahlar iki addım
irəli!

Tağım (bölgük), sıradə
distansiyani gözləyin!
Bölgük, iki cərgədə düzülün!

Distansiyani gözləyin!

сакта!

Рота (взвод, батальон)
катар-катар (екі шеренгага)
сапка түр! Ара қашықтық
сакта!

Взвод, бір қатарға
(бойларына қарай) сапка
түр!
Взвод, токта!

Взвод, түр!

Взвод, отыр!

Взвод, алға қадамдап бас!

Взвод, токта!

Взвод, кері бұрыл!

Автоматтарды, қеудеге
(төске) – Ал!

Пулеметтерді, белдікке –
Ал!

Киімдерінді түзе!

Взвод, орнында марш!

Токта! Кері (онға, солға)
бұрыл!

Салты қадаммен – Марш!

Жүгіре басып – Марш!

Кен (ipi) адымдап – Марш!

Қысқа адымдап – Марш!

Екі қадам алға (кері)
адымдап – Марш!

Жартылай онға (солға)
бұрыл!

Карабин – иыққа!

Карабин – аяққа!

Bölük (tağım, tabur) səf-səf.
(iki sırade cərgə ilə) düzülün!
Distansiyani gözləyin!

Tağım, açıq sırade (boy
sırası) düzülün!

Tağım, dur!

Tağım, qalx!

Tağım, otar!

Tağım, irəli addımla Marş!

Tağım, dayan!

Tağım, geri dön!

Avtomatları, döşə - Al!

Pulemyotları, qayışa – All!

Geyimlərini düzəlt!

Tağım, yerində Marş!

Dayan! Geriyə (sağa, sola)
dön!

Sıra addımı ilə - Marş!

Yüyürək – Marş!

İri addımla – Marş!

Qısa addımla – Marş!

İki addım irəli (geri),
addımla – Marş!

Yanımsaşa (sola) – Dön!

Karabin – Çiyinə!

Karabin – Ayağa!

Нысанага – Ал!	Nişana – Al!
Дүшпанды – көзде! Ат!	Düşməni – tuşla! Ataş!
Әскер Хасанлы 5 адым алға шық!	Əsgər Həsənli 5 addum irəli çıx!
Мен!	Mən!
Болды!	Oldu!
Дәл солай!	Elədir ki, var!
Жат! Тұр! Алға!	Uzan! Qalx! İrəli!
Белімше (взвод, рота, батальон, полк) сапқа тұр!	Manqa (tağım, bölük, tabur, alay) düzfülün!
Белімше (взвод, рота, батальон, полк) түзел!	Manqa (tağım, bölük, tabur, alay) düzlən!
Белімше (взвод, рота, батальон, полк) тара!	Manqa (tağım, bölük, tabur, alay) – dağılı!
Белімше (взвод) онға (солға) сиректен!	Manqa (tağım), sağa (sola) seyrəl!
Белімше (взвод), жинал!	Manqa (tağım), yiğnal!
Белімше, төрт адым алға (ілгері)!	Manqa, dörd addum irəli!
Белімше (взвод), түзу жүр!	Manqa (tağım), düz get!
Рота (взвод), ара қашықтыкты арттыр!	Bölük (tağım), distansiyani artır!
Рота (взвод), ара қашықтыкты азайт (қыскарт)!	Bölük (tağım), distansiyani azalt!
Барлығы онға (солға) алға!	Həmi sağa (sola) irəli!
Белімше, тексеруге дайындал!	Manqa (tağım), baxışa hazırlaş!
Байрак ұсташуши, артымнан адымдап – Марш!	Bayraqdar, ardumca addımla – Marş!
Взвод, байракка тағзым ету үшін – Тік тұр!	Tağım, bayrağa təzim üçün – Farağat!

Звод, байракка тағзым ету
шын, қарауылға – Ал!

Звод, үш-үш (төрт- төрт)
колоннада адымдал –
Марш!

Гүзу жур!

Өтінемін, ережелерді
Устав) үйреніңіз!
Барлығыныз, ережелерді
Устав) терең білуге
тиіссіз.

Мен ережелерді білуге
тиіспін.

Сен ережелерді білу
тиіссін.

Ол ережелерді білуге тиіс
Біз ережелерді білуіміз
керек.

Сіз ережелерді білуіңіз
керек.

Олар ережелерді білуге
тиіс.

Сіз қандай қаруды үйреніл
жатырысыз?

Сіз қай қарудан атасыз?

Біз минометтерді үйреніп
жатырымыз.

Біз алысқа ататын
минометтерден атамыз.

Сіздің жеке қаруыңыз не?
Біздің жеке қаруымыз

Tağım, bayrağa təzim üçün,
qaravula – Al!
Tağım, üç-üç (dörd-dörd)
kolonda addımla – Marş!

Düz get!

Buyurun, nizamnamələri
öyrənin!
Hamınız nizamnamələri
dərindən bilməlidir.

Mən nizamnamələri
bilməliyəm.

Sən nizamnamələri
bilməlisən.

O nizamnamələri bilməlidir.
Biz nizamnamələri
bilməliyik.

Siz nizamnamələri
bilməlisiniz.

Onlar nizamnamələri
bilməlidirlər.

Siz hansı silahları
öyrənirsiniz?

Siz hansı silahdan atəş
açırsınız?

Biz topları (minomyotları)
öyrənirik.

Biz uzaqvuran toplardan
(minomyotlardan) atəş açıpq.

Sizin fərdi silahınız nədir?

Bizim fərdi silahımız

автомат (тапанша,
пулемет).

Мен сіздің бүйрығынызға
әзірмін.

Енді ата аламын.

Мен сіздің бүйрығынызды
жеке құрамға жеткіздім.

Біздін рота (взвод,
бөлімшесе, кеме) шайқасқа
әзірлік жағдайына
кеңтірілген.

Сіздің соңғы белгінізді
(сигналынызды) күтсеміз.

Жеке құрамның рухани-
психологиялық жағдайы
жақсы.

Әзір бол! Бірінші взводден
атысты баста! Ат!

Шабуыл! (атака)

Шабуылды оннан және
солдан жалғастырындар!

Дүшпанды коршауға
алындар!

Дүшпанды артиллерия
офының астында ұстандар!

Дүшпанды толығымен
жойындар!

Дүшпаниның демалыс
орнын анықтап дәлдендер!

Дүшпаниның бөлімдерінің
бірлесуіне жол бермендер!

Атыс алаңы

avtomatdır (tapancadır,
pulemyotdur).

Mən, sizin əmrinizə hazırlam.

İndi atış aça bilərəm.

Mən, sizin əmrinizi şəxsi
heyətə çatdırdım.

Bizim bölüm (tağım, manqa,
gəmi) döyüşə hazır vəziyyət
gətirilib.

Sizin son siqnalınızı
gözləyirik.

Şəxsi heyətin mənəvi-
psixoloji durumu yüksəkdir.

Hazır olun! Birinci tağımla
atışa başlayın! Atış!

Hücum!

Hücumu sağdan və soldan
davam etdirin!

Düşməni mühasirəyə alın!

Düşməni artilleriya atışı
altında saxlayın!

Düşməni tamamilə məhv
edin!

Düşmənin istirahət yerini
dəqiqləşdirin!

Düşmən bölməlerini
birleşməyə qoymayın!

Atış sahəsi

Төбенің биіктігі	Tərənin hündürlüyü
Дүшпәнның координаталары	Düşmənin koordinatları
Кеменің су бетінен жоғары нүктесі	Gəminin su səthindən ən yüksək nöqtəsi
Теніздің (өзеннің) терендігі	Dənizin (çayın) dərinliyi
Су астындағы кедергілер	Sualtı manelər
Су үстіндегі кедергілер	Suüstü manelər
Қайран; тайыз	Bankələr
Теніз арналары (кеменің жүзу сыйығы)	Dəniz kanalları (gəminin üzmə xətti)
Теніз арналарының торабы (косылған жері), түйіні	Dəniz kanallarının qovşağı (düyünü)
Якорь (зәкір) орны	Lövbər yeri
Якорь (зәкір) салу	Lövbərsalma
Кемелердің әскери жаттығуы	Gəmilərin döyüş təlimi
Айлақ (кеменің жағада тоқтайтын жері)	Priçal
Айлақ, кемежай	Pristan
Жага сыйығы	Sahil xətti
Теніз маягі	Dəniz mayakı
Теніз белгісі	Dəniz nişanı
Кеменің портқа кіру ережелері	Gəminin limana giriş qaydaları
Кеменің порттан шығу ережелері	Gəminin limandan çıkış qaydaları
Бақылау пункті	Nəzarət məntəqəsi
Теніздегі қауіппер (батқан кемелер, зәкірлер)	Dəniz təhlükələri (batmış gəmilər, lövbərlər)
Мен зәкір орнын таңдаймын.	Mən lövbər yeri seçirəm.

Сіз якорыға тұруыңыз керек	Siz lövbərdə dayanımlısınız.
Кеме зәкірге тұрып жатыр (тұрды).	Gəmi lövbərdə dayanır (-ib).
Кеменін әскери құрамы	Gəmi döyük heyəti
Сіз қозғалыстасыз ба (жүріп келесіз бе, әрекеттесіз бе)?	Siz hərəkətdəsiniz?
Мен қозғалыстамын (жүріп келемін, әрекеттемін).	Mən hərəkətdəyəm.
Курсты жалғастыруға кепілдік беремін.	Kursu davam etdirməyə zəmanət verirəm.
Мен өз курсымды сақтаймын.	Mən öz kursumu saxlayıram.
Басқа кемені озбаныз.	Başqa gəmini ötməyin.
Сіз күтуіңіз керек.	Siz gözləməlisiniz.
Мен арнаға қашан шыға аламын.	Mən kanala nə vaxt çıxa bilərəm?
Мен курсты және жылдамдықты сақтаймын.	Mən kursu və sürəti saxlayıram.
Мен курсты өзгерте аламын.	Mən kursu dəyişə bilərəm!
Сіз курсты солға өзгерте аласыз.	Siz kursu sola dəyişə bilərsiniz.
Мен курсты солға өзгергім.	Mən kursu sola dəyişdim.
Маган лоцман керек.	Mənə losman lazımdır.
Лоцман катермен келеді.	Losman katerlə gəlir.
Сізге лоцман жіберілді.	Sizə losman göndərildi.
Тұрған жеріңіз туралы мәлімет берініз.	Olduğunuz yer haqqında məlumat verin.
менің тұрған жерімнің координаталары: 42°15' -	Mənim olduğum yerin koordinatları: 42°15' - 39°20'.

Есімдіктер

Мен келдім.
 Сен келдін.
 Ол келді.
 Біз келдік.
 Сіз келдіңіз.
 Олар келді.
 Менсіз кетпе.
 Менен сәлем айт.
 Маған қалам ал.
 Бұл кітап менде бар.
 Мениң кезегіме
 Кітапты маған бер!
 Менімен бірге барайық.
 Сен мұнда не істеп жүрсің?
 Сенен өтінемін.
 Сенде дәптер болады.
 Сенсіз жұмысымыз
 жүрмейді.
 Мен саған кітап беремін.
 Саған хат бар.
 Мен сені ауыстырамын.
 Мен сенімен кетемін.
 Ол келді.
 Ол оқып жатыр.
 Ол әкелді.
 Онсыз кетпе.
 Онда кітап бар.
 Біз оқып жатырмыз.
 Біз үшкеу едік.

Өтөзлік

Mən gəldim
 Sən gəldin
 O gəldi
 Biz gəldik
 Siz gəldiniz
 Onlar gəldilər
 Mənsiz getmə.
 Məndən salam söylə.
 Mənim üçün qələm al.
 Bu kitab məndə var.
 Mənim əvəzimə
 Kitabı tənə ver!
 Mənimlə gedək.
 Sən burada nə edirsən?
 Səndən xahiş edirəm.
 Səndə dəftər olar.
 Sənsiz işimiz getməz.
 Mən sənə kitab verəm.
 Sənə məktub var.
 Səni, tən əvəz edərəm!
 Mən səninlə gedərəm!
 O gəldi.
 O oxuyur.
 O götürdü.
 Onsuz getmə.
 Onda kitab var.
 Biz oxuyuğıq.
 Biz üç nəfər idik.

Бізден кейін кел.
Бізге кел!
Бізбен бірге барайық.
Біз білдік.
Біз білетін едік.
Бізге мәлім (белгілі).
Бізде жоқ.
Біз туралы сейлеменіз.

Біzsіz ісініz жақсы журмес.
Жағдайыныз қалай (қалай тұрып жатырсыз)?
Сіз үде жоқ едініз.
Сізге ризамын (разымын).
Сіздің жасыныз нешеде?
Олар мұнда.
Олар бізге айтты.
Оларда радио жоқ.
Оларға сәлем айтыныз (жеткізініз).
Мен оларды көрдім.
Олармен бірге кетемін.

Етістік

Өткен шак

Жекеше түр

- I жақ. еттім, істедім
II жақ. еттің, істедің
III жақ. етті, істеді
I жақ. оқыдым (өлең)

Bizdən sonra gel.
Bize gelin!
Bizimlə birlikdə gedək!
Biz bildik.
Biz bilīdik.
Bize məlumdur.
Bizdə yoxdur
Bizim haqqımızda
danışmayın.
Bızsız işiniz yaxşı getməz.
Siz neçə yaşayırsınız?

Siz evdə yox idiniz.
Sizdən razıyam.
Sizin neçə yaşınız var?
Onlar buradadır.
Onlar bize danışdır.
Onlarda radio yoxdur.
Onlara salam yetirin.

Mən onları gördüm.
Onlarla birlikdə gedəcəyəm.

Fel

Keçmiş zaman

Tək hal

- I ş. etdim
II ş. etdin
III ş. etdi
I ş. oxudum (nəğmə)

I жак. оқыдын

III жак. оқыды

Көпшे түр

I жақ. еттік, істедік

II жақ. еттіңіз, істедіңіз

III жақ. етті, істеді

I жақ. оқыдық (өлең)

II жақ. оқыдыныз

III жақ. оқыды

Сауыншы келді.

Пошташы келді.

Бауырым таңертең келді.

Әпкем (қарындасым,
сінлім) келді.

Анам айтты.

Мұғалім қалады (хотел).

Мен үйде едім.

Сен үйде едін.

Ол үйде еді.

Біз үйде едік.

Сіз үйде едіңіз.

Олар үйде еді.

Мен отырдым.

Сен отырдын.

Ол отырды

Біз отырдық

Сіз отырдыныз

Олар отырды

Мен келдім

Сен келдің

Ол келді

II ş. oxudun

III ş. oxudu

Cəm hal

I ş. etdik

II ş. etdiniz

III ş. etdilər

I ş. oxuduq (nəğmə)

II ş. oxudunuz

III ş. oxudular

Sağıcı gəldi.

Poçtalyon gəldi.

Qardaşım səhər gəldi.

Bacım gəldi.

Anam dedi.

Müəllim istədi.

Mən evdə idim.

Sən evdə idin.

O evdə idi.

Biz evdə idik

Siz evdə idiniz

Onlar evdə idi (lər).

Mən oturdum

Sən oturdun

O oturdu

Biz oturduq

Siz oturdunuz

Onlar oturdular.

Mən gəldim

Sən gəldin

O gəldi

Біз келдік
Сіз келдіңіз
Олар келді
Мен айттым (дедім)
Сен айттың (дедін)
Ол айтты (деді)
Біз айттық (дедік)
Сіз айттыңыз (дедіңіз)
Олар айтты (деді)

Biz gəldik
Siz gəldiniz
Onlar gəldilər.
Mən dedim
Sən dedin
O dedi
Biz dedik
Siz dediniz
Onlar dedilər.

Жансыздарда

Менің кітабым бар еді.
Сенің кітабың бар еді.
Оның кітабы бар еді.
Біздің кітабымыз бар еді.
Сіздің кітабыңыз бар еді.
Олардың кітабы бар еді.

Mənim kitabım var idi.
Sənin kitabın var idi.
Onun kitabı var idi.
Bizim kitabımız var idi.
Sizin kitabınınız var idi.
Onların kitabı var idi.

Жандыларда

Менің балам бар еді.
Сенің балаң бар еді.
Оның баласы бар еді.
Біздің баламыз бар еді.
Сіздің балаңыз бар еді.
Олардың баласы бар еді.

Mənim uşağım var idi.
Sənin uşağın var idi.
Onun uşağı var idi.
Bizim uşağımız var idi.
Sizin uşağınınız var idi.
Onların uşağı var idi.

Осы шақ

İndiki zaman

Жекеше түр

- I ж. етіп (истеп) жатырмын
II ж. етіп (истеп) жатырсың
III ж. етіп (истеп) жатыр
I ж. оқып жатырмын (өлең)

- I ş. edirəm
II ş. edirsən
III ş. edir.
I ş. oxuyuram (nəğmə)

II ж. оқып жатырсың	II ş. oxuyursan
III ж. оқып жатыр	III ş. oxuyur.
Көпше түр	Cəm hal
I ж. етіп (истеп) жатырмыз	I ş. edirik
II ж. етіп (истеп) жатырсындар	II ş. edirsiniz
III ж. етіп (истеп) жатыр	III ş. edirlər.
I ж. оқып жатырмын (өлең)	I ş. oxuyuruq (nəğmə)
II ж. оқып жатырсыз	II ş. oxuyursunuz
III ж. оқып жатыр	III ş. oxuyurlar.
Студент дәріске (лекцияға) кетіп бара жатыр	Tələbə mühazirəyə gedir.
Әкем жұмысқа кетіп бара жатыр.	Atam işə gedir.
Мен үйдемін	Mən evdəyəm
Сен үйдесін	Sən evdəsen
Ол үйде.	O evdədir.
Біз үйдеміз	Biz evdəyik
Сіз үйдесіз	Siz evdəsiniz
Ол үйде	Onlar evdədirler.
Мен отырмын	Mən otururam
Сен отырсың	Sən oturursan
Ол отыр	O oturur.
Біз отырмыз	Biz otururuq
Сіз отырсыз	Siz oturursunuz
Олар отыр	Onlar otururlar.
Мен келе жатырмын	Mən gəlirəm
Сен келе жатырсың	Sən gəlirsən
Ол келе жатыр	O gəlir.
Біз келе жатырмыз	Biz gəlinik
Сіз келе жатырсыз	Siz gəlirsiniz

Олар келе жатыр
Мен айтамын (деймін)
Сен айтасың (дейсін)
Ол айтады (дейді)
Біз айтамыз (дейміз)
Сіз айтасыз (дейсіз)
Олар айтады (дейді)
Мен ез үйімде тұрамын.
Сен ез үйінде тұрасын
Ол ез үйінде тұрады
Біз ез үйімізде тұрамыз.
Сіз ез үйінізде тұрасыз.
Ол ез үйінде тұрады.

Жансыз заттар

Мениң қаламым бар
Сенің қаламың бар
Оның қаламы бар
Біздің қаламымыз бар
Сіздің қаламыңыз бар
Олардың қаламы бар

Жандыларда

Мениң қызыым бар
Сенің қызың бар
Оның қызы бар
Біздің қызымыз бар
Сіздің қызыңыз бар
Олардың қызы бар
Мен не істеп жатырмын?
Сен не істеп жатырсын?
Ол не істеп жатыр?

Онлар гөлірлер.
Мән деңірәм
Сән деңірсән
О деңір
Биз деңірік
Сиз деңірсінiz
Онлар деңірлөр.
Мән өз евіндеге yaşayығам
Сән өз евіндеге yaşayыrsan
О өз евіндеге yaşayыг.
Биз өз евіміздеге yaşayыңық
Сиз өз еvinizdегe yaşayыrsınız
Onlar өз евіндеге yaşayыrlar.

Cansız əşyalar

Мәnim qələmim vardır
Sənin qələmin vardır
Onun qələmi vardır
Bizim qələmimiz vardır
Sizin qələminiz vardır
Onların qələmi vardır

Canlılarda

Мәnim qızım vardır
Sənin qızının vardır
Onun kızı vardır
Bizim qızımız vardır
Sizin qızınız vardır
Onların kızı vardır.
Мән nə edirəm?
Сән nə edirsən?
О nə edir?

Біз не істеп жатырмыз?
Сіз не істеп жатырсыз?
Олар не істеп жатыр?

Келер шақ

Жекеше түр

I ж. етемін, істеймін
II ж. етесің, істейсің
III ж. етеді, істейді
I ж. оқимын
II ж. оқисың
III ж. оқиды
Мен келемін
Сен келесің
Ол келеді
Мен отырамын
Сен отырасын
Ол отырады
Мен үйде боламын
Сен үйде боласын
Ол үйде болады
Мен айтамын.
Сен айтасын
Ол айтады
Менін дәптерім болады
Сенің діпперін болады
Оның дәптері болады
Менін қонағым болады
Сенің қонағын болады
Оның қонағы болады

Biz ne edirik?
Siz ne edirsiniz?
Onlar ne edirlər?

Gələcək zaman

Tək hal

I ş. edəcəyəm
II ş. edəcəksən
III ş. edəcəkdir.
I ş. oxuyacağam (nəğmə)
II ş. oxuyacaqsan
III ş. oxuyacaq.
Mən gələcəyəm
Sən gələcəksən
O gələcəkdir
Mən oturacağam
Sən oturacaqsan
O oturacaqdır
Mən evdə olaram
Sən evdə olarsan
O evdə olar
Mən deyərəm
Sən deyərsən
O deyər
Mənim dəftərim olar
Sənin dəftərin olar
Onun dəftəri olar
Mənim qonağım olacaqdır.
Sənin qonağın olacaqdır.
Onun qonağı olacaqdır.

Көпшे түр

I ж. етеміз, істейміз
II ж. етесіз, істейсіз
III ж. етеді, істейді
і ж. оқимыз
II ж. оқисыз
III ж. оқиды
Біз үйде боламыз
Сіз үйде боласыз
Олар үйде болады
Біз отырамыз
Сіз отырасыз
Олар отырады
Біз келеміз
Сіз келесіз
Олар келеді
Біз айтамыз
Сіз айтасыз
Олар айтады

Сәм hal

I §. edəcəyik
II §. edəcəksiniz
III §. edəcəklər.
I §. oxuyapq (пәгтә)
II §. oxuyarsınız
III §. oxuyarlar.
Biz evdə olarıq
Siz evdə olarsınız
Onlar evdə olarlar
Biz oturacağıq
Siz oturacaqsınız
Onlar oturacaqlar
Biz gələcəyik
Siz gələcəksiniz
Onlar gələcəklər
Biz deyərik
Siz deyərsiniz
Onlar deyərlər

Жансыздарда

Біздің дәптеріміз болады
Сіздің дәптеріңіз болады
Олардың дәптері болады

Cansızlarda

Bizim dəftərimiz olar
Sizin dəftəriniz olar
Onların dəftəri olar

Жандыларда

Біздің баламыз болады
Сіздің балаңыз болады
Олардың баласы болады

Canlılarda

Bizim uşağımız olar
Sizin uşağınız olar
Onların uşağı olar

Үстөү

Мекен үстөүі
(қайда? қайдан?)
Мұнда
Ана жақта.
Мынау, мына жақта.
Ешкайда.
Ішінде
Далада
Әр жерде
Ұзак ұзақта (алыс, алыста)
Жақын (жақында)
Алды алдында
Артқа (артта)
Ортада
Сонында
Жоғары (жоғарыда)

Мезгіл үстөүі

Енді (қазір)
Бүгін
Қайтадан
Былтыр (өткен жылы)
Биыл
Алдымен (әуелі)
Ертең
Ол кезде
Содан кейін
Бір рет
Тез

Zərf

Yer zərfi
(harada? haradan? haraya?)
Burada
Orada
Budur, burada
Heç yerdə
İçəridə
Eşikdə (həyətdə)
Hər yerdə
Uzaq (uzaqda)
Yaxın (yaxında)
Qabaq (qabaqda)
Geri (geridə)
Ortada
Axırda
Yuxarı (yuxanda)

Zaman zərfi

İndi
Bu gün
Dünən
Keçən il
Bu il
Əvvəl
Sabah
O zaman
Sonra
Bir dəfə
Tez

Кеш	Gec
Әрдайым	Həmişə
Төмен (төмөнде)	Aşağı (aşağıda)
Биік (білкте)	Hündür (hündürdə)
Аласа (астында)	Alçaq (alçaqda)
Оңға	Sağa
Солға	Sola
Қимыл-сын үстейі	
Қалай?	(neca, nə cür)
Жылдам	Sürətlə
Ақырын (баяу)	Yavaş
Өте (көп)	Lap (çox)
Жақсы	Yaxşı
Бірден	Birdən
Себеп-салдар үстейі	
(неге)	(nə üçün)
Сондыктан (сол үшін)	Ona görə
Бұған қарғанда	Buna görə
Мақсат үстейі	
(не үшін)	(nə üçün)
Бұл үшін	Bunun üçün
Ол үшін	Onun üçün
Солай	Ona görə
Мөлшер үстейі	
Қанша	Nə qədər
Сонша	O qədər
Шектен тыс	Həddən artıq
Азырак	Azca
Барлығы	Hamısı
Tərz - hərəkət zərfi	
Səbəb zərfi	
Məqsəd zərfi	
Kəmliyət və ölçü zərfi	

Сұрақ үстегі

Sual zərfi

Қайда
Қайдан?
Қайда?
Қашан?
Қалай?
Неге?
Не үшін?
Қашанға дейін?

Hara?
Haradan?
Haraya?
Nə vaxt?
Necə?
Niyə?
Nə üçün?
Nə vaxta qədər?

Сан есім

Saylar

Есептік сандар

Miqdar sayı

Қанша? Неше?
Нөл
Бір
Екі
Үш
Төрт
Бес
Алты
Жеті
Серіз
Тогыз
Он
Он бір
Он екі
Он үш
Он төрт
Он бес
Он алты

Nə qədər?
0 – sıfır
1 – bir
2 – iki
3 – üç
4 – dörd
5 – beş
6 – altı
7 – yeddi
8 – səkkiz
9 – doqquz
10- on
11- on bir
12- on iki
13- on üç
14- on dörd
15- on beş
16- on altı

Он жеті	17- on yeddi
Он сегіз	18- on səkkiz
Он тоғыз	19- on doqquz
Жиырма	20- iyirmi
Жиырма бір	21- iyirmi bir
Жиырма екі	22- iyirmi iki
Жиырма үш	23- iyirmi üç
Жиырма төрт	24- iyirmi dörd
Жиырма бес	25- iyirmi beş
Жиырма алты	26- iyirmi altı
Жиырма жеті	27- iyirmi yeddi
Жиырма сегіз	28- iyirmi səkkiz
Жиырма тоғыз	29- iyirmi doqquz
Отыз	30- otuz
Отыз бір	31- otuz bir
Қырық	40- qırx
Қырық бір	41- qırx bir
Елу	50- əlli
Елу бір	51- əlli bir
Алпыс	60- altmış
Алпыс бір	61- altmış bir
Жетпіс	70- yetmiş
Жетпіс бір	71- yetmiş bir
Сексен	80- səksən
Сексен бір	81- səksən bir
Тоқсан	90- doxsan
Тоқсан бір	91- doxsan bir
Жүз	100- yüz
Екі жүз	200- iki yüz
Үш жүз	300- üç yüz
Төрт жүз	400- dörd yüz
Бес жүз	500- beş yüz

Алты жұз	600- altı yüz
Жеті жұз	700- yeddi yüz
Сегіз жұз	800- sakkız yüz
Тоғызың жұз	900- doqquz yüz
Мың	1000- min
Бір мың бір жұз	1100- min yüz
Бір мың екі жұз	1200- min iki yüz
Мың тоғызың жұз елу	1950- min doqquz yüz elli
Екі мың	2000- iki min
Бір кітап	Bir kitab
Екі кітап	İki kitab
Бес кітап	Beş kitab
Он адам	On adam
Жиырма дәптер	İyirmi dəftər
Маған бір қайшы әкел	Mənə bir qayçı getir
Сонғы екі қабат әлі дайын (әзір) емес	Axırıncı iki tərtəbə hələ hazır deyildir.
Біз төртеу (төрт адам) едік	Biz dörd nəfər idik
Олар бесеу (бес адам) еди	Onlar beş nəfər idi
Сіздер жеті адам	Siz yeddi nəfər olacaqsınız
боласыздар	

Реттік сандар

Бірінші
Екінші
Үшінші
Төртінші
Бесінші
Алтыншы
Жетінші
Сегізінші
Тоғызынышы

Sıra sayı

1-ci – birinci
2-ci – ikinci
3-cü – üçüncü
4-cü – dördüncü
5-ci – beşinci
6-ci – altinci
7-ci – yeddinci
8-ci – sakkızinci
9-cu – doqquzuncu

Оныншы	10-cu – onuncu
Бөлшектер	Kəsr sayı
Екіден бір	İkide bir
Бестен үш	Beşde üç
Үштен бір	Üçde bir
Сегізден төрт	Səkkizdə dörd
Төрттен бір	Dörddə bir
Оннан бес	Onda beş
Студенттердің төрттен екісі	Tələbələrin dörddə ikisi
Студенттердің төрттен үші	Tələbələrin dörddə üçü
Esen	Hesab
Екі қосу бес тен жеті	2+5=7
Он бес қосу алты тен жынырма бір	15+6=21
Алпыс азайту он үш тен кырық жеті	60-13=47
Сегіз көбейту төрт тен отыз екі	8x4=32
Кырық бөлу төрт тен он	40:4=10
Пайыз	Faiz
Бір пайыз	1% - bir faiz
Екі (үш, төрт) пайыз	2 (3, 4)% – iki (üç, dörd) faiz
Бес (алты, жеті) пайыз	5 (6, 7)% – beş (altı, yeddi) faiz
Салмақ өлшемдері	Çekici ölçüləri
Бір грамм	1 qram – bir qram
Екі (үш, төрт) грамм	2 (3, 4) qram – iki (üç, dörd) qram

Бес (алты, жеті) грамм	5 (6, 7) qram – беş (altı, yeddi) qram
Бір (екі ,үш) гирванга (409,5 грамм)	1 (2, 3) girvəngə - bir (iki, üç) girvəngə (409,5 qramdır)
Бір килограмм	1 kilogram – bir kileqram
Екі (үш,төрт) килограмм	2 (3, 4) kilogram – iki (üç, dörd) kilogram
Бір пұт	1 pud – bir pud
Екі (үш ,төрт) пұт	2 (3, 4) pud – iki (üç, dörd) pud
Бес (алты, жеті) пұт	5 (6, 7) pud – beş (altı, yeddi) pud
Бір тонна	1 ton – bir ton
Екі (үш, төрт) тонна	2 (3, 4) ton – iki (üç, dörd) ton
Бес (алты, жеті) тонна	5 (6, 7) ton – beş (altı, yeddi) ton

Ұзындық

Бір миллиметр
Бес (алты, жеті) миллиметр
Бір сантиметр
Екі (үш, төрт) сантиметр
Бір метр
Екі (үш, төрт) метр
Бір километр
Бес (алты, жеті) километр

Uzunluq ölçüləri

1 – bir millimetр
5 (6, 7) – беş (altı, yeddi) millimetр
1 – santimetr
2 (3, 4) – iki (üç, dörd) santimetр
1 – bir metr
2 (3, 4) – iki (üç, dörd) metr
1 – bir kilometr
5 (6, 7) – beş (altı, yeddi) kilometr

Көлем өлшем бірліктері

Бір куб миллиметр

Бір куб сантиметр

Бір куб дециметр

Бір куб метр

Бір литр

Екі (үш, төрт) литр

Бір гектолитр

Бес гектолитр

Нәсмт ölçү vahidləri

1 – bir kub millimetр

1 – bir kub santimetр

1 – bir kub destimetр

1 – bir kub metр

1 – bir litr

2 (3, 4) – iki (üç, dörd) litr

1 – bir hektolitr

5 – beş hektolitr

Аудан өлшем бірліктері

Бір шаршы миллиметр

Бір шаршы сантиметр

Бір шаршы метр

Бір гектар

Бір шаршы километр

Sahə ölçү vahidləri

1 – bir kvadrat millimetр

1 – bir kvadrat santimetр

1 – bir kvadrat metр

1 – bir hektar

1 – bir kvadrat kilometr

Акша (пұл) бірліктері

Бір гәпик (тиын)

Екі (үш, төрт) гәпик (тиын)

Бір шаха (бес гәпик)

Бір аббасы (20 гәпик)

Бір манат

Бес (алты, жеті) манат

Pul vahidləri

1 – bir qəpik

2 (3, 4) – iki (üç, dörd) qəpik

1 – bir şaha (5 qəpik)

1 – bir abbası (20 qəpik)

1 – bir manat

5 (6, 7) – beş (altı, yeddi) manat

Сәлемдесу. Сыпайылық таныту және танысу

Сәлеметсіз бе?

Сәлеметсіз бе? (жаярап)

Қайырлы таң!

Қайырлы кеш!

Salamlamaq. Nəzakətlilik və tanışlıq ifadələri

Salam!

Salam! (cavab zamanı)

Sabahınız xeyir!

Axşamınız xeyir!

Қайырлы тұн!
Сау болыңыз, саламат
қалыңыз!

Қалыңыз қалай?
Сау бол (немесе рахмет)!
Сау бол (немесе көп
рахмет)!

Өтінемін!
Кешіріңіз!
Кешіріңіз, кінәлімін.
Не қалайсыз?
Тілегініз қандай? Нени
қалайсыз?

Қашан келді?
Сізді кешке күтеміз.
Кешкі асқа, өтінемін!
Өтінемін, атыңызды
айтсаныз.

Қайда тұрасыз?
Мекен-жайыңыз?
Мені біраз күте тұрыныз!
Мен асығып тұрмын.
Мені күтіп отыр.

Сізді қашан көре аламын?
Қашан бос боласыз?
Менің сізбен әнгімелескім
(сұхбаттасқым) келеді
Мені жолдасыңа (әпкене,
қарындастыңа, сіңліне,
бауырыңа) таныстыр.
Олармен танысыңыз!
Сізбен танысқаныма

Gecəniz xcyirə qalsın!
Xudahafız, salamat qalın!

Necə yaşayırsınız?
Sağ olun!
Çox sağ olun!

Xahiş edirəm!
Bağışlayın!
Üzr istəyirəm, təqsirkaram.
Nə istəyirsiniz?
Arzunuz nədir?

Nə vaxt geldilər?
Sizi axşam gözləyirik.
Şam yeməyinə buyurun!
Xahiş edirəm, adınızı
deyəsiniz.
Harada yaşayırsınız?
Ünvanınız?
Məni bir az gözləyin!
Mən tələsirəm.
Məni gözləyirlər.
Sizi nə vaxt görə bilərəm?
Nə vaxt boş olacaqsınız?
Mən sizinlə səhbət etmək
istəyirəm.
Məni yoldaşınla (bacınla,
qardaşınla) tanış edin.

Tanış edin onlarla!
Sizinlə tanış olmağıma

қуаныштымын!
Мен сізді танимын.
Бізге келіңіз!
Қандай жақсы адам!
Жұр, серуендең келейік.
Шаршадым, отырғым
келеді.
Бұл менің жолдасым.

şadam!
Mən sizini tanıyıram.
Bizə gelin!
Nə yaxşı adamdır.
Gəzməyə gedək
Yoruldum, oturmaq
istəyirəm.
Bu, mənim yoldaşımdır

Қуаныш пен таңдану

Қандай жақсы!
Қандай әдемі!
Қандай сүйкімді!
Қандай (неткен) тамаша!
Қандай бақыт!
Қандай ғажап!
Өте өкінішті!
Қандай корқынышты!
Қандай үятсыздық!
Ештене емес, аландама!
Сен қандай (неткен)
қырсық адамсың!
Не дейсін?!

Не өтінішін (бұйымтайын)
бар?

Ертен нарядқа кетуініз
керек!

Қайда?

Тексеру-өткізу пунктіне

Nida

Nə yaxşıdır!
Nə gözəldir!
Nə xoşdur!
Nə qəşəngdir!
Nə xoşbəxtlikdir!
Nə qəribədir!
Çox təəssüf!
Nə dəhşətdir!
Nə həyasızlıqdır!
Boş şeydir, rahat olun!
Sən nə tərs (inad) adamsan!

Nə deyirsən?!

Nə buyurursan!

Sabah naryada getməlisiniz!

Haraya?

Nəzarət-buraxılış
məntəqəsinə.

Күн, ай, жыл

Бүгін
Жексенбі
Бүгін жексенбі
Ай
Қазір қайсы ай?
Қазір апрель.
Бүгін айдын нешесі?
Бүгін қыркүйектің бесі.
Қай (каншасыншы) жыл?
Мың тогыз жұз елу
тогызыншы жыл.
Қазір екі мың сегізінші
жыл.
Бүгін қандай күн?
Бүгін сейсенбі.
Бірінші қыркүйек
Екінші қазан
Мың тогыз жұз
алтысыншы жыл
1960-шы жылы
1960-шы жылдан
1960-шы жылға дейін

Сағат

Бұл не?
Бұл сағат.
Сағат қайда?
Сағат қабырғада.
Сағат неше (канша)?
Қазір сағат тогыздан он бес

Gün, ay, il

Bu gün
Bazar günü
Bu gün bazaar
Ay
İndi hansı aydır?
İndi apreldir.
Bu gün aynı neçəsidir?
Bu gün sentyabrın beşidir.
Neçənci ildir?
Min doqquz yüz əlli
doqquzuncu ildir.
İndi 2008-ci ildir.

Bu gün nə gündür?
Bu gün çərşənbə axşamıdır.
Bir sentyabr
İki oktyabr
1960-ci il

1960-ci ildə
1960-ci ildən
1960-ci ilə qədər

Saat

Bu nədir?
Bu, saatdır.
Saat haradadır?
Saat divardadır.
Saat neçədir?
İndi saat ona on beş dəqiqə

минут кетті.	işləyib.
Сабак басталғанына көп	Dərs çoxdanmır başlayıb?
болды ма?	
Бұдан он бес минут бұрын.	On beş dəqiqə bundan əvvəl.
Сабак қашан біtedі?	Dərs nə vaxt qurtarır?
Отыз минуттан кейін.	Otuz dəqiqədən sonra.
Жарты сағаттан кейін.	Yarı saatdan sonra.
Күндіз сағат екіге.	Gündüz saat ikiyə.
Өтінемін, айтынызышы:	Xahiş edirəm, deyin: dərs
ертен сабак сағат нешеде	sabah saat neçədə
басталады?	başlanacaq?
Таңертен сағат тогызда.	Səhər saat doqquzda.
Сабак сағат нешеде біtedі?	Dərsler saat neçədə qurtanır?
Күндіз сағат он төртте.	Gündüz saat on dördə.
Бірінші сағат	Birinci saat
Екі сағат	İki saat
Таңертен сағат бесте	Səhər saat beşdə
Таңертен сағат тогыздан.	Səhər saat doqquzdan
Кешкі сағат жиырма екіге	Axşam saat 22-yə qədər
дайін	
Күндіз сағат он беске дейін	Gündüz saat on beşə kimi

Kүн

Таңертен қай уақытта
тұрасыз?
Әдетте, мен ерте тұрамын.

Сіз таңертен не істейсіз?
Жуынамын, киінемін,
ертенгі асымды ішемін,
сосын жұмыс істеймін:
окиымын, жазамын,

Gün

Səhər nə vaxt qalxırsınız?

Adətən, mən tezdən
qalxıram.
Siz səhər nə edirsiniz?
Yuyunuram, geyinirəm,
səhər yeməyini yeyirəm,
sonra işləyirəm: oxuyuram,
yazıram,

Қазақ мәтіндерін
әзірбайжан тіліне
аударамын.
Сізде демалыс күні қайсы?

Ертең емес, бір күні
Сіз не істейсіз?
Жексенбі күнін бірге
өткізейік, қазақша
сөйлесейік.
Бұл ете жақсы.
Сіз ертең кешке үйде
боласыз ба?
Иә!
Қайда жұмыс істейсіз?
Не істейсіз?
Сабагыма дайындаламын.
Колым мұлдем бос
болмайды.
Сен бүтін не істейсін?
Мен сабак оқымын.
Еңбек сүйгіш бол!
Алдыңғы қатардагы
тәжірибелі үйрен!
Жұмыста табыстар
тілеймін!

Пәтер, үй заттары, қвім

Бөлме
Пәтер жалдаушы
Пәтер ақысы
Ұра (подвал)

Qazax mətnlərini
Azərbaycan dilinə tərcümə
edirəm.
Sizdə istirahət günü nə
vaxtdır?

Sabah yox, birisi gün.
Siz nə edəcəksiniz?
Bazar gününü birlikdə
keçirək, qazaxcə danışaq.

Bu çok uşşadır.
Siz sabah axşam evde
olacaqsınız mı?
Bəli!
Harada işləyirsiniz?
Nə edirsiniz?
Dərslərimi hazırlayıram.
Çox məşğul oluram.
Sən bu gün nə edirsen?
Mən dərs öygənləm.
Əməksevər olun!
Qabaqcıl təcrübəni öytənin!

İşdə müvəffəqiyətlər
arzulayıram!

Mənzil, ev əşyaları, geyim
Otaq
Kirənişin
Mənzil haqqı
Zirzəmi

Шолан (Чердак)	Çardaq
Кіші шолан, ұра	Kiçik anbar
Электр лампасы	Elektrik lampası
Іс бөлмесі	İş otağı
Ас бөлмесі	Yemekhana
Жатар бөлме	Yataq otağı
Төсек	Carpayı
Үтік	Ütü
Қайши	Qayçı
Қандай қайши?	Necə qayçıdır?
Бұл пальто кімдікі?	Bu palto kimindir?
Бұл, Вәкілдің пальтосы.	Bu, Vəkilin paltosudur.
Вәкілдің пальтосы қара.	Vəkilin paltosu qaradır.
Іш киім	Alt paltarı
Гулу жана шалбарын киді.	Qulu təzə şalvarını geyibdir.
Түнгі кейлек	Gecə köynəyi
Бұл Сабырдың көйлегі	Bu, Sabırın köynəyidir.
Көрпс, одеяло	Yorğan
Матрас	Döşək
Жастық	Yasdıq
Мұнда бір тerezе бар.	Burada bir pəncərə var.
Ал онда екі тerezе бар.	Orada isə iki pəncərə var.
Қайда тұрасыз?	Harada yaşayırsınız?
Мен ата-анаммен	Mən valideynlərimlə
Ахундзаде көшесінде	Axundzadə küçəsində,
тұрамын.	
Бесінші немірлі үйде	5 N-li evdə yaşayıram.
тұрамын.	
Пәтеріңіз қай қабатта?	Mənziliniz hansı mərtəbədədir?
Екінші қабатта.	İkinci mərtəbədə.
Пәтеріңіз қандай?	Mənziliniz necədir?

Біздің пәтеріміз үш
бөлмелі, жақсы жиһазы
және ваннасы бар.
Бұрын, егер ұмытпасам,
сіздің бір бөлменіңіз бар
болатын.
Иә, біздің бір бөлменіңіз бар
еді, ол жақсы емес еді.
Сіздің пәтеріңіз кай тұргын
үйде?
Менің пәтерім алты
қабатты (бес қабатты) үйде.

Кай қабатта тұрасыз?

Бірінші (екінші, үшінші,
төртінші) қабатта тұрамын.

Сізде лифт бар ма?

Бар.

Жарайды, сіз қашан жаңа
пәтер аласыз?

Теледидар, радио

Сізде радио бар ма?

Иә, бар.

Қыны болмаса, радионы
косыңызышы. Соңғы
хабарларды тыңдағым
келеді.

Сіз Зейнеп Ханларовани
радиодан тыңдалдыңыз ба?

Bizim мənzil üçotaqlıdır,
xüsusi mətbəxi
və vannası vardır.
Əvvəllər, əgər səhv
etmirəməsə, sizin bir otağınız
vardı.
Bəli, bizim bir otağımız var
idi, o da rahat deyildi.
Sizin mənziliniz hansı
yaşayış binasındadır?
Mənim mənzilim altı
mərtəbəli (beş mərtəbəli)
binadadır.

Hansı mərtəbədə
yaşayırsınız?

Birinci (ikinci, üçüncü,
dördüncü) mərtəbədə
yaşayıram.

Sizdə lift vardırmı?

Vardır.

Bəs, siz təzə mənzil nə vaxt
alacaqsınız?

Televizor, radio

Sizin radionuz vardır?

Bəli, vardır.

Zəhmət çəkin radionu açın.
Son xəbərləri dinləmək
istəyirəm.

Siz, Zeynəb Xanlarovanın
radio ilə çıxışını dinlədiniz?

Радио қай толқында
істейді?
Радио ұзын толқында
істейді.
Бұл қандай радио?
Бұл «Весна» радиосы.
Қай хабарды тындағанды
қалайсың?
Сонғы хабарларды, музыка
(спорт) хабарларын
тындағанды қалаймын.
Сіздің теледидарыңыздың
маркасы қандай?
Менің теледидарым
«Горизонт».
Сіздің теледидарыңызда
неше арна бар?
Менің теледидарымда он
екі арна бар.
Қандай антеннаның бар?
Менің бөлме антеннасы
Теледидар хабарлары
каншада (қай уақытта)
басталады?
Тәңғы хабарлар сағат
тоғызыда (онда, он бірде),
кешкі хабарлар сағат он
жетіде басталады.

Қала

Бұл қалада болдыңыз ба?
Мен бұл қалада бірінші рет

Radio hansı dalğada işləyir?
Radio uzunluq dalgasında
işləyir.
Bu hansı radiodur?
Bu radio "Vesna"dır.
· Hansı verilişi dinlemek
isteyirsən?
Son xəbərləri, musiqi
(idman) verilişlerini
dinlemek isteyirəm.
Sizin televizorun markası
nədir?
Mənim televizorum
"Qorizont"dur.
Sizin televizorun neçə kanal
vardır?
Mənim televizorumun 12
kanalı vardır.
Necə, antenanız var?
Mənim otaq antenasıdır.
Televiziya verilişləri nə vaxt
başlanır?
Səhər verilişləri saat
doqquzda (onda, on birdə),
axşam verilişləri isə saat on
yeddi də başlanır.

Şəhər

Bu şəhərdə olubsunuz?
Mən bu şəhərdə birinci dəfə

булым.

Мен Бакуде (Алматыда,
Мәскеуде) бірнеше рет
болдым, бұл қалалар
жайлы сізге мәлімет берे
аламын.

Қазір Бакуде (Астанада)
қанша халық тұрады?

Қазір Бакуде (Астанада)
бір миллионнан астам
халық тұрады.

Бұл қала неше ауданға
бөлінеді?

Бұл қала жеті (сегіз, тоғызы)
ауданға бөлінеді.

Бұл көшениң аты қандай?
Бұл көшे Хусейн Джавид
атында.

Автобус аялдамасы
Такси аялдамасы

Өткел

Ішке кіруге тыйым
салынады.

Кіру

Шығу

Шығуга жол жок

Автомобильден сақтан!

Қалага шығу

Анықтама бюросы

Күту залы

Сақ бол (Ықтиялты бол!)

oluram.

Mən Bakıda (Alma-Atada,
Moskvada) bir neçə dəfəhaqqında sizə məlumat verə
bilərəm.

Hazırda Bakıda (Astanada)
nə qədər əhali yaşayır?

Hazırda Bakıda (Astanada)
bir milyondan artıq əhali
yaşayır.

Bu şəhər neçə rayona
bölnür?

Bu şəhər yeddi (səkkiz,
doqquz) rayona bölnür.

Bu küçə necə adlanır?

Bu küçə Hüseyin Cavid
adlanır.

Avtobus dayanacağı
Taksi dayanacağı

Keçid

Daxil olmaq, içəri girmək
qadağandır.

Giriş

Cıixış

Cıixış yoxdur

Avtomobilən ehtiyatlı
ol(un)!

Şəhərə çıxış

Sorğu bürosu

Gözləmə zalı

Ehtiyatlı olun!

**Жедел жәрдем
Медициналық пункт**

Қонақ үйде

Сізде бос нәмір (бөлме) бар ма?
Неше адамсыздар?
Бір (екі) орынды нәмір керек.
Қай қабатта қалайсыз?
Бірінші (екінші)
Біздің үшінші (төртінші, бесінші) қабатта орнымыз бар.
Нәмірлерде сұық және ыстық су бар ма?
Әлбетте (әрине), әрдайым сұық су да, ыстық су да болады.
Менің бөлмемнің нәмірі неше?
Сіздің бөлменіздің нәмірі екі жүз бес.
Рұқсат болса, алдымен (ауелі) бұл бөлмені көрейін.
Әрине (куана-қуана), өтінемін!
Бұл сіздің бөлменің.
Бұл бөлме қарангы сияқты.
Онда қарсыдағы бөлмені көрініз.

**Təcili yardım
Tibb məntəqəsi.**

Mehmanxanada

Sizdə boş nömrə (otaq) vardır?
Neçə nəfərsiniz?
Biryerli (ikiyerli) nömrə istəyirəm.
Hansı mərtəbədə isteyirsiniz?
Birinci (ikinci, ..)
Bizim üçüncü (dördüncü, beşinci, ..) mərtəbədə yerimiz vardır.
Nömrələrdə soyuq və isti su vardır?
Əlbettə, müntəzəm olaraq həm soyuq, həm də isti su olur.
Mənim otağımın nömrəsi neçədir?
Sizin otağın nömrəsi 205-dir.
İcazə olar əvvəlcə bu otağa baxın.
Məmmuniyyətlə, buyurun!
Budur, sizin otaq.
Bu otaq deyəsən qaranlıqdır.
Onda qarşidakı otağa baxın.

Бұл бөлме де маган
ұнамады.
Онда бұл бөлмені көріңіз.
Бұл бөлмеде ванна бар ма?
Ванна бар.
Бұл бөлме маган ұнады.

Сіз мұнда кеп боласыз ба?
Мен мұнда он күндей
боламын.
Өтінемін, төлқұжатыңызды
беріңіз.
Алыңыз!
Өтінемін, бұл бланкты
толтырыңыз.
Кілтті кімге берейік?
Кілтті қабат кезекшісіне
беріңіз.
Жақсы.
Өтінемін, айтыңызша,
қашан кетесіз?
Мен бүгін (ертең, кешке)
кетемін.
Сіздің есебіңізді тіркейік
пе?
Иә, есепті тіркеніз.

Ас заттары

Ертеңгі ас

Bu otaq da tənəim xoşuma
gəlmir.
Onda bu otağa baxın.
Bu otaqda vanna vardır?
Vanna vardır.
Bu nömrə tənəim xoşuma
gəlir.
Siz burada çox olacaqsınız?
Güman ki, tən burada on
gün qalacağam.
Xahiş edirəm, pasportunuzu
verin.
Buyurun!
Xahiş edirəm, bu blankı
doldurun.
Açarı kimə verək?
Açarı mərtəbə növbətçisine
verin.
Yaxşı.
Xahiş edirəm, deyin, nə vaxt
gedəcəksiniz?
Mən bu gün (sabah, axşam)
gedirəm.
Sizin hesabınızı qeyd
etməyək?
Bəli, hesabı qeyd edin.

Yemək şeyləri:

Səhər yeməyi,

Түскі және кешкі ас

Минералды су
Жеміс шырыны
Сыра
Ақ нан
Қара нан
Үзім нан
Сыр
Кой сүтінен сыр
Кой сүтінен сыр дәмді болады.
Қант, шекер (құмшекер)
Шай
Екі кило қант алып жатыр.
Тұздалған қызанак (қияр)
Көктат
Көкөніс
Азық-түлік
Жейтін заттар (өнімдер)
Ыстық тамақ
Суық тамақ
Дәмді тамақ
Жеміс
Жүзім шарабы
Тамақты кім пісіреді?
Мен пісіремін.
Сен тамақ пісір!
Мен тамақтанып отырмын.
Мен нан жеймін.
Мен сүт ішемін.
Таңғы асты ішейік.

Nahar və şam

Mineral su
Meyvə şirəsi
Pivə
Ağ çörək
Qara çörək
Çörək qıraqı (parçası)
Pendir
Qoyun pendiri
Qoyun pendiri dadlı olur.
Qənd, şəkər
Çay
İki kilo qənd alır.
Pomidor (xiyar) turşusu
Göy-göyərti
Tərəvəz
Qidalı maddələr
Yeyinti məhsulları
İsti xörək
Soyuq xörək
Dadlı xörək
Meyvə
Üzüm şərabı
Xörayi kim bişirət?
Mən bişirərəm.
Sən xörək bişir!
Mən yeyirəm.
Mən çörək yeyirəm.
Mən süd içirəm.
Şəhər yeməyi yeyək.

Қандай тамақ ішейік?
Танертең сүт, кофе, сүт
косылған кофе ішкен
жаксы.

Тоқаш жегін келе ме?
Алыныз!
Ол жана ма?
Май ыдысын маган
берінізші!
Шай ішесіз бе?
Бас тартпаймын.
Нан тураңыз!
Менін пышагым өткір
емес, нанды да кеспейді.
Тұскі ас (тамак) әзір.
Бүгін тұскі тамаққа не бар?
Мен қатты аштын (менің
катты қарным ашты).
Тәбетіңдіз ашылсын!
Асыңыз дәмді болсын!
Сен білесің бе: «Тәбет тіс
арасында»?
Бүгін сорпа өте дәмді.
Сона, кеселерді,
ыдыстарды әкел!
Тамақ ішейік!
Кеүәп және лобиамен
жаксы.
Куана-куана компот
ішемін.
Кеттік, кешкі ас ішейік.
Неге екені бүгін тәбетім

Нә уеүәк?
Səhər süd, qəhvə, südlü
qəhvə içmək yaxşıdır.

Bulka istəyirsin?
Buyurun!
O, təzədir?
Yağ qabını tənə verin!

Çay içməzsinizmi?
Rədd etmərəm.
Çörəyi doğrayın!
Mənim bıçağım kütdür,
hətta, çörəyi kəsmir.
Nahar hazırlıdır.
Bu gün nahara nə var?
Mən çox acmışam.

İştahanız yaxşı olsun!
Sən bilərsən: "İştah dişin
arasındadır?"
Bu gün şorba çox dadlıdır.
Sona, nəlbəkiləri götür,
qabları gətir!
Yeyək!
Kabab və lobiya ilə əladır.

Məmmuniyyətlə kompot
içərəm.
Gedək, axşam yeməyi yeyək.
Nə isə bu gün iştaham

(зауқым) жок.
Бүтін асханада тамак
ішейік!
Бұл өзіне-өзі қызмет
көрсететін асхана.
Асхана – мынау.
Кірейік!
Анау, ол бұрышта бос
орын бар.
Не жейміз?
Тез әкеліңіз, біз асығып
тұрмыз.

Кино, театр, концерт

Жаңа фильм
Түрлі-түсті фильм
Толық метражды фильм
Дыбысты фильм
Фильмнің тәрбиелік
манзызы бар.
Жетекші актер
Республиканың еңбек
сінірген әртісі
Үлкен театр
Опера театры
Кіші театр
Көркем театр
Күйршақ театры
Женіл музыка
Салтанатты билер
Халық билері
Халық әндері

yoxdur.
Bu gün gedək aşxanada
nahar edək!
Bu, özünpəxidmət
yeməkhanasıdır.
Budur yeməkhana.
Girək!
Odur, o küncdə boş yer
vardır.
Nə yeyək?
Tez gətirin, biz tələsirik.

Kino, teatr, konsert

Yeni film
Rəngli film
Tammetrajlı film
Səsli film
Filmin tərbiyəvi əhəmiyyəti
var.
Arapçı aktyor
Respublikanın əməkdar
artisti
Böyük teatr
Opera teatrı
Kiçik teatr
Bədii teatr
Kukla teatri
Yüngül musiqi
Ziyafer rəqsləri
Xalq rəqsləri
Xalq mahnıları

Мен қазақ халық хорын
тындалым.
Бос уақытта не істейсің?
Шахмат ойнаймын,
окимын, кешке кейде
кинога немесе театрға
барамын.
Бүгін менің бос уақытым
бар, киноға барайық!
Мен киноны жақсы
көремін.
Қай кинотеатрга барайық?
«Низами» кинотеатрына.
Қандай фильм жүріп
жатыр?
«Есінен адасқан Құр»
Бұл И. Шыхлының романы
негізінде шыгар.
Бұл түсті фильм бе?
Иә, бұл дыбысты-түсті
фильм.
Фильм өте жақсы
түсірілген.
Бұл фильмді міндettі түрде
көрейік!
Мүмкін, бүгін «Низами»
театрында не жүріп
жатқанын билетін
шыгарсыз?
Дж. Джаббарлының
«Севиль» шыгармасы.
О, бұл өте тамаша драма!

Mən qazax xalq xotunu
dinlədim.
Boş vaxtlar nə edirsem?
Şahmat oynayıram,
oxuyuram, axşamlar bəzən
kinoya və ya teatra gedirəm.
Bu gün mənim boş vaxtim
var, kinoya gedək!
Mən kinonu çox sevirdəm.*
Hansı kinoteatrala gedək?
“Nizami” kinoteatrına.
Hansı film gedir?
“Dəli Kür”
Bu gərək ki, İ. Şixlinin
romani əsasındadır.
Bu, rəngli filmdir?
Bəli, bu, səsli-rəngli filmdir.
Film çox yaxşı çəkilmişdir.
Bu filmə mütləq baxmalıyıq!
Təsadüfən, bilmirsinizmi, bu
gün “Nizami” teatrında nə
gedir?
C. Cabbarlıının “Sevil” əsəri.
Oh, bu çox gözəl dramdır!

Билет таба алар ма
екенмін?

Мүмкін, бізге кассага
кезекке тұру керек болады.

Тамаша қашан басталады?
Сағат 19-да.

Онда біз асықпайық.
Жолымыз болды, сонғы екі
билетті біз алдық.

Біздің орнымыз партердің
бесінші қатарында.

Бұл жақсы орын.
Бүгін зал толы.

Буфетке барайық, мен
кattы шөлдедім.

Пьеса ұнады ма? Риза
болдыңыз ба?

Ұнады (әте).

Ұмытпаңыз, ертең біз
концертке барамыз.

Еске салғаныңызға рахмет!

Концерт қайда болады?
Консерваторияның үлкен
салонында.

Сіз концерттерге
ризашылықпен барасыз ба?
Неге болмасын!
Онда барлығы жақсы.
Сіз музыканы сүйесіз бе?
Әлбетте (әрине), әте

Bilet tapa bىلەrikmi?

Ola bilsin, bizə kassada
növbəyə durnaq lazıim
gələcəkdir.

Tamaşa nə vaxt başlanır?
Saat 19-da.

Onda biz tələsməliyik.
Bəxtimiz gətirdi, axıncı iki
bilet bizə çatdı.

Bizim yerimiz parterin
beşinci cərgəsindədir.

Bu, yaxşı yerlədir.
Bu gün zal dolmuşdur.
Bufetə gedək, mən çox
susuzlamışam!

Pyesdən razi qaldınızmı?

Olduqca (çox)

Unutmayın, sabah biz
konserṭə gedirik.

Xatırlatdığınız üçün sağ
olun!

Konserṭ harada olacaqdır?
Konservatoriyanın böyük
salonunda.

Siz konsertlərə həvəsləmi
gedirsiniz?

Niyə yox!

Orada həmişə yaxşıdır.
Siz musiqini sevirsiniz?
Əlbettə, çox sevirəm.

сүйсмін.

Бізben бірге концертке
барғының келе ме?

Куана-куана.

Сіз концертке жиі-жиі
барасыз ба?

Өте жиі (сирек).

Қандай музыка
аспалтарында ойнайсыз?

Фортепьянода және
гитараада ойнаймын.

Дирижер кім?

Бұгін дирижер Ниязи.

Солист кім?

Атақты әнші Зейнеп
Ханларова.

Концерт ұнады ма?

Іә, ұнады (ұнамады).

Классикалық музыка
концерті

Камералық музыка
концерті

Опералық музыка концерті

Эстрадалық музыка
концерті

Би музыкасы

Халық (музыкалық)
аспалттары

Спорт

Гимнастика

Bizimlə konsertə getmək
istəyirsiniz?

Məmmənuniyyətlə.

Siz konsertə tez-tez
gedirsiniz?

Çox tez-tez (nadır hallarda).
Hansı musiqi alətlərində
çalırsınız?

Bəli, fortepionoda və
gitarada çalıram.

Dirijor kimdir?

Bu gün dirijor Niyazidir.

Solist kimdir?

Məşhur xanəndə Zeynəb
Xanlarovadır.

Konsert xoşunuza gəldi?

Bəli, xoşuma gəldi
(gəlmədi).

Klassik musiqi konserti

Kamera musiqi konserti

Opera musiqi konserti

Estrada musiqi konserti

Rəqs musiqisi

Xalq musiqi alətləri konserti.

İdman

Gimnastika

Женіл атлетика	Yüngül atletika
Ауыр атлетика	Ağır atletika
Жақсы женіс	Yaxşı qacaq
Ұзын қашыктықта жақсы женіс	Uzaq məsafəyə uaxşı qacaq
Қысқа қашыктық	Qısa məsafələr
Доп	Top
Мұнда неше доп бар?	Burada neçə top var?
Мұнда бес доп бар?	Burada beş top var.
Волейбол	Voleybol
Баскетбол	Basketbol
Шанғы	Ayaq xızayı (lijə)
Шанғы спорты	Ayaq xızayı idmanı
Арбитр, төреши	Hakim
Қақпаши	Qarıçı
Есік, қакла	Qarı
Доп	Top
Біріншіліктегі күрес	Birincilik uğrunda mübarizə
Уақыт көрсеткіші	Xalın miqdarı
Кубок	Kubok
Әлем чемпионы	Dünya çempionu
Спорт шебері	İdman ustası
Еңбек сінірген спорт шебері	Əməkdar idman ustası
Шахмат әуескөйі	Şahmat həvəskarı
Назар! Тындаңыздар!	Diqqət!
Катарға тұр! (Сапка тұр!)	Siraya düzülün!
Түзел!	Düzlənin!
Тік тұр!	Farağat!
Еркін тұр!	Azad!
Сізді спорттың қай түрі қызықтырады?	Sizi idmanın hansı növü daha çox maraqlandırır?

Мені жеңіл атлетика қатты
қызықтырады.
Қазақ спортшылары үлкен
табыстарға жетті.

Бізде спорттың қай түрі
көп тараған?
Меніңше, футбол
Сіз футбол ойындарында
жіңі-жіңі боласыз ба?
Жоқ, кейде ғана.
Сіз қайдансыз?
Мен бакулікпін (Мен
қазақстандықпын).
Мүмкін, сіз онда су
спортымен айналысқан
шығарсыз?
Әлбетте, Баку Каспий
тенізінің жағасында
орналасқан. Онда су
спортын сүюшілер үшін
барлық мүмкіндік бар.
Сіз жүзе білесіз бе?
Әлбетте (әрине), мен жүзе
білемін.
Сіздің қалада жүзу үшін
кауыз бар ма?
Неге жоқ! Бізде жақсы
кауыз бар, бірақ жаздық
кауыз.
Сіз қай тауға шықтыңыз?
Әзірбайжанда Шах тауына.

Məni daha çox yüngül
atletika maraqlandırır.
Qazax idmançıları böyük
müvəffəqiyətlər
qazanmışlar.
Bizdə idmanın hansı növü
daha kütləvidir?
Mənçə, futbol
Siz futbol oyunlarında tez-
tezmi olursunuz?
Yox, hərdən bir.
Siz haralısınız?
Mən Bakılıyam (Mən
Qazaxstanlıyam).
Yəqin, siz orada su idmanı
ilə məşğul olursunuz?

Əlbəttə! Bakı Xəzər
dənizinin sahilində yerləşir.
Orada su idmanı həvəskarları
 üçün hər cür imkanlar vardır.

Siz üzmək bacarırsınız mı?
Əlbəttə, mən üzmək
bacarıram.
Sizin şəhərdə üzmək üçün
hovuz vardırmı?
Necə, yoxdur! Bizdə yaxşı
hovuz vardır, ancaq yay
hovuzudur.
Siz hansı dağa çıxmışınız?
Azərbaycanda Şah dağına.

Бұл ете қызықты,
альпинизм спорттың ең
жақсы түрі.

Сіз қайсы шынға
шықтыңыз?

Батыс (оңтүстік, солтүстік,
шығыс) шынына.

Тұсу, шынға көтерілуден
оңай шығар!

Іә!

Мектеп

Мектепте көп оқушы
(шәкірт) бар.

Әскери мектепте көп
курсант бар.

Курсанттар әзіrbайжан
тілін үйренеді.

Күндізгі мектеп

Кешкі мектеп

Мектепте оқиды.

Мұғалім, офицер

Мұғалім үйретеді

Әскери мектепте
офицерлер де мұғалім
болып істейді.

Шәкірт (оқушы)

Шәкірт (оқушы) оқиды

Сен шәкіртсін бе
(оқушысын ба)?

Мен шәкіртпін
(оқушымын)

Bu, çok maraqlıdır, alpinizm
idmanının en yaxşı növüdür.

Siz hansı zirvəyə qalxdınız?

Qərb (cənub, şimal, şərqi)
zirvəsinə.

Yəqin ki, enmək zirvəyə
qalxmaqdan asandır!

Bəli!

Мектəb

Məktəbdə çoxlu şagird var.

Hərbi məktəbdə çoxlu
kursantlar vardır.

Kursantlar Azərbaycan dilini
öyrənirlər.

Gündüz məktəbi

Axşam məktəbi

Məktəbdə oxuyurlar

Müəllim, zabit

Müəllim öyrədir

Hərbi məktəbdə zabitlər də
müəllim işləyirlər.

Şagird

Şagird oxuyur

Sən şagirdsənmi?

Mən şagirdəm

Мектеп директоры	Məktəb direktoru
Сынып	Sinif
Сыныпта не бар?	Sinifdə nə var?
Сыныпта партада және орындық бар.	Sinifdə parta və stul vardır.
Онда не бар?	Orada nə var?
Онда сурет бар.	Orada şəkil var.
Қай сыныптасын?	Hansı sinifdəsən?
Мен бесінші сыныптамын.	Mən beşinci sinifdəyəm.
Қай курста оқисын?	Hansı kursda oxuyursan?
Мен үшінші курста оқимын.	Mən üçüncü kursda oxuyuram.
Сынып жетекшісі	Sinif rəhbəri
Оку бөлмесі	Dərs otağı
Оку бөлмесіндеге балалар бар.	Dərs otağında uşaqlar vardır.
Вертикала	Laboratoriya
Шеберхана	Emalatxana
Ағаш шебері	Dülgər
Ағаш шеберлігі	Dülgərlik
Тігу	Tiliş
Оку, оқиды	Oxumaq, oxuyur
Окушы	Oxusu
Оку залы	Oxu zalı
Олар кітап оқып отыр.	Onlar kitab oxuyurlar.
Менің кітабым бар.	Mənim kitabım var.
Үйрену	Öyrənmək
Шет тілін үйрену	Xarici dili öytənmək
Іс, жұмыс, кәсіп, оқу	Məşğələ
Мектепте сабактар бітті.	Məktəbdə dərsler qurtardı.
Барлық пәндерден емтихан алу	Bütün fənlərdən imtahan vermək

Tıl	Dil
Ана тілі	Ana dili
Қазақ тілі	Qazax dili
Әдебиет	Әdəbiyyat
Математика	Riyaziyyat
Алгебра	Cəbr
Геометрия	Həndəsə
Физика	Fizika
Химия	Kimya
Ботаника	Botanika
Зоология	Zoologiya
Анатомия	Anatomiya
Биология	Biologiya
Сызу	Rəsmxətt
Сызу сабактары	Rəsmxətt dərsləri
География	Coğrafiya
Тарих	Tarix
Артиллерия	Topçuluq
Танк үйрену	Tankçılıq
Байланыс сабакы	Rabitəçilik
Кемешілік	Gəmiçilik
Қазақ әдебиетінің тарихы	Qazax ədəbiyyatı tarixi
Қазақ ақыны, галымы	Qazax şairi, alimi Oljas
Олжас Сүлейменовтың шығармаларын оқыдың ба?	Süleymanovun əsərlərini oxuyubsan?
Мен Олжас	Mən Oljas Süleymanovun
Сүлейменовтың «АЗИЯ» шығармасын оқыдым.	“Az - ya” əsərinin oxutmuşam.
Сурет	Rəsm
Ол суретті жақсы салады.	O, yaxşı şəkil çəkir.
Сурет дəптерi	Rəsm dəftəri
Сона қарлығаштың суретін	Sona qarańquş şəkli çəkir.

салып жатыр.	
Еңбек қызметі	Əmək fəaliyyəti
Әскери қызмет	Hərbi xidmət
Дене тәрбиесі	Bədən tərbiyəsi
Кезек	Növbə
Жазу іci	Yazı işi
Жазу столы	Yazı masası
Жазбаша емтихан	Yazılı imtahan
Окушылар (шәкірттер)	Şagirdlər yaxşı və gözəl
таксы және әдемі жазады.	yazırlar.
бүйым, керек-жарак,	Ləvazimat
кабдық, сайман	
Көнсө керек-жарагы	Dəftərxana ləvazimatı
Мектеп керек-жарагы	Məktəb ləvazimatı
Сия	Mürəkkəb
Сия ыдысы (құтысы)	Mürəkkəb qabı
Қалам	Qələm
Назлының қаламы қара	Nazlının qələmi qaradır.
Қағаз	Kağız
Жазу қағазы	Yazı kağızı
Кітап	Kitab
Бұл кітап кімдікі?	Bu kitablar kimindir?
Бұл кітап Әхмединдікі.	Bu kitablar Əhmənidindir.
Дәптер	Dəftər
Мұнда бір дәптер бар.	Burada bir dəftər var.
Ескертпе дәптері	Qeyd dəftəri
Сызғыш менікі.	Xətkəş mənimdir.
Логарифмдік сырғыш	Loqarifma xətkəşi
Әріпті өшіргішпен өшіру	Hərfi rezinlə pozmaq
Кезекші	Növbətçi
Кезекшілік	Növbətçilik
Кезекші мұғалім	Növbətçi müəllim

Бүгін мен кезекшімін.	Bu gün men növbətçiyməm.
Такта	Lövhə
Такта сыйыпта	Lövhə sinifdədir
Бор	Təbaşir
Бор қайда	Təbaşir haradadır?
Бор мұнда	Təbaşir buradadır.
Парта	Parta
Окушы (шәкірт) партада отыр.	Şagird partada oturur.
Партада отыру	Partada oturmaq
Ол стол артында отырган.	O, stol arkasında oturubdur.
Бага	Qiymət
Қонырау болды.	Zəng oldu
Қонырау соғылды	Zəng vuruldu
Үзіліс басталды	Tənəffüs başlandı
Үзіліс кезі	Tənəffüs zamanı
Келмеген	Gəlməyən (qaib)
Келмегендерді белгілеу	Gəlməyənləri qeyd etmək
Жақсы	Yaxşı
Мен жақсы оқымын.	Mən yaxşı oxuyuram.
Ол жақсы оқиды.	O, yaxşı oxuyur.
Маган мұнда жақсы.	Mənə bura yaxşıdır.
Жақсы, бүгін келеді.	Yaxşı ki, bu gün gələcəkdir.
Жаман	Pis
Ол жаман жазады.	O, pis yazır.
Сен жақсы жазасың ба?	Sən yaxşı yazırsan?
Соны жаман біtedі.	Sonu pis qurtarar.
Тәрбиесіздік, тәртіпсіздік	Əxlaqsızlıq
Келу	Gəlmək
Оның жанына келе жатыр.	Onun yanına gəlir.
Үйге келу	Evə gəlmək
Үйге кетіп бара жатыр	Evə gedir

Келмесу	Gəlməmək
Сурту	Silmək
Тактны сұрту	Lövhəni silmək
Шанды сұрту	Tozu silmək
Сызыру	Süpürmək
Тазалау	Təmizləmək
Тістерді тазалау	Dişləri təmizləmək
Ауыстыру	Dəyişmək
Акша майдалау	Pul xirdalamaq
Алу	Almaq
Айлық (жалақы) алу	Maaş almaq
Білім алу	Təhsil almaq
Беру	Vermək
Кітапты беру	Kitabı vermək
Тапсырма беру	Tapşırıq vermək
Сөз беру	Söz vermək
Сұрау	Soruşmaq
Сабак сұрау	Dərs soruşturmaq
Не істейсіз?	Nə edirsiniz?
Оқып жатырмыз	Oxuyarıq
Не оқып жатырысыз?	Nə oxuyursunuz?
Біз кітап оқып жатырмыз.	Biz kitab oxuyarıq.
Бұл кітап қандай, жақсы ма?	Bu kitab necədir, yaxşıdır mı?
Иә, бұл өте жақсы кітап.	Bəli, bu çox gözəl kitabıdır.
Үйым, үйымдастыру	Təşkilat
Үйымдастырушы	Təşkilatçı
Үйымдастыру комитеті	Təşkilat komitəsi
Кәсіподак комитеті	Həmkarlar ittifaqı komitəsi
Кәсіподак комитетін құру	Həmkarlar ittifaqı təşkilatı
Педагигикалық кенес	Pedaqoji şura
Мұғалімдер құрамы	Müəllim heyəti

Оқушылар құрамы	Şagird heyəti
Ата-аналар комитеті	Valideynlər komitəsi
Оқу жылы	Dərs ili
Күнтізбе	Təqvim ili
Оқу кітабы	Dərs kitabı
Оқу жоспары	Dərs planı
Оқулық	Dərslik
Қазақ тілі оқулығы	Qazax dili dərsliyi
Институт, жоғары әскери мектеп	İnstitut, Ali hərbi məktəb
Студенттер кітаптарын институтқа апара жатыр.	Tələbə kitabları instituta aparır.
Педагогикалық институт	Pedaqoji institut
Гылыми-зерттеу институты	Elmi-tədqiqat institutu
Құқық институты	Hüquq institutu
Тілдер институты	Dillər institutu
Әдеби тіл	Ədəbi dil
Сөйлеу тілі, ауызекі тіл	Danışq dili
Тіл маманы	Dilçi
Тіл тану	Dilçilik
Студент	Tələbə
Студент кітабын үйге апара жатыр.	Tələbə kitabı evə aparır.
Студенттік	Tələbelik
Студенттік жылдар	Tələbelik illəri
Студенттердің ортак жатақханасы	Tələbə ümumi yataqxanası
Орын	Yer
Іс орны	İş yeri
Жақсы орындар (жерлер)	Gözəl yerlər
Кітаптың ең қызық жері	Kitabda ən maraqlı yer
Тұратын жері	Yaşayış yeri

Серуен	Gəzinti
Халық серуені	Xalq gəzintisi
Экскурсия	Ekskursiya
Экскурсияшылар өзен	Ekskursiyaçılardan çay boyunca
бойымен кетті	getdilər
Фабрика	Fabrik
Экем фабрикада істейді.	Atam fabrikda işləyir.
Қағаз фабрикасы	Kağız fabriki
Зауыт	Zavod
Металлургия зауыты	Metallurgiya zavodu
Үйірме	Dərnək
Студенттер үйірмесі	Tələbə dərnəyi
Өнерпаздар үйірмесі	Özfəaliyyət dərnəyi
Көркем өнерпаздар	Bədii özfəaliyyət gecəsi
үйірмесі	
Өнерпаздар хоры	Özfəaliyyət xoru
Жарыс	Yarış
Жарыска шақыру	Yarısa çağırmaq
Ойын	Oyun
Балалар ойнап жатыр.	Uşaqlar oynayırlar
Шахмат ойныны	Şahmat oyunu
Шахмат ойнап жатыр	Şahmat oynayırlar
Футбол ойныны	Futbol oyunu
Ереже, салт	Qayda
Грамматика ережесі	Qrammatik qayda
Ішкі іс ережелері	Daxili iş qaydaları
Ойын ережелері	Oyun qaydaları
Жол жүрү ережелері	Küçə hərəkət qaydaları
Ереже бойынша	Qayda üzrə
Ол спортпен айналысады.	O, idmanla məşğül olur.
Су спорты	Su idmanı
Спорт мейрамы	İdman bayramı

Спортшы	İdmançı
Спорт бөлмесі	İdman otağı
Сіздің катысуыңыз қажет.	Sizin iştirakınız zəturdür.
Менің катысуыммен	Mənim iştirakımla
Окүшylардың катысуымен	Şagirdlərin iştirakı ilə
Катысу	İştirak etmək
Отырысқа (жиналысқа) катысу	İclasda iştirak etmək
Катысқан	İştirak edən
Көмектесү	Kömək etmək
Күту	Gözləmək
Мен жолдасымды күтгіп отырмын.	Mən yoldaşımı gözləyirəm.

Халық ағарту

Қабілетті оқушы (шәкірт)
 Қабілетті курсант
 Қабілетсіз шәкірт (оқушы)
 Оқу табелі
 Мұғалімдер ұжымы
 Окүшylарды үйымдастыру
 Окүшylар үшін ережелер
 Сыныптан тыс жұмыс
 Мектептен тыс жұмыс
 Ашық сабак
 Үлгілі сабак
 Шәкірттердің
 (окүшylардың) еңбек
 тәрбиесі
 Политехникалық білім
 Мектеп жанындағы участке
 Орнында отыр!

Xalq maarifi

Qabiliyyətli şagird
 Qabiliyyətli kursant
 Qabiliyyətsiz şagird
 Dərs cədvəli
 Müəllim kollektivi
 Şagird təşkilatı
 Şagirdlər üçün qaydalar
 Sınıfdan kənar iş
 Məktəbdən xaric iş
 Açıq dərs
 Nümunəvi dərs
 Şagirdlərin əmək tərbiyəsi
 Politexnik təhsil
 Məktəbyanı təqraq sahəsi
 Yerində otur!

Көлдарынызды
көтеріңіздер!

Сізге сөздік табу керек
(әзірбайжанша-қазақша,
қазақша-әзірбайжанша)
Оку жылы қашан
басталады?

Оку жылы бірінші
күркүйекте басталады.
Бізде қандай мектептер
бар?

Бастауыш, сегіз жылдық,
бұдан басқа орта кәсіптік
мектептері және
техникумдар бар.

Әр мектепке директор және
оның бір немесе екі
орынбасары басшылық
етеді.

Қай пәндер үйретіледі?
Қазақ, әзірбайжан, орыс
және шет тілдері,
математика, физика, химия,
биология, тарих,
география, дене тәрбиесі,
сурет, ән және басқалары.
Орта кәсіптік мектептер:
Медициналық техникум
Педагогикалық техникум
Ауыл шаруашылық
техникумы
Өнер мектебі

Әllerinizi qaldırın!

Size lügət tərmaq lazımdır
(azərbaycanca-qazaxça,
qazaxça-azərbaycanca)
Dərs ili nə vaxt başlanır?

Dərs ili sentyabrın 1-də
başlanır.

Bizdə hansı məktəblər
vardır?

İbtidai, səkkizillik, orta,
bundan başqa orta ixtisas
məktəbləri və texnikumlar
vardır.

Hər məktəbə direktor və
onun bir və ya iki müavini
rəhbərlik edir.

Hansı fənlər öytədilir?
Qazax, Azərbaycan, rus və
xarici dillər, riyaziyyat,
fizika, kimya, biologiya,
tarix, coğrafiya, bədən
tərbiyəsi, rəsm, nəğmə və
sairə.

Orta ixtisas məktəbləri:
Tibb texnikumu
Pedaqoji texnikum
Kənd təsərrüfatı texnikumu

Sənət məktəbi

Интернат мектебі	İnternat məktəbi
Музыка мектебі	Musiqi məktəbi.
Жоғары білім мектептері:	Ali təhsil məktəbləri:
Университет	Universitet
Педагогикалық	Pedaqoji universitet
университет	
Техникалық университет	Texniki universitet
Медициналық университет	Tibb universiteti
Ауыл шаруашылық	Kənd təsərrüfatı akademiyası
академиясы	
Мал дәрігерлік	Baytarlıq institutu
(ветеринарлық) институт	Dillər universiteti
Тілдер университеті	Bədən tərbiyəsi akademiyası
Дене тәрбиесі академиясы	Teatr institutu
Театр институты	Konservatoriya
Консерватория	Rəssamlıq akademiyası
Өнер академиясы	Sizin universitetdə hansı fakültələr vardır?
Сіздің университеттеге	Bizim universitetdə aşağıdakı fakültələr vardır:
қандай факультеттер бар?	
Біздің университеттеге	Mexanika-riyaziyyat
төмендегі факультеттер	Fizika
бар:	Biologiya
Механика-математика	Kimya
Физика	Coğrafiya
Биология	Filologiya
Химия	Tarix
География	Xarici dillər fakültəsi
Филология	Sizin universitetdə hansı kafedralar vardır?
Тарих	
Шет тілдері факультеті	
Сіздің университеттеге	
қандай кафедралар бар?	

Университеттес төмөндөгі
кафедралар бар:
Философия
Педагогика
Органикалық химия
Бейорганикалық химия
Қазіргі әзіrbайжан (қазак)
тілі

Кітапханада

Сен кітапханага жазылдың
ба?
Әлбетте, жазылдым.
Сен қайсы кітапханага
жазылдың?
Мен М.Ф.Ахундов
атындағы кітапханага
жазылдым.
Кеттік!
Өтінемін, айтыңызшы,
сізде С.Вурғунның қандай
жаңа поэмасы бар?
Өтінемін, «Әзіrbайжанша-
қазақша қысқаша тілашар
сөздігін» беріңізші.
Кітапханада әскери
кітаптар, толығымен соғыс
тарихынан кітаптар бар.
Кітапханада Әзіrbайжанда
(Қазақстанда) шыққан
«Кенес Одағының
батырлары

Universitetde aşağıdaki
kafedralar vardır:
Felsefə
Pedaqoji
Üzvü kimya
Qeyri - üzvü kimya
Müsəir Azərbaycan (Qazax)
dili.

Kitabxanada

Sən kitabxanaya üzv
yazılıbsan?
-Əlbəttə, üzv yazılmışam.
Sən hansı kitabxanaya üzv
yazılıbsan?
-Mən M.F. Axundov adına
kitabxanaya üzv yazılmışam.

Gedək!

Xahiş edirəm deyəsiniz.
Sizdə S. Vurğunun yenə
hansi poemaları vardır?
Xahiş edirəm,
“Azərbaycanca-qazaxca qısa
danişq lüğəti” verin.
Kitabxanada hərb kitabları, o
cümldən hərb tarixi kitabları
da vardır.
Kitabxanada Azərbaycandan
(Qazaxından) olan “Sovet
İttifaqı Qəhrəmanları” kitabı
da vardır.

(қаһармандары)» кітабы да бар.

Кітапханада «Әзірбайжанның ұлттық қаһармандары» кітабы да бар.

Кітапханада Әзірбайжан әскери тәнізшілік тарихы кітабы да бар.

Өнер (көсіп)

Сіздің кәсібіңіз не?

Мен инженермін.
Мен мұғаліммін.
Мен дәрігермін.
Мен агрономмын.
Мен жазушымын.
Мен суретшімін.
Мен журналистымын.
Мен әртіспін.
Мен адвокаттын.
Мен сағатшымын.
Мен мұнайшымын.
Мен әскеримін.
Мен танкшымын.
Мен артиллеристтін.
Мен байланысшымын.
Мен штурманннын.
Мен механикпін.
Мен офицермін.
Мен генералмын.

Kitabxanada "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanları" kitabı da vardır.

Kitabxanada Azərbaycan hərbi dənizçilik tarixi kitabı da vardır.

Sənət (peşə)

Sizin ixtisasınız (hansı ixtisasınız vardır)?

Mən mühəndisəm.
Mən müəlliməm.
Mən həkiməm.
Mən agronomam.
Mən yazıçıam.
Mən rəssamam.
Mən jurnalistəm.
Mən artistəm.
Mən vəkiləm.
Mən saatşazam.
Mən neftçiyməm.
Mən hərbçiyməm
Mən tankçıymam
Mən topçuyam
Mən rabitəçiyməm
Mən şürtmanam
Mən mexanikəm
Mən zabitəm
Mən generalam

Көлік	Нәqliyyat
Теміржол көлігі	Dəmiryol nəqliyyatı
Су көлігі	Su nəqliyyatı
Әуе көлігі	Hava nəqliyyatı
Автомобиль көлігі	Avtomobil nəqliyyatı
Көлік құралдары	Nəqliyyat vasitələri
Автобус театрдың жанынан өтті.	Avtobus teatrın yanından keçdi.
Машина гараждың жанында тұр.	Maşın qarajın yanında durur.
Ұшақ Мәскеуге үшады.	Təyyarə Moskvaya uçur.
Ұшақ қаланың үстімен үшады.	Təyyarə şəhərin üstü ilə uçur.
Қайда кетіп бара жатырсын?	Haraya gedirsən?
Мен қалаға кетіп барамын.	Mən şəhərə gedirəm.
Касса қайда?	Kassa haradadır?
Касса аулада.	Kassa həyətdədir.
Автобус қашан кетеді?	Avtobus nə vaxt gedir?
Автобус сағат он бесте кетеді.	Avtobus saat on beşdə gedir.

Отан	Vətən
Отанымыздың даңқы артсын!	Vətənimizə eşq olsun!
Мениң Отаным Өзірбайжан (Қазақстан).	Mənim Vətənim Azərbaycandır (Qazaxıstandır):
Мен Отанымды сүйемін Отанға оралу (қайту) Өлкө	Mən Vətənimə çox sevirəm. Vətənə qayıtmaq Ölkə

Ыстық өлкеслер	İsti ölkələr
Қыры Шығыс өлкесі	Uzaq Şərq ölkəsi
Ауыл атқару әкімшілігі	Kənd icra hakimiyyəti
Қалалық атқару әкімшілігі	Şəhər icra hakimiyyəti
Министрлер кабинеті	Nazirlər kabinetü
Институттың ғалымдар кеңесі	İnstitutun elmi şurası
Әзірбайжан Республикасы	Azərbaycan Respublikası
Әзірбайжан	Azərbaycanlı
Әзірбайжан тілі әзірбайжан Республикасының мемлекеттік тілі	Azərbaycan dili Azərbaycan Respublikasının dövlət dilidir.
Әзірбайжан халқы байыргы халық	Azərbaycan xalqı qədim xalqıdır.
Республика	Respublika
Алан, алқап, сала.	Sahə
Егін алқабы.	Əkin sahəsi
Халық, тұрғындар.	Əhali
Әзірбайжанның халқы 8630000 адам.	Azərbaycanın əhalisi 8630000 nəfərdir.
Қазақстанда әртүрлі ұлттар тұрады.	Qazaxistanda müxtəlif millətlər yaşayır.
Төңкеріс. (революция)	İnqilab
Мәдени төңкеріс	Mədəni inqilab
Төңкеріс қозғалысы	İnqilabi hərəkat
Төңкеріс үкіметі	İnqilabi hökumət
Төңкерісші (революционер)	İnqilabçı
Билік	Hakimiyyət
Билікті арттыру	Hakimiyyətini artırmaq
Жоғарғы билік	Ali hakimiyyət
Билік басына өту	Hakimiyyət başına keçmək

Әзірбайжанда билік	Azərbaycanda hakimiyyət
халықта	xalqa məxsusdur.
Мәдениет	Mədəniyyət
Жоғары мәдениетті адам	Yüksək mədəniyyətli adam
Мәдени-көпшілік	Mədəni-kütləvi iş
Мәдени –ағарту	Mədəni-maarif
Мәдениетті адам	Mədəni adam
Мәдени деңгей	Mədəni səviyyə
Мәдени байланыстар	Mədəni əlaqələr
Өнер	İncəsənət
Өнер халықтіki	İncəsənət xalqa məxsusdur.
Өнертануши	Sənətsünas
Өнертанушылык	Sənətşünaslıq
Газет	Qəzet
Газет столдың үстінде жатыр.	Qəzet stolun üstündədir.
Қабырға газеті	Divar qəzeti
Газетте сурет бар	Qəzetdə şəkil var
Газет мақаласы	Qəzet məqaləsi
Жорнал	Jurnal
Сынып журналы	Sinif jurnalı
Жорнал мақаласы	Jurnal məqaləsi
Өндіріс	İstehsalat
Өндірісте істей	İstehsalatda işləmək
Еңбек өнімділігі	Əmək məhsuldarlığı
Өндіріс жоспары	İstehsalat planı
Өнеркәсіп	Sənaye
Ауыр өнеркәсібі	Ağır sənaye
Өнеркәсіп көрмесі	Sənaye sərgisi
Ауыл шаруашылығы	Kənd təsərrüfatı
Ауыл шаруашылык	Kənd təsərrüfatı maşınları

машиналары	
Дала, егіс даласы	Tarla, zəmi
Егінші	Tarlaçı
Егіншілік	Tarlaçılıq
Дала жұмыстары	Tarla işləri
Қыз далаға қарай жүгіріп барады.	Qız tarlaya tərəf qaçır.
Бақ	Bağ
Бақта ағаштар бар.	Bağda ağaclar var.
Бұл бақ кімдікі?	Bu bağ kimindir?
Бұл мектептің бағы.	Bu, məktəb bağıdır.
Трактор	Traktor
Шынжыр табан трактор	Tırtılı traktor
Трактор зауыты	Traktor zavodu
Комбайн	Kombayn
Дақыл комбайны	Taxıl kombayını
Жетістік	Nailiyyət
Табыс	Müvəffəqiyət
Табысқа жету	Müvəffəqiyət qazanmaq
Алғашқы табыс	İlk müvəffəqiyət
Сан, цифра	Rəqəm
Араб сандары	Ərəb rəqəmləri
Рим сандары	Roma rəqəmləri
Бақылау сандары	Kontrol rəqəmləri
Білу	Bilmək
Ол әзіrbайжан (қазақ) тілін жақсы біледі	O, Azərbaycan (Qazax) dilini yaxşı bilir.
Сіз оны танисыз ба?	Siz onu tanıyırsınız mı?
Шығу	Çıxmaq
Бөлмеден шығу	Otaqdan çıxmaq
Баққа шығу	Bağa çıxmaq
Уақыт бітті.	Vaxt qurtardı.

Қала	Şəhər
Баку қаласы	Bakı şəhərdir
Алматы қаласы	Alma-Ata şəhərdir.
Шағын қала, ауыл	Qəsəbə
Болниси қалашығы	Bolnisi qəsəbədir
Кент	Kənd
Дарбаз кенті	Darbaz kənddir.
Елорда, астана	Paytaxt
Баку Әзіrbайжанның	Bakı Azərbaycanın
астанасы	paytaxtıdır.
Халық шаруашылығы	Xalq təsərrüfatı
Халық шаруашылық	Xalq təsərrüfatı planı
юспары	
Музыка	Musiqi
Музыка мектебі	Musiqi məktəbi
Музыкалық дыбыс	Musiqili səs
Музыкашы	Musiqiči
Суретші	Rəssam
Сурет өнері	Rəssamlıq
Сурет өнерінің академиясы	Rəssamlıq akademiyası
Ескерткіш	Heykəl
Ескерткіш алаң ортасында	Heykəl meydanın ortasında
түр.	durur.
Низамидің (Жамбылдың)	Nizaminin (Cambulun)
ескерткіші	heykəli
Скульптор	Heykəltəraş
Шығармашылық	Yaradıcılıq
Халық шығармашылығы	Xalq yaradıcılığı
Әдебиетші	Ədib
Жазушы	Yazıcı
Халық жазушысы	Xalq yazarısı
Женсіc	Qələbə

Женіске жету	Qələbə çalmaq
Достық	Dostlıq
Достық сәлемі	Dostlıq salamı
Бейбітшілік	Sülh
Бейбіт келісім жасау	Sülh müqaviləsi bağlamaq
Бейбіт келісіміне қол қою	Sülh müqaviləsi imzalamaq
«Отанын сұймеген адам болмас,	“Vətəni sevmeyən insan olmaz,
Болса, ол адамда ар (ұт)	olsa, o şəxşdə vicdan olmaz”
болмас»	
Аббас Саххат	A. Şəhət
«Кедей бөтен елде шах болса да,	“Yoxsul qürbətdə şah olsada,
Отан деп ах ұтар»	Vətən deyib ah çəkər”
Мақал	(Atalar sözü)
«Отанын ұмытқан анасын да ұмыттар»	“Vətəni unudan anasını da unudar”
«Сіз ата-бабаларымыздың қасиетті жерлерін кезінде Отан десеніз, оның иесі боласыз»	“Siz ata-babalarımızın mülqəddəs yerlərinə o vaxt Vətən deyə biliəsimiz ki, onun sahibi olasınız”
Н. Нариманов	N. Nərimanov
«Отаның қадірін білетін адамның Отанымен рухани байланысы болсын, Отанымен бір жерде жыласын, бір жерде күлсін».	“Vətənin qədrini o kimse biler ki, Vətən ilə onun ruhən rabitəsi olsun, Vətən ilə bir yerde ağlasın, bir yerde gülşün”.
Н. Нариманов	N. Nərimanov
«Отанның тұтіні бөтен елдің жарығынан жарқын болар»	“Vətənin tūstüsü qürbətin işigindan parlaq olur”

(Макал)

«Отаны болмағанның діні,
иманы болмас»

(Мақал)

Пошта

Пошта жәшігі қайда?
Пошта бөлімшесі қайда?
Пошта бөлімшесі Низами
данғылында.
Пошта бөлімшесі сағат
нешеге дейін ашық
болады?
Серізге (онға, он екіге)
дейін.
«Талап еткенге дейін
сақталатын хаттар»
терезесі қайсы?
Менің атыма талап еткенге
дейін сақталатын хат
болуы тиіс.
Төлқұжатыңыз бар ма?
Бұл менің төлқұжатым.
Менің фамилиям
Ахундзаде.
Сіздің атыңызға екі хат
бар.
Маған маркалы екі конверт
пен хат жазатын қағаз
беріңіз.
Маған құттықтау конвертін
бер.

(Atalar sözü)

“Вәтәni olmayanın dini-
imanı olmaz”

(Atalar sözü)

Poçt

Poçt qutusu haradadır?
Poçt şöbəsi haradadır?
Poçt şöbəsi Nizami
prospektindədir.
Poçt şöbəsi saat neçəyə kimi
açıq olur?
Səkkizə (ona, on ikiyə) kimi.
“Sizdən tələb olunana kimi
saxlanılan məktublar”
rəncərəsi hansıdır?
Mənim adıma sizdən tələb
olunana kimi saxlanılan
məktub olmalıdır.
Pasportunuz var?
Budur, mənim pasportum.
Mənim familiyam
Axundzadədir.
Sizin adınıza iki məktub
vardır.
Mənə markalı iki zərf və
məktub kağızı verin.
Mənə təbrik zərfi ver.

Мен байлама (посылка)
жіберейін деп едім, кімге
барайың?

Байламаға өз мекен-
жайыңызды жазуды
ұмытпаңыз.

Қай жерде газеттерге
абонент ретінде жазылуға
болады?

Бесінші нөмірлі терезеде.
Квитанциянызды әкелініз
Мен бірнеше құжат
жіберейін деп едім, не
істеуім керек?
Бағалы хатпен жіберініз.

Бағалы байламаны қайдан
алуга болады?
Оны поштамттан аласыз.
Тапсырысты хат
Жай хат
Пошта маркасы
Бес гәпиктік (тиындық)
марка
Жиырма гәпиктік
(тиындық) марка
Жеделхат
Телеграф
Байланыс бөлімшесі
Байланыс қызметін
пайдаланыңыз!

Mən bağlama göndərmək
istəyirəm, kimə müraciət
edim?

Bağlamaya öz ünvanınızı
yazmağı unutmayın.

Harada qəzetlərə abunə
yazılmaq olar?

5 nömrəli rəncərədə.
Qəbzlərinizi götürün!
Mən bir neçə sənəd
göndərmək istəyirəm, pesə
etmək lazımdır?
Qiymətli məktubla
göndərməlisiniz.

Qiymətli bağlamanı haradan
almaq olar?
Onu poçtampdan almalısınız.
Sifarişli məktub
Adı məktub
Poçt markası
Beşqəpiklik marka

İyirmiqəpiklik marka

Telegramma
Telegraf
Rabitə şöbəsi
Rabitə xidmətindən istifadə
edin!

**Универмагта (Әмбебап
дүкенде)**

Музыка аспалттары
Радиоқабылдағыш
Дайын киім
Іш киім
Кыстық пальто
Маусымдық пальто
Бағалы тері пальто
Трикотаж тауарлар
Жұн киім
Еркектердің аяқкүйі
Әйелдердің аяқкүйі
Жасанды жібек
Зығырдан жұқа мата
Үйге қажет заттар алғым
керек еді. Қай жакқа
барғаным жақсы?
Универмагқа.
Ол универмагқа бара
жатыр.
Сізде окушы киімдері бар
ма?
Бар.
Универмаг қашан
ашылады?
Универмаг сағат онда
ашылады.
Таңертең сағат он бірде.
Жиһаз қай қабатта?
Жиһаз бірінші қабатта
сатылады.

Univermaqda

Musiqi aletleri
Radio qabuledicisi
Hazır paltar
Alt paltarı
Qiş paltosu
Mövsüm paltosu
Xəz palto
Trikotaj məməlatı (malları)
Yun paltar
Kişi ayaqqabısı
Qadın ayaqqabısı
Süni ipək
Nazik kətan
Ev üçün müxtəlif şeylər
almaq lazımdır. Haraya
getməyim yaxşıdır?
Univermağa
O, univermağa gedir.

Sizdə şagird paltarı varmı?

Varımızdır.
Univermaq nə vaxt açılır?

Univermaq saat 10-da açılır.

Səhər saat on birde.
Mebel hansı mərtəbədədir?
Mebel birinci mərtəbədə
satılır.

Мен төсек, киім шкаф және
үлкен айна алайын деп
едім.

Жақсы ас столы алынды.

Чек жазыңыз!

Мұнда жинақ кассасы бар
ма?

Ақшанызды мұндан да ала
аласыз.

Өте жақсы.

Ақшаны қайда беруге
болады?

Мынау касса.

Сіздің сыйлық алғышыңыз
кеle ме?

Оғишемін, әйелдердің
колгантарын корсетіңізші!

Бұл колгантар үш манат.

Сізде әйелдердің капрон
шүлгіні бар ма?

Өте жақсы сапишисы бар,
бірақ қаралыу түсті.

Еркектердің қашагы (бас
киімі) қайда сатылады?

Екінші қабатта.

Еркектердің бас киімін
корсетіңіз!

Сіз қай олшем киесіз?

Менің өлшемім елу сегіз.

Қаша тұрады?

Бес манат.

Мән қарпай, qarderob ve
böyük güzgү almaq
isteyirəm.

Yaxşı tətbəx stoli
alınmışdır.

Çek yazın!

Burada emanət kassası
vardır mı?

Pulunuzu buradan da ala
bilərsiniz.

Cox yaxşı

Pulu harada vermek olar?

Budur kassa.

Siz hədiyyə almaq
isteyirsiniz?

Xahiş edirəm, qadın
əlcəklərini göstərin!

Bu əlcəklər üç manatdır.

Sizdə qadın "kapron" corabı
vardır mı?

Cox yaxşı keyfiyyətli
vardır, ancaq tünd rəngdir.

Kişi şlyupası (papağı) haradı
satılır?

İkinci mərtəbədə.

Kişi papağını göstəriş

Siz hansı ölçü geyirsiniz?

Mənim ölçüm əlli səkkizdir.

Neçayədir?

Bes manat.

Мен киім алып жатырмыш.
Жолдастың не алып жатыр?
Халат пен шалбар алыл
жатыр.

Базарда

Жаңа сойылған ет
Мұздатылған ет
Гүйді балық
Қой еті
Балауса көкөніс
Жас қияр
Жеміс (айва, алма, алмұрт,
қара өрік, алша, өрік,
шабданы, жүзім)
Жеміс шырыны
Минерал сулар (Боржоми,
Бадамлы, Нарзан)
Сіз күн сайын базарга
бараңсыз ба?
Сіңдерде бір гана базар бар
ма?
Жоқ, мен азық-түлікті
дүкенниен аламын.
Жоқ, мен тамакты
дүкенниен аламын.
Қазір қайда бара
жатырсыз?
Мен базарга бара
жатырмын.
Онда жолымыз бір екен.
Көкөніс алайын деп сәдім.

Mən paltar alıram.
Yoldaşın ne alır?
Xələt və şalvar alır.

Bazarda

Təzə et
Dondurulmuş et
Duzlu balıq
Qoyun eti
Təzə tarvəz
Təzə xiyar
Meyvə (hayva, alma, almud,
gavalı, gilas, ərik, şəftalı,
üzüm)
Meyvə şirəsi
Mineral sular (Borjomi,
Badamlı, Narzan)
Siz hər gün mü bazara
gedirsiniz?
Sizdə bir bazar var?

Yox, mən əsgər mallarını
mağazadan alıram.
Yox, mən məhsulları
mağazadan alıram.
Indi hara gedirsiniz?

Mən bazara gedirəm.

Onda yolumuz bırdır.
Tərəvəz almaq istəyirəm.

Маган бір бума көк пияз,
сельдерей және бір кило
қызынан беріңіз.

Сіз бағасын қымбат етіп
жібердіңіз.

Басқа жерден мен оларды
арзанырак алатын едім.

Сиыр етін алғым келеді.

Сиыр еті неше тұрады?

Килограмы екі манат.

Бұл он манат.

Сізде майда болмай ма?

Қаз (тауық, күрке тауық,
үйрек) неше тұрады?

Бірнеше күн бұрын олар
арзандау еді.

Базар бағасы тұрақты емес.

Жана түскен сүт бар ма?

Маган екі шиша сүт
беріңіз!

Нанды жолда алармыз.

Енді үйге кететін уақыт
келді.

Жыл мезгілдері

Көктем

Көктем келе жатыр.

Жаз

Жазда жаңбыр жауады.

Күз

Күз салқын еді.

Қыс

Mənə bir dəstə gøy soğan,
kərəvüz və bir kilo pomidor
verin.

Siz baha qiymətləndirirsiniz.

Başqa yerdə mən onları daha
ucuz alardım.

Mal əti almaq istəyirəm.

Mal əti neçəyədir?

Kiloqramı iki manatdır.

Budur, on manatdır.

Sizdə xırda olmazmı?

Qaz (toyuq, hind toyuğu,
ördək) neçəyədir?

Bir neçə gün əvvəl onlar
daha ucuz idi.

Bazar qiyməti sabit deyil.

Təzə süd varmı?

Mənə iki şüşə süd verin!

Çörəyi yolda alarıq.

İndi evə getmək vaxtidır.

Fəsillər

Yaz (bahar)

Yaz gəlir

Yay

Yayda yağış yağır

Payız

Payız sərin idi

Qiş

Қыс
Қыста қар жауады.
Қарлы қыс еді.
Бүкіл қыс бойы жел
соғады.

Aya-райы

Ая-райы жақсы
Ая-райы жаман
Бүгін ая-райы қандай?
Жақсы
Бүгін қар жауып тұр
Бүгін сүйк
Жел соғып тұр
Мен тонып тұрмын
(үсідім).

Qişdır
Qişda qar yağır
Qarlı qış idi
Bütün qışı külək əsirdi

Hava

Hava yaxşıdır
Hava pisdir
Bu gün hava necədir?
Yaxşıdır
Bu gün qar yağır
Bu gün soyuqdur
Külək əsir
Mən üşüyürəm

Хайуандар (жануарлар)

Хайуан, ан, жануар
Ат
Кой
Өгіз
Сиыр
Ешкі
Буйвол, енеке
Ит
Мысық
Үй жануары
Ат – жануар
Кой да жануар
Нурудың көп қойы бар
Бізде үй жануарлары бар

Heyvanlar

Heyvan
At
Qoyun
Öküz
İnək
Keçi
Camış
İt
Pişik
Ev heyvani
At heyvandır
Qoyun da heyvandır
Nurunun çoxlu qoynunu var
Bizim ev heyvanlarımız

Үй жанурлары өте пайдалы
Үй жануарларының
кейбіреуінің етін жеп, сүтін
ішеміз.

vardır

Ev heyvanları çok faydalıdır.
Ev heyvanlarının bəzisinin
etini yeyir, südünü içirik.

Хайуанаттар паркінде

Сіз біздің хайуанаттар
паркінде болдыңыз ба?
Әлі болған жоқын.
Біздің хайуанаттар паркін
сізге көрсеткім келеді.
Зор куанышпен, мен
хайуанаттар әлемін өте
жақсы көремін.
Онда кеттік.
Сіздердің хайуанаттар
паркі кайда?
Қаһармандар алаңына
жанасып жатыр.
Хайуанаттар паркінде
канша жануар бар?
Хайуанаттар паркіндегі
жануарлар саны екі мыңға
жуық.
Бұл хайуанаттар паркінде
қандай андар бар?
Мұнда түйе, аю, жолбарыс,
қасқыр, марал, қоян, ешкі
және басқалары бар.

Zooparkda

Siz bizim zooparkda
olubsunuz?
Hələlik yox
Bizim zooparkı sizə
göstərmək istəyirəm.
Məmənuniyyətlə, mən
heyvanat aləmini çox
sevirəm.
Onda gedək.
Sizin zoopark haradadır?

Qəhrəmanlar meydani ilə
yanaşdır.
Zooparkda nə qədər
heyvanlar vardır?
Zooparkda heyvanların sayı
iki minə yaxındır.

Bu zooparkda hansı
heyvanlar vardır?
Burada dəvə, aylı, pələng,
canavar, maral, dovşan, keçi
və s. vardır.

Емханада

Өтінемін, терапевтке
(хирургке (оташыға),
құлак-мұрын-тамақ
ауруларының дәрігеріне
(ЛОР), көз дәрігеріне,
әйелдер дәрігеріне, тіс
дәрігеріне, жүйке
ауруларының дәрігеріне)
жазыныз.

Өзіңді қалай сезінесіз?
Өте жаман. Басым ауырады
және бүйірім шаншиды.
Мына уақытта сізді
қараймын.

Шешінейін бе?
Беліцизге дейін шешініңіз.
Қанша уақыттан бері
ауырып жүрсіз?

Кешеден бері ауырдым.
Қызынызды өлшедіңіз бе?
Иә, өлшедім (жок,
өлшемедім).

Өтінемін, терең дем
алыңыз. Киініңіз.
Өтінемін, айтыңызшы,
маган не болған?

Сізде грипп (тұмай). Сіз
бірнеше күн тәсекте
жатуыныз керек.
Сіз жұмыс істейсіз бе?

Poliiklinikada

Xahiş edirəm terapevta
(cərraha, qulaq həkiminə,
qulaq-boğaz-burun həkiminə,
göz həkiminə, mamaçaya, diş
həkiminə, əsəb xəstəlikləri
həkiminə) yazın.

Özünü necə hiss edirsən?
Çox pis. Başım ağrıyır və
böyrüm sancır.
Bu saat sizə baxaram.

Soyunum?
Kəmərə qədər soyunun.
Nə vaxt xəstələnibsiniz?

Dünən axşam.
Hərarəti ölçüdünüz?
Bəli, ölçdüm (xeyt,
ölçmədim).
Xahiş edirəm, dərindən nəfəs
alın. Geyinin.
Xahiş edirəm deyin, tənə pə
olub?
Siz qripsiniz. Siz bir neçə
gün yorğan-döşəkdə
yatmalısınız.
Siz işleyirsiniz?

Иә, істеймін (жоқ, жұмыс іstemеймін, оқимын).
Онда сізге бюллетенъ жазамын.

Ауыру және дәрігер жәрдемі

Рецепт (ішірткі) жазу
Дәрі дайындау
Дәрі қабылдау (ішу)
Қызыу көтеріліп тұр
Қызыу төмендеді.
Басым ауырып тұр
Менде тұмаяу
Алғашқы жәрдем
Жедел жәрдем
Жараны байлау
Диагнозды анықтау
Қан сараптамасы (анализі)
Ауру тарихы
Емдеу курсы
Емдік сулар
Емдік ванна
Балшық ваннасы
Қан қысымы
Қан құю
Жасанды тіс
У
Ауруды операциялады
Ес жиу, өзіне келу
Қызының бар ма?
Мен өзімді нашар (жаман) сезініп тұрмын.

Bəli, işləyirəm (xeyt, işləmirəm, oxuyuram).
Onda sizə bülleten yazaram.

Xəstəlik və həkim yardımı

Resept yazmaq
Dərman hazırlamaq
Dərman qəbul etmək
Hərarət qalxır
Hərarət enir
Başım ağlıyır
Mən zökəməm
İlk yardım
Təcili yardım
Yaranı sarımaq
Diaqnoz müəyyən etmək
Qan analizi
Xəstəlik tarixi
Müalicə kursu
Müalicə suları
Müalicə vannası
Palçıq vannası
Qan təzyiqi
Qan köçürmək
Süni diş
Zəhər
Xəstəni operasiya etdilər
Özünə gəlmək
Hərarətin var?
Mən özümlü pis hiss edirəm.

Сізге сұық тиғен.	Size soyuq dəyib!
Дәрігер шакырайық па?	Həkim çağırıq?
Бұдан үш күн бұрын серуенде жүргендे маган сұық тиді. Мен жұқа кингемнін.	Üç gün bundan əvvəl gəzinti zamanı tənə soyuq dəydi. Mən yuxa geymişdim.
Аузыңызды ашыңыз, тіліңізді көрсетіңіз, «а-а-а» деніз!	Ağzınızı açın, dilinizi göstərin, “aaa” tələffüz edin!
Терен дем алышыз! Дем алмаңыз.	Dərindən nəfəs alın! Nəfəs almayıñ!
Сізге бірнеше күн жату каjet.	Sizə bir neçə gün yatmaq vacibdir.
Бұл қызу түсіретін дәрі, күніне үш рет бір-бір таблетқадан қабылдайсыз (ішесіз).	Bu istilik endirən dərmandır, gündə üç dəfə bir-bir həb (tabletka) qəbul edin!
Тұрманың! Сізге жұмыска баруға болмайды!	Qalxmayın! Sizə işə getmək olmaz!
Сіздің ауруыңыз жұқпалы!	Sizin xəstəliyiniz yoluxucudur!
Дәрігер келді ме? Иә. Ол мені өте мұқият тексерді.	Həkim geldi? Bəli. O məni çox diqqətlə müayinə etdi.
Дәрігер қандай дәрі жазды? Өтінемін, дәріханага барып, дәріге тапсырыс берши!	Həkim hansı dərmanı yazdı? Xahiş edirəm, get aptekə, dərmanı sifariş et!
Дәрігер басқа ештеңе демеді ме?	Həkim daha heç nə demədi ki?
Дәрігер қызыум қалпына	Həkim dedi ki, istiliyim

келгенше жатсын деді.

Көп оқыған кездे көздерім ауырады, кейде болса жастанады.

Жатып оқу көзге зиянды.

Сіз көзәйнек (көзілдірік) тағасыз ба?

Қазіршे тақпаймын.

Мұнда дәріхана қайда екен?

Нариманов даңғылында.

Сізге дәріге тапсырыс етуге бола ма?

Болады.

Маған тағы бас аурудан дәрі керек.

Әзіrbайжан тілі және Әзіrbайжан туралы

Сіз қай тілді үйреніп жатырысыз?

Мен әзіrbайжан тілін үйреніп жатырмын.

Неше жылдан бері сіз әзіrbайжан тілін үйренудесіз?

Мен бұл тілді үш жылдан астам уақыт үйренудемін.

Сізге әзіrbайжан тілін үйрену киын ба?

normada olana qədər yatmalıyam.

Nə vaxt çox oxuyuram, onda gözlərim ağriyır, hərdən isə yaşapır.

Uzanıb oxumaq gözə çox zərərlidir.

Siz eynək taxırsınızmı?

Hələ ki, yox.

Burada aptek haradadır?

Nərimanov prospektində.

Sizə dərman sıfariş etmək olar?

Olar.

Mənə həm də başağrısı dərmanı lazımdır.

Azərbaycan dili və Azərbaycan haqqında

Siz hansı dili öytənirsiniz?

Mən Azərbaycan dilini öytənirəm.

Neçə ildir ki, siz Azərbaycan dilini öytənirsiniz?

Mən bu dili artıq üç ildir ki, öytənirəm.

Sizə Azərbaycan dilini öytənmək çətin deyilmi?

Жоқ, мен эзіrbайжан тілін
женіл итерудемін.
Сіз не үшін эзіrbайжан
тілін үйреніп жүрсіз?
Мен Эзіrbайжанда
тұрамын және эзіrbайжан
тілін білгім келеді.
Мойындаймын, мен
Эзіrbайжан туралы аз
білемін.

Эзіrbайжан тілінде бай
көне, жаңа және ең жаңа
әдебиет бар. Низамидін,
Хаганидін, Насимидін,
Физулидін, Ш.И.Хәтаидін,
Вагифтін, С.Вурғунның
және басқаларының аты әр
жерде танымал.
Эзіrbайжанда жазу V-VIII
гасырларда дамыған.

Жалпы жинаалыс

Жалпы жинаалыстың
(ашық, жабық) шақырылуы
туралы хабарландыруды
қашан жазасыз?

Жалпы жинаалыстың
(ашық, жабық) шақырылуы
туралы хабарландыруды
әдетте үш күн бұрын
жазамыз.

Жинаалыс басталып жатыр.

Yox, mən Azərbaycan dilini
asan mənim səyirəm.
Nə üçün siz Azərbaycan
dilini öytənirsiniz?
Mən Azərbaycanda
yaşayıram və Azərbaycan
dilini bilmək istəyirəm.
Etiraf edirəm, mən
Azərbaycan haqqında az
bilirəm.
Azərbaycan dilində zəngin,
qədim, yeni və ən yeni
ədəbiyyat vardır. Nizaminin,
Xaqanini, Nəsiminin,
Füzulinin, Ş.İ. Xətainin,
Vaqifin, S. Vurğunun və
başqalarının adı hər yerdə
məşhurdur.
Azərbaycanda hələ V-VIII
əsrde yazı inkişaf etmişdi.

Ümumi iclasda

Ümumi iclasın (açıq, qapalı)
çağırılması haqqında elanı nə
vaxt yazırsınız?

Ümumi iclasın (açıq, qapalı)
çağırılması haqqında elanı,
adətən üç gün əvvəl yazırıq.

Iclas başlanır.

Жалпы жиналысты жүргізу
үшін тәрағалықта
үміткерді кім ұсынады?
Жиналыстың тәрағасына
үміткер ретінде жолдас
Намик Мәмедовты
ұсынамын.

Басқа үміткер жоқ па?

Жоқ!

Намик Мәмедовтың
жиналыстың тәрағасы
булуына кім разы?

Кім қарсы?

Кім бейтарал?

Сонымен, жиналыстың
тәрағасы болып Намик
Мәмедов тағайындалады.

Жиналыстың хатшысына
үміткерді ұсынызыздар.

Жиналыстың тәрағасы:
«Жиналыстың күнделігін
(күн тәртібін) бекіту
керек».

Енді жиналыстың жұмыс
тәртібін бекіту керек.
Кімнің ұсынысы бар?

Ұсынамын:
баяндамашыға бір сағат,
шығып сөйлеушілерге он
минут, мәліметтер үшін бес
минут берілсін.

Ümumi iclası aaraptaq üçün
sədrliyə namizədi kim
göstərir?
İclasın sədri yoldaş Namiq
Məmmədovu namizəd
göstərirəm.

Başqa namizəd yoxdur ki?
Yoxdur!

Namiq Məmmədovun iclasın
sədri seçilməsinə kim
razıdır?

Kim əleyhinədir?

Kim bitərəfdir?

Beləliklə, iclasın sədri Namiq
Məmmədov seçilir.

İclasa katibliyə namizəd
göstərin.

İclasın sədri: “İclasın
gündəliyini təsdiq etmək
lazımdır”

İndi isə iclasın iş
reqlamentini təsdiq etmək
lazımdır. Kimin təklifi
vardır?

Təklif edirəm: məruzəçiyə
bir saat, çıxış edənlərə on
dəqiqə, məlumatlar üçün bes
dəqiqə vaxt verilsin.

Баяндамашыға сөз берілді.
Шығып сөйлегіci
келетіндер бар ма?
Баяндама туралы шығып
сейлеуге 8 адам жазылды,
6 адам шығып сейледі.
шығып сөйлеу
тоқтатылсын деген ұсыныс
бар.

Шешімнің жобасын
Гәһрәман Хасанов оқиды.
Шешімнің жобасына
карсылықтарыңыз жоқ па?
Жиналыстың күн тәртібі
аяқталды. жиналысты
жабық деп жариялаймын.

ЖАЛПЫЛАЙ ӘСКЕРИ Сөздер мен Тіркестер

Атыс
Атыс ашу
Атыс (ок) астында қалту
Атыс сыйзығы
Атыс координациясы
Атыс белгісі (сигналы)
Атыс позициясы
Атыс нүктесі
Атыс даласы (учаскесі)
Атыс траншеясы
Атыс орны
Атыс бұрышы
Атом ядросы

Мәтізәciyə söz verilir.
Çıxış etmek isteyen varmı?

-Мәтізә etrafında çıkış
etmek üçün 8 nəfər
yazılmışdır, artıq 6 nəfər
çıkış etmişdir. Təklif vardır
ki, çıkışlar kəsilsin.

-Qərarın layihəsini oxuyacaq
Qəhrəman Həsənov.
-Qərarın layihəsinə əlavəniz
yoxdur ki?
İclasın gündəliyi qurtardı.
İclası bağlı elan edirəm.

Ümumişlək hərbi sözər və İfadələr

Atəş
Atəş açmaq
Atəş altında saxlamaq
Atəş xətti
Atəş əlaqəsi
Atəş işarəsi
Atəş məvqeyi
Atəş nöqtəsi
Atəş sahəsi
Atəş səngəri
Atəş yeri
Atəş bucağı
Atom nüvəsi

Атом қаруы	Atom silahı
Атом бомбасы	Atom bombsı
Атом реакторы	Atom reaktoru
Атомдық су асты кемесі	Atom sualtı gəmisi
База	Baza
Әскери база	Hərbi baza
Азық-түлік базасы	Ərzaq bazası
Батарея	Batareya
Броньды батарея	Zirehli batareya
Зенит батареясы	Zenit batareyası
Байрак	Bayraq
Байракты көтеру	Bayraq qaldırmaq
Байрактар	Bayraqdar
Оқ-дәрі	Barıt
Оқ-дәрі құтысы	Barıt qutusu
Бейбітшілік	Barış (sülh)
Шабуыл (басқын)	Basqın
Тұтқыншыл шабуыл	Qəfil basqın (hücum)
Ұшақ шабуылы	Təyyarə basqını
Байқау, тексеру	Baxış
Медициналық тексеру	Tibbi baxış
Техникалық тексеру	Texniki baxış
Баяндау, суреттеу	Bəyanət
Гид, жол бастаушы	Bələdçi
Хабарлама, білдіріс	Bildiriş
Хабарлау	Bildirmək
Дүрбі	Binokl
Блокада (қоршау)	Blokada (mülhasırə)
Рота	Bölük
Рота офицері	Bölük zabiti
Бригада	Briqada
Артиллерия бригадасы	Artilleriya briqadası

Буссоль	Busol
Бухта	Buxta
Тынцы, шпион, жансыз	Casus
Арсенал	Cəbbəxana
Майдан (фронт)	Cəbhə
Майдан атысы	Cəbhə atəşi
Майдан бойынша	Cəbhə boyunca
Майдан шабуылы	Cəbhə hücumu
Майдан штабы	Cəbhə qərargahı
Майдан командашы	Cəbhə komandanlığı
Майданның кеңеюі	Cəbhənin genişlənməsi
Майданның тарылұы	Cəbhənin daralması
Қорғаныс	Müdafiə
Қорғаныс майданы	Müdafiə cəbhəsi
Шабуыл майданы	Hücum cəbhəsi
Жау (душпан) майданы	Düşmən cəbhəsi
Соғыс	Cəng
Оңгустік	Cənub
Батыл, ер жүрек, батыр	Cəsur
Батылдық, ер жүректік	Cürət
Батыл, ер жүрек	Cürətli
Шатыр, палатка	Çadır
Сөмке	Çanta
Затвор, мылтықтың құлагы, шагу, жарқ сту (найзагай туралы)	Çaxmaq
Шығу нүктесі	Çıxış nöqtəsi
Tay	Dağ
Tay полкі	Dağ alayı
Tay батареясы	Dağ batareyası
Tay ротасы	Dağ bölüyү
Tay бригадасы	Dağ briqadası

Tay артиллеристі	Dağ topçusu
Тай бірлестігі	Dağ birleşməsi
Тұракты армия	Daimi ordu
Округ, шенбер (әскери округ)	Dairə (döyüş dairəsi)
Айнала қорғаныс	Dairəvi müdafia
Толқын	Dalğa
Сұңгуір	Dalgıcı
Тас-талқан, быт-шыт (талқандау, күйрету)	Darmadağın
Соғыс, төбелес	Dava
Теніз	Dəniz
Теніз мектебі	Dəniz məktəbi
Теніз қызметі	Dəniz xidməti
Теніз шайқастары	Dəniz döyüşləri
Теніз операциялары (әрекеттері)	Dəniz əməliyyatı
Теніз десанты	Dəniz desantı
Теніз күштері	Dəniz qüvvələri
Теніз авиациясы	Dəniz aviasiyası
Дәреже, шен (дәреже бұрышы)	Dərəcə (dərəcə bucağı)
Десант	Desant
Флот	Donanma
Әскери-теніз флоты	Hərbi-dəniz donanması
Әскери-әуе флоты	Hərbi-hava donanması
Шайқас, ұрыс	Döyüş
Авангард шайқас	Avangard döyüşü
Артиллерия шайқасы	Artilleriya döyüşü
Теніз шайқасы	Dəniz döyüşü
Әуе шайқасы	Hava döyüşü
Тұнгі шайқас (ұрыс)	Gecə döyüşü

Шабуыл шайқасы (ұрысы)	Hücum döyüşü
Корғаныс шайқасы (ұрысы)	Müdafıə döyüşü
Шекара шайқасы (ұрысы)	Sərhəd döyüşü
Қоян-қолтық шайқас (ұрыс)	Əlbəyaxa döyüşü
Найзамен шайқасу (ұрысу)	Süngü döyüşü
Дүшпән, жау	Düşmən
Жау шабуылы	Düşmən hücumu
Жау барлауы	Düşmən kəşfiyyatı
Жау позициясы	Düşmən mövqeyi
Жау майданы	Düşmən cəbhəsi
Сактық, ықтияжтылык	Ehtiyat
Сактық дивизиясы	Ehtiyat diviziyası
Сактық армиясы	Ehtiyat ordusu
Сактық ротасы	Ehtiyat bələyü
Сактық офицері	Ehtiyat zabiti
Қарсы әрекет (қозғалыс)	Əks-hərəkət
Қарсы маневр	Əks-manevr
Қарсы шара	Əks-tədbir
Қарсы шабуыл	Əks-hücum
Қарсы сокқы	Əks-zərbə
Тұтқын (тұтқынға алу)	Əsir (əsir götürütmək)
Гильза	Giliz
Оқ (атып тастау)	Güllə (güllələmək)
Күзетші	Gözətçi
Арқа күзетшісі	Ağka gözətçisi
Бет күзетшісі	Ön gözətçisi
Нысана	Hədəf
Қозғалыстагы (қозғалмалы) нысаны	Hərəkətedən hədəf
Жау нысанасы	Düşmən hədəfi

Ерекше нысана	Xüsusi hədəf
Көрінетін нысана	Görlnen hədəf
Жанды нысана	Canlı hədəf
Қобалжу, қауіп-катер	Həyəsan
дабылы	
Ұрыс дабылы	Döyüş həyəsanı
Газ дабылы	Qaz həyəsanı
Түнгі дабыл	Gecə həyəsanı
Оқу дабылы	Təlim həyəsanı
Химиялық дабыл	Kimyəvi həyəsan
Шабуыл	Həmlə
Артиллерия шабуылы	Artilleriya həmləsi
Әуе шабуылы	Hava həmləsi
Мина шабуылы	Mina həmləsi
Су асты шабуылы	Saultı həmləsi
Торпеда шабуылы	Torpedə həmləsi
Фланг (қанат) шабуылы	Cinah həmləsi
Найзамен шабуылдау	Süngü həmləsi
Шабуыл, шабуылдау, бас салу	Hücum
Авиация шабуылы	Aviasiya hücumu
Ядролық шабуыл	Nüvə hücumu
Қарулы шабуыл	Silahlı hücum
Тұтқыл шабуыл	Qəfil hücum
Бекініске шабуыл	Qalaya hücum
Бекініс, қорған	İstehkam
Бекініс (қорған) полкі	İstehkam alayı
Бекініс сызығы	İstehkam xətti
Бекініс пункті	İstehkam məntəqəsi
Өткел	Keçid
Күзет	Keşik
Күзетші	Keşikçi

Қарауыл	Qaravul
Құрметті қарауыл	Fəxri qaravul
Текіз қарауылы	Dəniz qaravulu
Лагерь қарауылы	Düşərgə qaravulu
Истребитель (қыруши)	Qırıcı
Истребитель (қыруши) ұшақ	Qırıcı təyyarə
Истребитель (қыруши) бомбалаушы	Qırıcı bombardmançı
Түнгі истребитель (қыруши)	Gecə qırıcısı
Маневр	Manevr
Атыс маневрі	Atəş manevri
Шегіну маневрі	Çəkilmə manevri
Әуе маневрі	Hava manevri
Теніз маневрі	Dəniz manevri
Тактикалық маневр	Taktiki manevri
Жаяу журуші	Piyada
Жаяу әскер полк	Piyada alayı
Жаяу әскер ротасы	Piyada bürüyüll
Жаяу әскер дивизиясы	Piyada diviziyası
Жаяу әскер офицері	Piyada zabiti
Жаяу әскер батальоны	Piyada taburu
Жаяу әскер танкі	Piyada tankı
Жаяу әскер кару-жарагы	Piyada tüfəngi
НӘҮАТ ВƏ МЕİŞƏTLƏ ƏLAQƏDAR OLARAQ İŞLƏNİLƏN SÖZLƏRİN QISA LÜĞƏTİ	
Өмір мен тұрмысқа қатысты пайдаланылатын сөздердің қысқаша сөздігі	
Абыройсыз, беделсіз, сенімсіз	Etibarsız

Ағаш	Ağac
Ағын су	Axar su
Адам	İnsan
Адым, қадам	Addım
Адымдау, қадамдау	Addımlamaq
Ажал, өлім, каза	Vəfat
Азаматтық	Vətəndaşlıq
Азап, қорлық	Əzab
Азапты, қын	Əziyyətli
Азат, еркін	Azad
Азат, еркін халық	Azad xalq
Азаттық, еркіндік	Azadlıq
Аздық	Azlıq
Азық, тамак, азық-түлік	Qida
Ай	Ay
Айқындау, жарықтаңдыру, тусіндіру	Aydınlaşdırmaq
Айлы тұн	Aylı gecə
Айлық, жалақы	Aylıq maas
Айна	Güzgü
Айна, терезе әйнегі	Ayna
Айрылу, өзгешелік, айырмашылық	Aytılıq
Айырмашылық, өзгешелік	Fətq
Айыру, ажырату	Aygıtmaq
Ақ	Ağ
Ақсақ	Axsaq
Ақыл	Ağıl
Ақылды адам	Ağıllı adam
Ақырын-ақырын, жайлап	Yavaş-yavaş
Алдау, алдастыру	Aldatmaq
Алдыңғы қатарлы, озат	Qabaqcıl

Алма	Alma
Алтын	Qızıl
Алу	Almaq
Ана (шеше)	Ana
Аналық, өгей шеше	Analıq
Анар	Nar
Ант	And
Аңыш	Ovçu
Анық, белгілі, белгіленген, тәғайындалған	Müəyyən
Анықтама	Arayış
Анықтау, белгілеу, тәғайындау	Müəyyənləşdirmək
Анықтылық, нақтылық, үзілді-кесілділік, тұжырымдылық	Qətiyyət
Апа, тәте, апай (анасының әпкесі немесе сінліci)	Xala
Апта, жеті	Həftə
Аралас, аралас-қуралас	Qapşaq
Араластыру, қосу	Qatmaq
Арзан	Ucuz
Арлы, ұжданды, намысты	Vicdanlı
Арсыз, намыссыз, ұждансыз	Vicdansız
Артықшылық, женілдік	İmtiyaz
Арыз	Əriż
Арық (суга қатысты)	Arx
Арық, ку сүйек	Apq
Арықтау, азу	Ariqlamaq
Ас бүршак	Noxud
Аспаз	Aşpaz

Асыл текті, ақ көнілді, кен	Alicənab
пейілді	
Ат	At
Ата	Baba
Атты	Atlı
Аударма	Tərcümə
Аудармашы	Tərcüməçi
Ауру	Ağrı
Ауыз	Ağız
Ауызша	Şifahi
Ауылдық, кенттік	Kəndli
Ауыр	Ağır
Ауыр чемодан	Ağır çamadan
Ауыстыру, алмастыру, айырбас	Dəyişmək
Аштық, ашаршылық	Açıq
Ашу, ыза, ызалану	Qəzəb
Алтулы, ызалы	Qəzəbli
Ашық (күн), айқын, анық	Aydın
Ашық ой, ашық ниет	Aydın fikir
Аяқ	Ayaq
Аяқ астынан, күрт	Gözlənilmədən
Бағбан	Bağban
Бағбандық	Bağbanlıq
Бағынышты, қол астындағы, тәуелді	Tabe
Бажа	Bacanaq
Бай	Varlı
Бай	Zəngin
Байланыс	Rabitə
Байланыссыз	Rabitəsiz
Байланысты	Rabitəli

Байланысшы	Rabitəçi
Байлау, жабу	Bağlamaq
Байлык	Zənginlik
Бақ	Bağ
Бакытсыз, бақсыз, сәтсіз	Bədbəxt
Бакытсыздық, сәтсіздік	Bədbəxtlik
Бала бағушы, гувернантка	Dayə
Балақай, бөле, жас	Kötpə
Балмұздак	Dondurma
Балық	Balıq
Балыкшы	Balıqçı
Банк	Bank
Барылдақ торғай	Qaratoyuq
Бас	Baş
Бас тарту	Rədd etmək
Басқа	Başqa
Басқа, өзге	Digər
Басқа, өзгеше, жекеше, айрықша	Ayp
Басқарма, мекеме, басшылык	İdarə
Басқыншы	İşgalçı
Басқыншылық, басқын	İşgal
Бастама	Təşəbbüs
Басы, қайнар көзі	Mənbə
Батыр, ер жүрек, айбынды, ер жігіт	İgid
Бауыр (ага, іні)	Qardaş
Бауыр сияқты	Qardaşcasına
Бауырласу	Qardaşlaşmaq
Бауырлық	Qardaşlıq
Бауырының ұлы	Qardaşoğlu

Баю	Varlanmaq
Баяу, жай, ақырын	Yavaş
Безендіру, әшекейлеу	Bəzəmək
Беймәлім	Naməlum
Белгі, ишара, ым, тұспал	İşare
Бәлки, бәлкім, мүмкін	Bəlkə
Белсенді	Fəal
Бері	Bəri
Бері кел	Bəri gəl
Берік, қатты	Möhkəm
Берік, қатты, қүшті, тез сарап (қатты адам)	Bərk
Беру	Vermək
Бидай	Buğda
Бидай ұны	Buğda unu
Биік, қатты	Uca
Бірақ, тек, тек қана	Ancaq
Бірге істеу	Bərabər işləmək
Бірдей ету, ұқсастыру	Eyniləşdirmək
Болжамдау	Zənn etmək
Болмас, болмайды	Olmaz
Болу	Olmaq
Бөлімше	Manqa
Бөлімше басшысы	Manqabaşçısı
Бүйрек	Böytək
Бүтін, барлық, түгелімен	Bütün
Бұзау	Buzov
Бұл	Bu
Бұрын, әуелі, алдымен	Əvvəl
Бұрыш, тұйық көшө, тұқпір	Guşə
Былай, енді ғана	Elə
Былтырғы	Bildirki

былтыргы шөп	Bildirki ot
Винтовка, мылтық	Tüfəng
Газиз, кымбатты	Əziz
Галым	Alim
Гений, данышпан,	Dahi
кеменгер	
Грек жаңғагы	Qoz
Гүл	Gül
Гуманизм, адам суюшілік	İnsanrıgotvətlik
Дана, кеменгер	Müdrik
Дана, кеменгер	Dahiyapə
Даналық, кеменгерлік	Müdriklik
Данышпандық,	Dahilik
кеменгерлік	
Дарбаза, қакпа	Darvaza
Дарың, қабілеттілік	İstedad
Дарынды, қабілетті	İstedadlı
Дәйектілік, жүйелілік,	Ardıçılıq
реттілік	
Дәл, тап-түйнактай	Dəqiq
Делдал	Vasitəçi
Делдалдық	Vasitəçilik
Дәлдеу, тәлтіштеу, анықтау	Dəqiqləşdirmək
Дәлел	Dəlil
Дәлел	Sübut
Дәм	Dad
Дәм тату	Dadmaq
Демалыс	Məzuniyyət
Дәмді	Dadlı
Дәмді тамак	Dadlı xərək
Дәмсіз	Dadsız
Дене мүшелері	Bədənin hissələri

Дене, ағза	Ведән
Дені сау, денсаулығы	Sağlam
мықты	
Дәрі	Dərtman
Доңыз, шошқа	Donuz
Дос	Dost
Достық	Dostluq
Дүние, әлем	Dünya
Дұштан, жау, қас	Düşmən
Дұшпандық, қастық, өшпенділік	Düşməncilik
Егер	Əgər
Егіз	Ekiz
Егін	Əkin
Егінші	Əkinçi
Егіншілік	Əkinçilik
Әдебиет	Əbədiyyat
Әдемі, сұлу, сымбатты,	Gözəl
тамаша	
Әдемі, тамаша, жақсы,	Qəşəng
сүйкімді	
Әдемілік, сымбаттылық,	Gözəllik
сұлулық	
Әділет	Ədalət
Әділетсіз	Ədalətsiz
Әділетті	Ədalətli
Әзіл, қалжың	Zarafat
Езілу, езгіде болу	Əzilmək
Әзір, дайын, даяр	Hazır
Әйел	Qadın
Әке	Ata
Екі қабатты	İkimərtəbəli

Әкім, билеуші, әмірші, төреші, казы	Hakim
Әлбетте	Əlbət
Әлбетте, әрине	Əlbətə
Әлсіз бала	Zəif uşaq
Әлсіз жарық	Zəif işiq
Әлсіз соққы	Zəif zərbə
Әлсіз, арық	Zəif
Елтаңба	Gerb
Елші	Səfir
Емделмейтін, жазылмайтын	Sağalmaz
Емдеп жазу, сауыктыру	Sağaltmaq
Емес	Deyil
Әмір, бұйрық	Əmr
Емтихан, сынак	İmtahan
Ең, көндік	En
Еңбеккор, еңбекші	Zəhmətkeş
Әңгіме, келіссөз, сөйлесу, келису	Danışıq, danışmaq
Енді, казір	İndi
Енді, кен	Enli
Ендігі, қазіргі	İndiki
Енсіз, жінішке, тар	Ensiz
Епсіз, олак	Bacarıqsız
Епті, шебер жұмыскер	Bacarıqlı işçi
Епті, шебер, ісмер, қабілетті	Bacarıqlı
Әр	Hər
Әрдайым, үдайы, мәңгі	Daimi
Ереже, жарғы	Nizamnamə
Ереже, тәртіп, нұсқау	Qayda

Ерекше, ерекшелік	Müstəsna
Ерекшелік, езгешелік	Xüsusiyyət
Ерік, калау, жігер, ықтияр	İradə
Еріксіз, жігерсіз, қайратсызы	İradəsiz
Ерікті, өз еркімен, өз көңілімен	Könüllü
Ерін	Dodaq
Әрқашан, әрдайым, әр кезде	Həmişə
Ерке, еркетай	Ərköyün
Ерлі, түрмистағы (әйсл)	Ərli
Ерлік, айбындылық, ер жүректік	İgidlik
Ертегі	Nağlı
Есік	Qapı
Әскербасы, қолбасшы	Sərkərdə
Ескі, ежелгі	Qədim
Әтір, хош иіс	Ətir
Әтірлі, хош иісті	Ətirli
Әуелден, бұрыннан, алдымен, біріншіден	Əvveldən
Әуесқой	Həvəskar
Әуестік, құштарлық, бейімділік, құмарлық, икемділік, қабілеттілік	Həvəs
Әшекей, сәнді киім, үй жасауы	Bəzək
Жабу	Örtmək
Жабырқау, қаймықкан, түнерген	Qəməgin
Жага, жагалау	Sahil
Жагдай	Vəziyyət

Жагымпаз, жылман	Yaltaq
Жагымпаздану,	Yaltaqlanmaq, yaltaqlıq
жылмандық	
Жады, есте сақтау қабілеті	Yaddaş
Жаза	Cəza
Жайбаракат, арқайын,	Ağħayin
асықпай, сенімді түрде	
Жайлайу	Yaylaq
Жақсылық	Yaxşılıq
Жала жабу	Böhtan
Жала жабушы	Böhtançı
Жалған, өтірік	Yalan
Жалғыз	Yalnız
Жалпы алғанда	Ümumiyyətə
Жалпы, жалпылама	Ümumi
Жамбас, сан, бұт	Bud
Жан, жүрек	Qəlb
Жана	Yeni
Жана, жас, жақында	Təzə
Жаңадан	Yenidən
Жанама, тура өмес	Vasitəli
Жаңбыр	Yağış
Жанұя, отбасы	Aile
Жапырак	Yarpaq
Жапырактану	Yarpaqlanmaq
Жарайсың! Браво!	Afərin
Жарты, жарым	Yarı
Жас	Gənc
Жасару	Gəncləşmək
Жасау, өмір сүру	Yaşamaq
Жасты, құрдас	Yaşid
Жастық	Gənclik

Жат, бөтен	Yad
Жауап	Cavab
Жауапкер	Cavabdeh
Жауапсыз	Məsuliyyətsiz
Жауапты, жауапкер	Məsul
Жауаптылық, жауапкершілік	Məsuliyyət, məsuliyyətli
Жауынгер	Döyüşçü
Жаяу	Piyada
Жезде	Yeznə
Жек көрушілік, жиіркену, жаны жаратпау	Nifret
Жеке тұлға	Şəxsiyyət
Жеке-жеке, бөлек-бөлек	Ayp-ayp
Жел	Külək
Жем	Yem
Женіл, онай, киын емес	Asan
Женілдету, онайлату, женілдеу	Asanlaşdırmaq, asanlaşmaq
Женілдікпен пайдаланушы	İmtiyazlı
Женілмес	Məglubedilməz
Женілу	Məglubiyət
Женімпаз	Qalib
Женіс	Qalibiyyət
Женісті	Qalibiyyətli
Жену, женіске жету	Məglub etmək
Жәрдем	Yardım
Жәрдемші	Yardımcı
Жетекші, көсем, жүргізуши,	Rəhbər
ұстаз	
Жетекшілік	Rəhbərlik
Жетерлік, қанағаттанарлық	Kifayət

Жетілген, піскен	Yetkin
Жетілмеген, піспеген	Kal
Жету, кол жеткізу	Nail olmaq
Жиіркену, жирену	İyənətmək
Жібек құрты	Barama
Жібек шаруашылығы	Baramaçılıq
Жібекші	Baramaçı
Жоба, жобалы	Layihə
Жоғары	Ali
Жоғары білім	Ali təhsil
Жоғары мектеп	Ali məktəb
Жол	Yol
Жүгері	Qarğıdalı
Жұн	Yun
Жұбай, жар, әйел	Arvad
Жұбайлы (үйленген)	Arvadlı
Жұлдыз	Ulduz
Жұмыссыз, іссіз	İssiz
Заман	Zaman
Зан	Qanun
Зан шығарушы	Qanunverici
Зан шығарушылық	Qanunvericilik
Зандылық	Qanunauyğun
Зарар, зиян	Zərər
Зарарлы, зиянды	Zərərli
Зарарсыз, зиянсыз	Zərərsiz
Зергер	Zərgər
Ие болу	Malik olmaq
Иелену, меншіктеу, тартып алу	Qəsb
Иман, сенім	İnam
Ине, тікен, тікенек	İynə

Итмұрын	İtburnu
Із	İz
Ізбасар, жол қуушы	Ardıçıl
Ілгері, ілгеріде, алда	İrelî
Іс жүзінде	Əməli
Іс, жұмыс	İş
Іс, қимыл, әрекет, өзін-өзі ұстай	Rəftar
Іс-әрекет, белсенділік	Fəaliyyət
Істеу, ету, жасау	Etmək
Ішек (анат.)	Bağırsaq
Қабілет	Qabiliyyət
Қабілетсіз	Qabiliyyətsiz
Қабілетті	Qabiliyyətli
Қабырга	Divar
Қадағалау, бақылау, тексеру	Nəzarət
Қадам, адым	Qədəm
Қадір тұту, құрмет	Ehtiram
Қажет, керек, міндетті	Vacib
Қажетті, керек	Lazimi
Қажетті, керек, өзекті, құтылmas	Zəruri
Қажеттілік, мұқтаждық	Zərurət
Қазан	Qazan
Қайраткер, еңбекші, қызмет етуші	Xadim
Қалай	Necə
Қалгу, мұлгу	Mürgü
Қалғып кету	Mürgüləmək
Қалпына келтіру, реставрация	Bəgra

Қалын	Qalın
Қамқорлық, кам	Qayğı
Қамтамасыз ету	Təmin
Қан	Qan
Қанағат	Qənaət
Қанағаттанарлық, жеткілікті толық	Qənaətbəxş
Қаһарман	Qəhrəman
Қаһармандық	Qəhrəmanlıq
Қаһармандық көрсету	Qəhrəmanlıq göstərmək
Қантыйбас, жалқау, сандалбай	- Avara
Қара	Qara
Қарай, бойынша, байланысты, себебінен	Göz
Қарама-қайшы	Ziddiyyətli
Қарама-қайшылық, антагонизм	Ziddiyyət
Қарангырылыш	Qaranlıq
Қарар, шешім	Qətar
Қарау, тексеру, карастыру	Baxmaq
Қарға	Qarğa
Қаржы-қаражат, ресурс,	Vəsait
құрал	
Қарлы	Qarlı
Қарлығаш	Qaranquş
Қарны ашу, ашығу	Aşmaq
Қарсы	Qarşı
Қатар, сал	Sıra
Қатық	Qatıq
Қатыс, байланыс	Mənsubiyət
Қатысты, байланысты,	Əlaqədar

қатысы бар	
Қауын	Yemis
Қашқын, қарақышы	Qaçaq
Қашу	Qaçmaq
Кедей, жарлы	Yoxsul
Кедейлік, жоқтық	Yoxsulluq
Кедергі, ынғайсыз, мазасыз	Narahat
Кәдімгі, жай, қарапайым	Adi
Кәдімті, катардағы жағдай, оқиға	Adi təsadüf
Кейде, кейбір кезде	Gah
Кейде, сирек, кей уақытта, анда-санда	Bəzən
Келін	Gelin
Келісім	Razılışma
Келісу	Razılışmaq
Кемпір	Qapı
Кенес беру (рекомендация), назарына ұсыну	Təqdim
Керек, қажет, лазым	Lazim
Керексіз, қажетсіз	Lazimsiz
Кәсіп, өнер, мамандық	Peşe
Кәсіпкер, іскер	İşgüzarlıq
Кесте, табель	Cədvəl
Кеш	Gec
Кеш түсу	Axşamlamaq
Кеш, акшам	Axşam
Кешігу	Gecikmək
Кешігу	Yubanmaq
Кешіктіру	Yubatmaq
Кешірім сұрай	Üzr

Кешірімді	Üzürlü
Кешірімсіз	Üzürsüz
Кешкі	Axşamkı
Қын, ауыр	Zəhmətli
Қын, күрделі, ауыр	Çətin
Кір, кірленген	Kirli
Кіci, ер адам	Kişi
Кіші, кішкентай	Kiçik
Қоғам, лига, орден,	Cəmiyyət
корпорация	
Кой	Qoyun
Кой есіру	Qoyunçuluq
Койши, шопан	Qoyunçu
Койылған кол	İmza
Кол	Əl
Кол жуғыш	Əlüzyuylan
Қолдаушы, қорғаушы	Tərəfdar
қолма-кол (акша), қолда	Nağd
бар	
Қоныстанған, халқы көп,	Abad
жақсы жабдықталған	
Қорғаныс, қорғау	Müdafıə
Қорғаушы	Müdafıəçi
Қорқақ	Qorxaq
Қорқақтана, қорқа	Qorqaqcasına
Қорқақтық	Qorqaqlıq
Қорқу, корқыныш, қауіп	Qotku
Қорқынышты	Qorxulu
Қору, қорғау, күзету, бағу	Qorumaq
Қоян	Dovşan
Кез	Göz
Кезэйнек, көзілдірік	Gözlük

Кезқарас, тексеру	Baxış
Кейлек, жейде	Köynək
Кекнәр	Lalə
Кел	Göl
Келенке	Kolgə
Кемір	Kömür
Кене	Köhnə
Көніл, жүрек, қалау	Könül
Көнілашар, көніл қуантар	Könülaçan
Көңілсіз, зауықсыз, ұнатпай	Könülsüz
Көну, жол беру (таласта), бағасын кеміту (саудада), женілдік	Güzəşt
Көп зат	Çox şey
Көп рет, қатарынан	Dəfələrlə
Көпшілік, көп белгі	Əksəriyyət
Көр, соқыр	Kor
Көркем, көзге түсер, беделді	Görkəmli
Көрме	Sərgi
Көрши	Qonşu
Күәгер	Şahid
Күйіп шісу, күйгелектену	Əsəbiləşmək
Күлгін	Bənövşəyi
Күлгін сия	Bənövşəyi mürəkkəb
Күлімдеу, күлімсіреу	Gülümsemək
Күлкілі, қызық	Gülməli
Күллі, көп	Külli
Күміс	Gümüş
Күмісті, күмістей	Gümüşü
Күн	Günəş

Күнделік, күнделікті	Gündəlik
Күндіз	Gündüz
Күнә, кінә, айып	Günah
Күнәкар, қылмысты,	Günahkar
айыпты, жазықты	
Күнәкарлық, айыптылық,	Günahkarlıq
жазықтылық,	
қылмыстылық	
Күнәсіз, кінәсіз, жазықсыз	Günahsız
Күні бойы	Bütün günü
Күнтізбе	Təqvim
Күншіл, қызғаншақ	Paxıl
Күрес	Güləşmə
Күрес	Mübarizə
Куу	Qovmaq
Күш	Güç
Күшсіз, әлсіз	Gücsüz
Күшті	Güclü
Кұлпы	Qıfil
Кұлпылану	Qifillanmaq
Кұлпылы	Qıfılli
Кұнарлы	Qidahı
Күнды, толық қүнды,	Dəyərli
лайықты	
Күнсыз, жарамсыз	Dəyərsiz
Күпия турде, жасырын	Gizli
Кұрам, персонал	Heyət
Кұткаруыш, азат етуші	Xilaskar
Қызығушылық	Maraq
Қызық	Maraqlı
Қызықтыру	Maraqlandırmaq, maraqlanmaq

Қызыл тал	Zoǵal
Қымбат, бағалы	Baha
Қымбаттау, бағасы өсу	Bahalanmaq
Қырыққабат	Kələm
Қысқа	Qısa
Қысқа жол	Qısa yol
Лайық, лайықты	Layiq
Лайықсыз	Layiqsiz
Лақ	Oğlaq
Ләззәт алу, рахаттану	Zövq, zövqlenmək
Мазмұн	Məzmun
Мазмұнды	Məzmunlu
Мазмұнсыз	Məzmunuz
Мақсат, ниет	Məqsəd
Мақсатсыз	Məqsədsiz
Мақсатты	Məqsədli
Мақта	Pambıq
Макта өсіру	Pambıqçılıq
Мақтану	Öyünmək
Мақтаныш	Fəxır
Мақтау, мадактау	Öymək
Мақташы	Pambıqçı
Маман	Mütəxəssis
Маман, профессионал	Peşəkar
Маңыз, алатын орны	Əhəmiyyət
Маңызды	Əhəmiyyətli
Маңызды, өзекті	Mühüm
Маңызсыз	Əhəmiyyətsiz
Маңызсыз iş	Əhəmiyyətsiz iş
Марапаттау, сыйақы төлеу	Mükafatlandırməq
Марқұм	Mərhüm
Махаббат	Məhəbbət

Мәжбүр	Məcbur
Мәжбүрлеу	Məcburiyyət
Мәжбүрлі	Məcburən
Мәжбүрлі	Vadar
Мейірбан	Mehraban
Мейманхана	Mehmanxana
Мән, мәніс	Mahiyət
Мәңгі есте қалдыру, мәңгі есте сактау	Əbədiləşdirmək
Мәңгілік, мәңгіге, ұзакқа	Əbədi
Мәслихат, көлес	Məsləhət
Мәслихатты, көлесіші	Məsləhətçi
Министр	Nazir
Министрлік	Nazirlilik
Минут	Dəqiqə
Міндеттеме	Öhdəlik
Мойындау	Etiraf
Мөр	Möhür
Мүлдем	Qətiyyən
Мүмкіндік	İmkən
Мұз	Buz
Мұзды	Buzlu
Мұнда	Bura
Мұра	İrs
Мұрагер	Varis
Мұрагерлік	Varislik
Мұралы	İrsi
Мұрт, қармалау мұрты	Big
Мұртты	Biglı
Мылқау, тыныш, шусыз	Lal
Мыс	Mis
Мысал, мәтел	Zərbə məsəl

Назар салу	Nəzər salmaq
Назар, зейін, ықылас	Diqqət
Национализациялау (мемелекет мұлкіне айналдыру)	Milliləşdirmək
Негіз, база, негізгі, дәлел	Əsas
Негіздеу, дәлелдеу, ашу, құфу	Əsaslanmaq
Негізді, тиянақты, мұжият	Əsaslı
Негізін салушы	Bani
Негізсіз, негізделмеген	Əsəssiz
Нәзік, әсем	Zərif
Немере	Nəvə
Немесе, я, яки	Ya
Нерв, жүйке	Əsəb
Нәтиже	Nəticə
Нұқсан, кемшілік	Nöqsan
Озбырлық, өзімшілдік	Özbaşınalık
Ойдан шығарылған әңгіме, анекдот	Uydurma
Ойлану	Düşünmək
Ойышыл	Mütəfəkkir
Ойын	Oyun
Оку	Mütaлиə
Операция, іс әрекет	Əməliyyat
Орман	Meşa
Орманшылық	Meşəçilik
Орнында	Əvəzində
Орынбасар	Müavin
Орындау, орындалу	İfa
Осы жақтын, осы жердіki	Buralı
От	Od

От, атыс	Aleş
Отан сүйгіштік	Vətənpərvərlik
Отандас, азамат	Vətəndaş
Отын	Odun
Ояну	Oyanmaq
Өз	Öz
Өз дегенімен, озырып	Özbaşına
Өзара, бірін-бірі, екі	Qarşılıqlı
жактан да	
өзі, жеке	Şəxsən
Өзін-өзі ұстай, этика	Əxlaq
Өкілеттік	Vəkalət
Өкпешіл, ренжігіш	Küsəyən
Өлмес, ажалсыз	Ölməz
Өлтіру	Öldürmək
Өлшем	Ölçü
Өнім, астық	Məhsul
Өнімді, жемісті	Məhsuldar
Өнімді, жемісті	Məhsullu
Өнімділік, жемістілік	Məhsuldarlıq
Өрік	Ərik
Өсиет	Vəsiyyət
Өсімдік	Bitki
Өсімдік майы	Bitki yağı
Өсімдіктер	Yaşılıq
Өсімдіктер әлемі	Bitkiçilik əlemi
Өтірік айту әдеті	Yalançılıq
Өтірікші	Yalançı
Отkel	Keçid
Пайда	Fayda
Парак	Vərəq
Парфюмерия	Ətriyyat

Пәрде	Pərde
Пікір, болжам	Zənn
Пікір, көзқарас, сенім	Əqidə
Пікір, ой (біреу туралы)	Rəy
Піскен алма	Yetkin alma
Пышақ	Bıçaq
Раушангул	Qızılgül
Рахат, тыныш, ыңғайлыш	Rahat
Реніш, өкле	İnciklik, incimək
Ресми	Rəsmən
Ресми	Rəsmi
Ресмилік	Rəsmiyyət
Рет	Dəfə
Рухани	Mənəvi
Рұқсат	İzin
Сабан	Kövşən
Сай келетін, сәйкес	Müvafiq
Сай, шатқал	Dərə
Сақ, абай	Sayıq
Салқын түн	Sərin gecə
Салқындық, салқын	Sərin
Сан, мөлшер, шама	Kəmniyyət
Сана, ақыл ой	Düşüncə
Саналы	Şüurlu
Сапа, жағдай	Keyfiyyət
Сапалы	Keyfiyyətli
Сатып алушы, клиент	Müştəri
Саяатсыз	Savadsız
Саяатты	Savadlı
Себеп	Səbəb
Сезім	Duyğu
Сезімсіз, жансыз,	Duyğusuz

мейірімсіз, катал	
Сезіну	Duymaç
Семіз, толық	Yoğun
Сән, әдет-ғұрып, салт-	Dəb
дәстүр	
Сенбі	Şənbe
Сенім, бедел, абырой	Etibar
Сенімді, өзгермейтін	Sadiq
Сенімді, сенімге лайық,	Etibarlı
абыройлы, беделді	
Сену, илану	İnanmaç
Сергек	Gümrah
Сергектік	Gümrahlıq
Сәрсенбі	Çəşənbə
Сәтсіз оқига	Bədbəxt hadisə
Сәтсіз, табыссыз	Müvəffəqiyətsiz
Сәтті, табысты	Müvəffəqiyətli
Сирек кездесетін,	Nadir
антикварлық	
Сиыр	İnək
Сиыр сауушы, сауыншы	İnəksağan, sağıcı
Сияқты, тәрізді, дегендей	
(гой), деседі (гой)	
Содан кейін, сосын	Sonra
Сол	Sol
Соны, соңында, акыры	Nəhayət
соңымен	
Сот	Məhkəmə
Сөгіс, ескерту	Töhmet
Сүйісу	Örüşmək
Суық	Soyuq
Сүю, өбу	Öptək

Сұрап	Sorğu
Сұрай	Soruşturmaq
Сыйлық, ынталандыру	Mükafat
сыйлығы, сыйакы	
Сый-сияпат	Bəxşis
Сый-сияпат алу	Bəxşis almaq
Сый-сияпат жасау	Bəxşis etmək
Сылтау, себеп	Bəhanə
Сын	Tənqid
Сынак	Sınaq
Сынақшы	Sınaqçı
Сынау	Sınamaq
Сырттай (оку)	Qiyabi
Сырттай оку	Qiyabi təhsil
Сырттай оқушы	Qiyabiçi
Табақша (тарелка)	Boşqab
Табан, өкше	Daban
Табыс табу, пайды табу, ұтып алу	Qazanmaq
Табыс, сәттілік	Müvəffəqiyət
Тагы	Daha
Тагы да, және	Yenə
Талапкер, үміткер	Namızad
Талас, төбелес, ұрыс	Dalaşma
Талас, шиленіс, қақтығыс	Mübahisə
Таласты, шиленісті, қақтығысты	Mübahisəli
Таласу, төбелесу, ұрсысу,	Dalaşmaq
Талқылау, пікірталас, сайыссөз	Müzakirə
Тамак, (геогр) бұғаз, буаз (малдарда)	Boğaz

Тамақтану, коректену	Qidalanmaq
Тамшы	Damci
Тамшылау	Damçılımaq
Тамыр	Damar
Таңқурай	Moguş
Тану	Tanımaq
Таныс	Tanış
Таныстық	Tanışlıq
Тапсыру, табыс ету	Təhvıl
Тар	Dar
Тар көше	Dar küçə
Тар көше	Ensiz küçə
Тарақ	Daraq
Тарану	Daranmaq
Тарату, жою, болдырмау	Ləğv
Тартып алушы, басқышы	Qəsəbkar
Тарығу, сагыну, іші пысу, қобалжу	Darixmaq
Тас	Daş
Тасқын	Daşqın
Tacy	Daşimaq
Тасшы, тас қалаушы	Bənna
Татуласу, бітісу, табысу, келісу	Başrımaq
Тәбет	İştaha
Тексеруші, қадағалаушы, бақылаушы	Nəzarətçi
Темір	Dəmir
Темір төсек	Dəmir çaprayi
Тең, тендей, бірдей, бірге, бір қалыпты	Bərabər
Тенденстіру	Bərabərləşdirmək

Тенелу	Bərabərleşmək
Төніз	Dəniz
Тәрбиелі	Əxlaqlı
Тәрбиелі адам	Əxlaqlı adam
Тергеуші	Müstəntiq
Терен	. Dərin
Терен	Dərin nəlbəki
Терең өзен	Dərin çay
Терендік	Dərinlik
Тәртіп, рет	Nizam-intizam
Тәуелдік	Aşlılıq
Тәүелсіз, ерікті	Müstəqil
Тігінші	Dərzi
Тікелей, тұра, жалғамсыз	Bilavasitə
Тілек, арман	Arzu
Тілеу, армандау	Arzulamaq
Тілші	Müxbir
Tic	Diş
Тістегү	Dişləmək
Той банкет, салтанатты ас	Ziyafət
Толық құқыкты, өкілетті	Səlahiyyət
Толық, бүтін	Bütöv
Төзу, шыдау	Dözmək
Төрага	Sədr
Трагедия	Faciə
Тұған бауыр	Doğma qardaş
Тұзету	Düzəliş
Тұйме	Düymə
Тұн	Gecə
Тұнеу, кону	Gecələmək
Тұнілу, өмірден торығу	Bədbinlik
Тура, таза ниетпен,	Doğru

шынымен, дұрыс	
Тура, тікелей	Vasıtəsiz
Тура, шынымен, дәл, түзу	Düz
Түсіндіру, түсініктеме	İzahat
Тұсу, еңіс, құлама	Eniş
Тұсу, төмендеу, сырғып тұсу	Enmək
Туу (адам, күн, ай, ой туралы)	Doğmaq
Тұыс, тұысқан	Qohum
Тұыстық, тұысқандық	Qohumluq
Тұз	Duz
Тұзды, ашы	Duzlu
Тұрғын ел, халық	Əhali
Тұрғын, тұратын адам	Sakin
Тыйым, тыйым салу	Qadağan
Тынышталу, жайбаракаттану, көнілі жайлану	Ağayınlaşmaq
У	Zəhər
Уақыт	Vaxt
Уақытша	Müvəqqəti
Үзіліс ара қашыктық	Fasilə
Үй	Ev
Үйлену	Evlənmək
Үйлену тойы	Toy
Үйрену, білу	Öyrgənmək
Үкімет	Hökumət
Улану	Zəhərlənmə
Үлкен, дәү	Böyük
Үлкен, дәү, ipi	Yekə
Улы, зәһәрлі	Zəhərli

Үміт	Ümid
Үміткерлік	Namızadılık
Ұдайылық, мәңгілік, тұрақтылық	Daimilik
Ұждан, ар	Vicdan
Ұйқы	Yuxu
Ұйқылы	Yuxulu
Ұйқысыз	Yuxusuz
Ұйымдастырылған, қалыптастырылған	Mütesəkkil
Ұйымдашуышылық	Mütesəkkillik
Ұқсас	Bənzər
Ұқсату	Bənzətmək
Ұл бала, жігіт, бозбала	Oğlan
Ұлт	Millət
Ұлт	Milliyət
Ұнату, көнілі ауу	Rəğbət
Ұрлау	Oğurlamaq
Ұрпак	Övlad
Ұрпақсыз	Övladsız
Ұры	Oğru
Ұсыныс	Təklif
Ұтыс	Uduş
Ұшу	Uçuş
Хабарла, білдір	Bildir
Хабарлама	Bildiriş
Хабарландыру	Elan
Халқы көп қала (шахар)	Abad şəhər
Хат	Məktub
Хат жазысу	Məktublaşmaq
Хатшы	Katib
шабуыл	Hükum

Шағым	Şikayət
Шақыру, шақырылым	Çağırış
Шалғы	Dəryaz
Шарт, жағдай	Şərait
Шаршаған, қалжыраган, қажыған	Yorgun
Шаршағандық.	Yorgunluq
қажығандық	
Шат, куанышты	Şad
Шаштараз	Bərəzət
Шаштараз	Bərbərxana
Шегіргүл, фиалка	Bənövşə
Шекара	Sərhəd
Шектелү, қанағаттану	Kifayətlənmək
Шешен	Natiq
Шешімді, қайратты, жігерлі	İradəli
Шиеленістіру,	Gərginləşdirmək
күрделенідіру	
Шошқа өсіру	Donuzçuluq
Штаб, лагерь	Qərargah
Шығу	Çıxış
Шығын, жоғалу, жоғалған нәрсе	İtki
Шының жүректі	Səmimi
Шындығында, тұрасында	Doğrudan
Ызылды қозқарас	Qazəbli nəzər
Ықтал, эсер	Nüfuz
бедел, абырой	
Ықпалды, беделді	Nüfuzlu
Ықтималдық, ықтимал	Ehtimal
Ықылассыз, зейінсіз	Diqqətsiz

Ықылассызық,	Diqqətsizlik
зейінсіздік, аланғасарлық	
Ықыласты, зейінді	Diqqətli
Ымырасыз, келісуге	Başşamaz
келмейтін	
Ымырасыз, келісуге	Başşamaz mübarizə
келмейтін күрес	
Ыңғайсызық,	Narahatlıq
мазалаушылық	
Ыңталы, еңбеккор,	Çalışqan
жұмысбасты, іскер	
Ыңталы, зерек, зейінді	Anlaqlı
Ыңтымақты, бір ауызды,	Həmrəy
бір пікірлі, бір ауыздан	
Ыстық	İsti
Ыстық су	İsti su
Ягни, демек	Yəni
Алан, аrena 2. майдан	Meydan
Ар, ұят 2. масқара	Ar
Байланыс, араласу, қатысу	Əlaqə
2. координация	
Біреу үшін өтініш ету,	Vasitə
делдалдық 2. жол, амал	
Ботқа 2. палау	Aş
Гүл дестесі (венок) 2. тәж	Əklil
Әкелік 2. өгей әке	Atalıq
Елші ескіше 2. құда түсүші	Elçi
Елшілік 2. құдаласу	Elçilik
Ер, күйеу 2. ер, батыр	Ər
Әуе. 2. Тегін	Havayı
Жас 2. ылғалды, дым	Yaş
Жергілік 2. орынды	Yerli

Жеу 2. тамақ	Yemək
Жұз, бет, ажар 2. сырты	Üz
Зат 2. тақырып	Mövzu
Қарапайым, жай 2. анқау	Sadə
Қарқынды, қызу 2. зілді,	Gərgin
дурдараз, қырги қабак	
Қарқындық, қызулық	Gərginlik
2. қырги қабақтық, шиеленушілік	
Қарсыласу 2. кездесу	Qarşılımaq
Кезек 2. орнына төлеу	Əvəz
Керен, санырау 2.ic (көне)	Kar
Күту 2. сактау, күзету	Gözləmə, gözləmək
Міндеп, борыш 2.тапсырма	Vəzifə
Мүмкіндік 2. бос уақыт	Macal
Сақтық, абайлық	Ehtiyat
2.резерв	
Сау 2. он	Sağ
Сырт бейне, көрініс, жұз, түр 2. конфигурация	Görkəm
Табандылық, беріктік, шыдамдылық, тұрақтылық	Davam
2. жалғас	
Толық, бүтін, тұра 2.	Tam
дәм, тамақ	
Үсік 2. тон	Don
Шыдамсыз, алсіз 2. ұзак емес	Davamsız
Ескеरту 2. қамқорлық	Qeyd
Табанды, шыдамды 2.ұзак	Davamlı
Тұған 2. туу, бала туу	Doğma
Белгіленген уақыт,	Vədə

белгіленген мерзім 3. ант,	
уәде	
Арқа 2. тірек, қолдау,	Aгха
корғаныш 3. әскери тыл	
Болжам 2. күмән 3. үміт	Güman
Қарсылынқы 2. қарсы	Zidd
3. антагонист	
Қатыс, қатыстылық	Münasibət
2. жағдай, сылтау	
3. сәйкестік	
Өте, айтарлықтай, мұлдем,	Lap
әбден 2. дәл 3. ең	
Аспан 2. көк 3. көктат	Göy
4.(ауысп) саран	

Tərtib edənlər:

1. M.N. Çobanov, Nyu-York EA-nın üzvü, filologiya elmləri doktoru, professor.
2. H.K. Piriyev, General – mayor, Heydər Əliyev adına AAHM-in rəisi.
3. N.B. Nurqaziyeva, qazax filoloqu.

**AZƏRBAYCANCA – QAZAXCA VƏ QAZAXCA – AZƏRBAYCANCA QISA DANIŞIQ LÜĞƏTİ, Bakı-
2008, 297 s.**

Kompüter yüksini: 1.H.A. Hüseynov
2. R.M.Muradov
3. S.B.Nurgaziyeva

